

KODUKORD

Seitsmes ametiaeg

märts 2011

Lugejale

Vastavalt parlamendi otsustele sooneutraalse keelekasutuse kohta parlamendi dokumentides on kodukorda kohandatud, et võtta arvesse soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kõrgetasemelises töörühmas 13. veebruaril 2008. aastal heaks kiidetud ning juhatuses 19. mail 2008. aastal kinnitatud selleteemalisi suuniseid.

Artiklite tõlgendused (artikli 211 alusel) on toodud kaldkirjas.

SISUKORD

KODUKORD	1
I OSA EUROOPA PARLAMENDI LIHKMED, ORGANID JA FRAKTSIOONID	13
1. PEATÜKK EUROOPA PARLAMENDI LIHKMED	13
Artikkel 1 Euroopa Parlament	13
Artikkel 2 Sõltumatu mandaat	13
Artikkel 3 Volituste kontrollimine	14
Artikkel 4 Parlamendiliikme ametiaeg	15
Artikkel 5 Eesõigused ja puutumatus	16
Artikkel 6 Puutumatus e äravõtmine	16
Artikkel 7 Puutumatus e seotud menetlused	17
Artikkel 8 Parlamendiliikmete põhimääruse rakendamine	19
Artikkel 9 Parlamendiliikmete majanduslikud huvid, käitumisreeglid ja pääs parlamendi ruumidesse	19
Artikkel 10 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurd lused	20
Artikkel 11 Vaatlejad	20
2. PEATÜKK PARLAMENDI AMETIKANDJAD	20
Artikkel 12 Ajutine istungi juhataja	20
Artikkel 13 Kandidaatide ülesseadmine ja üldsätted	21
Artikkel 14 Presidendi valimine ja avakõne	21
Artikkel 15 Asepresidentide valimine	21
Artikkel 16 Kvestorite valimine	21
Artikkel 17 Ametikandjate ametiaeg	22
Artikkel 18 Vabaks jäävad ametikohad	22
Artikkel 19 Volituste ennetähtaegne lõpetamine	22
3. PEATÜKK PARLAMENDI ORGANID JA NENDE ÜLESANDED	22
Artikkel 20 Presidendi ülesanded	22
Artikkel 21 Asepresidentide ülesanded	23
Artikkel 22 Juhatuse koosseis	23
Artikkel 23 Juhatuse ülesanded	23
Artikkel 24 Esimeeste konverentsi koosseis	24
Artikkel 25 Esimeeste konverentsi ülesanded	25
Artikkel 26 Kvestorite ülesanded	25
Artikkel 27 Komisjonide esimeeste konverents	25
Artikkel 28 Delegatsioonide juhtide konverents	26
Artikkel 29 Juhatuse ja esimeeste konverentsi aruandekohustus	26
4. PEATÜKK FRAKTSIOONID	26
Artikkel 30 Fraktsioonide moodustamine	26
Artikkel 31 Fraktsioonide tegevus ja õiguslik staatus	27
Artikkel 32 Laiendatud töörühmad	27

Artikkel 33 Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed	27
Artikkel 34 Kohtade jaotus istungisaalis	27
II OSA ÕIGUSLOOME- JA EELARVEMENETLUSED NING MUUD MENETLUSED	28
1. PEATÜKK ÕIGUSLOOMEMENETLUS – ÜLDSÄTTED	28
Artikkel 35 Euroopa Komisjoni tööprogramm	28
Artikkel 36 Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimine	28
Artikkel 37 Õigusliku aluse kontrollimine	28
Artikkel 37a Seadusandlike volituste delegeerimine	29
Artikkel 38 Finantsraamistikuga kokkusobivuse kontrollimine	29
Artikkel 38a Subsidiaarsuse põhimõtte järgimine	30
Artikkel 39 Parlamendi teavitamine ja juurdepääs dokumentidele	31
Artikkel 40 Parlamendi esindamine nõukogu koosolekutel	31
Artikkel 41 Parlamendile aluslepingutega antud algatusõigused	31
Artikkel 42 Algatus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel	31
Artikkel 43 Õigusloomega seotud dokumentide läbivaatamine	32
Artikkel 44 Liikmesriikide algatustel põhinevad õigusloomemenetlused	33
2. PEATÜKK MENETLUS PARLAMENDIKOMISJONIS	33
Artikkel 45 Õigusloomega seotud raportid	33
Artikkel 46 Lihtsustatud menetlus	33
Artikkel 47 Õigusloomega mitteseotud raportid	34
Artikkel 48 Algatusraportid	34
Artikkel 49 Komisjonide arvamused	35
Artikkel 50 Menetlus kaasatud komisjonide osalusel	36
Artikkel 51 Komisjonide ühiste koosolekutega menetlus	37
Artikkel 52 Raporti koostamine	37
3. PEATÜKK ESIMENE LUGEMINE	37
Menetlus parlamendikomisjonis	37
Artikkel 53 Õigusakti ettepaneku muutmine	37
Artikkel 54 Euroopa Komisjoni ja nõukogu seisukoht muudatusettepanekute suhtes	38
Menetlus täiskogul	38
Artikkel 55 Esimese lugemise lõpetamine	38
Artikkel 56 Euroopa Komisjoni ettepaneku tagasilükkamine	38
Artikkel 57 Euroopa Komisjoni ettepaneku kohta esitatud muudatusettepanekute vastuvõtmine	39
Menetluse edasine käik	40
Artikkel 58 Tegevus parlamendi seisukoha vastuvõtmise järel	40
Artikkel 59 Ettepaneku uuesti menetlemine parlamendis	41
Artikkel 60 (välja jäetud)	41
4. PEATÜKK TEINE LUGEMINE	42
Menetlus parlamendikomisjonis	42
Artikkel 61 Nõukogu seisukoha teatavakstegemine	42
Artikkel 62 Tähtaegade pikendamine	42

Artikkel 63 Seisukoha edastamine vastutavale komisjonile ja menetlus selles komisjonis	42
Menetlus täiskogul	43
Artikkel 64 Teise lugemise lõpetamine	43
Artikkel 65 Nõukogu seisukoha tagasilükkamine	43
Artikkel 66 Nõukogu seisukoha muutmine	43
5. PEATÜKK KOLMAS LUGEMINE	44
Lepitusmenetlus	44
Artikkel 67 Lepituskomitee kokkukutsumine	44
Artikkel 68 Delegatsioon lepituskomitees	44
Menetlus täiskogul	45
Artikkel 69 Ühine tekst	45
6. PEATÜKK ÕIGUSLOOMEMENETLUSE LÕPETAMINE	45
Artikkel 70 Institutsioonidevahelised läbirääkimised õigusloomemenetluses	45
Artikkel 71 Kokkulepe esimesel lugemisel	46
Artikkel 72 Kokkulepe teisel lugemisel	46
Artikkel 73 Õigusaktide koostamise nõuded	46
Artikkel 74 Vastuvõetud õigusaktide allakirjutamine	47
6A. PEATÜKK PÕHISEADUSKÜSIMUSED	47
Artikkel 74a Aluslepingute tavaline läbivaatamine	47
Artikkel 74b Aluslepingute lihtsustatud läbivaatamine	47
Artikkel 74c Ühinemislepingud	48
Artikkel 74d Euroopa Liidust väljaastumine	48
Artikkel 74e Aluspõhimõtete rikkumine liikmesriigi poolt	48
Artikkel 74f Parlamendi koosseis	49
Artikkel 74g Liikmesriikidevaheline tõhustatud koostöö	49
7. PEATÜKK EELARVEMENETLUSED	49
Artikkel 75 Mitmeaastane finantsraamistik	49
Artikkel 75a Töödokumendid	49
Artikkel 75b Eelarveprojekti läbivaatamine: esimene etapp	50
Artikkel 75c Kolmepoolsed kohtumised finantsküsimustes	51
Artikkel 75d Eelarve lepitusmenetlus	51
Artikkel 75e Eelarve lõplik vastuvõtmine	52
Artikkel 75f Ajutiste kaheteistkümnendike süsteem	52
Artikkel 76 Heakskiidu andmine Euroopa Komisjonile eelarve täitmisel	52
Artikkel 77 Muud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlused	52
Artikkel 78 Parlamendi järelevalve eelarve täitmise üle	52
8. PEATÜKK INSTITUTSIOONISISESED EELARVEMENETLUSED	53
Artikkel 79 Parlamendi eelarvestus	53
Artikkel 79a Parlamendi eelarvestuse koostamine	53
Artikkel 80 Kulukohustuste võtmise ja kulutuste tegemise pädevus	53
9. PEATÜKK NÕUSOLEKUMENETLUS	54

Artikkel 81 Nõusolekumenetlus	54
10. PEATÜKK (välja jäetud)	54
Artikkel 82 (välja jäetud)	54
11. PEATÜKK MUUD MENETLUSED	54
Artikkel 83 Arvamuse avaldamine Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 alusel	54
Artikkel 84 Tööturu osapoolte dialoog	55
Artikkel 85 Vabatahtlike kokkulepete kontrollimine	55
Artikkel 86 Kodifitseerimine	55
Artikkel 87 Uuesti sõnastamine	56
Artikkel 87a Delegeeritud õigusaktid	57
Artikkel 88 Rakendusmeetmed	57
IIa OSA VÄLISSUHTED	59
12. PEATÜKK RAHVUSVAHELISED LEPINGUD	59
Artikkel 89 (välja jäetud)	59
Artikkel 90 Rahvusvahelised lepingud	59
Artikkel 91 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 218 põhinev menetlus rahvusvaheliste lepingute ajutise kohaldamise, nende kohaldamise peatamise või rahvusvahelise lepinguga loodud organites liidu seisukoha kehtestamise korral	60
13. PEATÜKK LIIDU ESINDAMINE VÄLISSUHETES NING ÜHINE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA	60
Artikkel 92 (välja jäetud)	60
Artikkel 93 Eriesindajad	60
Artikkel 94 (välja jäetud)	61
Artikkel 95 Esindamine rahvusvahelistes suhetes	61
Artikkel 96 Parlamendiga konsulteerimine ning parlamendi teavitamine ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames	61
Artikkel 97 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames antavad soovitused	62
Artikkel 98 Inimõiguste rikkumine	62
14. PEATÜKK (välja jäetud)	62
Artikkel 99 (välja jäetud)	62
Artikkel 100 (välja jäetud)	62
Artikkel 101 (välja jäetud)	62
15. PEATÜKK (välja jäetud)	63
Artikkel 102 (välja jäetud)	63
III OSA PARLAMENDI TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS	64
Artikkel 103 Parlamendi tegevuse läbipaistvus	64
Artikkel 104 Üldsuse juurdepääs dokumentidele	64

IV OSA SUHTED TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA	66
1. PEATÜKK AMETISSENIMETAMISED	66
Artikkel 105 Euroopa Komisjoni presidendi valimine	66
Artikkel 106 Euroopa Komisjoni valimine	66
Artikkel 107 Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek	67
Artikkel 107a Euroopa Liidu Kohtu kohtunike ja kohtujuristide nimetamine	67
Artikkel 108 Kontrollikoja liikmete ametissenimetamine	67
Artikkel 109 Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamine	68
2. PEATÜKK AVALDUSED	68
Artikkel 110 Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused	68
Artikkel 111 Avaldused Euroopa Komisjoni otsuste selgitamiseks	69
Artikkel 112 Kontrollikoja avaldused	69
Artikkel 113 Euroopa Keskpanga avaldused	69
Artikkel 114 Soovitus majanduspoliitika üldsuuniste kohta	69
3. PEATÜKK EUROOPA PARLAMENDI KÜSIMUSED	69
Artikkel 115 Suuliselt vastatav küsimus aruteluga	69
Artikkel 116 Infotund	70
Artikkel 117 Kirjalikult vastatavad küsimused	70
Artikkel 118 Kirjalikult vastatavad küsimused Euroopa Keskpangale	71
4. PEATÜKK TEISTE INSTITUTSIOONIDE ARUANDED	71
Artikkel 119 Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruanded	71
5. PEATÜKK RESOLUTSIOONID JA SOOVITUSED	72
Artikkel 120 Resolutsiooni ettepanekud	72
Artikkel 121 Soovitused nõukogule	72
Artikkel 122 Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutamine	73
Artikkel 123 Kirjalikud deklaratsioonid	74
Artikkel 124 Konsulteerimine Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega	75
Artikkel 125 Konsulteerimine Regioonide Komiteega	75
Artikkel 126 Taotlused Euroopa ametitele	75
6. PEATÜKK INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED	76
Artikkel 127 Institutsioonidevahelised kokkulepped	76
7. PEATÜKK HAGI ESITAMINE EUROOPA LIIDU KOHTULE	76
Artikkel 128 Menetlus Euroopa Liidu Kohtus	76
Artikkel 129 (välja jäetud)	77
V OSA SUHTED RIIKIDE PARLAMENTIDEGA	78
Artikkel 130 Teabevahetus, kontaktid ning vastastikune ruumide ja muude vahendite kasutamine	78

Artikkel 131 Euroopa Ühenduse Küsimustega Tegelevate Komisjonide Konverents (COSAC)	78
Artikkel 132 Parlamentide konverents	78
VI OSA ISTUNGJÄRGUD	79
1. PEATÜKK PARLAMENDI ISTUNGJÄRGUD	79
Artikkel 133 Parlamendi koosseisu ametiaeg ning istungjärgud, osaistungjärgud ja istungid	79
Artikkel 134 Parlamendi kokkukutsumine	79
Artikkel 135 Istungite ja koosolekute toimumiskoht	79
Artikkel 136 Parlamendiliikmete osavõtt istungitest	80
2. PEATÜKK PARLAMENDI TÖÖPLAAN	80
Artikkel 137 Päevakorra projekt	80
Artikkel 138 Menetlus täiskogul ilma muudatusettepanekute ja aruteluta	80
Artikkel 139 Lühiettekanne	81
Artikkel 140 Päevakorra kinnitamine ja muutmine	81
Artikkel 141 Erakorraline arutelu	81
Artikkel 142 Kiireloomulisus	82
Artikkel 143 Ühine arutelu	82
Artikkel 144 Tähtajad	82
3. PEATÜKK ISTUNGITE LÄBIVIIMISE ÜLDINE KORD	82
Artikkel 145 Pääs istungisaali	82
Artikkel 146 Keeled	83
Artikkel 147 Üleminekukord	83
Artikkel 148 Dokumentide väljajagamine	83
Artikkel 149 Kõneaja eraldamine ja sõnavõtjate nimekiri	84
Artikkel 150 Üheminutilised sõnavõttud	85
Artikkel 151 Isiklikud avaldused	85
4. PEATÜKK PARLAMENDILIIKMETE KÄITUMISREEGLITE RIKKUMISE KORRAL VÕETAVAD MEETMED	85
Artikkel 152 Viivitamatult rakendatavad meetmed	85
Artikkel 153 Sanksioonid	86
Artikkel 154 Sisemine edasikaebamine	86
5. PEATÜKK KVOORUM JA HÄÄLETAMINE	87
Artikkel 155 Kvoorum	87
Artikkel 156 Muudatusettepanekute esitamine ja tutvustamine	87
Artikkel 157 Muudatusettepanekute vastuvõetavus	88
Artikkel 158 Hääletuse kord	89
Artikkel 159 Hääle võrdne jagunemine	89
Artikkel 160 Hääletuse läbiviimise põhimõtted	90
Artikkel 161 Muudatusettepanekute hääletamise järjekord	90
Artikkel 162 Täiskogul esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine parlamendikomisjonis	91

Artikkel 163 Osade kaupa hääletamine	92
Artikkel 164 Hääleõigus	92
Artikkel 165 Hääletamine	92
Artikkel 166 Lõpphääletus	92
Artikkel 167 Nimeline hääletus	92
Artikkel 168 Elektrooniline hääletus	93
Artikkel 169 Salajane hääletus	93
Artikkel 170 Hääletuse kohta selgituste andmine	94
Artikkel 171 Vaidlused hääletuse üle	94
6. PEATÜKK MENETLUSEGA SEOTUD SÕNAVÕTUD	94
Artikkel 172 Menetlusega seotud ettepanekud	94
Artikkel 173 Kodukorda puudutavad märkused	95
Artikkel 174 Küsimuse vastuvõetamatus	95
Artikkel 175 Tagasisaatmine vastutavale komisjonile	95
Artikkel 176 Arutelu lõpetamine	96
Artikkel 177 Arutelu ja hääletuse edasilükkamine	96
Artikkel 178 Istungi katkestamine või lõpetamine	97
7. PEATÜKK PARLAMENDI TÖÖ AVALIKKUS	97
Artikkel 179 Istungi protokoll	97
Artikkel 180 Vastuvõetud tekstid	97
Artikkel 181 Istungi stenogramm	98
Artikkel 182 Istungi audiovisuaalne salvestis	98
VII OSA KOMISJONID JA DELEGATSIOONID	99
1. PEATÜKK KOMISJONIDE MOODUSTAMINE JA NENDE VOLITUSED	99
Artikkel 183 Alaliste komisjonide moodustamine	99
Artikkel 184 Erikomisjonide moodustamine	99
Artikkel 185 Uurimiskomisjonid	99
Artikkel 186 Komisjonide koosseis	101
Artikkel 187 Asendusliikmed	102
Artikkel 188 Komisjonide ülesanded	102
Artikkel 189 Volituste kontrollimise eest vastutav komisjon	103
Artikkel 190 Allkomisjonid	103
Artikkel 191 Komisjoni juhatus	104
Artikkel 192 Komisjonide koordinaatorid ja variraportöörid	104
2. PEATÜKK KOMISJONIDE TEGEVUS	105
Artikkel 193 Komisjonide koosolekud	105
Artikkel 194 Komisjoni koosoleku protokoll	105
Artikkel 195 Komisjonis toimuvad hääletused	105
Artikkel 196 Täiskogu istungi läbiviimist reguleerivad sätted, mida kohaldatakse ka komisjonides	106
Artikkel 197 Komisjoni infotund	106
3. PEATÜKK PARLAMENTIDEVAHELISED DELEGATSIOONID	106

Artikkel 198 Parlamentidevaheliste delegatsioonide moodustamine ja nende ülesanded	106
Artikkel 199 Koostöö Euroopa Nõukogu parlamentaarse assambleega	107
Artikkel 200 Parlamentaarsed ühiskomisjonid	107
VIII OSA PETITSIOONID	108
Artikkel 201 Petitsiooniõigus	108
Artikkel 202 Petitsioonide läbivaatamine	109
Artikkel 203 Petitsioonidest teadaandmine	110
IX OSA OMBUDSMAN	111
Artikkel 204 Ombudsmani valimine	111
Artikkel 205 Ombudsmani tegevus	111
Artikkel 206 Ombudsmani ametist tagandamine	112
X OSA PARLAMENDI PEASEKRETARIAAT	113
Artikkel 207 Peasekretariaat	113
XI OSA EUROOPA TASANDI ERAKONDI PUUDUTAVAD VOLITUSED JA KOHUSTUSED	114
Artikkel 208 Presidendi volitused ja kohustused	114
Artikkel 209 Juhatuse volitused ja kohustused	114
Artikkel 210 Vastutava komisjoni ja parlamendi täiskogu volitused ja kohustused	114
XII OSA KODUKORRA KOHALDAMINE JA MUUTMINE	116
Artikkel 211 Kodukorra kohaldamine	116
Artikkel 212 Kodukorra muutmine	116
XIII OSA MUUD SÄTTED	118
Artikkel 213 Liidu sümbolid	118
Artikkel 214 Pooleliolevad küsimused	118
Artikkel 215 Lisade esitus	118
Artikkel 216 Parandused	119
I LISA Artikli 9 lõike 1 rakendussätted: läbipaistvus ja parlamendiliikmete majanduslikud huvid	120
II LISA Infotunni läbiviimine artikli 116 alusel	122
III LISA Suunised artiklite 117 ja 118 alusel esitatavate kirjalikult vastatavate küsimuste kohta	125
IV LISA Suunised ja üldpõhimõtted päevakorra teemade valikuks arutelu korraldamisel inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite üle artikli 122 alusel	126
V LISA (välja jäetud)	127

VI LISA Eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuste läbivaatamine ja vastuvõtmine	128
VII LISA Parlamendi alaliste komisjonide volitused ja vastutusalad	131
VIII LISA Salajased ja tundliku sisuga dokumendid ning teave	138
IX LISA Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted	146
X LISA Artikli 9 lõike 4 rakendussätted: huvigrupid Euroopa Parlamendis	150
XI LISA Ombudsmani kohustuste täitmine	152
XII LISA Pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamine	164
XIII LISA Euroopa Parlamendi ja komisjoni kokkulepe nõukogu otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ja mida on muudetud otsusega 2006/512/EÜ) rakendamise korra kohta	167
XIV LISA Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepe	171
1. lisa Komisjoni kohtumised riiklike ekspertidega	182
2. lisa Konfidentsiaalse teabe edastamine parlamendile	183
3. lisa Läbirääkimised rahvusvaheliste lepingute üle ja nende sõlmimine	189
4. lisa Komisjoni tööprogrammi ajakava	191
XV LISA Määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele	193
XVI LISA Parlamendiliikmete käitumisreeglite tõlgendamise suunised	202
XVII LISA Euroopa Komisjoni heakskiitmise suunised	203
XVIII LISA Algatusraportite koostamise loa andmise kord	205
1 LISA Iga-aastased tegevus- ja seireraportid, mille suhtes kohaldatakse automaatset loaandmist ja kuue samaaegselt koostatava raporti piirmäära (vastavalt otsuse artikli 1 lõikele 2 ja artiklile 3)	209
2 LISA Iga-aastased tegevus- ja seireraportid, mille suhtes kohaldatakse automaatset loaandmist ja mis sisaldavad viidet kodukorrale (kuue samaaegselt koostatava raporti piirmäära ei kohaldata)	210
XIX LISA Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel	211
XX LISA Kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlev Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 13. juuni 2007. aasta ühine deklaratsioon (EÜ asutamislepingu artikkel 251)	213

I OSA EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED, ORGANID JA FRAKTSIOONID

1. PEATÜKK EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED

Artikkel 1 Euroopa Parlament

1. Euroopa Parlament on aluslepingute, Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestest ja üldistel valimistel käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti ning aluslepingutest tulenevate siseriiklike õigusaktide alusel valitud kogu.

2. Euroopa Parlamendi liikmeid nimetatakse alljärgnevalt:

bulgaaria keeles "Членове на Европейския парламент",
hispaania keeles "Diputados al Parlamento Europeo",
tšehhi keeles "Poslanci Evropského parlamentu",
taani keeles "Medlemmer af Europa-Parlamentet",
saksa keeles "Mitglieder des Europäischen Parlaments",
eesti keeles "Euroopa Parlamendi liikmed",
kreeka keeles "Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου",
inglise keeles "Members of the European Parliament",
prantsuse keeles "Députés au Parlement européen",
iiri keeles "Feisirí de Pharlaimint na hEorpa",
italia keeles "Deputati al Parlamento europeo",
läti keeles "Eiropas Parlamenta deputāti",
leedu keeles "Europos Parlamento nariai",
ungari keeles "Európai Parlamenti Képviselők",
malta keeles "Membri tal-Parlament Ewropew",
hollandi keeles "Leden van het Europees Parlement",
poola keeles "Posłowie do Parlamentu Europejskiego",
portugali keeles "Deputados ao Parlamento europeu",
rumeenia keeles "Deputați în Parlamentul European",
slovaki keeles "Poslanci Európskeho parlamentu",
sloveeni keeles "Poslanci Evropskega parlamenta",
soome keeles "Euroopan parlamentin jäsenet",
rootsi keeles "Ledamöter av Europaparlamentet".

Artikkel 2 Sõltumatu mandaat

Euroopa Parlamendi liige on oma ülesannete täitmisel sõltumatu. Tema mandaat ja talle antud juhised ei ole siduvad.

Artikkel 3 Volituste kontrollimine

1. Euroopa Parlamendi valimiste järel palub president liikmesriikide pädevatel ametiasutustel teatada parlamendile viivitamatult valitud liikmete nimed, et kõik liikmed saaksid parlamendis tööle asuda valimisjärgse esimese istungi avamisest alates.

Ühtlasi juhib president ametiasutuste tähelepanu 20. septembri 1976. aasta akti asjakohastele sätetele ja palub neil võtta vajalikud meetmed, et vältida kokkusbimatum Euroopa Parlamendi liikme ametiga.

2. Iga liige, kelle valimisest on parlamendile teatatud, esitab enne parlamendis ametisse asumist kirjaliku deklaratsiooni selle kohta, et tal ei ole ühtki Euroopa Parlamendi liikme ametiga kokkusbimatum ametit 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõike 1 või 2 tähenduses. Deklaratsioon esitatakse pärast üldisi valimisi võimaluse korral hiljemalt kuus päeva enne parlamendi esimest istungit. Kuni parlamendiliikme volitusi ei ole kontrollitud või vaidluse kohta ei ole veel otsust vastu võetud ja tingimusel, et parlamendiliige on eespool nimetatud deklaratsioonile eelnevalt alla kirjutanud, võtab ta täievoliliselt parlamendi istungitest ja selle organite koosolekute osa.

Kui avalikkusele kättesaadavate allikate abil kontrollitavate asjaolude alusel on kindlaks tehtud, et liikmel on 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõigete 1 ja 2 tähenduses Euroopa Parlamendi liikme ametiga kokkusbimatum amet, loeb parlament presidendilt saadud teabe põhjal ametikoha vabaks.

3. Volituste kontrollimise eest vastutava komisjoni raporti alusel kontrollib parlament viivitamatult iga vastvalitud liikme volitusi ja võtab vastu otsuse tema mandaadi kehtivuse kohta, samuti vaidluste kohta, mis võivad tekkida 20. septembri 1976. aasta akti sätete alusel, kuid mitte vaidluste kohta, mis põhinevad siseriiklikel valimisseadustel.

4. Vastutava komisjoni raport põhineb iga liikmesriigi ametlikult teatatud täielikel valimistulemustel, mis sisaldavad valitud kandidaatide ja võimalike asendusliikmete nimesid koos nende järjestusega vastavalt valimistulemustele.

Parlamendiliikme mandaadi kehtivust ei ole võimalik kinnitada, kuni parlamendiliige ei ole esitanud käesolevas artiklis ja kodukorra I lisas nõutud kirjalikke deklaratsioone.

Parlament võib vastutava komisjoni raporti alusel igal ajal teha otsuse vaidluses mõne parlamendiliikme mandaadi kehtivuse üle.

5. Kui parlamendiliikme nimetamine on tingitud samas nimekirjas olnud kandidaatide tagasiastumisest, tagab komisjon, et tagasiastumine on kooskõlas 20. septembri 1976. aasta akti sätte ja mõttega ning kodukorra artikli 4 lõikega 3.

6. Vastutav komisjon tagab, et liikmesriikide või liidu ametiasutused edastavad parlamendile viivitamatult igasuguse teabe, mis võib mõjutada Euroopa Parlamendi liikme ülesannete täitmist või asendusliikmete järjestust, ning näitavad ametissenimetamise puhul ära otsuse jõustumise kuupäeva.

Kui liikmesriigi pädevad ametiasutused algatavad mõne parlamendiliikme vastu menetluse, mille tagajärjeks võib olla liikmemandaadi kaotamine, palub president hoida end kursis menetluse käiguga ja edastab küsimuse vastutavale komisjonile. Vastutava komisjoni ettepanekul võib parlament võtta küsimuses vastu seisukoha.

Artikkel 4 Parlamendiliikme ametiaeg

1. Parlamendiliikme ametiaeg algab ja lõpeb vastavalt 20. septembri 1976. aasta aktile. Ametiaeg lõpeb ka parlamendiliikme surma või tagasiastumise korral.
2. Parlamendiliige jääb ametisse kuni parlamendi esimese pärast valimisi toimuva istungi avamiseni.
3. Tagasiastuv parlamendiliige teatab presidendile tagasiastumisest ja märgib ära kuupäeva, millal ta tagasi astub; see peab toimuma kolme kuu jooksul pärast teatamist. Teade vormistatakse peasekretäri või tema esindaja juuresolekul koostatava ametliku protokollina, millele kirjutavad alla peasekretär või tema esindaja ja asjaomane parlamendiliige. Teade antakse viivitamatult üle vastutavale komisjonile, kes võtab küsimuse dokumendi saamisele järgneva esimese koosoleku päevakorda.

Kui vastutav komisjon on arvamusel, et tagasiastumine ei ole kooskõlas 20. septembri 1976. aasta akti sätte ja mõttega, teavitab ta sellest parlamenti, et viimane saaks otsustada, kas ametikoht loetakse vabaks või mitte.

Vastasel korral loetakse ametikoht vabaks tagasiastuva parlamendiliikme poolt ametlikus protokollis märgitud kuupäeval. Seda küsimust parlamendis ei hääletata.

Teatavate erandlike olukordade puhuks on võetud kasutusele lihtsustatud menetluskord; see kehtib eelkõige juhul, kui tagasiastumise jõustumise kuupäeva ja vastutava komisjoni esimese koosoleku vahel toimub üks või mitu osaistungjärku ning fraktsioon, millesse tagasiastuv parlamendiliige kuulub, ei saa nende osaistungjärkude ajaks asendusliiget seetõttu, et ametikohta ei ole vabaks loetud. Lihtsustatud menetluskorra järgi on juhtumite lahendamise eest vastutava komisjoni raportööril õigus vaadata viivitamatult läbi iga tagasiastumise teade, millest teda on nõuetekohaselt teavitatud, ja kui viivitus tagasiastumisteate läbivaatamisel võiks kahju tuua, pöörduda vastutava komisjoni esimehe poole, paludes tal vastavalt lõikele 3:

- teavitadavastutava komisjoni nimel presidenti sellest, et ametikoha võib vabaks lugeda,
- või kutsuda kokku vastutava komisjoni erakorraline koosolek raportööri tõstatatud probleemide arutamiseks.

4. Kui liikmesriigi pädev ametiasutus teavitab presidenti Euroopa Parlamendi liikme volituste lõppemisest selle liikmesriigi õigusnormide kohaselt 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõikes 3 nimetatud kokkusobimatuse tõttu või mandaadi kehtetuks tunnistamise tõttu nimetatud akti artikli 13 lõike 3 kohaselt, teavitab president parlamenti mandaadi lõppemisest liikmesriigi teatatud kuupäeval ja palub liikmesriigil vaba ametikoht viivitamatult täita.

Kui liikmesriigi või liidu pädev ametiasutus või asjaomane parlamendiliige teatab presidendile parlamendiliikme sellisesse ametisse nimetamisest või valimisest, mis on

kokkusobimatu Euroopa Parlamendi liikme ametiga 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõike 1 või 2 tähenduses, teavitab president sellest parlamenti, kes loeb ametikoha vabaks.

5. Liikmesriikide või liidu pädevad ametiasutused teavitavad presidenti igast ülesandest, mille nad kavatsevad parlamendiliikmele anda. President palub vastutaval komisjonil uurida, kas kavandatavad ülesanded on kooskõlas 20. septembri 1976. aasta akti sätte ja mõttega, ning teavitab parlamenti, asjaomast parlamendiliiget ja asjaomaseid ametiasutusi komisjoni järeldustest.

6. Ametiaja lõppemise ja ametikoha vabaksjäämise kuupäevaks loetakse:

- tagasiastumise korral kuupäev, millal parlament luges tagasiastumisteate põhjal ametikoha vabaks;
- juhul, kui parlamendiliige nimetatakse või valitakse ametisse, mis 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõike 1 või 2 tähenduses on kokkusobimatu Euroopa Parlamendi liikme ametiga, kuupäev, mille on teatanud liikmesriikide või liidu pädevad ametiasutused või asjaomane parlamendiliige.

7. Kui parlament on lugenud ametikoha vabaks, teavitab ta sellest asjaomast liikmesriiki ja palub tal ametikoha viivitamatult täita.

8. Kõik vaidlused parlamendiliikme mandaadi kehtivuse üle, kui parlamendiliikme volitused on juba kontrollitud, edastatakse vastutavale komisjonile, kes annab viivitamatult ja hiljemalt järgmise osaistungjärgu algul parlamendile aru.

9. Parlament jätab endale õiguse kuulutada kontrollitud mandaat kehtetuks või keelduda ametikoha vabaks lugemisest, kui selgub, et ametikoha vastuvõtmine või ametikohalt tagasiastumine tugines sisulisele veale või kehtetule tahteavaldusele.

Artikkel 5 Eesõigused ja puutumatus

1. Parlamendiliikmel on Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokolliga ette nähtud eesõigused ja puutumatus.

2. Kui parlamendi president on saanud teada parlamendiliikme valimisest, väljastab ta parlamendiliikmele liikmesriikides vaba liikumist võimaldava läbipääsuloa.

3. Parlamendiliikmel on õigus tutvuda parlamendi ja parlamendikomisjonide kõigi dokumentidega, välja arvatud isikutoimikud ja arved, millega lubatakse tutvuda ainult asjaomasel parlamendiliikmel. Erandid nimetatud põhimõttest selliste dokumentide käsitlemiseks, millele võidakse üldsuse juurdepääs keelata vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, on sätestatud kodukorra VIII lisas.

Artikkel 6 Puutumatuse äravõtmine

1. Oma eesõiguste ja puutumatusega seotud volituste rakendamisel taotleb parlament eelkõige enda kui demokraatliku legislatiivkogu puutumatuse säilitamist ja oma liikmete sõltumatuse tagamist nende ülesannete täitmisel.

2. Kui liikmesriigi pädev ametiasutus on esitanud presidendile parlamendiliikmelt puutumatuse äravõtmise taotluse, antakse taotlusest teada täiskogu istungil ja taotlus edastatakse vastutavale komisjonile.

3. Kui parlamendiliige või endine parlamendiliige on esitanud presidendile puutumatuse ja eesõiguste kaitsmise taotluse, antakse taotlusest teada täiskogu istungil ja taotlus edastatakse vastutavale komisjonile.

Parlamendiliiget või endist parlamendiliiget võib esindada teine parlamendiliige. Teine parlamendiliige ei või esitada taotlust esindatava parlamendiliikme nõusolekuta.

4. Juhul kui parlamendiliikme eesõiguste ja puutumatuse oletatava rikkumisena on parlamendiliige vahistatud või tema liikumisvabadust piiratud, võib president pärast seda, kui ta on pidanud nõu vastutava komisjoni esimehe ja raportööriga, võtta kiiresti meetmeid asjaomase parlamendiliikme eesõiguste ja puutumatuse maksmapanemiseks. President teatab oma algatusest vastutavale komisjonile ja teavitab parlamenti.

Artikkel 7 Puutumatusega seotud menetlused

1. Vastutav komisjon vaatab puutumatuse äravõtmise ning eesõiguste ja puutumatuse kaitsmise taotlused läbi viivitamatult nende esitamise järjekorras.

2. Vastutav komisjon teeb ettepaneku võtta vastu põhjendatud otsus, milles soovitakse puutumatuse äravõtmise taotlus või eesõiguste ja puutumatuse kaitsmise taotlus rahuldada või tagasi lükata.

3. Vastutav komisjon võib paluda asjaomasel ametiasutusel anda teavet või selgitusi, mida komisjon peab vajalikuks, et jõuda seisukohale, kas puutumatus tuleks ära võtta või tuleks seda kaitsta. Asjaomasele parlamendiliikmele antakse võimalus anda selgitusi; ta võib esitada dokumente või muid kirjalikke tõendeid, mida ta peab asjakohaseks. Teda võib esindada teine parlamendiliige.

4. Kui puutumatuse äravõtmist taotletakse mitmel alusel, võib iga aluse suhtes võtta vastu eraldi otsuse. Erandjuhul võib vastutav komisjon teha oma raportis ettepaneku, et puutumatuse äravõtmist rakendataks ainult juurdlustoimingute suhtes ja kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni säiliks parlamendiliikme puutumatus igasuguse kinnipidamise, eelvangistuse või muu meetme suhtes, mis takistaks tal tema mandaadiga seotud ülesannete täitmist.

5. Kui parlamendiliikmel tuleb esineda tunnistajana või anda tunnistusi eksperdina, ei ole vaja taotleda puutumatuse äravõtmist juhul, kui:

- parlamendiliiget ei kohustata ilmuma sellisel kuupäeval või kellaajal, mis takistab või raskendab tal tema kui parlamendiliikme kohustuste täitmist, või kui ta võib anda tunnistuse kirjalikult või muus vormis, mis ei raskenda tema parlamendiliikme ülesannete täitmist;
- parlamendiliiget ei kohustata andma tunnistusi küsimustes, mille kohta ta oma ametiülesannete täitmisel on saanud konfidentsiaalset teavet, mille avaldamist ta ei pea asjakohaseks.

6. Eesõiguste või puutumatus kaitsmise korral teeb vastutav komisjon kindlaks, kas asjaolud kujutavad endast haldus- või muud piirangut, mis takistab parlamendiliikme vaba liikumist parlamendi koosoleku toimumiskohta või sealt tagasi või arvamuse väljendamist või hääletamist tema mandaadiga seotud ülesannete täitmisel, või kuuluvad need privileegide ja immunitetide protokollis artikli 10 aspektide alla, mis ei ole reguleeritud siseriikliku õigusega; vastutav komisjon teeb ettepaneku paluda asjaomasel ametiasutusel teha vajalikud järeldused.

7. Vastutav komisjon võib esitada põhjendatud arvamuse taotluse esitanud ametiasutuse pädevuse ja taotluse vastuvõetavuse kohta, kuid ei võta mingil juhul seisukohta küsimuses, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles parlamendiliiget süüdistatakse, õigustavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui nõude läbivaatamise käigus on juhtumi asjaolud komisjonile üksikasjalikult teatavaks saanud.

8. Vastutava komisjoni raport paigutatakse selle esitamise päevale järgneva esimese istungi päevakorra algusesse. Otsuse ettepaneku(te) kohta ei saa esitada muudatuseettepanekuid.

Arutelu piirdub puutumatuse äravõtmise või allesjätmise või puutumatus või eesõiguste kaitsmise ettepanekutele poolt- ja vastuargumentide esitamisega.

Ilma et see piiraks artikli 151 sätete kohaldamist, ei võta parlamendiliige, kelle eesõiguseid või puutumatus arutatakse, arutelul sõna.

Raportis sisalduv(ad) otsuse ettepanek(ud) pannakse hääletusele esimesel arutelule järgneval hääletusel.

Kui parlament on küsimust arutanud, pannakse iga raportis sisalduv ettepanek eraldi hääletusele. Kui mõni ettepanek lükatakse tagasi, loetakse vastuvõetuks sellele vastupidine otsus.

9. President teatab parlamendi otsusest viivitamatult asjaomasele parlamendiliikmele ja asjaomase liikmesriigi pädevale ametiasutusele ning taotleb, et teda teavitataks edasisest menetluse käigust ja selle tulemusel tehtud kohtuotsustest. Pärast teabe saamist edastab president selle parlamendile viisil, mida ta peab kõige sobivamaks, vajaduse korral pärast nõupidamist vastutava komisjoniga.

10. Kui president kasutab talle artikli 6 lõikega 4 antud volitusi, võtab vastutav komisjon oma järgmisel koosolekul presidendi algatuse teadmiseks. Kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks, võib ta koostada parlamendile esitamiseks raporti.

11. Vastutav komisjon käsitleb nimetatud küsimusi ja kõiki saadud dokumente ülima konfidentsiaalsusega.

12. Vastutav komisjon võib pärast nõupidamist liikmesriikidega koostada soovitusliku nimekirja liikmesriikide ametiasutustest, mis on pädevad esitama taotlust parlamendiliikme puutumatus äravõtmiseks.

13. Kõik pädevate ametiasutuste järelepärimised parlamendiliikmete eesõiguste või puutumatus ulatuse kohta vaadatakse läbi vastavalt ülaltoodud sätetele.

Artikkel 8 Parlamendiliikmete põhimääruse rakendamine

Euroopa Parlament võtab vastu Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse ja selle võimalikud muudatused vastutava komisjoni ettepaneku alusel. Artikli 138 lõiget 1 kohaldatakse vajalike muudatustega. Juhatus vastutab nende eeskirjade kohaldamise eest ja otsustab aastaeelarvest lähtudes rahastamise üle.

Artikkel 9 Parlamendiliikmete majanduslikud huvid, käitumisreeglid ja pääs parlamendi ruumidesse

1. Parlament kehtestab parlamendiliikmete majanduslike huvide läbipaistvust reguleeriva eeskirja, mis lisatakse kodukorrale¹.

Eeskiri ei piira parlamendiliiget tema ametikohustuste täitmisel ega sellega seotud poliitilises või muus tegevuses.

2. Parlamendiliikmete käitumine põhineb vastastikusel austusel, Euroopa Liidu alusaktides sätestatud väärtustel ja põhimõtetel, tagab parlamendi väärikuse ning ei tohi ohustada parlamendi töö sujuvat toimumist ega häirida rahu ja vaikust parlamendi hoonetes. Parlamendiliikmed täidavad parlamendi eeskirju konfidentsiaalse teabe käsitlemise kohta.

Nimetatud põhimõtete ja eeskirjade mittetäitmine võib kaasa tuua meetmete kohaldamise vastavalt artiklitele 152, 153 ja 154.

3. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira mingil viisil parlamendis toimuvate arutelude elavust ega parlamendiliikmete sõnavabadust.

Artikli kohaldamine põhineb esmases õiguses ja parlamendiliikmete põhimääruses sätestatud parlamendiliikmete õiguste täielikul austamisel.

Artikli kohaldamine põhineb läbipaistvuse põhimõttel ning tagatakse antud valdkonda puudutavate sätete teatavakstegemine parlamendiliikmetele, keda teavitatakse isiklikult nende õigustest ja kohustustest.

4. Kvestorid vastutavad kuni üheaastase kehtivusega nimeliste läbipääsulubade väljaandmise eest isikutele, kes soovivad sageli pääseda parlamendi ruumidesse, et anda enda või kolmandate isikute huvides parlamendiliikmele tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet.

Need isikud peavad:

- täitma kodukorra lisas avaldatud eetikakoodeksi² nõudeid;
- andma allkirja kvestorite peetavasse registrisse.

Register on üldsusele nõudmisel kättesaadav kõigis parlamendi töökohtades ja kvestorite poolt kindlaks määratud kujul ka liikmesriikides asuvates parlamendi infobüroodes.

Käesoleva lõike rakendussätted kehtestatakse kodukorra lisana.³

¹Vt I lisa

²Vt X lisa.

5. Endiste parlamendiliikmete eetikakoodeks, õigused ja privileegid kehtestatakse juhatuse otsusega. Endisi parlamendiliikmeid koheldakse võrdselt.

Artikkel 10 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust

Vastavalt parlamendi otsusele, mis on ära toodud kodukorra lisas,⁴ rakendatakse parlamendis 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust) kehtestatud ühtseid eeskirju, milles on toodud vajalikud meetmed ameti korraldatavate juurdluste takistusteta läbiviimiseks.

Artikkel 11 Vaatlejad

1. Kui leping riigi ühinemise kohta Euroopa Liiduga on alla kirjutatud, võib president pärast esimeeste konverentsi nõusoleku saamist paluda ühineva riigi parlamendil määrata oma liikmete seast vaatlejaid; vaatlejate arv võrdub kõnealusele riigile Euroopa Parlamendis tulevikus eraldatavate kohtade arvuga.

2. Vaatlejad osalevad Euroopa Parlamendi töös kuni ühinemislepingu jõustumiseni ning neil on õigus võtta sõna komisjonides ja fraktsioonides. Neil ei ole õigust hääletada ega kandideerida parlamendis ametikohtadele. Nende osalemisel ei ole õiguslikku mõju parlamendi tööle.

3. Parlamendi pakutavate võimaluste kasutamisel ja vaatlejana tegutsedes tekkinud kulude hüvitamisel koheldakse vaatlejaid sarnaselt parlamendiliikmetega.

4. Lõiget 1 kohaldatakse vastavate muudatustega, kuni jõustub kord⁵, millega eraldatakse mõnele liikmesriigile parlamendis lisakohti kuni parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni. Asjaomastel liikmesriikidel palutakse määrata vaatlejad kooskõlas siseriiklike õigusaktidega.

2. PEATÜKK PARLAMENDI AMETIKANDJAD

Artikkel 12 Ajutine istungi juhataja

1. Artikli 134 lõikes 2 ette nähtud istungit ja iga muud istungit, mille eesmärk on valida president ja juhatus, juhatab kuni presidendi valimiseni ametist lahkuv president või, kui viimane ei saa seda teha, ametist lahkuv asepresident asepresidentide järjestuse alusel või, kui keegi neist ei saa seda teha, kõige kauem ametis olnud parlamendiliige.

2. Kui istungit juhatab parlamendiliige, kes on ajutine istungi juhataja lõike 1 alusel, arutatakse ainult küsimusi, mis on seotud presidendi valimise või volituste kontrollimisega.

Parlamendiliige, kes on ajutine istungi juhataja lõike 1 alusel, täidab presidendi volitusi, millele on osutatud artikli 3 lõike 2 teises lõigus. Kõik muud volituste kontrollimist puudutavad küsimused, mis tõstatatakse sel ajal, kui ta istungit juhatab,

³Vt X lisa.

⁴Vt XII lisa.

⁵Vastavalt 11. ja 12. detsembril 2008 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldustele.

edastatakse volituste kontrollimise eest vastutavale komisjonile.

Artikkel 13 Kandidaatide ülesseadmine ja üldsätted

1. President, asepresidendid ja kvestorid valitakse salajasel hääletusel artikli 169 alusel. Kandidaatide ülesseadmiseks on vajalik nende nõusolek. Kandidaate võivad üles seada fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget. Kui ülesseatud kandidaatide arv ei ületa täidetavate kohtade arvu, võib kandidaatide valimine toimuda ühise heakskiitmise teel.
2. Presidendi, asepresidentide ja kvestorite valimisel tuleks arvestada vajadusega tagada liikmesriikide ja poliitiliste vaadete üldine õiglane esindatus.

Artikkel 14 Presidendi valimine ja avakõne

1. Kõigepealt valitakse president. Ülesseatud kandidaatide nimed antakse enne iga hääletusvooru selle parlamendiliikme kätte, kes on artikli 12 alusel ajutine istungi juhataja ja kes teatab nimed parlamendile. Kui pärast kolme hääletusvooru ei ole ükski kandidaat kogunud antud häälte absoluutset enamust, pääsevad neljandasse hääletusvooru kaks parlamendiliiget, kes said kolmandas hääletusvoorus kõige enam hääli. Võrdse häälte arvu puhul kuulutatakse valituks vanem kandidaat.
2. Kohe, kui president on valitud, annab parlamendiliige, kes on ajutine istungi juhataja artikli 12 alusel, juhatamise talle üle. Avakõne võib pidada ainult valitud president.

Artikkel 15 Asepresidentide valimine

1. Seejärel valitakse asepresidendid, kasutades ühtainsat hääletussedelit. Esimeses hääletusvoorus kuulutatakse valituks häälte arvu järjekorras kuni 14 kandidaati, kes on saanud antud häälte absoluutse enamuse. Kui valitud kandidaatide arv on väiksem kui täidetavate ametikohtade arv, korraldatakse samadel tingimustel teine hääletusvoor, et täita ülejäänud ametikohad. Kui pärast seda läheb vaja veel kolmandat hääletusvooru, osutuvad ülejäänud kohtade täitmisel valituks kandidaadid, kes on saanud suhtelise häälteenamuse. Võrdse häälte arvu puhul kuulutatakse valituks vanimad kandidaadid.

Kuigi see artikkel ei näe erinevalt artikli 14 lõikest 1 asepresidentide valimise puhul otseselt ette uute kandidaatide ülesseadmist valimisvoorude vahel, on see lubatud, sest parlament kui suveräänne organ peab saama kaaluda kõiki võimalikke kandidaate ja sellise võimaluse puudumine võiks takistada valimiste sujuvat läbiviimist.

2. Asepresidentide järjestuse määrab nende valimise järjekord ja võrdse häälte arvu korral nende vanus, kui artikli 18 lõikes 1 ei ole sätestatud teisiti.

Kui asepresidente ei valita salajasel hääletusel, määrab nende järjestuse järjekord, milles president teatab parlamendile nende nimed.

Artikkel 16 Kvestorite valimine

Pärast asepresidentide valimist valib parlament viis kvestorit.

Kvestorid valitakse sama korra järgi nagu asepresidendid.

Artikkel 17 Ametikandjate ametiaeg

1. Presidendi, asepresidentide ja kvestorite ametiaeg on kaks ja pool aastat.

Kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, säilitab ta kahe ja poole aasta pikkusest ametiajast järelejäänud ajaks oma koha juhatuses või kvestorite kogus.

2. Kui selline ametikoht jääb vabaks enne nimetatud tähtaja lõppemist, kestab uue ametisse valitud parlamendiliikme ametiaeg ainult nimetatud tähtaja lõpuni.

Artikkel 18 Vabaks jäävad ametikohad

1. Kui presidendi, asepresidendi või kvestori ametikohale tuleb valida uus parlamendiliige, valitakse ametijärglane eespool toodud sätete alusel.

Uus asepresident asub asepresidentide järjestuses oma eelkäija kohale.

2. Kui vabaks jääb presidendi ametikoht, täidab kuni uue presidendi valimiseni presidendi ülesandeid esimene asepresident.

Artikkel 19 Volituste ennetähtaegne lõpetamine

Võttes otsuse vastu antud häälte kolmeviieldikulise enamusega ja tingimusel, et esindatud on vähemalt kolm fraktsiooni, võib esimeeste konverents teha parlamendile ettepaneku lõpetada parlamendi presidendi, asepresidendi, kvestori, parlamendikomisjoni esimehe või aseesimehe, parlamentidevahelise delegatsiooni juhi või asejuhi või mõne muu parlamendis valitud ametikandja volitused, kui esimeeste konverents on arvamisel, et kõnealune parlamendiliige on süüdi rängas eksimuses. Parlament kiidab ettepaneku heaks antud häälte kahekolmandikulise enamusega ja parlamendi koosseisu häälteenamusega.

3. PEATÜKK PARLAMENDI ORGANID JA NENDE ÜLESANDED

Artikkel 20 Presidendi ülesanded

1. President korraldab kogu parlamendi ja selle organite tegevust kodukorras sätestatud tingimustel. Tal on kõik volitused, et juhatada parlamendi tööd ja tagada selle nõuetekohane läbiviimine.

Käesolevat sätet võib tõlgendada nii, et sellega antud volituste hulka kuulub ka õigus lõpetada liigsed sõnavõtted kodukorrale viitamiseks, menetlusega seotud ettepanekud, sõnavõttude hääletuse kohta selgituste andmiseks ning eraldi, osade kaupa või nimelise hääletuse taotlemiseks, kui president on veendunud, et nendega soovitakse sihilikult takistada ja takistatakse pikaajaliselt ning oluliselt parlamendi tööd või teiste parlamendiliikmete õiguste teostamist.

Kõnealuse sättega antud volituste hulka kuulub ka õigus panna tekste hääletusele teises järjekorras, kui on määratud hääletusele pandavas dokumendis. Analooiliselt artikli 161 lõikega 7 võib president küsida selleks eelnevalt parlamendi nõusolekut.

2. President avab, katkestab ja lõpetab istungeid ning võtab vastu otsuseid selle kohta, kas muudatusettepanekud on vastuvõetavad, millised küsimused esitada

nõukogule ja Euroopa Komisjonile ning kas raportid on kooskõlas kodukorraga. President tagab kodukorrast kinnipidamise, hoiab korda, annab sõnavõtjatele sõna, kuulutab arutelud lõppenuks, paneb küsimused hääletusele, kuulutab välja hääletuste tulemused ning edastab komisjonidele kõik neid puudutavad teated.

3. President võib arutelul sõna võtta ainult kokkuvõtte tegemiseks või sõnavõtjate korrale kutsumiseks. Kui ta soovib arutelust osa võtta, annab ta juhatamise üle ega asu uuesti juhatama enne, kui arutelu on lõppenud.

4. President esindab parlamenti rahvusvahelistes suhetes, ametlikel üritustel ning haldus-, õigus- ja finantsasjades; ta võib delegeerida need ülesanded teistele.

Artikkel 21 Asepresidentide ülesanded

1. Kui president ei viibi kohal, ei saa oma ülesandeid täita või soovib vastavalt artikli 20 lõikele 3 arutelust osa võtta, asendab teda üks asepresidentidest vastavalt artikli 15 lõikele 2.

2. Asepresidendid täidavad ka ülesandeid, mis on antud neile artikliga 23, artikli 25 lõigetega 3 ja 5 ning artikli 68 lõikega 3.

3. President võib delegeerida asepresidentidele ülesandeid, näiteks parlamendi esindamise ametlikel üritustel või muudes toimingutes. Eelkõige võib president määrata asepresidenti täitma ülesandeid, mis on presidendile antud artikli 116 lõikega 3 ja artikli 117 lõikega 2.

Artikkel 22 Juhatuse koosseis

1. Juhatuse koosseis koosneb parlamendi presidendist ja asepresidendist.

2. Kvestoritel on juhatuses nõuandev hääl.

3. Kui juhatuses jagunevad hääled võrdselt, on presidendi hääl otsustav.

Artikkel 23 Juhatuse ülesanded

1. Juhatuse ülesandeks on talle kodukorraga antud ülesanded.

2. Juhatuse ülesandeks on vastu võtta otsused parlamendi, selle sekretariaadi ja organite sisemist korraldust puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja haldusküsimustes.

3. Juhatuse ülesandeks on peasekretäri või fraktsiooni ettepanekul vastu võtta otsused parlamendiliikmeid puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja haldusküsimustes.

4. Juhatuse ülesandeks on vastu võtta otsused istungite läbiviimist puudutavates küsimustes.

Fraas „istungite läbiviimine” hõlmab ka küsimusi, mis on seotud parlamendiliikmete käitumisega kõikides parlamendi hoonetes.

5. Juhatuse ülesandeks on vastu võtta artiklis 33 osutatud sätted fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete kohta.

6. Juhatuse ülesandeks on määrata kindlaks peasekretariaadi ametikohtade loetelu ning kehtestada ametnike ja muude teenistujate haldus- ja finantsseisundit reguleerivad eeskirjad.

7. Juhatus koostab parlamendi esialgse eelarvestuse projekti.
8. Juhatus võtab vastavalt artiklile 26 vastu suunised kvestoritele.
9. Juhatuses on anda komisjonidele luba korraldada koosolekuid väljaspool tavapäraseid töökohti ja raportööridele luba viia läbi kuulamisi ning uurimis- ja teabekogumisreise.

Kui nimetatud koosolekute läbiviimise luba on antud, määratakse keelte kasutamise kord kindlaks vastavalt sellele, milliseid ametlikke keeli asjaomase komisjoni liikmed ja asendusliikmed kasutavad ning milliste keelte kasutamist nad taotleavad.

Sama korda kohaldatakse ka delegatsioonide suhtes, välja arvatud juhul, kui delegatsiooni liikmed ja asendusliikmed lepivad kokku teisiti.
10. Juhatus nimetab vastavalt artiklile 207 ametisse peasekretäri.
11. Juhatus määrab kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2004/2003 (Euroopa tasandi erakondi reguleerivate määruste ja erakondade rahastamise eeskirjade kohta) rakenduseeskirjad. Juhatus täidab määruse rakendamisel talle parlamendi kodukorraga antud ülesandeid.
12. Juhatus määrab kindlaks konfidentsiaalse teabe käsitlemise eeskirjad parlamendile ja selle organitele ning ametikandjatele ja teistele parlamendiliikmetele, võttes arvesse sellekohaseid institutsioonidevahelisi kokkuleppeid. Eeskirjad avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ja lisatakse kodukorrale.
13. President ja/või juhatus võivad anda ühele või mitmele juhatuse liikmele üldisi või eriülesandeid, mis kuuluvad presidendi ja/või juhatuse pädevusse. Samaaegselt määratakse kindlaks ka nende ülesannete täitmise viisid ja vahendid.
14. Juhatus nimetab kaks asepresidenti, kes vastutavad suhete korraldamise eest riikide parlamentidega.

Nad annavad oma sellealasest tegevusest korrapäraselt aru esimeeste konverentsile.
15. Kui valitakse uus parlament, jääb ametist lahkuv juhatus ametisse kuni uue parlamendi esimese istungini.

Artikkel 24 Esimeeste konverentsi koosseis

1. Esimeeste konverents koosneb parlamendi presidendist ja fraktsioonide esimeestest. Fraktsiooni esimees võib lasta end esindada mõnel oma fraktsiooni liikmel.
2. Parlamendi president palub ühel fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmel osaleda esimeeste konverentsi koosolekutel ilma hääleõiguseta.
3. Esimeeste konverents püüab talle lahendamiseks antud küsimustes saavutada konsensuse.

Kui konsensust saavutada ei õnnestu, pannakse küsimus hääletusele; häälele kaalu omistamisel arvestatakse liikmete arvu igas fraktsioonis.

Artikkel 25 Esimeeste konverentsi ülesanded

1. Esimeeste konverents täidab talle kodukorraga antud ülesandeid.
2. Esimeeste konverents võtab vastu otsused parlamendi töö korraldust ja õigusloome kavandamist puudutavates küsimustes.
3. Esimeeste konverentsi pädevusse kuuluvad küsimused, mis puudutavad suhteid Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja asutustega ning liikmesriikide parlamentidega.
4. Esimeeste konverentsi pädevusse kuuluvad küsimused, mis puudutavad suhteid kolmandate riikide ning Euroopa Liidu väliste institutsioonide ja organisatsioonidega.
5. Esimeeste konverents vastutab tähtsamatel teemadel Euroopa kodanikuühiskonnaga struktureeritud konsultatsioonide korraldamise eest. See võib hõlmata Euroopa üldhuvi pakkumatel teemadel selliste avalike arutelude korraldamist, millel saavad osaleda huvitatud kodanikud. Juhatus nimetab asepresidendi, kes vastutab konsultatsioonide läbiviimise eest ja annab aru esimeeste konverentsile.
6. Esimeeste konverents koostab parlamendi osaistungjärgu päevakorra projekti.
7. Esimeeste konverentsi pädevusse kuuluvad komisjonide, uurimiskomisjonide, parlamentaarsete ühiskomisjonide ning alaliste ja ad hoc delegatsioonide koosseisu ja pädevusega seotud küsimused.
8. Esimeeste konverents määrab vastavalt artiklile 34 kindlaks, kuidas jaotatakse parlamendi istungisaalis kohad.
9. Esimeeste konverentsi pädevuses on anda luba algatusraportite koostamiseks.
10. Esimeeste konverents teeb juhatusele ettepanekuid fraktsioone puudutavate haldus- ja eelarveküsimuste kohta.

Artikkel 26 Kvestorite ülesanded

Kvestorid vastutavad juhatuse kehtestatud suuniste alusel parlamendiliikmeid vahetult puudutavate haldus- ja finantsküsimuste eest.

Artikkel 27 Komisjonide esimeeste konverents

1. Komisjonide esimeeste konverents koosneb kõigi alaliste või erikomisjonide esimeestest. Komisjonide esimeeste konverents valib endale esimehe.

Esimehe puudumisel juhatab konverentsi koosolekut vanim liige või viimase puudumisel vanim kohalolev liige.

2. Komisjonide esimeeste konverents võib anda esimeeste konverentsile soovitusi komisjonide töö kohta ja osaistungjärgu päevakorra koostamiseks.
3. Juhatus ja esimeeste konverents võivad anda komisjonide esimeeste konverentsile teatavaid ülesandeid.

Artikkel 28 Delegatsioonide juhtide konverents

1. Delegatsioonide juhtide konverents koosneb kõigi alaliste parlamentidevaheliste delegatsioonide juhtidest. Delegatsioonide juhtide konverents valib endale esimehe.

Esimehe puudumisel juhatab konverentsi koosolekut vanim liige või viimase puudumisel vanim kohalolev liige.

2. Delegatsioonide juhtide konverents võib anda esimeeste konverentsile soovitusi delegatsioonide töö kohta.

3. Juhatus ja esimeeste konverents võivad anda delegatsioonide juhtide konverentsile teatavaid ülesandeid.

Artikkel 29 Juhatuse ja esimeeste konverentsi aruandekohustus

1. Juhatuse ja esimeeste konverentsi protokollid tõlgitakse ametlikes keeltesse, trükitakse ja jagatakse laiali kõigile parlamendiliikmetele ning need on üldsusele kättesaadavad, kui juhatus või esimeeste konverents ei otsusta protokoll mõne üksiku punkti suhtes erandkorras teisiti konfidentsiaalsusnõuete tõttu, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 1–4.

2. Iga parlamendiliige võib esitada küsimusi juhatuse, esimeeste konverentsi või kvestorite töö kohta. Küsimus esitatakse kirjalikult presidendile, tehakse parlamendiliikmetele teatavaks ja avaldatakse koos sellele antud vastusega parlamendi veebisaidil 30 päeva jooksul alates küsimuse esitamisest.

4. PEATÜKK FRAKTSIOONID

Artikkel 30 Fraktsioonide moodustamine

1. Parlamendiliikmed võivad moodustada oma poliitiliste vaadete järgi fraktsioone.

Tavaliselt ei ole parlamendil vaja hinnata fraktsiooni liikmete poliitiliste vaadete sarnasust. Fraktsiooni moodustamisel käesoleva artikli alusel tunnistavad asjaomased parlamendiliikmed juba tulenevalt fraktsiooni definitsioonist, et neil on sarnased poliitilised vaated. Ainult siis, kui asjaomased parlamendiliikmed seda eitavad, peab parlament hindama, kas fraktsioon on moodustatud kooskõlas kodukorraga.

2. Fraktsioon koosneb parlamendiliikmetest, kes on valitud vähemalt veerandist liikmesriikidest. Fraktsiooni moodustamiseks nõutav minimaalne parlamendiliikmete arv on 25.

3. Kui fraktsiooni liikmete arv langeb alla nõutud künnise, võib president esimeeste konverentsi nõusolekul lubada fraktsioonil edasi tegutseda kuni parlamendi järgmise avaistungini, kui on täidetud järgmised tingimused:

- fraktsiooni liikmed esindavad jätkuvalt vähemalt viiendikku liikmesriikidest;
- fraktsioon on eksisteerinud kauem kui üks aasta.

President ei kohalda kõnealust erandit, kui on piisavalt alust kahtlustada selle kuritarvitamist.

4. Parlamendiliige ei saa kuuluda rohkem kui ühte fraktsiooni.
5. Fraktsiooni moodustamise kohta tehakse presidendile avaldus. Avalduses näidatakse ära fraktsiooni nimi, selle liikmete ja juhatuse liikmete nimed.
6. Fraktsiooni moodustamise avaldus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 31 Fraktsioonide tegevus ja õiguslik staatus

1. Fraktsioonid täidavad oma ülesandeid liidu tegevuse raames, sealhulgas ülesandeid, mis on fraktsioonidele antud kodukorraga. Fraktsioonide käsutuses on peasekretariaadi ametikohtade loetelu raames sekretariaat, haldusvahendid ja parlamendi eelarves selleks ette nähtud assigneeringud.
2. Juhatuse võtab vastu nimetatud vahendite ja assigneeringute eraldamise, rakendamise ja järelevalvega ning eelarve täitmise volituste delegeerimisega seotud eeskirjad.
3. Nimetatud eeskirjadega määratakse kindlaks fraktsiooni tegevuse lõppemise haldus- ja finantstagajärjed.

Artikkel 32 Laiendatud töörühmad

1. Parlamendiliikmed võivad moodustada laiendatud töörühmi või muid parlamendiliikmete mitteametlikke rühmi, et korraldada konkreetsetel teemadel fraktsiooniüleseid mitteformaalseid arvamuste vahetusi, kaasates eri parlamendikomisjonide liikmeid, ning edendada parlamendiliikmete ja kodanikuühiskonna suhteid.
2. Kõnealuste rühmade tegevus ei tohi olla selline, mida võiks pidada Euroopa Parlamendi või selle organite ametlikuks tegevuseks. Fraktsioonid võivad soodustada rühmade tegevust logistilise toetuse andmise teel, tingimusel et järgitakse juhatuse poolt vastu võetud rühmade moodustamise eeskirjas sätestatud tingimusi. Rühmad deklareerivad välistoetuse vastavalt I lisale.

Artikkel 33 Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed

1. Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete käsutuses on sekretariaat. Üksikasjad määrab peasekretäri ettepanekul kindlaks juhatuse.
2. Juhatuse määrab kindlaks selliste parlamendiliikmete staatuse ja parlamentaarsed õigused.
3. Juhatuse võtab vastu fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete sekretariaadikulude ja haldusvahendite katmiseks parlamendi eelarves ette nähtud assigneeringute eraldamise, rakendamise ja auditeerimise eeskirjad.

Artikkel 34 Kohtade jaotus istungisaalis

Fraktsioonide, fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete ja Euroopa Liidu institutsioonide kohtade jaotuse istungisaalis otsustab esimeeste konverents.

II OSA ÕIGUSLOOME- JA EELARVEMENETLUSED NING MUUD MENETLUSED

1. PEATÜKK ÕIGUSLOOMEMENETLUS – ÜLDSÄTTED

Artikkel 35 Euroopa Komisjoni tööprogramm

1. Parlament teeb Euroopa Liidu õigusloomekava koostamisel koostööd Euroopa Komisjoni ja nõukoguga.

Parlament ja Euroopa Komisjon teevad Euroopa Komisjoni tööprogrammi – mis on Euroopa Komisjoni panus liidu tegevuse iga-aastasel ja mitmeaastasel kavandamisel – ettevalmistamisel koostööd vastavalt ajakavale ja korrale, milles need kaks institutsiooni on kokku leppinud ja mis on lisatud kodukorrale.⁶

2. Kiireloomuliste ja ettenägematute asjaolude korral võib üks institutsioonidest teha omal algatusel ja vastavalt aluslepingutes sätestatud menetlustele ettepaneku lisada Euroopa Komisjoni tööprogrammis esitatud õiguslikele meetmetele täiendava meetme.

3. President edastab parlamendi vastuvõetud resolutsiooni teistele Euroopa Liidu õigusloomes osalevatele institutsioonidele ja liikmesriikide parlamentidele.

President palub nõukogul esitada arvamuse Euroopa Komisjoni tööprogrammi ja parlamendi resolutsiooni kohta.

4. Kui mõni institutsioonidest ei suuda ettenähtud ajakavast kinni pidada, peaks ta teavitama teisi institutsioone viivituse põhjustest ja esitama ettepaneku uue ajakava kohta.

Artikkel 36 Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimine

1. Parlament järgib oma tegevuses täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi.

Samuti järgib parlament täielikult Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 ning artikli 6 lõigetes 2 ja 3 sätestatud õigusi ja põhimõtteid.

2. Kui kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on arvamisel, et õigusakti ettepanek või selle osa ei ole kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustega, edastatakse küsimus nende taotlusel menetlemiseks harta tõlgendamise eest vastutavale komisjonile, kelle aramus lisatakse kõnealuse valdkonna eest vastutava komisjoni raportile.

Artikkel 37 Õigusliku aluse kontrollimine

1. Kõigi õigusakti ettepanekute ja muude õigusloomega seotud dokumentide puhul kontrollib kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon kõigepealt nende õiguslikku alust.

⁶Vt XIV lisa.

2. Kui see komisjon vaidlustab õigusliku aluse kehtivuse või sobivuse, sealhulgas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 alusel toimuva kontrollimise käigus, küsib ta õigusasjade eest vastutava komisjoni arvamust.
3. Õigusasjade eest vastutav komisjon võib tegeleda õigusaktide ettepanekute õiguslikku alust puudutavate küsimustega ka omal algatusel. Sellisel juhul teavitab ta sellest nõuetekohaselt kõnealuse valdkonna eest vastutavat komisjoni.
4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon otsustab vaidlustada õigusliku aluse kehtivuse või sobivuse, teavitab ta parlamenti oma järeldustest. Parlament paneb õigusasjade eest vastutava komisjoni järeldused hääletusele enne ettepaneku sisu hääletusele panemist.
5. Täiskogul esitatud muudatusettepanekud, mille eesmärk on muuta õigusakti ettepaneku õiguslikku alust, ilma et sisu arutav kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon või õigusasjade eest vastutav komisjon oleks vaidlustanud õigusliku aluse kehtivuse või sobivuse, ei ole vastuvõetavad.
6. Kui Euroopa Komisjon ei nõustu muutma oma ettepanekut nii, et see oleks kooskõlas parlamendis heaks kiidetud õigusliku alusega, võib õigusasjade eest vastutava komisjoni või kõnealuse valdkonna eest vastutava komisjoni raportöör või esimees teha ettepaneku lükata ettepaneku sisu hääletus edasi mõnele hilisemale istungile.

Artikkel 37a Seadusandlike volituste delegeerimine

1. Kui Euroopa Parlament vaatab läbi õigusakti ettepanekut, millega delegeeritakse Euroopa Komisjonile volitused vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290, pöörab ta erilist tähelepanu delegeerimise eesmärkidele, sisule, ulatusele ja kestusele ning selle suhtes kehtivatele tingimustele.
2. Kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon võib igal ajal küsida liidu õiguse tõlgendamise ja kohaldamise eest vastutava komisjoni arvamust.
3. Liidu õiguse tõlgendamise ja kohaldamise eest vastutav komisjon võib ka omal algatusel tõstatada küsimusi seoses seadusandlike volituste delegeerimisega. Sellistel juhtudel teavitab ta nõuetekohaselt kõnealuse valdkonna eest vastutavat komisjoni.

Artikkel 38 Finantsraamistikuga kokkusobivuse kontrollimine

1. Kui õigusakti ettepanekul on finantsmõjud, teeb parlament kindlaks, kas finantsvahendeid on ette nähtud piisavalt.
2. Ilma et see piiraks artikli 43 kohaldamist, kontrollib kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon õigusakti ettepaneku või muu õigusloomega seotud dokumendi kokkusobivust mitmeaastase finantsraamistikuga.
3. Kui kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon muudab arutatava õigusakti rahalist katet, küsib ta selleks eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni arvamust.
4. Eelarveküsimuste eest vastutav komisjon võib tegeleda õigusaktide ettepanekute finantsraamistikuga kokkusobivust puudutavate küsimustega ka omal

algatusel. Sellisel juhul teavitab ta sellest nõuetekohaselt kõnealuse valdkonna eest vastutavat komisjoni.

5. Kui eelarveküsimuste eest vastutav komisjon otsustab vaidlustada ettepaneku kokkusobivuse finantsraamistikuga, teavitab ta parlamenti oma järeldustest; parlament paneb järeldused hääletusele.

6. Parlament võib võtta vastu finantsraamistikuga kokkusobimatuks tunnistatud õigusakti, kui eelarvepädevate institutsioonide otsustest ei tulene teisiti.

Artikkel 38a Subsidiaarsuse põhimõtte järgimine

1. Õigusakti ettepaneku läbivaatamisel pöörab Euroopa Parlament erilist tähelepanu subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimisele.

2. Subsidiaarsuse põhimõtte järgimise eest vastutav komisjon võib otsustada esitada õigusakti ettepaneku kohta kõnealuse valdkonna eest vastutavale komisjonile soovitusi.

3. Kui riigi parlament saadab kooskõlas riikide parlamentide rolli Euroopa Liidus käsitleva protokolliga 3 ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokolliga 6 Euroopa Parlamendi presidendile põhjendatud arvamuse, edastatakse see dokument menetlemiseks kõnealuse valdkonna eest vastutavale komisjonile ja teavitamise eesmärgil subsidiaarsuse põhimõtte järgimise eest vastutavale komisjonile.

4. Kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon ei korralda lõpphääletust enne, kui on möödunud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokolliga artiklis 6 sätestatud kaheksanädalane tähtaeg, välja arvatud riikide parlamentide rolli Euroopa Liidus käsitleva protokolliga artiklis 4 osutatud edasilükkamatutel juhtudel.

5. Kui põhjendatud arvamused õigusakti ettepaneku väidetava kokkusobimatuse kohta subsidiaarsuse põhimõttega esindavad vähemalt kolmandikku või Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 76 alusel esitatud õigusakti ettepaneku puhul neljandikku kõikide riikide parlamentide hääle üldarvust, ei võta Euroopa Parlament otsust vastu enne, kui ettepaneku koostaja on teada andnud, kuidas ta kavatseb edasi toimida.

6. Kui seadusandliku tavamenetluse raames esitatud põhjendatud arvamused õigusakti ettepaneku kokkusobimatuse kohta subsidiaarsuse põhimõttega esindavad vähemalt riikide parlamentide hääle lihtenamust, võib kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon pärast riikide parlamentide ja Euroopa Komisjoni põhjendatud arvamustega tutvumist ning pärast subsidiaarsuse põhimõtte järgimise eest vastutava komisjoni seisukoha ärakuulamist soovitada Euroopa Parlamendil ettepaneku subsidiaarsuse põhimõtte rikkumise tõttu tagasi lükata või esitab parlamendile muu soovitus, mis võib sisaldada ettepanekuid subsidiaarsuse põhimõtte järgimisega seotud muudatusteks. Soovitusele lisatakse subsidiaarsuse põhimõtte järgimise eest vastutava komisjoni arvamus.

Soovitus esitatakse Euroopa Parlamendile aruteluks ja hääletuseks. Kui soovitus lükata ettepanek tagasi võetakse antud hääle enamusega vastu, kuulutab president

menetluse lõppenuks. Kui Euroopa Parlament ettepanekut tagasi ei lükka, jätkub menetlus Euroopa Parlamendis heakskiidetud soovitusi arvesse võttes.

Artikkel 39 Parlamendi teavitamine ja juurdepääs dokumentidele

1. Kogu õigusloomeprotsessi vältel nõuavad parlament ja selle komisjonid juurdepääsu kõigile õigusaktide ettepanekuid puudutavatele dokumentidele samadel tingimustel nagu nõukogu ja selle töörühmad.
2. Õigusakti ettepaneku läbivaatamise ajal palub vastutav komisjon Euroopa Komisjonil ja nõukogul hoida teda kursis sellega, millises järgus on ettepaneku läbivaatamine nõukogus ja selle töörühmades, ning teavitada teda eelkõige võimalikest kompromissidest, mis oluliselt muudavad õigusakti esialgset ettepanekut, või algataja kavatsusest oma ettepanek tagasi võtta.

Artikkel 40 Parlamendi esindamine nõukogu koosolekutel

Kui nõukogu kutsub parlamenti osalema nõukogu koosolekul, millel nõukogu täidab õigusloomega seotud ülesandeid, palub parlamendi president parlamenti esindada vastutava komisjoni esimehel, raportööril või mõnel teisel vastutava komisjoni määratud parlamendiliikmel.

Artikkel 41 Parlamendile aluslepingutega antud algatusõigused

Nendel juhtudel, kui aluslepingud annavad parlamendile algatusõiguse, võib vastutav komisjon otsustada koostada algatusraporti.

Raport sisaldab:

- a) resolutsiooni ettepanekut;
- b) vajaduse korral otsuse eelnõu või ettepaneku projekti;
- c) seletuskirja, vajaduse korral koos finantskalkulatsiooniga.

Kui õigusakti vastuvõtmine parlamendis eeldab nõukogu heakskiitu või nõusolekut ja Euroopa Komisjoni arvamust või nõusolekut, võib parlament pärast esitatud õigusakti üle hääletamist ning raportööri ettepaneku põhjal otsustada lükata hääletuse resolutsiooni ettepaneku üle edasi, kuni nõukogu või Euroopa Komisjon on esitanud oma seisukoha.

Artikkel 42 Algatus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel

1. Võttes vastu resolutsiooni vastutava komisjoni poolt vastavalt artiklile 48 koostatud algatusraporti alusel, võib parlament Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel taotleda, et Euroopa Komisjon esitaks talle asjakohase ettepaneku uue õigusakti vastuvõtmiseks või kehtiva õigusakti muutmiseks. Resolutsioon võetakse lõpphääletusel vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega. Parlament võib määrata sellise ettepaneku esitamiseks ka tähtaja.
2. Iga parlamendiliige võib vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 225 parlamendile antud algatusõiguse raames esitada liidu õigusakti ettepaneku.
3. Ettepanek esitatakse presidendile, kes edastab selle läbivaatamiseks vastutavale komisjonile. Enne edastamist tõlgitakse ettepanek nendesse liidu

ametlikesse keeltesse, mida nimetatud komisjoni esimees kokkuvõtliku läbivaatamise seisukohast vajalikuks peab. Vastutav komisjon teeb otsuse edasise menetluse kohta kolme kuu jooksul alates edastamisest ja pärast ettepaneku koostaja ärakuulamist.

Kui vastutav komisjon otsustab vastavalt artiklis 48 sätestatud menetlusele esitada ettepaneku parlamendile, mainitakse raporti pealkirjas nimeliselt ettepaneku koostajat.

4. Parlamendi resolutsioonis näidatakse ära õigusakti sobiv õiguslik alus ja sellele lisatakse üksikasjalikud soovitused nõutud ettepaneku sisu suhtes; ettepanek peab olema kooskõlas põhiõigustega ja subsidiaarsuse põhimõttega.

5. Kui ettepanekul on finantsmõju, näitab parlament ära, kuidas tagatakse piisavate rahaliste vahendite olemasolu.

6. Vastutav komisjon jälgib parlamendi eritaotlusel koostatava õigusakti ettepaneku väljatöötamise edenemist.

Artikkel 43 Õigusloomega seotud dokumentide läbivaatamine

1. President saadab õigusakti ettepanekud ja muud õigusloomega seotud dokumendid läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

Kahtluse korral võib president, enne kui ta annab parlamendis teada dokumentide saatmisest vastutavale komisjonile, kohaldada artikli 188 lõike 2 sätteid.

Kui ettepanek on kantud Euroopa Komisjoni tööprogrammi, võib vastutav komisjon otsustada määrata raportööri, kes jälgib ettepaneku ettevalmistamist.

Nõukogu esitatud konsulteerimistaotlused või Euroopa Komisjoni arvamuse taotlused edastab president parlamendikomisjonile, mis vastutab kõnealuse ettepaneku läbivaatamise eest.

Artiklites 36–42, 53–59 ja artiklis 71 esitatud esimest lugemist käsitlevaid sätteid kohaldatakse kõigi õigusaktide ettepanekute suhtes, olenemata sellest, kas nende menetlemiseks on vaja ühte, kahte või kolme lugemist.

2. Nõukogu seisukohad saadetakse läbivaatamiseks esimesel lugemisel vastutavale komisjonile.

Nõukogu seisukohtade suhtes kohaldatakse artiklite 61–66 ja artikli 72 teist lugemist käsitlevaid sätteid.

3. Teisele lugemisele järgneva parlamendi ja nõukogu lepitusmenetluse ajal ettepanekut parlamendikomisjonile tagasi ei saadeta.

Lepitusmenetluse suhtes kohaldatakse artiklite 67, 68 ja 69 kolmandat lugemist käsitlevad sätted.

4. Artikleid 45, 46, 49, artikli 55 lõikeid 1 ja 3 ning artikleid 56, 57 ja 175 teise ning kolmanda lugemise suhtes ei kohaldata.

5. Kui teist ja kolmandat lugemist käsitleva kodukorrasätte ning kodukorra mõne muu sätte vahel ilmneb vastuolu, kohaldatakse teist ja kolmandat lugemist käsitlevat sätet.

Artikkel 44 Liikmesriikide algatustel põhinevad õigusloomemenetlused

1. Liikmesriikide poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 76 alusel esitatud algatuse menetletakse käesoleva artikli ja kodukorra artiklite 36–39 ja artiklite 43 ning 55 alusel.
2. Vastutav komisjon võib kutsuda algatuse esitanud liikmesriikide esindajad oma algatust vastavale komisjonile tutvustama. Esindajatele lisaks võib osaleda ka nõukogu eesistuja.
3. Enne hääletama asumist küsib vastutav komisjon Euroopa Komisjonilt, kas tal on käsil algatuse kohta arvamuse koostamine. Juhul kui see nii on, ei võta komisjon raportit vastu enne, kui on saanud Euroopa Komisjoni arvamuse.
4. Kui parlament on saanud Euroopa Komisjonilt ja/või liikmesriikidelt üheaegselt või lühikese ajavahemiku jooksul kaks või enam sama õiguslikku eesmärki taotlevat ettepanekut, käsitleb parlament neid ühes raportis. Vastutav komisjon näitab raportis ära, millise teksti kohta on ta esitanud muudatusettepanekud ja viitab õigusloomega seotud resolutsioonis kõigile teistele tekstidele.

2. PEATÜKK MENETLUS PARLAMENDIKOMISJONIS

Artikkel 45 Õigusloomega seotud raportid

1. Kui parlamendikomisjonile on edastatud läbivaatamiseks õigusakti ettepanek, teeb parlamendikomisjoni esimees oma komisjonile ettepaneku kasutatava menetluse kohta.
2. Pärast kasutatava menetluse otsustamist ja eeldusel, et ei kohaldata artiklit 46, määrab komisjon oma liikmete või nende alaliste asendusliikmete hulgast õigusakti ettepanekule raportööri, kui ta ei ole artikli 35 alusel kokku lepitud Euroopa Komisjoni tööprogrammi alusel juba eelnevalt raportööri määranud.
3. Komisjoni raport sisaldab:
 - a) ettepaneku võimalikke muudatusettepanekuid, millele on vajaduse korral lisatud lühikesed põhjendused; põhjenduste koostamise eest vastutab raportöör ja neid ei panda hääletusele;
 - b) õigusloomega seotud resolutsiooni projekti artikli 55 lõike 2 alusel;
 - c) vajaduse korral seletuskirja koos finantskalkulatsiooniga, milles näidatakse ära raporti võimalik finantsmõju ja selle kokkusobivus mitmeaastase finantsraamistikuga.

Artikkel 46 Lihtsustatud menetlus

1. Pärast õigusakti ettepaneku esimese arutelu lõppu võib komisjoni esimees teha ettepaneku võtta see muudatusteta vastu. Kui vähemalt kümnendik komisjoni liikmetest ei ole selle vastu, esitab esimees parlamendile raporti, milles kiidetakse õigusakti ettepanek heaks. Kohaldatakse artikli 138 lõike 1 teist lõiku ning lõikeid 2 ja 4.

2. Teise võimalusena võib komisjoni esimees teha ettepaneku, et tema ise või raportöör töötab õigusakti ettepaneku kohta välja muudatusettepanekud, mis kajastavad komisjonis toimunud arutelu. Kui komisjon on ettepanekuga nõus, saadetakse kõnealused muudatusettepanekud komisjoni liikmetele. Kui vähemalt kümnendik komisjoni liikmetest ei esita raporti kohta kindlaksmääratud tähtaja (mis ei tohi olla lühem kui 21 päeva alates muudatusettepanekute saatmisest) jooksul vastuväiteid, loetakse raport komisjonis vastuvõetuks. Sellisel juhul esitatakse õigusloomega seotud resolutsiooni projekt ja muudatusettepanekud artikli 138 lõike 1 teise lõigu ning lõigete 2 ja 4 alusel ilma aruteluta parlamendile.

3. Kui vähemalt kümnendik komisjoni liikmetest esitab muudatusettepanekute kohta vastuväiteid, pannakse need järgmisel komisjoni koosolekul hääletusele.

4. Lõike 1 esimest ja teist lauset, lõike 2 esimest, teist ja kolmandat lauset ning lõiget 3 kohaldatakse komisjonide arvamuste suhtes artikli 49 tähenduses vajalike muudatustega.

Artikkel 47 Õigusloomega mitteseotud raportid

1. Kui komisjon töötab välja õigusloomega mitteseotud raporti, määrab ta oma liikmete või nende alaliste asendusliikmete hulgast sellele raportööri.

2. Raportöör vastutab komisjoni raporti koostamise ja selle komisjoni nimel täiskogule esitamise eest.

3. Komisjoni raport sisaldab:

- a) resolutsiooni ettepanekut;
- b) seletuskirja koos finantskalkulatsiooniga, mis näitab ära raporti võimaliku finantsmõju ja selle kokkusobivuse mitmeaastase finantsraamistikuga;
- c) artikli 120 lõike 4 alusel lisatavate võimalike resolutsiooni ettepanekute tekste.

Artikkel 48 Algatusraportid

1. Kui komisjon kavatseb koostada oma pädevusalasse kuuluva küsimuse kohta raporti ja esitada täiskogule sellekohase resolutsiooni ettepaneku, ilma et temaga oleks konsulteeritud või tema arvamust küsitud artikli 188 lõike 1 alusel, on komisjonil selleks vaja esimeeste konverentsi luba. Loa andmisest keeldumine peab alati olema põhjendatud. Kui raport käsitleb parlamendiliikme poolt vastavalt artikli 42 lõikele 2 esitatud ettepanekut, võib loa andmisest keelduda ainult juhul, kui parlamendiliikmete põhimääruse artiklis 5 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 225 sätestatud tingimused ei ole täidetud.

Esimeeste konverents teeb otsuse lõike 1 kohaste raportite koostamiseks loa saamise taotluste kohta vastavalt rakendussätetele, mille ta ise kindlaks määrab. Kui raporti koostamiseks loa saamise taotluse esitanud komisjoni pädevus vaidlustatakse, teeb esimeeste konverents otsuse kuue nädala jooksul komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel või sellise soovitusel puudumise korral esimeeste konverentsi esimehe soovitusel. Kui esimeeste konverents ei ole nimetatud aja jooksul otsust teinud, loetakse soovitus heakskiidetuks.

2. Parlament vaatab algatusraportites sisalduvad resolutsiooni ettepanekud läbi vastavalt artiklis 139 sätestatud lühiettekandega menetlusele. Selliste resolutsiooni ettepanekute muudatusettepanekud on täiskogul arutamiseks vastuvõetavad ainult siis, kui raportöör esitab need uue teabe arvessevõtmise eesmärgil või kui need esitab vähemalt kümnendik parlamendiliikmetest. Fraktsioonid võivad esitada alternatiivseid resolutsiooni ettepanekuid vastavalt artikli 157 lõikele 4. Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui raporti teema kuulub täiskogul arutatavate olulise tähtsusega küsimuste hulka, kui raport koostatakse artiklis 41 või 42 osutatud algatusõiguse kohaselt või kui raportit saab esimeeste konverentsi poolt kindlaks määratud kriteeriumite⁷ alusel pidada strateegiaraportiks.

3. Kui raporti teema kuulub artiklis 41 osutatud algatusõiguse alla, võib loa andmisest keelduda ainult põhjusel, et aluslepingutes sätestatud tingimused ei ole täidetud.

4. Artiklites 41 ja 42 osutatud juhtudel teeb esimeeste konverents otsuse kahe kuu jooksul.

Artikkel 49 Komisjonide arvamused

1. Kui komisjon, millele parlament algselt küsimuse läbivaatamiseks edastas, soovib kuulda teise komisjoni arvamust või kui mõni teine komisjon soovib avaldada arvamust algselt küsimuse läbivaatamisega tegeleva komisjoni raporti kohta, võivad nad esitada parlamendi presidendile taotluse määrata artikli 188 lõike 3 alusel üks komisjon vastutavaks komisjoniks ja teine nõuandvaks komisjoniks.

2. Artikli 43 lõike 1 tähenduses õigusloomega seotud dokumentide puhul koosneb aramus komisjonile edastatud teksti muudatusettepanekutest, millele on vajaduse korral lisatud lühikesed põhjendused. Põhjenduste koostamise eest vastutab nõuandva komisjoni arvamuse koostaja ja neid ei panda hääletusele. Vajaduse korral võib nõuandev komisjon lisada ka lühikese kirjaliku selgituse arvamuse kohta tervikuna.

Õigusloomega mitteseotud tekstide puhul koosneb aramus ettepanekutest vastutava komisjoni esitatud resolutsiooni ettepaneku osade kohta.

Vastutav komisjon paneb muudatusettepanekute projektid või ettepanekud hääletusele.

Nõuandev komisjon käsitleb arvamuses ainult neid teemasid, mis kuuluvad tema vastutusalasse.

3. Vastutav komisjon määrab kindlaks tähtaja, mille jooksul nõuandev komisjon peab esitama arvamuse, et vastutav komisjon saaks seda arvesse võtta. Väljakuulutatud ajakavas tehtavatest muudatustest teavitab vastutav komisjon viivitamatult nõuandvaid komisjone. Enne tähtaja möödumist vastutav komisjon lõplikke järeldusi ei tee.

4. Kõik vastu võetud arvamused lisatakse vastutava komisjoni raportile.

5. Täiskogul võib muudatusettepanekuid esitada üksnes vastutav komisjon.

⁷Vt kodukorra XVIII lisas esitatud esimeeste konverentsi asjakohast otsust.

6. Nõuandva komisjoni esimees ja arvamuse koostaja kutsutakse nõuandjatena osalema vastutava komisjoni koosolekutel, millel käsitletakse ühist teemat.

Artikkel 50 Menetlus kaasatud komisjonide osalusel

Kui esimeeste konverentsile on edastatud pädevusküsimus artikli 188 lõike 2 või artikli 48 kohaselt ja esimeeste konverents on VII lisa põhjal arvamusel, et küsimus kuulub peaaegu võrdselt kahe või enama komisjoni pädevusalasse või et küsimuse eri osad kuuluvad kahe või enama komisjoni pädevusalasse, kohaldatakse artiklit 49 koos järgmiste täiendavate sätetega:

- asjaomased komisjonid lepivad ühiselt kokku küsimuse käsitlemise ajakava;
- raportöör ja arvamuse koostajad teavitavad pidevalt üksteist ning püüavad jõuda kokkuleppele nii oma komisjonidele esitatavate tekstide kui ka muudatusettepanekuid puudutavate seisukohtade osas;
- asjaomased esimehed, raportöör ja arvamuse koostajad määravad ühiselt kindlaks need teksti osad, mis kuuluvad igaühe ainupädevusse või nende ühisesse pädevusse, ning lepivad kokku omavahelise koostöö täpse korra. Kui pädevuse osas esineb lahkarvamusi, esitatakse küsimus asjaomase komisjoni taotlusel esimeeste konverentsile, kes võib otsustada pädevuse jagunemise üle või otsustada, et kohaldatakse komisjonide ühiste koosolekutega menetlust vastavalt artiklile 51; artikli 188 lõike 2 teist lõiku kohaldatakse vajalike muudatustega;
- vastutav komisjon kiidab kaasatud komisjoni muudatusettepanekud heaks ilma hääletuseta, kui need puudutavad küsimusi, mis kuuluvad kaasatud komisjoni ainupädevusse. Kui vastutav komisjon lükkab tagasi muudatusettepanekud küsimuses, mis kuulub vastutava komisjoni ja kaasatud komisjoni ühisesse pädevusse, võib kaasatud komisjon esitada need muudatusettepanekud otse täiskogule;
- kui ettepaneku osas toimub lepitusmenetlus, arvatakse parlamendi delegatsiooni kaasatud komisjonide arvamuse koostajad.

Käesoleva artikli sõnastusest ei tulene selle kohaldamisala piiranguid. Taotlused kaasatud komisjonidega menetluse kohaldamiseks õigusloomega mitteseotud raportite käsitlemisel artikli 48 lõike 1 ning artikli 119 lõigete 1 ja 2 alusel on vastuvõetavad.

Käesolevas artiklis sätestatud komisjonide kaasamist selleks, et kontrollida rahvusvahelisi lepinguid vastavalt artiklile 90, ei või kohaldada artikli 81 kohase nõusolekumenetluse puhul.

Esimeeste konverentsi otsust kaasatud komisjonidega menetluse kohta kohaldatakse kõnealuse menetluse kõigi etappide suhtes.

Vastutava komisjoni staatusega seotud õigusi teostab juhtiv komisjon. Oma õiguste teostamisel tunnustab juhtiv komisjon kaasatud komisjoni eriõigusi, eelkõige lojaalse koostöö kohustust seoses ajakavaga ning kaasatud komisjoni õigust teha otsus muudatusettepanekute osas, mis tema ainupädevuse raames esitatakse täiskogule.

Kui juhtiv komisjon ei tunnusta kaasatud komisjoni eriõigusi, jäävad juhtiva komisjoni otsused kehtima, kuid kaasatud komisjon võib esitada muudatusettepanekud

oma ainupädevuse raames otse täiskogule.

Artikkel 51 Komisjonide ühiste koosolekutega menetlus

Kui esimeeste konverents on veendunud, et tegemist on väga olulise küsimusega, ning artikli 49 lõikes 1 ja artiklis 50 sätestatud tingimused on täidetud, võib esimeeste konverents otsustada, et kohaldatakse komisjonide ühiste koosolekute ja ühise hääletusega menetlust. Sellisel juhul koostavad vastavad raportöörid üheainsa raporti projekti, mille asjaomased komisjonid vaatavad läbi ja mis pannakse hääletusele nende ühistel koosolekutel, mida juhatavad ühiselt asjaomaste komisjonide esimehed. Ühiste koosolekute ja hääletuste ettevalmistamiseks võivad asjaomased komisjonid moodustada komisjonidevahelisi töörühmi.

Artikkel 52 Raporti koostamine

1. Seletuskirja koostamise eest vastutab raportöör ja seda ei panda hääletusele. Seletuskiri peab olema komisjonis vastu võetud resolutsiooni ettepaneku ja komisjoni esitatud muudatuse ettepanekutega kooskõlas. Vastasel juhul võib komisjoni esimees seletuskirja välja jätta.

2. Raportis esitatakse terve raporti üle toimunud hääletuse tulemus. Lisaks sellele tuuakse raportis ära see, kuidas iga üksik komisjoni liige hääletas, kui hääletuse hetkel taotleb seda vähemalt kolmandik kohalolevatest parlamendiliikmetest.

3. Kui komisjon ei esita arvamust ühehäälselt, esitatakse raportis ka kokkuvõtte vähemuse arvamusest. Vähemuse arvamus esitatakse terve teksti hääletusele panemise ajal ja selle koostajate taotlusel võib vähemuse arvamuse kuni 200 sõna sisaldava kirjaliku deklaratsioonina lisada seletuskirja juurde.

Nende sätete kohaldamisel tekkinud vaidlused lahendab komisjoni esimees.

4. Komisjon võib komisjoni juhatuse ettepanekul määrata kindlaks tähtaja, millal raportöör peab esitama raporti projekti. Tähtaega võib pikendada, samuti võib komisjon määrata uue raportööri.

5. Pärast tähtaja möödumist võib komisjon teha esimehele ülesandeks taotleda komisjoni poolt käsitletava küsimuse võtmist mõne järgmise parlamendi istungi päevakorda. Arutelud võivad seejuures toimuda asjaomase komisjoni suulise ettekande alusel.

3. PEATÜKK ESIMENE LUGEMINE

Menetlus parlamendikomisjonis

Artikkel 53 Õigusakti ettepaneku muutmine

1. Kui Euroopa Komisjon teavitab parlamenti või vastutav komisjon saab muul viisil teada, et Euroopa Komisjon kavatseb oma ettepanekut muuta, lükkab vastutav komisjon ettepaneku läbivaatamise edasi, kuni on saanud uue ettepaneku või Euroopa Komisjoni muudatused.

2. Kui nõukogu muudab oluliselt õigusakti ettepanekut, kohaldatakse artikli 59 sätteid.

Artikkel 54 Euroopa Komisjoni ja nõukogu seisukoht muudatusettepanekute suhtes

1. Enne kui vastutav komisjon asub läbi viima õigusakti ettepaneku lõpphääletust, palub ta Euroopa Komisjonil teatada oma seisukoha ettepaneku kõigi muudatusettepanekute suhtes, mille vastutav komisjon on vastu võtnud, ja nõukogul esitada oma kommentaarid.

2. Kui Euroopa Komisjon ei ole suuteline seda tegema või teatab, et ta ei ole valmis heaks kiitma kõiki vastutavas komisjonis vastuvõetud muudatusettepanekuid, võib vastutav komisjon lõpphääletuse edasi lükata.

3. Vajaduse korral lisatakse Euroopa Komisjoni seisukoht raportisse.

Menetlus täiskogul

Artikkel 55 Esimese lugemise lõpetamine

1. Parlament vaatab õigusakti ettepaneku läbi vastutava komisjoni vastavalt artiklile 45 koostatud raporti alusel.

2. Kõigepealt pannakse parlamendis hääletusele vastutava komisjoni raporti aluseks oleva ettepaneku muudatusettepanekud, seejärel ettepanek ise esialgsel või muudetud kujul, siis õigusloomega seotud resolutsiooni projekti muudatusettepanekud ning seejärel õigusloomega seotud resolutsiooni projekt tervikuna; resolutsiooni projekt sisaldab üksnes avaldust selle kohta, kas parlament kiidab õigusakti ettepaneku heaks, lükkab selle tagasi või esitab selle kohta muudatusettepanekuid, ja menetlusega seotud taotlusi.

Esimene lugemine lõpeb õigusloomega seotud resolutsiooni projekti vastuvõtmisega. Kui parlament ei võta õigusloomega seotud resolutsiooni vastu, saadetakse ettepanek tagasi vastutavale komisjonile.

Kõik õigusloomemenetluse käigus esitatud raportid peavad vastama artiklitele 37, 43 ja 45. Kui parlamendikomisjon esitab õigusloomega mitteseotud resolutsiooni ettepaneku, peab see toimuma artiklis 48 või 188 sätestatud menetluse alusel.

3. Parlamendi president edastab parlamendis heaks kiidetud ettepaneku teksti ja selle juurde kuuluva resolutsiooni parlamendi seisukohana nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

Artikkel 56 Euroopa Komisjoni ettepaneku tagasilükkamine

1. Kui Euroopa Komisjoni ettepanekut ei kiideta antud häälte enamusega heaks või kui võetakse vastu selle tagasilükkamise ettepanek, mille võivad esitada vastutav komisjon või vähemalt 40 parlamendiliiget, palub president enne õigusloomega seotud resolutsiooni projekti hääletusele panemist Euroopa Komisjonil oma ettepaneku tagasi võtta.

2. Kui Euroopa Komisjon võtab ettepaneku tagasi, kuulutab president menetluse lõppenuks ja teavitab sellest nõukogu.

3. Kui Euroopa Komisjon ettepanekut tagasi ei võta, saadab parlament selle õigusloomega seotud resolutsiooni projekti hääletusele panemata tagasi vastutavale komisjonile, välja arvatud juhul, kui õigusloomega seotud resolutsiooni projekt pannakse hääletusele vastutava komisjoni esimehe või raportööri, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel.

Tagasisaatmise korral teeb vastutav komisjon otsuse kasutatava menetluse kohta ja annab parlamendile ettepaneku kohta uuesti suuliselt või kirjalikult aru parlamendi määratud aja jooksul, mis ei või ületada kahte kuud.

Kui ettepanek on vastavalt lõikele 3 saadetud tagasi komisjonile, võimaldab juhtiv komisjon artikli 50 kohaselt kaasatud komisjonil enne kasutatavat menetlust käsitleva otsuse langetamist otsustada, millised muudatusettepanekud kuuluvad kaasatud komisjoni ainupädevusse, eelkõige need muudatusettepanekud, mis tuleb uuesti täiskogule esitada.

Lõike 3 teise lõigu kohaselt määratud tähtaega kohaldatakse vastutava komisjoni poolt suulise või kirjaliku aruandmise suhtes. See ei piira täiskogu otsustamast jätkata sobival hetkel kõnealust menetlust.

4. Kui vastutav komisjon ei suuda sellest tähtajast kinni pidada, palub ta saata ettepaneku artikli 175 lõike 1 alusel tagasi parlamendikomisjonile. Vajaduse korral võib parlament määrata artikli 175 lõike 5 alusel uue tähtaja. Kui parlament nimetatud komisjoni palvet ei rahulda, paneb ta õigusloomega seotud resolutsiooni projekti hääletusele.

Artikkel 57 Euroopa Komisjoni ettepaneku kohta esitatud muudatusettepanekute vastuvõtmine

1. Kui Euroopa Komisjoni ettepanek kiidetakse tervikuna heaks, arvestades ka vastuvõetud muudatusettepanekuid, lükatakse õigusloomega seotud resolutsiooni projekti hääletus edasi, kuni Euroopa Komisjon on teatanud oma seisukoha iga parlamendi muudatusettepaneku kohta.

Kui Euroopa Komisjon ei ole suuteline esitama oma seisukohta ajaks, kui parlament ettepaneku hääletamise lõpetab, teatab ta presidendile või vastutavale komisjonile, millal ta on valmis seisukohta esitama; Euroopa Komisjoni ettepanek lisatakse sel juhul esimese sellele järgneva osaistungjärgu päevakorra projekti.

2. Kui Euroopa Komisjon teatab, et ta ei kavatse kõiki parlamendi muudatusettepanekuid heaks kiita, teeb vastutava komisjoni raportöör või vajaduse korral vastutava komisjoni esimees parlamendile ametliku ettepaneku selle kohta, kas õigusloomega seotud resolutsiooni projekt tuleks panna hääletusele. Enne ametliku ettepaneku esitamist võib vastutava komisjoni raportöör või esimees paluda presidendil küsimuse käsitlemise peatada.

Kui parlament otsustab hääletuse edasi lükata, loetakse küsimus vastutavale komisjonile uuesti läbivaatamiseks tagasisaadetuks.

Sellisel juhul annab vastutav komisjon ettepaneku kohta parlamendile suuliselt või kirjalikult aru parlamendi määratud aja jooksul, mis ei tohi ületada kahte kuud.

Kui vastutav komisjon ei suuda sellest tähtajast kinni pidada, kohaldatakse artikli 56 lõikes 4 sätestatud menetlust.

Sellel etapil on vastuvõetavad ainult need vastutava komisjoni tehtud muudatusettepanekud, mille eesmärk on saavutada kompromiss Euroopa Komisjoniga.

3. Lõike 2 kohaldamine ei välista, et teised parlamendiliikmed esitavad artikli 175 alusel tagasisaatmise taotluse.

Komisjon, kellele küsimus on lõike 2 alusel tagasi saadetud, peab eelkõige vastavalt tagasisaatmise tingimustele andma määratud tähtajaks aru ja esitama vajaduse korral muudatusettepanekud, mille eesmärk on saavutada kompromiss Euroopa Komisjoniga. Tema ülesanne ei ole uuesti läbi vaadata kõiki parlamendis heaks kiidetud sätteid.

Arvestades tagasisaatmise edasilükkavat mõju, on vastutaval komisjonil suurem vabadus ettepaneku läbivaatamisel ja ta võib, kui see on kompromissi saavutamiseks vajalik, teha ettepaneku vaadata uuesti läbi parlamendis juba heaks kiidetud sätted.

Kuna vastuvõetavad on ainult sellised parlamendikomisjoni muudatusettepanekud, mille eesmärk on saavutada kompromiss, ja selleks, et kaitsta parlamendi suveräänsust, tuleb eelnimetatud juhtudel lõikes 2 nimetatud aruandes selgelt näidata, millised juba heaks kiidetud sätted muutuksid uute esitatud muudatusettepanekute vastuvõtmise korral kehtetuks.

Menetluse edasine käik

Artikkel 58 Tegevus parlamendi seisukoha vastuvõtmise järel

1. Pärast seda, kui parlament on võtnud vastu seisukoha Euroopa Komisjoni ettepaneku kohta, jälgivad vastutava komisjoni esimees ja raportöör menetluse käiku ettepaneku vastuvõtmiseni nõukogus, eelkõige eesmärgiga tagada, et nõukogu ja Euroopa Komisjon järgivad nõuetekohaselt parlamendi seisukoha osas võetud kohustusi.

2. Vastutav komisjon võib kutsuda Euroopa Komisjoni ja nõukogu seda küsimust parlamendikomisjoniga arutama.

3. Kõnealuse menetluse igal etapil võib vastutav komisjon, kui ta peab seda vajalikuks, esitada käesoleva artikli alusel resolutsiooni ettepaneku, milles soovitatakse, et parlament:

- paluks Euroopa Komisjonil oma ettepaneku tagasi võtta või
- paluks Euroopa Komisjonil või nõukogul saata Euroopa Komisjoni ettepanek parlamendile artikli 59 alusel uuesti läbivaatamiseks või paluks Euroopa Komisjonil esitada uue ettepaneku või
- otsustaks võtta muid sobivaid meetmeid.

Resolutsiooni ettepanek lisatakse vastutava komisjoni otsusele järgneva osaistungjärgu päevakorra projekti.

Artikkel 59 Ettepaneku uuesti menetlemine parlamendis

Seadusandliktavamenetlus

1. Vastutava komisjoni taotlusel palub president Euroopa Komisjonil saata oma ettepanek parlamendile uuesti läbivaatamiseks juhul,

- kui Euroopa Komisjon võtab pärast seda, kui parlament on oma seisukoha vastu võtnud, oma esialgse ettepaneku tagasi, et asendada see teise tekstiga, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi seisukoha arvestamiseks, või
- kui Euroopa Komisjon muudab või kavatseb muuta oluliselt oma esialgset ettepanekut, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi seisukoha arvestamiseks, või
- kui aja möödudes või asjaolude muutudes on ettepanekus käsitletud probleemi olemus oluliselt muutunud või
- kui pärast parlamendi seisukoha esitamist on toimunud uued parlamendivalimised ja esimeeste konverents peab ettepaneku uuesti läbivaatamist soovitavaks.

2. Vastutava komisjoni taotlusel palub president saata nõukogul Euroopa Komisjoni poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 alusel esitatud ettepanek parlamendile uuesti läbivaatamiseks juhul, kui nõukogu kavatseb muuta ettepaneku õiguslikku alust nii, et ei kohaldataks enam seadusandlikku tavamenetlust.

Muud menetlused

3. Vastutava komisjoni taotlusel palub president nõukogul parlamendiga uuesti konsulteerida samadel asjaoludel ja tingimustel, nagu on sätestatud lõikes 1, ning ka siis, kui nõukogu muudab või kavatseb muuta oluliselt ettepanekut, mille kohta parlament algselt esitas oma seisukoha, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi muudatusettepanekute sisseviimiseks.

4. President palub, et õigusakti ettepanek saadetakse parlamendile uuesti läbivaatamiseks käesolevas artiklis kirjeldatud asjaoludel ka siis, kui parlament otsustab nii mõne fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme ettepanekul.

Artikkel 60 (välja jäetud)

4. PEATÜKK TEINE LUGEMINE

Menetlus parlamendikomisjonis

Artikkel 61 Nõukogu seisukoha teatavakstegemine

1. Nõukogu seisukoha teatavakstegemine Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 alusel toimub siis, kui parlamendi president teatab sellest parlamendi istungil. President teeb seisukoha teatavaks pärast seda, kui on saanud dokumendid, mis sisaldavad seisukohta, kõiki seisukoha vastuvõtmise ajal nõukogu protokollis kantud deklaratsioone, põhjuseid, mis viisid nõukogu seisukoha vastuvõtmiseni, ja Euroopa Komisjoni seisukohta, mis on kõik tõlgitud Euroopa Liidu ametlikes keeltesse. President teeb nõukogu seisukoha teatavaks osaistungjärgul, mis järgneb dokumentide saamisele.

Enne teatavakstegemist teeb president kindlaks, olles konsulteerinud vastutava komisjoni esimehe ja/või raportööriga, et saadud teksti puhul on tõesti tegemist nõukogu esimese lugemise seisukohaga ning artiklis 59 sätestatud tingimusi ei kohaldata. Vastasel korral püüab president koos vastutava komisjoniga ja võimaluse korral kokkuleppel nõukoguga leida sobiva lahenduse.

2. Selliste teatavakstegemiste loetelu avaldatakse istungi protokollis koos vastutava komisjoni nimega.

Artikkel 62 Tähtaegade pikendamine

1. President pikendab vastutava komisjoni esimehe taotlusel teise lugemise tähtaegu või lepituskomitees osaleva parlamendi delegatsiooni taotlusel lepitusmenetluse tähtaegu kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikega 14.

2. President teatab parlamendile igast Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 14 alusel parlamendi või nõukogu algatusel toimunud tähtaegade pikendamisest.

Artikkel 63 Seisukoha edastamine vastutavale komisjonile ja menetlus selles komisjonis

1. Päeval, kui nõukogu seisukoht tehakse artikli 61 lõike 1 alusel parlamendile teatavaks, loetakse see ka edastatuks esimese lugemise ajal vastutavale komisjonile ja komisjonidele, kelle arvamust küsiti.

2. Nõukogu seisukoht kantakse esimese punktina vastutava komisjoni esimese sellest teatamise kuupäevale järgneva koosoleku päevakorda. Nõukogu võib kutsuda oma seisukohta tutvustama.

3. Kui ei otsustata teisiti, on teisel lugemisel raportööriks sama isik, kes oli raportööriks esimesel lugemisel.

4. Vastutavas komisjonis toimuva menetluse suhtes kohaldatakse artikli 66 lõigete 2, 3 ja 5 sätteid, mis käsitlevad teist lugemist parlamendis; ettepanekuid lükata

seisukoht tagasi ja muudatusettepanekuid võivad esitada üksnes selle komisjoni liikmed või alalised asendusliikmed. Komisjon teeb otsuse antud hääle enamusega.

5. Enne hääletust võib komisjon paluda, et esimees ja raportöör arutaksid komisjonis esitatud muudatusettepanekuid nõukogu eesistuja või tema esindajaga ja kohal viibiva vastutava volinikuga. Pärast arutelu võib raportöör esitada kompromissmuudatusettepanekuid.

6. Vastutav komisjon esitab teise lugemise soovitusel, milles tehakse ettepanek nõukogu poolt vastu võetud seisukoht heaks kiita, seda muuta või see tagasi lükata. Soovitus sisaldab lühiselgitust esitatud otsuse kohta.

Menetlus täiskogul

Artikkel 64 Teise lugemise lõpetamine

1. Nõukogu seisukoht ja vastutava komisjoni soovitus teisele lugemisele (kui see on olemas) kantakse automaatselt selle osaistungjärgu päevakorra projekti, mille kolmapäev eelneb ja on kõige lähemal kolmekuuse tähtaja või juhul, kui tähtaega pikendatakse artikli 62 alusel, neljakuuse tähtaja möödumise kuupäevale, välja arvatud juhul, kui selle küsimusega on tegeletud mõnel varasemal osaistungjärgul.

Kuna komisjonide esitatud soovitused teisele lugemisele on võrdväärsed seletuskirjaga, milles komisjon põhjendab arvamust nõukogu seisukoha kohta, siis neid tekste hääletusele ei panda.

2. Teine lugemine lõpeb, kui parlament kiidab nõukogu seisukoha heaks, lükkab selle tagasi või muudab seda Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 294 sätestatud tingimustel ning selleks ettenähtud aja jooksul.

Artikkel 65 Nõukogu seisukoha tagasilükkamine

1. Vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad enne presidendi määratud tähtaja möödumist esitada kirjaliku ettepaneku lükata nõukogu seisukoht tagasi. Ettepanek võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega. Ettepanek lükata nõukogu seisukoht tagasi pannakse hääletusele enne ühise seisukoha muudatusettepanekute hääletamist.

2. Kui parlament hääletab nõukogu seisukoha tagasilükkamise algse ettepaneku vastu, võib ta raportööri soovitusel arutada järgmist tagasilükkamise ettepanekut pärast seda, kui on hääletatud muudatusettepanekute üle ja kuulatud ära Euroopa Komisjoni artikli 66 lõike 5 alusel tehtav avaldus.

3. Kui nõukogu seisukoht lükatakse tagasi, kuulutab president parlamendis õigusloomemenetluse lõppenuks.

Artikkel 66 Nõukogu seisukoha muutmine

1. Nõukogu seisukoha muudatusettepanekuid võivad täiskogul esitada vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget.

2. Nõukogu seisukoha muudatusettepanek on vastuvõetav ainult siis, kui see on kooskõlas artiklitega 156 ja 157 ning sellega taotletakse:

- a) parlamendi poolt esimesel lugemisel vastu võetud seisukoha täielikku või osalist taastamist või
- b) kompromissi saavutamist nõukogu ja parlamendi vahel või
- c) nõukogu seisukoha selle osa muutmist, mis esimesele lugemisele esitatud ettepanekust puudus või mille sisu oli erinev ja mis ei kujuta endast olulist muudatusettepanekut artikli 59 tähenduses, või
- d) pärast esimest lugemist ilmnenu uue fakti või tekkinud uue õigusliku olukorra arvessevõtmist.

Presidendi otsust kuulutada muudatusettepanek vastuvõetavaks või vastuvõetamatuks ei saa vaidlustada.

3. Kui pärast esimest lugemist on toimunud uued valimised, kuid artiklit 59 ei ole kasutatud, võib president otsustada kaotada lõikes 2 toodud vastuvõetavuse piirangud.

4. Muudatusettepanek võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega.

5. Enne muudatusettepanekute hääletamist võib president paluda Euroopa Komisjonil esitada nende suhtes oma seisukoha ja nõukogul oma kommentaarid.

5. PEATÜKK KOLMAS LUGEMINE

Lepitusmenetlus

Artikkel 67 Lepituskomitee kokkukutsumine

Kui nõukogu teatab parlamendile, et ta ei kiida kõiki parlamendi poolt nõukogu seisukoha kohta esitatud muudatusettepanekuid heaks, lepivad president ja nõukogu kokku lepituskomitee esimese koosoleku aja ja koha. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikes 10 sätestatud kuuenädalast või pikendamise korral kaheksanädalast tähtaega hakatakse arvestama alates lepituskomitee esimese koosoleku päevast.

Artikkel 68 Delegatsioon lepituskomitees

- 1. Lepituskomiteesse saadetavasse parlamendi delegatsiooni kuulub sama palju parlamendiliikmeid, kui on liikmeid nõukogu delegatsioonis.
- 2. Delegatsiooni poliitiline koosseis vastab parlamendi jagunemisele fraktsioonideks. Esimeeste konverents määrab kindlaks, kui palju parlamendiliikmeid igast fraktsioonist delegatsiooni kuulub.
- 3. Fraktsioonid nimetavad delegatsiooni liikmed iga lepitusmenetluse jaoks eraldi, soovitatavalt antud küsimusega seotud komisjonidest, välja arvatud kolm liiget, kes nimetatakse 12 kuuks järjestikuste delegatsioonide alalisteks liikmeteks. Fraktsioonid nimetavad kõnealused kolm liiget asepresidentide hulgast, nii et esindatud on vähemalt kaks eri fraktsiooni. Samuti kuuluvad delegatsiooni liikmete hulka vastutava komisjoni esimees ja raportöör.

4. Delegatsioonis esindatud fraktsioonid nimetavad asendusliikmed.
 5. Iga fraktsioon, kes ei ole delegatsioonis esindatud, võib saata ühe esindaja delegatsiooni parlamendisestele ettevalmistavatele koosolekutele; ühe esindaja võivad saata ka fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed.
 6. Delegatsiooni juhib president või üks kolmest alalisest liikmest.
 7. Delegatsioon teeb otsused koosseisu häälteenamusega. Delegatsiooni arutelud ei ole avalikud.
- Täiendavad lepituskomitee delegatsiooni tööd käsitlevad menetluseeskirjad kehtestab esimeeste konverents.
8. Delegatsioon annab parlamendile lepitusmenetluse tulemustest aru.

Menetlus täiskogul

Artikkel 69 Ühine tekst

1. Kui lepituskomitee jõuab ühise teksti suhtes kokkuleppele, võetakse küsimus selle parlamendi istungi päevakorda, mis peetakse kuue nädala jooksul või tähtaja pikendamise korral kaheksa nädala jooksul alates kuupäevast, kui lepituskomitee kiitis ühise teksti heaks.
2. Lepituskomiteesse saadetud parlamendi delegatsiooni juht või mõni teine parlamendiliige, kellele see ülesanne on antud, teeb ühise teksti kohta avalduse, millele lisatakse raport.
3. Ühise teksti kohta ei saa esitada muudatusettepanekuid.
4. Ühine tekst pannakse hääletusele tervikuna ja selle üle toimub üks hääletus. Ühine tekst kiidetakse heaks antud häälte enamusega.
5. Kui lepituskomitee ei jõua ühise teksti suhtes kokkuleppele, teeb lepituskomitee parlamendi delegatsiooni juht või mõni teine parlamendiliige, kellele see ülesanne on antud, avalduse. Avaldusele järgneb arutelu.

6. PEATÜKK ÕIGUSLOOMEMENETLUSE LÕPETAMINE

Artikkel 70 Institutsioonidevahelised läbirääkimised õigusloomemenetluses

1. Teiste institutsioonidega peetavatel läbirääkimistel, mille eesmärk on saavutada õigusloomemenetluse käigus kokkulepe, järgitakse seadusandliku tavamenetluse dokumentide üle peetavate läbirääkimiste eeskirja⁸.
2. Enne läbirääkimiste alustamist peaks vastutav komisjon põhimõtteliselt tegema oma liikmete häälteenamusega otsuse ning võtma vastu mandaadi, suunised või prioriteedid.

⁸Vt XXI lisa.

3. Kui läbirääkimiste tulemusel saavutatakse kompromiss nõukoguga pärast raporti vastuvõtmist parlamendikomisjonis, konsulteeritakse parlamendikomisjoniga igal juhul uuesti enne hääletust täiskogul.

Artikkel 71 Kokkulepe esimesel lugemisel

Kui nõukogu teavitab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 4 alusel parlamenti, et on parlamendi seisukoha heaks kiitnud, teatab president pärast lõplikku vormistamist kooskõlas artikliga 180 täiskogul, et ettepanek on vastu võetud parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

Artikkel 72 Kokkulepe teisel lugemisel

Kui nõukogu seisukoha tagasilükkamisetpanekute ja sellele muudatusettepanekute esitamiseks ning hääletusele panemiseks ette nähtud aja jooksul ei võeta artiklite 65 ja 66 alusel vastu ühtegi seisukoha muudatusettepanekut ega tagasilükkamisetpanekut, teatab president täiskogul, et esitatud õigusakt on lõplikult vastu võetud. Koos nõukogu eesistujaga kirjutab president õigusaktile alla ja korraldab vastavalt artiklile 74 selle avaldamise Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 73 Õigusaktide koostamise nõuded

1. Parlamendi ja nõukogu poolt ühiselt seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu võetud õigusaktides näidatakse ära õigusakti liik ning lisatakse õigusakti seerianumber, vastuvõtmise kuupäev ja teema.

2. Parlamendi ja nõukogu poolt ühiselt vastu võetud õigusaktid sisaldavad järgmist:

- a) fraas „Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu,”;
- b) viide sätetele, mille alusel õigusakt on vastu võetud; sellele eelnevad sõnad „võttes arvesse”;
- c) viited esitatud ettepanekutele, saadud arvamustele ja läbiviidud konsultatsioonidele;
- d) õigusakti vastuvõtmise põhjused, mille juhatavad sisse sõnad „ning arvestades järgmist.”;
- e) fraas „on vastu võtnud käesoleva määruse”, „on vastu võtnud käesoleva direktiivi” või „on vastu võtnud käesoleva otsuse”, millele järgneb õigusakti tekst.

3. Õigusaktid jagunevad artikliteks, mis vajaduse korral on liidetud peatükkideks ja osadeks.

4. Õigusakti viimases artiklis näidatakse ära õigusakti jõustumise kuupäev, juhul kui see on varasem või hilisem kui 20. päev pärast õigusakti avaldamist.

5. Õigusakti viimasele artiklile järgnevad:

- märke õigusakti kohaldamise kohta aluslepingute sellekohaste sätete sõnastuse alusel;
- õigusakti vastuvõtmise koht ja kuupäev;

- fraasid „Euroopa Parlamendi nimel president ...”, „Nõukogu nimel eesistuja ...”, millele järgnevad õigusakti vastuvõtmise ajal ametis oleva parlamendi presidendi ja nõukogu eesistuja nimed.

Artikkel 74 Vastuvõetud õigusaktide allakirjutamine

Pärast vastuvõetud teksti lõplikku vormistamist kooskõlas artikliga 180 ja pärast kontrollimist, et menetlus on nõuetekohaselt lõpule viidud, kirjutavad parlamendi president ja peasekretär seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu võetud õigusaktidele alla ning parlamendi ja nõukogu peasekretär korraldavad õigusaktide avaldamise Euroopa Liidu Teatajas.

6A. PEATÜKK PÕHISEADUSKÜSIMUSED

Artikkel 74a Aluslepingute tavaline läbivaatamine

1. Kooskõlas artiklitega 41 ja 48 võib vastutav komisjon esitada parlamendile raporti, mis sisaldab ettepanekuid nõukogule aluslepingute muutmiseks.
2. Kui Euroopa Parlamendiga konsulteeritakse Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõike 3 alusel aluslepingute muudatusettepanekute läbivaatamist pooldava Euroopa Ülemkogu otsuse ettepaneku küsimuses, edastatakse küsimus vastutavale komisjonile. Vastutav komisjon koostab raporti, mis sisaldab:
 - resolutsiooni ettepanekut, milles öeldakse, kas Euroopa Parlament kiidab kavandatud otsuse heaks või lükkab selle tagasi, ning mis võib sisaldada ettepanekuid konvendile või liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsile;
 - vajaduse korral seletuskirja.

3. Kui Euroopa Ülemkogu otsustab kokku kutsuda konvendi, nimetab parlament esimeeste konverentsi ettepaneku alusel oma esindajad.

Parlamendi delegatsioon valib endale juhi ja konvendi poolt moodustatava juhtrühma või juhatuse liikme kandidaadid.

4. Kui Euroopa Ülemkogu taotleb parlamendi heakskiitu seoses otsusega aluslepingute muudatusettepanekute läbivaatamiseks konventi mitte kokku kutsuda, edastatakse küsimus kooskõlas artikliga 81 menetlemiseks vastutavale komisjonile.

Artikkel 74b Aluslepingute lihtsustatud läbivaatamine

1. Vastavalt artiklitele 41 ja 48 võib vastutav komisjon kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõikes 6 sätestatud menetlusega esitada parlamendile raporti, mis sisaldab soovitusi Euroopa Ülemkogule muuta täielikult või osaliselt Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa sätteid.
2. Kui Euroopa Parlamendiga konsulteeritakse Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõike 6 alusel Euroopa Ülemkogu otsuse ettepaneku küsimuses, millega muudetakse Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmandat osa, kohaldatakse artikli 74a lõiget 2 vajalike muudatustega. Sellisel juhul võib resolutsiooni ettepanek sisaldada ainult Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa sätete muudatusettepanekuid.

Artikkel 74c Ühinemislepingud

1. Euroopa riigi esitatud avaldus astuda Euroopa Liidu liikmeks saadetakse läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.
2. Vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme ettepanekul võib parlament otsustada kutsuda Euroopa Komisjoni ja nõukogu osalema arutelus, mis toimub enne taotlejariigiga peetavate läbirääkimiste algust.
3. Läbirääkimiste kestel teavitavad Euroopa Komisjon ja nõukogu vastutavat komisjoni regulaarselt ja täielikult läbirääkimiste käigust, vajaduse korral konfidentsiaalselt.
4. Parlament võib läbirääkimiste igal etapil võtta vastutava komisjoni raporti alusel vastu soovitusi ja taotleda, et neid võetaks arvesse enne, kui taotlejariigiga sõlmitakse Euroopa Liiduga ühinemise leping.
5. Pärast läbirääkimiste lõppu, kuid enne lepingu allkirjastamist esitatakse lepingu projekt vastavalt artiklile 81 parlamendile nõusoleku saamiseks.

Artikkel 74d Euroopa Liidust väljaastumine

Kui liikmesriik otsustab vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 50 Euroopa Liidust välja astuda, edastatakse küsimus vastutavale komisjonile. Artiklit 74c kohaldatakse vajalike muudatustega. Parlament teeb otsuse väljaastumise lepingule nõusoleku andmise kohta antud häälte enamusega.

Artikkel 74e Aluspõhimõtete rikkumine liikmesriigi poolt

1. Parlament võib vastutava komisjoni eriraporti põhjal, mis koostatakse artiklite 41 ja 48 alusel:
 - a) panna hääletusele põhjendatud ettepaneku, millega palutakse nõukogul võtta Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel kasutusele teatavad meetmed;
 - b) panna hääletusele ettepaneku, millega palutakse Euroopa Komisjonil või liikmesriikidel esitada ettepanek Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 2 alusel;
 - c) panna hääletusele ettepaneku, millega palutakse nõukogul võtta Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 3 või hiljem artikli 7 lõike 4 alusel kasutusele teatavad meetmed.
2. Parlamendile teatatakse kõikidest taotlustest, mille nõukogu on esitanud, et saada parlamendi nõusolek Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõigete 1 ja 2 alusel esitatud ettepanekule, millega koos on esitatud ka kõnealuse liikmesriigi tähelepanekud, ning edastatakse menetlemiseks vastutavale komisjonile kooskõlas artikliga 81. Parlament võtab otsuse vastu vastutava komisjoni ettepaneku alusel, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel ja põhjendatud asjaoludel.
3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsuste vastuvõtmiseks on vaja kahekolmandikulist enamust häälest, mis peavad esindama parlamendi koosseisu enamust.
4. Vastutav komisjon võib esimeeste konverentsi loal esitada otsusele lisatava resolutsiooni ettepaneku. Resolutsiooni ettepanekus esitatakse parlamendi

seisukoht liikmesriigipoolse tõsise rikkumise ning asjakohaste sanktsioonide ja nende muutmise või tühistamise kohta.

5. Vastutav komisjon tagab parlamendi täieliku teavitamise ja hoolitseb selle eest, et vajaduse korral küsitakse parlamendi arvamust kõikide lõike 3 alusel antud parlamendi nõusoleku tulemusena võetavate meetmete kohta. Nõukogul palutakse vajaduse korral anda ülevaade olukorra arengust. Parlament võib esimeeste konverentsi loal välja töötatud vastutava komisjoni ettepaneku alusel võtta vastu nõukogule edastatavad soovitused.

Artikkel 74f Parlamendi koosseis

Õigeaegselt enne koosseisu ametiaja lõppu võib parlament vastutava komisjoni raporti alusel, mis koostatakse kooskõlas artikliga 41, teha ettepaneku muuta parlamendi koosseisu. Euroopa Ülemkogu otsuse eelnõu Euroopa Parlamendi koosseisu kohta vaadatakse läbi kooskõlas artikliga 81.

Artikkel 74g Liikmesriikidevaheline tõhustatud koostöö

1. President edastab taotlused liikmesriikidevahelise tõhustatud koostöö sisseseadmiseks vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 20 läbivaatamiseks vastutavale komisjonile. Vastavalt vajadusele kohaldatakse kodukorra artikleid 37, 38, 39, 43, 53–59 ja artiklit 81.

2. Vastutav komisjon kontrollib, kas Euroopa Liidu lepingu artiklis 20 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 326–334 sätestatud nõuded on täidetud.

3. Selliste õigusakti ettepanekute suhtes, mis esitatakse pärast tõhustatud koostöö sisseadmist selle raames, kohaldatakse sama menetluskorda, mis kehtib tõhustatud koostöö puudumise korral. Kohaldatakse artiklit 43.

7. PEATÜKK EELARVEMENETLUSED

Artikkel 75 Mitmeaastane finantsraamistik

Kui nõukogu taotleb parlamendi nõusolekut ettepanekule võtta vastu määrus, millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik, edastatakse küsimus menetlemiseks vastutavale komisjonile kooskõlas artiklis 81 sätestatud menetlusega. Parlamendi nõusolekuks on vajalik koosseisu häälteenamus.

Artikkel 75a Töödokumendid

1. Parlamendiliikmetele tehakse kättesaadavaks järgmised dokumendid:
 - a) komisjoni esitatud eelarveprojekt;
 - b) nõukogu kokkuvõtte eelarveprojekti aruteludest nõukogus;
 - c) vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõikele 3 koostatud nõukogu seisukoht eelarveprojekti kohta;
 - d) võimalikud otsuse eelnõud ajutiste kaheteistkümnendike süsteemi kohta, mis on ette nähtud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 315.

2. Dokumendid edastatakse vastutavale komisjonile. Iga asjassepuutuv komisjon võib esitada arvamuse.
3. Kui teised komisjonid soovivad esitada arvamusi, määrab president tähtaja, mille jooksul tuleb need edastada vastutavale komisjonile.

Artikkel 75b Eelarveprojekti läbivaatamine: esimene etapp

1. Iga parlamendiliige võib allpool sätestatud tingimustel esitada eelarveprojekti kohta muudatusettepanekute projekte ning nende toetuseks sõna võtta.
2. Muudatusettepaneku projekt on vastuvõetav üksnes juhul, kui see on esitatud kirjalikult, sellele on alla kirjutanud vähemalt 40 parlamendiliiget või see on esitatud fraktsiooni või parlamendikomisjoni nimel, kui selles on täpselt määratletud eelarve rubriigid, mida muudatusettepanek puudutab, ning kui on tagatud tulude ja kulude tasakaalu püsimine. Muudatusettepaneku projekt peab sisaldama kogu asjakohast teavet märkuste kohta, mis lisatakse eelarve vastavasse rubriiki.

Kõiki eelarveprojekti muudatusettepanekute projekte tuleb kirjalikult põhjendada.

3. President määrab muudatusettepanekute projektide esitamiseks tähtaja.
4. Vastutav komisjon esitab oma arvamuse esitatud tekstide kohta enne nende arutelu täiskogul.

Vastutavas komisjonis tagasi lükatud muudatusettepaneku projekt pannakse parlamendis hääletusele üksnes juhul, kui seda on enne presidendi poolt määratud tähtaja lõppu kirjalikult taotlenud parlamendikomisjon või vähemalt 40 parlamendiliiget; sellest tähtajast peab hääletuse alguseni jääma vähemalt 24 tundi.

5. Parlamendi eelarvestuse muudatusettepaneku projekt, mis on sarnane parlamendi poolt eelarvestuse koostamise ajal tagasi lükatud muudatusettepaneku projektiga, võetakse arutamisele üksnes juhul, kui vastutav komisjon on selle kohta esitanud positiivse arvamuse.

6. Olenemata artikli 55 lõikest 2, hääletab parlament eraldi ja alltoodud järjestuses järgmiste tekstide üle:

- iga muudatusettepaneku projekt;
- eelarveprojekti iga jagu;
- resolutsiooni ettepanek eelarveprojekti kohta.

Kohaldatakse artikli 161 lõikeid 4–8.

7. Eelarveprojekti need artiklid, peatükid, jaotised ja jaod, mille kohta muudatusettepanekute projekte ei ole esitatud, loetakse vastuvõetuks.
8. Muudatusettepaneku projekt võetakse vastu parlamendi koosseisu häälteenamusega.
9. Kui parlament on eelarveprojekti muutnud, edastatakse muudetud eelarveprojekt koos selgitustega nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

10. Nõukogule ja Euroopa Komisjonile edastatakse ka selle istungi protokoll, millel parlament esitas oma arvamuse eelarveprojekti kohta.

Artikkel 75c Kolmepoolsed kohtumised finantsküsimustes

President osaleb Euroopa Parlamendi presidendi, nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni presidendi korrapärastel kohtumistel, mida korraldatakse Euroopa Komisjoni algatusel Euroopa Liidu toimimise lepingu kuuenda osa II jaotises osutatud eelarvemenetluse käigus. President võtab kõik vajalikud meetmed selleks, et edendada konsulteerimist ja institutsioonide seisukohtade lähendamist ning aidata kaasa eelmainitud menetluse rakendamisele.

Parlamendi president võib selle ülesande delegeerida asepresidendile, kellel on kogemusi eelarveküsimustes, või eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni esimehele.

Artikkel 75d Eelarve lepitusmenetlus

1. Parlamendi president kutsub lepituskomitee kokku kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõikega 4.
2. Delegatsioonis, mis eelarvemenetluse käigus esindab parlamenti lepituskomitee koosolekutel, on sama palju liikmeid kui nõukogu delegatsioonis.
3. Fraktsioonid nimetavad delegatsiooni liikmed igal aastal enne nõukogu seisukoha hääletust parlamendis, eelistatavalt eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni ja teiste asjaomaste komisjonide liikmete seast. Delegatsiooni juhib parlamendi president. President võib selle ülesande delegeerida asepresidendile, kellel on kogemusi eelarveküsimustes, või eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni esimehele.
4. Kohaldatakse artikli 68 lõikeid 2, 4, 5, 7 ja 8.
5. Kui lepituskomitee jõuab ühise teksti osas kokkuleppele, võetakse küsimus parlamendi selle istungi päevakorda, mis toimub 14 päeva jooksul alates kokkuleppe saavutamise kuupäevast. Ühine tekst tehakse kättesaadavaks kõikidele parlamendiliikmetele. Kohaldatakse artikli 69 lõikeid 2 ja 3.
6. Ühine tekst pannakse hääletusele tervikuna ja selle üle toimub üks hääletus. Hääletus on nimeline. Ühine tekst loetakse heakskiidetuks, kui seda ei lükata parlamendi koosseisu häälteenamusega tagasi.
7. Kui parlament kiidab ühise teksti heaks, kuid nõukogu lükkab selle tagasi, võib vastutav komisjon kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõike 7 punktiga d esitada kinnitamiseks kõik parlamendi muudatusettepanekud nõukogu seisukohale või osa neist.

Kinnitamise hääletus võetakse parlamendi selle istungi päevakorda, mis toimub 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil nõukogu teatas ühise teksti tagasilükkamisest.

Muudatusettepanekud loetakse kinnitatuks, kui need kiidetakse heaks parlamendi koosseisu häälteenamusega ja antud häälte kolmeviendikulise enamusega.

Artikkel 75e Eelarve lõplik vastuvõtmine

Kui president on veendunud, et eelarve on vastu võetud kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 314, kuulutab ta parlamendi istungil eelarve lõplikult vastuvõetuks. President korraldab selle avaldamise Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 75f Ajutiste kaheteistkümnendike süsteem

1. Nõukogu otsused, millega lubatakse ajutisest kaheteistkümnendikust suuremaid kulutusi, edastatakse vastutavale komisjonile.
2. Vastutav komisjon võib esitada otsuse eelnõu lõikes 1 osutatud kulutuste vähendamise kohta. Parlament teeb selle kohta otsuse 30 päeva jooksul pärast nõukogu otsuse vastuvõtmist.
3. Parlament teeb otsuse koosseisu häälteenamusega.

Artikkel 76 Heakskiidu andmine Euroopa Komisjonile eelarve täitmisel

Sätted, mis käsitlevad Euroopa Komisjonile eelarve täitmisel Euroopa Liidu toimimise lepingu finantssätete ja finantsmääruse alusel heakskiidu andmise otsuse rakendusmenetlust, on lisatud kodukorrale.⁹ Nimetatud lisa võetakse vastu artikli 212 lõike 2 alusel.

Artikkel 77 Muud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlused

Sätteid, mis reguleerivad Euroopa Komisjonile eelarve täitmisel heakskiidu andmise menetlust, kohaldatakse ka järgmiste heakskiidu andmise menetluste suhtes:

- Euroopa Parlamendi presidendi tegevusele Euroopa Parlamendi eelarve täitmisel;
- Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja organite, nagu nõukogu (kui täitevvõimuasutuse), Euroopa Liidu Kohtu, kontrollikoja, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee eelarvete täitmise eest vastutavate isikute tegevusele eelarve täitmisel;
- Euroopa Komisjonile Euroopa Arengufondi eelarve täitmisel;
- liidu ülesandeid täitvate õiguslikult iseseisvate üksuste eelarvete haldamise eest vastutavatele organitele eelarve täitmisel, kui nende tegevuse kohta kehtivad õigusnormid, mille kohaselt Euroopa Parlamendi heakskiit eelarve täitmisele on nõutav.

Artikkel 78 Parlamendi järelevalve eelarve täitmise üle

1. Parlament teostab järelevalvet jooksva aasta eelarve täitmise üle. Ta annab selle ülesande eelarve ja eelarvekontrolli eest vastutavatele komisjonidele ning teistele asjaomastele komisjonidele.
2. Igal aastal enne järgmise aasta eelarve projekti esimest lugemist käsitleb parlament jooksva aasta eelarve täitmisega seotud probleeme; vajaduse korral tehakse seda vastutava komisjoni esitatud resolutsiooni ettepaneku alusel.

⁹Vt VI lisa.

8. PEATÜKK INSTITUTSIOONISESED EELARVEMENETLUSED

Artikkel 79 Parlamendi eelarvestus

1. Peasekretäri koostatud aruande alusel koostab juhatus esialgse eelarvestuse projekti.
 2. President edastab esialgse eelarvestuse projekti vastutavale komisjonile, kes koostab eelarvestuse projekti ja annab parlamendile aru.
 3. President määrab eelarvestuse projekti kohta muudatusettepanekute esitamise tähtaja.
- Vastutav komisjon esitab muudatusettepanekute kohta arvamuse.
4. Parlament võtab eelarvestuse vastu.
 5. President edastab eelarvestuse Euroopa Komisjonile ja nõukogule.
 6. Eelnevaid sätteid kohaldatakse ka paranduseelarvete kalkulatsiooni suhtes.

Artikkel 79a Parlamendi eelarvestuse koostamine

1. Parlamendi eelarve osas võtavad juhatus ja eelarveküsimuste eest vastutav komisjon järjestikustel etappidel vastu otsused:
 - a) ametikohtade loetelu kohta;
 - b) eelarvestuse eelprojekti ja eelarvestuse projekti kohta.
2. Ametikohtade loetelu käsitlevate otsuste vastuvõtmisel järgitakse järgmist korda:
 - a) juhatus koostab eelarveaasta ametikohtade loetelu;
 - b) kui eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni seisukoht erineb juhatuse esialgsetest otsustest, alustatakse juhatuse ja nimetatud parlamendikomisjoni vahel lepitusmenetlust;
 - c) menetluse lõpul teeb juhatus kooskõlas kodukorra artikli 207 lõikega 3 ja ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 alusel vastuvõetud otsuste rakendamist, lõpliku otsuse ametikohtade loetelu eelarvestuse kohta.
3. Tegelik eelarvestuse koostamine algab niipea, kui juhatus on vastu võtnud lõpliku otsuse ametikohtade loetelu kohta. Eelarvestuse koostamise etapid on sätestatud kodukorra artiklis 79. Kui eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni seisukoht erineb oluliselt juhatuse seisukohast, alustatakse lepitusmenetlust.

Artikkel 80 Kulukohustuste võtmise ja kulutuste tegemise pädevus

1. President võtab kulukohustusi ja teeb kulutusi või annab korraldusi kulukohustuste võtmiseks ja kulutuste tegemiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi sisemiste finantseeskirjadega, mille juhatus on vastu võtnud pärast konsulteerimist vastutava komisjoniga.

2. President edastab vastutavale komisjonile raamatupidamise aastaaruande projekti.
3. Parlament kinnitab raamatupidamise aastaaruande ja otsustab eelarve täitmisele heakskiidu andmise üle vastutava komisjoni raporti põhjal.

9. PEATÜKK NÕUSOLEKUMENETLUS

Artikkel 81 Nõusolekumenetlus

1. Kui parlamendilt taotletakse nõusolekut õigusakti ettepanekule, võtab parlament otsuse vastu, lähtudes vastutava komisjoni soovitusel anda kõnealusele aktile nõusolek või lükata see tagasi.

Õigusakti üle, mille vastuvõtmiseks on Euroopa Liidu lepingu või Euroopa Liidu toimimise lepingu alusel vajalik parlamendi nõusolek, toimub parlamendis üks hääletus; muudatusettepanekuid ei saa esitada. Nõusoleku andmiseks vajalik häälteenamus on õigusakti ettepaneku õiguslikuks aluseks olevas Euroopa Liidu lepingu või Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis nõutav häälteenamus.

2. Ühinemislepingute ja rahvusvaheliste lepingute puhul ning juhul, kui tuvastatakse, et liikmesriik rikub oluliselt ja püsivalt aluspõhimõtteid, kohaldatakse vastavalt artikleid 74c, 74e ja 90. Seadusandliku tavamenetlusega hõlmatud valdkonnas tehtava tõhustatud koostöö menetluse puhul kohaldatakse kodukorra artiklit 74g.
3. Õigusakti ettepaneku või kavandatava rahvusvahelise lepingu puhul, mille vastuvõtmiseks on vajalik parlamendi nõusolek, võib vastutav komisjon positiivse lõpptulemuse saavutamiseks otsustada esitada parlamendile vaheraporti ettepaneku kohta koos resolutsiooni ettepanekuga, milles sisalduvad soovitused õigusakti ettepaneku muutmiseks või rakendamiseks.

10. PEATÜKK (välja jäetud)

Artikkel 82 (välja jäetud)

11. PEATÜKK MUUD MENETLUSED

Artikkel 83 Arvamuse avaldamine Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 alusel

1. Kui parlamendiga konsulteeritakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõike 2 alusel nõukogu soovitude küsimuses, arutab parlament neid pärast seda, kui nõukogu on soovitusi parlamendi istungil tutvustanud, lähtudes vastutava komisjoni suulisest või kirjalikust ettepanekust soovitusel, mille osas parlamendiga konsulteeritakse, heaks kiita või tagasi lükata.
2. Seejärel pannakse kõik soovitused parlamendis ühele ühisele hääletusele ja muudatusettepanekuid nende kohta esitada ei saa.

Artikkel 84 Tööturu osapoolte dialoog

1. President edastab kõik dokumendid, mille Euroopa Komisjon on välja töötanud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 154 alusel, kokkulepped, mis on sõlmitud tööturu osapoolte vahel Euroopa Liidu lepingu artikli 155 lõike 1 alusel, ning ettepanekud, mille Euroopa Komisjon on esitanud Euroopa Liidu lepingu artikli 155 lõike 2 alusel, läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.
2. Kui tööturu osapooled teatavad Euroopa Komisjonile soovist algatada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 155 sätestatud menetlus, võib vastutav komisjon koostada kõnealuse küsimuse kohta raporti.
3. Kui tööturu osapooled on sõlminud kokkuleppe ja taotlenud ühiselt, et seda rakendataks Euroopa Komisjoni poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 155 lõike 2 alusel esitatud ettepaneku põhjal vastu võetava nõukogu otsusega, esitab vastutav komisjon resolutsiooni ettepaneku, milles soovitatakse taotlus vastu võtta või tagasi lükata.

Artikkel 85 Vabatahtlike kokkulepete kontrollimine

1. Kui Euroopa Komisjon teatab parlamendile kavatsusest uurida vabatahtlike kokkulepete sõlmimise võimalust alternatiivina õigusaktidele, võib vastutav komisjon koostada artikli 48 alusel kõnealuse küsimuse kohta raporti.
2. Kui Euroopa Komisjon teatab, et ta kavatseb sõlmida vabatahtliku kokkuleppe, võib vastutav komisjon esitada resolutsiooni ettepaneku, milles soovitatakse ettepanek heaks kiita või tagasi lükata ning täpsustatakse, millistel tingimustel seda tuleks teha.

Artikkel 86 Kodifitseerimine

1. Kui parlamendile esitatakse liidu õigusaktide kodifitseerimise ettepanek, edastatakse see õigusasjade eest vastutavale komisjonile. Viimane vaatab ettepaneku vastavalt institutsioonidevahelisel tasandil kokku lepitud korrale¹⁰ läbi, et veenduda, kas see piirdub üksnes kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta.
2. Komisjonilt, kes oli kodifitseeritava õigusakti eest vastutav, võib tema enda või õigusasjade eest vastutava komisjoni taotlusel küsida arvamust kodifitseerimise asjakohasuse kohta.
3. Ettepaneku teksti kohta ei ole lubatud muudatusettepanekuid esitada.

Õigusasjade eest vastutava komisjoni esimees võib raportööri taotlusel esitada komisjonile heakskiitmiseks tehnilisi kohandusi puudutavaid muudatusettepanekuid, kui need on vajalikud, et tagada ettepaneku vastavus kodifitseerimiseeskirjadele, ja kui need ei muuda ettepaneku sisu.

¹⁰20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta, punkt 4 (EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2).

4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek ei too kaasa liidu õigusaktide sisulisi muudatusi, edastab ta selle parlamendile heakskiitmiseks.

Kui komisjon on arvamusel, et ettepanek toob kaasa sisulise muudatuse, soovib ta parlamendil ettepaneku tagasi lükata.

Mõlemal juhul teeb parlament otsuse ühel hääletusel ilma muudatusettepanekute ja aruteluta.

Artikkel 87 Uuesti sõnastamine

1. Kui parlamendile esitatakse liidu õigusaktide uuesti sõnastamise ettepanek, edastatakse see õigusasjade eest vastutavale komisjonile ja kõnealuse valdkonna eest vastutavale komisjonile.

2. Õigusasjade eest vastutav komisjon vaatab ettepaneku vastavalt institutsioonidevahelisel tasandil kokku lepitud korrale¹¹ läbi, et veenduda, kas see sisaldab muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud.

Läbivaatamise käigus ei ole lubatud ettepaneku teksti kohta muudatusettepanekuid esitada. Sätete suhtes, mida uuesti sõnastamise ettepanekuga ei muudeta, kohaldatakse artikli 86 lõike 3 teist lõiku.

3. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek ei sisalda muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on vastavalt esile toodud, teavitab ta sellest vastutavat komisjoni.

Sellisel juhul, välja arvatud artiklites 156 ja 157 sätestatud tingimustel, on ettepanekule muudatusettepanekute esitamine kõnealuse valdkonna eest vastutavas komisjonis lubatud üksnes juhul, kui need puudutavad ettepaneku neid osi, mis sisaldavad muudatusi.

Kui vastutav komisjon kavatseb institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 8 kohaselt esitada muudatusettepanekuid ka ettepaneku kodifitseeritud osade kohta, teatab ta oma kavatsusest viivitamatult nõukogule ja Euroopa Komisjonile. Euroopa Komisjon peaks teavitama parlamendikomisjoni enne artikli 54 kohaselt toimuvat hääletust oma seisukohast muudatusettepanekute suhtes ja teatama, kas ta kavatseb uuesti sõnastamise ettepaneku tagasi võtta.

4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek sisaldab muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, soovib ta parlamendil ettepaneku tagasi lükata ja teavitab sellest kõnealuse valdkonna eest vastutavat komisjoni.

Sellisel juhul palub president Euroopa Komisjonil oma ettepaneku tagasi võtta. Kui Euroopa Komisjon võtab ettepaneku tagasi, märgib president, et menetlus on muutunud alusetuks, ja teavitab sellest nõukogu. Kui Euroopa Komisjon ettepanekut

¹¹ 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta, punkt 9 (EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1).

tagasi ei võta, saadab parlament selle tagasi kõnealuse valdkonna eest vastutavale komisjonile, kes vaatab ettepaneku vastavalt tavapärasele menetlusele läbi.

Artikkel 87a Delegeeritud õigusaktid

Kui õigusaktiga delegeeritakse Euroopa Komisjonile õigus täiendada või muuta õigusakti teatavaid vähemolulisi sätteid:

uurib vastutav komisjon iga Euroopa Parlamendile kontrollimiseks edastatud delegeeritud õigusakti projekti;

võib vastutav komisjon esitada parlamendile resolutsiooni ettepanekus asjakohaseid ettepanekuid kooskõlas õigusakti sätetega.

Artikli 88 lõigete 1, 2 ja 3 sätteid kohaldatakse vajalike muudatustega.

Artikkel 88 Rakendusmeetmed

1. Kui Euroopa Komisjon edastab parlamendile rakendusmeetmete projekti, saadab president meetmete projekti sellele komisjonile, mis on vastutav komisjon põhiakti puhul. Kui põhiaktiga seoses on kohaldatud kaasatud komisjonide menetlust, palub vastutav komisjon igal kaasatud komisjonil esitada oma seisukoha suuliselt või kirja teel.

2. Vastutava komisjoni esimees määrab tähtaja, mille jooksul parlamendiliikmed saavad teha komisjonile ettepaneku meetmete projekti kohta vastuväidete esitamiseks. Kui komisjon peab seda vajalikuks, võib ta otsustada nimetada komisjoni liikmete või alaliste asendusliikmete hulgast raportööri. Kui komisjon esitab meetmete projekti kohta vastuväiteid, esitab ta resolutsiooni ettepaneku, milles väljendatakse meetmete projekti vastuvõtmisele vastuseisu ja milles võib ka märkida, milliseid muudatusi tuleks meetmete projektis teha.

Kui parlament võtab alates meetmete projekti saamisest arvestatava tähtaja jooksul sellise resolutsiooni vastu, palub president Euroopa Komisjonil meetmete projekti tagasi võtta, seda muuta või esitada asjakohase õigusloomemenetluse kohaselt ettepanek.

3. Kui enne tähtaja möödumist osaistungjärku ei toimu, loetakse vastamise õigus üleläänuks vastutavale komisjonile. Vastus esitatakse komisjoni esimehe kirjana Euroopa Komisjoni vastutavale liikmele ja sellest teatatakse kõigile parlamendiliikmetele.

4. Kui Euroopa Komisjoni kavandatud rakendusmeetmed kuuluvad kontrolliga regulatiivmenetluse alla, ei kohaldata lõiget 3 ning lõikeid 1 ja 2 täiendatakse järgmiselt:

- a) kontrolliks ette nähtud aega arvestatakse alates sellest, kui meetmete projekt on esitatud parlamendile kõigis ametlikes keeltes. Lühemate tähtaegade korral (nõukogu otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) artikli 5a lõike 5 punkt b) ja tungivalt kiireloomulistel juhtudel (otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõige 6) arvestatakse kontrolliks ette nähtud aega alates sellest, kui parlament on saanud kätte rakendusmeetmete lõpliku projekti nendes keeleversioonides, mis esitati otsuse 1999/468/EÜ kohaselt moodustatud komitee liikmetele, välja

arvatud juhul, kui vastutava komisjoni esimehel on vastuväiteid. Artiklit 146 sellisel juhul ei kohaldata;

- b) parlament võib koosseisu häälteenamusega meetmete projekti tagasi lükata, põhjendades seda asjaoluga, et meetmete projektis ületatakse põhiaktiga ettenähtud rakendusvolitusi, projekt ei ole põhiakti eesmärgi või sisuga kooskõlas või rikub subsidiaarsuse või proportsionaalsuse põhimõtet;
- c) kui meetmete projekt põhineb otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikel 5 või 6, mille kohaselt on parlamendil vastuseisu avaldamiseks piiratud aeg, ja vastutaval komisjonil ei ole olnud võimalik ettenähtud ajal kokku tulla, võib vastutava komisjoni esimees esitada resolutsiooni ettepaneku, milles väljendatakse meetmete projekti vastuvõtmisele vastuseisu.

IIa OSA VÄLISSUHTED

12. PEATÜKK RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

Artikkel 89 (välja jäetud)

Artikkel 90 Rahvusvahelised lepingud

1. Kui kavatsetakse alustada läbirääkimisi rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks, selle kehtivuse pikendamiseks või lepingu muutmiseks, võib vastutav komisjon otsustada koostada raporti või muul viisil menetlust jälgida ning teavitada komisjonide esimeeste konverentsi sellest otsusest. Vajaduse korral võib küsida teiste komisjonide arvamust vastavalt artikli 49 lõikele 1. Vajaduse korral kohaldatakse artikli 188 lõiget 2, artiklit 50 või 51.

Vastutava komisjoni ning vajaduse korral kaasatud komisjonide esimehed ja raportöörid võtavad ühiselt asjakohaseid meetmeid, tagamaks, et parlamendile antaks viivitamatult, korrapäraselt ja vajaduse korral konfidentsiaalselt täielik teave läbirääkimiste ja rahvusvaheliste lepingute sõlmimiste kõikide etappide kohta, sh läbirääkimisjuhiste eelnõud ja vastuvõetud lõplikud läbirääkimisjuhised ning lõikes 3 osutatud teave:

- Euroopa Komisjoni teave vastavalt tema kohustustele, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus, ning Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppega võetud kohustustele ja
- nõukogu teave vastavalt tema kohustustele, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus.

2. Parlament võib vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme ettepanekul paluda nõukogul mitte lubada alustada läbirääkimisi enne, kui parlament on läbirääkimisvolitusi puudutava ettepaneku kohta esitanud vastutava komisjoni raporti alusel oma seisukoha.

3. Ajal, kui läbirääkimisi kavatsetakse alustada, uurib vastutav komisjon Euroopa Komisjonilt välja lõikes 1 nimetatud rahvusvahelise lepingu sõlmimisel valitud õigusliku aluse. Vastutav komisjon kontrollib valitud õiguslikku alust artikli 37 alusel. Kui Euroopa Komisjon õiguslikku alust ei esita või õigusliku aluse sobivus on kaheldav, kohaldatakse artiklit 37.

4. Parlament võib igal hetkel läbirääkimiste jooksul võtta vastutava komisjoni raporti alusel ja pärast kõigi artikli 121 alusel esitatud asjakohaste ettepanekute läbivaatamist vastu soovitusi ning taotleda, et neid võetaks enne arutatava lepingu sõlmimist arvesse.

5. Pärast läbirääkimiste lõppu, kuid enne kokkuleppe allakirjutamist esitatakse parlamendile arvamuse või nõusoleku saamiseks lepingu eelnõu. Nõusolekumenetluse puhul kohaldatakse artiklit 81.

6. Enne nõusoleku andmise hääletust võivad vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt kümnendik parlamendiliikmetest teha ettepaneku, et parlament küsiks Euroopa Liidu Kohtu arvamust rahvusvahelise lepingu kooskõla kohta aluslepingutega. Kui parlament kiidab sellise ettepaneku heaks, lükatakse nõusoleku andmise hääletus edasi, kuni kohus on arvamuse esitanud.

7. Parlament esitab arvamuse või annab nõusoleku Euroopa Liidu sõlmitava rahvusvahelise lepingu või finantsprotokolli sõlmimise, pikendamise või muutmise kohta ühel hääletusel antud häälte enamusega. Lepingu või protokolli teksti kohta ei saa esitada muudatusettepanekuid.

8. Kui parlamendis vastu võetud arvamus on eitav, palub president nõukogul lepingut mitte sõlmida.

9. Kui parlament ei anna rahvusvahelisele lepingule nõusolekut, annab president nõukogule teada, et vastavat lepingut ei saa sõlmida.

Artikkel 91 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 218 põhinev menetlus rahvusvaheliste lepingute ajutise kohaldamise, nende kohaldamise peatamise või rahvusvahelise lepinguga loodud organites liidu seisukoha kehtestamise korral

Kui Euroopa Komisjon vastavalt oma kohustustele, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ning Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppes, teavitab parlamenti ja nõukogu oma kavatsusest teha ettepanek mingi rahvusvahelise lepingu ajutiseks kohaldamiseks või kohaldamise peatamiseks, tehakse parlamendi istungil avaldus, millele järgneb arutelu. Parlament võib artikli 90 või 97 alusel anda soovitusi.

Sama korda kohaldatakse siis, kui komisjon teavitab parlamenti ettepanekust, mis käsitleb seisukohti, mille peab liidu nimel vastu võtma rahvusvahelise lepingu alusel loodud organ.

13. PEATÜKK LIIDU ESINDAMINE VÄLISSUHETES NING ÜHINE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA

Artikkel 92 (välja jäetud)

Artikkel 93 Eriesindajad

1. Kui nõukogu kavatseb nimetada Euroopa Liidu lepingu artikli 33 alusel eriesindaja, palub president vastutava komisjoni taotlusel nõukogul esineda parlamendi ees sellekohase avaldusega ja vastata küsimustele eriesindaja mandaadi, eesmärkide ning muude eriesindaja ülesannete ja rolliga seotud oluliste asjaolude kohta.

2. Pärast eriesindaja nimetamist ja enne tema ametlikult ametisse asumist võib paluda eriesindajal esineda avaldusega vastutava komisjoni ees ja vastata küsimustele.

3. Kolme kuu jooksul pärast eriesindaja ära kuulamist võib vastutav komisjon esitada artikli 121 alusel soovitus, mis on otseselt seotud tehtud avalduse ja antud vastustega.
4. Eriesindajal palutakse hoida parlamenti täielikult ja regulaarselt kursis oma volituste rakendamisega.
5. Parlament võib paluda nõukogu poolt teatavate poliitiliste küsimustega tegelemiseks ametisse nimetatud eriesindajal esineda avaldusega vastutavas komisjonis või eriesindaja võib ise selleks soovi avaldada.

Artikkel 94 (välja jäetud)

Artikkel 95 Esindamine rahvusvahelistes suhetes

1. Liidu välisdelegatsiooni juhi ametissenimetamise korral võib kandidaadil paluda esineda parlamendi asjakohase organi ees avaldusega ja vastata küsimustele.
2. Kolme kuu jooksul pärast lõikes 1 nimetatud kuulamist võib vastutav komisjon vastavalt vajadusele võtta vastu resolutsiooni või anda soovitus, mis on otseselt seotud tehtud avalduse ja antud vastustega.

Artikkel 96 Parlamendiga konsulteerimine ning parlamendi teavitamine ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames

1. Kui parlamendiga konsulteeritakse vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 36, edastatakse küsimus vastutavale komisjonile, kes võib kodukorra artikli 97 alusel anda soovitusi.
2. Asjaomased parlamendikomisjonid püüavad tagada, et Euroopa Komisjoni asepresident ning liidu välissuhete ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja annaks neile regulaarselt ja õigeaegselt teavet liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika arengu ning rakendamise kohta, kulutustega seotud otsuste vastuvõtmise korral kõigi kavandatavate kulutuste kohta ning muude finantsküsimuste kohta, mis on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamisega. Euroopa Komisjoni asepresidendi ja kõrge esindaja taotlusel võib vastutav komisjon erandkorras võtta vastu otsuse kuulutada oma koosolek kinniseks.
3. Kaks korda aastas korraldatakse arutelu Euroopa Komisjoni asepresidendi ja kõrge esindaja esitatud konsultatsioonidokumendi üle, mis käsitleb ühise välis- ja julgeolekupoliitika, sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika põhiaspekte ja -valikuid, samuti nende finantsmõju liidu eelarvele. Kohaldatakse artiklis 110 sätestatud menetlust.

(Vt ka tõlgendust artiklis 121.)

4. Euroopa Komisjoni asepresident ja kõrge esindaja kutsutakse osalema igale täiskogu arutelule, millel käsitletakse välis-, julgeoleku- või kaitsepoliitika küsimusi.

Artikkel 97 Ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames antavad soovitused

1. Ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas vastutav komisjon võib oma vastutusalala piires esimeeste konverentsi loal või artikli 121 kohase ettepaneku alusel välja töötada soovitusi nõukogule.
2. Kiireloomulistel juhtudel võib lõikes 1 nimetatud loa anda president, kes võib ühtlasi anda loa asjaomase komisjoni erakorralise koosoleku pidamiseks.
3. Soovitused tuleb panna hääletusele kirjaliku tekstina ja nende vastuvõtmise käigus ei kohaldata artiklit 146 ning on lubatud esitada suulisi muudatusettepanekuid.

Artikli 146 kohaldamise võib välistada ainult parlamendikomisjonis ja ainult kiireloomulise juhtumi puhul. Parlamendikomisjoni koosolekul, mida ei ole kuulutatud kiireloomuliseks, ja täiskogu istungil ei tohi artikli 146 sätetest kõrvale kalduda.

Säte, mis lubab esitada suulisi muudatusettepanekuid, tähendab, et parlamendiliikmed ei saa esitada komisjonis suuliste muudatusettepanekute hääletusele panemise kohta vastuväiteid.

4. Sellisel viisil välja töötatud soovitused võetakse järgmise osaistungjärgu päevakorda. Kui president teeb otsuse asja kiireloomulisuse kohta, võib soovitused lisada juba käimasoleva osaistungjärgu päevakorda. Soovitused loetakse vastuvõetuks, kui vähemalt 40 parlamendiliiget ei ole esitanud enne osaistungjärgu algust nende kohta kirjalikku vastuväidet. Vastuväidete esitamise korral lisatakse komisjoni soovitused aruteluks ja hääletuseks sama osaistungjärgu päevakorda. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada muudatusettepanekuid.

Artikkel 98 Inimõiguste rikkumine

Igal osaistungjärgul võib iga vastutav komisjon selleks luba taotlemata esitada vastavalt artikli 97 lõikes 4 sätestatud menetlusele resolutsiooni ettepaneku inimõiguste rikkumise juhtumite kohta maailmas.

14. PEATÜKK (välja jäetud)

Artikkel 99 (välja jäetud)

Artikkel 100 (välja jäetud)

Artikkel 101 (välja jäetud)

15. PEATÜKK (välja jäetud)

Artikkel 102 (välja jäetud)

III OSA PARLAMENDI TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS

Artikkel 103 Parlamendi tegevuse läbipaistvus

1. Parlament tagab kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 1 teise lõiguga, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 15 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 42 oma tegevuse suurima võimaliku läbipaistvuse.
2. Parlamendis toimuvad arutelud on avalikud.
3. Parlamendikomisjonide koosolekud on reeglina avalikud. Hiljemalt koosoleku päevakorra vastuvõtmise ajal võivad komisjonid otsustada jaotada koosoleku päevakorra avalikul ja kinnisel koosolekul käsitletavateks punktideks. Kui parlamendikomisjoni koosolek on kinnine, võib komisjon kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõigetega 1–4 teha üldsusele kättesaadavaks koosoleku dokumendid ja protokollid. Konfidentsiaalsusnõuete rikkumise korral kohaldatakse artiklit 153.
4. Puutumatusena seotud menetlusi käsitlevate taotluste läbivaatamine vastutavas komisjonis artikli 7 alusel toimub alati kinnisel koosolekul.

Artikkel 104 Üldsuse juurdepääs dokumentidele

1. Kõigil liidu kodanikel ning kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 alusel õigus tutvuda parlamendi dokumentidega, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1049/2001 sätestatud põhimõtete, tingimuste ja piirangutega ning kooskõlas kodukorras sätestatud eritingimustega.

Võimaluse korral tagatakse juurdepääs parlamendi dokumentidele samadel põhimõtetel ka teistele füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

Määrus (EÜ) nr 1049/2001 avaldatakse teavitamise eesmärgil koos parlamendi kodukorraga.

2. Dokumentidele juurdepääsu mõttes tähistab väljend „parlamendi dokument” määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 3 punkti a tähenduses teksti, mille on koostanud või saanud kodukorra I osa 2. peatükis nimetatud parlamendi volitatud ametnikud, parlamendi juhtorganid, parlamendikomisjonid, parlamentidevahelised delegatsioonid või parlamendi peasekretariaat.

Üksikute parlamendiliikmete või fraktsioonide koostatud dokumendid on dokumentidele juurdepääsu mõttes parlamendi dokumendid, kui need on parlamendile esitatud kooskõlas kodukorraga.

Juhatus võtab vastu eeskirjad, et tagada parlamendi kõikide dokumentide registreerimine.

3. Parlament seab sisse parlamendi dokumentide registri. Õigusloomega seotud dokumentidele ja teatavatele muudele dokumendiliikidele võimaldatakse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1049/2001 registri kaudu vahetu juurdepääs. Võimaluse korral lisatakse registrisse viited muudele parlamendi dokumentidele.

Juhatus võtab vastu nimekirja dokumendiliikidest, millele on vahetu juurdepääs, ning see avaldatakse parlamendi veebisaidil. Nimekiri ei piira juurdepääsu dokumentidele, mis ei kuulu selles loetletud dokumendiliikide hulka. Sellised dokumendid on kättesaadavad kirjaliku taotluse alusel.

Juhatus võib kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1049/2001 võtta vastu dokumentidele juurdepääsu reguleerivad eeskirjad, mis avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

4. Juhatus määrab kindlaks organid, mille ülesanne on esialgsete juurdepääsutaotluste läbivaatamine (määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikkel 7), ja võtab vastu otsused kordustaotluste (määruse artikkel 8) ning tundliku sisuga dokumentidele juurdepääsu taotluste kohta (määruse artikkel 9).

5. Esimeeste konverents nimetab määruse (EÜ) 1049/2001 artikli 15 lõike 2 alusel moodustatud institutsioonidevahelisse komisjoni parlamendi esindajad.

6. Dokumentidele juurdepääsu taotluste käsitlemise järelevalve eest vastutab üks asepresidentidest.

7. Parlamendi vastutav komisjon koostab juhatuselt ja muudest allikatest saadud teabe põhjal määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklis 17 nimetatud aastaaruande ning esitab selle täiskogule.

Vastutav komisjon kontrollib ja hindab ka aruandeid, mille on määruse artikli 17 alusel vastu võtnud teised institutsioonid või asutused.

IV OSA SUHTED TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

1. PEATÜKK AMETISSENIMETAMISED

Artikkel 105 Euroopa Komisjoni presidendi valimine

1. Kui Euroopa Ülemkogu esitab Euroopa Komisjoni presidendi kandidaadi, palub parlamendi president kandidaadil esineda parlamendi ees avaldusega ja tutvustada oma poliitilisi eesmärgi. Avaldusele järgneb arutelu.

Euroopa Ülemkogu kutsutakse arutelust osa võtma.

2. Parlament valib Euroopa Komisjoni presidendi koosseisu hääleteenamusega.

Hääletus on salajane.

3. Kui kandidaat osutub valituks, teatab president sellest nõukogule ning palub nõukogul ja Euroopa Komisjoni ametisseastuval presidendil seada vastastikusel kokkuleppel üles kandidaadid komisjoni liikmete ametikohtadele.

4. Kui kandidaat ei saa nõutavat hääleteenamust, palub president Euroopa Ülemkogul esitada ühe kuu jooksul uue kandidaadi, kes valitakse sama korra kohaselt.

Artikkel 106 Euroopa Komisjoni valimine

1. Pärast nõupidamist Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendiga palub parlamendi president kandidaatidel, kelle Euroopa Komisjoni ametisseastuv president ja nõukogu on volinike ametikohtadele üles seadnud, esineda asjaomaste parlamendikomisjonide ees. Need kuulamised on avalikud.

2. Asjaomane parlamendikomisjon või -komisjonid paluvad volinikukandidaadil esineda avaldusega ja vastata küsimustele. Kuulamised korraldatakse nii, et volinikukandidaat saab avaldada parlamendile kogu asjakohase teabe. Kuulamiste korraldamist käsitlevad sätted kehtestatakse kodukorra lisana¹².

3. Euroopa Komisjoni ametisseastuv president tutvustab volinike kolleegiumi ja selle programmi parlamendi istungil, millest kutsutakse osa võtma kõik nõukogu liikmed. Tema avaldusele järgneb arutelu.

4. Arutelu lõppedes võib iga fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada resolutsiooni ettepaneku. Kohaldatakse artikli 110 lõikeid 3, 4 ja 5.

Pärast resolutsiooni ettepaneku hääletust valib parlament Euroopa Komisjoni koosseisu või lükkab selle tagasi antud hääle enamusega.

Hääletus on nimeline.

Parlament võib lükata hääletuse edasi järgmisele istungile.

¹²Vt XVII lisa.

5. President teatab nõukogule Euroopa Komisjoni valimisest või tagasilükkamisest.

6. Kui Euroopa Komisjoni ametiaja jooksul jagatakse vastutusalad olulisel määral ümber, täidetakse vaba ametikoht või pärast uue liikmesriigi ühinemist nimetatakse ametisse uus volinik, kutsutakse asjaomased volinikud lõike 2 kohaselt esinema parlamendikomisjonidesse, mis vastutavad vastavate valdkondade eest.

Artikkel 107 Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek

1. Kümnendik parlamendi koosseisust võib esitada presidendile ettepaneku avaldada Euroopa Komisjonile umbusaldust.

2. Ettepanek kannab nime „umbusalduse avaldamise ettepanek” ja see peab olema põhjendatud. Ettepanek edastatakse Euroopa Komisjonile.

3. President teatab parlamendiliikmetele umbusalduse avaldamise ettepaneku esitamisest kohe pärast selle saamist.

4. Umbusalduse avaldamise arutelu ei või toimuda varem kui 24 tundi pärast seda, kui parlamendiliikmetele teatati umbusalduse avaldamise ettepaneku esitamisest.

5. Ettepaneku hääletus on nimeline ja see ei või toimuda varem kui 48 tundi pärast arutelu algust.

6. Arutelu ja hääletus toimuvad hiljemalt ettepaneku esitamisele järgneva osaistungjärgu jooksul.

7. Umbusalduse avaldamise ettepanek võetakse vastu antud häälte kahekolmandikulise enamusega ja parlamendi koosseisu häälteenamusega. Hääletustulemusest teatatakse nõukogu eesistujale ja Euroopa Komisjoni presidendile.

Artikkel 107a Euroopa Liidu Kohtu kohtunike ja kohtujuristide nimetamine

Parlament nimetab vastutava komisjoni ettepaneku alusel oma esindaja seitsmest liikmest koosnevasse komiteesse, mille ülesanne on kontrollida kandidaatide sobivust Euroopa Liidu Kohtu ja Üldkohtu kohtuniku või kohtujuristi ametikohale.

Artikkel 108 Kontrollikoja liikmete ametissenimetamine

1. Kontrollikoja liikme kohtadele ülesseatud kandidaatidel palutakse esineda avaldusega vastutava parlamendikomisjoni ees ja vastata parlamendiliikmete küsimustele. Vastutav komisjon hääletab iga kandidaadi üle eraldi salajasel hääletusel.

2. Vastutav komisjon esitab parlamendile soovitusel, kas ülesseatud kandidaadid heaks kiita või mitte, tehes seda raporti vormis, milles on esitatud ettepanek iga kandidaadi kohta eraldi.

3. Hääletus toimub täiskogul kahe kuu jooksul pärast kandidaatide ülesseadmist, kui parlament ei otsusta vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel teisiti. Parlament hääletab iga kandidaadi üle eraldi salajasel hääletusel ja teeb otsused antud häälte enamusega.

4. Kui parlament lükkab mõne kandidatuuri tagasi, palub president nõukogul selle kandidatuuri tagasi võtta ja esitada parlamendile uus kandidaat.

Artikkel 109 Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamine

1. Euroopa Keskpanga presidendi kohale ülesseatud kandidaadil palutakse esineda avaldusega parlamendi vastutava komisjoni ees ja vastata parlamendiliikmete küsimustele.

2. Vastutav komisjon esitab parlamendile soovitus selle kohta, kas ülesseatud kandidaat heaks kiita või mitte.

3. Hääletus toimub kahe kuu jooksul pärast kandidaadi ülesseadmist, kui parlament ei otsusta vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel teisiti.

4. Kui parlament lükkab kandidatuuri tagasi, palub president nõukogul selle kandidatuuri tagasi võtta ja esitada parlamendile uus kandidaat.

5. Sama menetlust rakendatakse Euroopa Keskpanga asepresidendi ja teiste Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamisel.

2. PEATÜKK AVALDUSED

Artikkel 110 Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused

1. Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu liikmed võivad igal ajal paluda parlamendi presidendilt luba avalduse tegemiseks. Euroopa Ülemkogu eesistuja teeb pärast iga Euroopa Ülemkogu kohtumist avalduse. Parlamendi president otsustab, millal võib avalduse teha ning kas sellele järgneb põhjalik arutelu või võivad parlamendiliikmed 30 minuti jooksul esitada lühikesi ja täpselt sõnastatud küsimusi.

2. Kui parlament võtab päevakorda avalduse koos aruteluga, otsustab ta ühtlasi, kas arutelu lõpul võetakse vastu resolutsioon. Resolutsiooni vastuvõtmist ei planeerita siis, kui samateemaline raport on juba sama või järgmise osaistungjärgu päevakorras, välja arvatud juhul, kui president teeb erandlikel põhjustel teistsuguse ettepaneku. Kui parlament otsustab arutelu lõpul vastu võtta resolutsiooni, võib iga parlamendikomisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada resolutsiooni ettepaneku.

3. Resolutsiooni ettepanekud pannakse hääletusele samal päeval. President võib otsustada teha sellest reeglist erandeid. Hääletuse kohta on lubatud anda selgitusi.

4. Resolutsiooni ühisettepanek asendab sellele allakirjutanute varem esitatud resolutsiooni ettepanekud, kuid ei asenda teiste parlamendikomisjonide, fraktsioonide või parlamendiliikmete esitatud resolutsiooni ettepanekuid.

5. Pärast resolutsiooni ettepaneku vastuvõtmist ei panda teisi ettepanekuid hääletusele, kui president ei otsusta erandkorras teisiti.

Artikkel 111 Avaldused Euroopa Komisjoni otsuste selgitamiseks

Pärast nõupidamist esimeeste konverentsiga võib president paluda Euroopa Komisjoni presidendil, suhete eest Euroopa Parlamendiga vastutaval volinikul või kokkuleppe korral mõnel teisel volinikul teha parlamendile avalduse pärast Euroopa Komisjoni iga koosolekut, et selgitada peamisi vastuvõetud otsuseid. Avaldusele järgneb vähemalt 30-minutiline arutelu, mille käigus parlamendiliikmed võivad esitada lühikesi ja täpselt sõnastatud küsimusi.

Artikkel 112 Kontrollikoja avaldused

1. Seoses eelarve täitmisele heakskiidu andmisega või parlamendi tegevusega eelarvekontrolli valdkonnas võib paluda kontrollikoja presidendil tutvustada kontrollikoja aastaaruandes, eriettekannetes või arvamustes esitatud seisukohti või selgitada kontrollikoja töökava.
2. Parlament võib otsustada viia Euroopa Komisjoni ja nõukogu osavõtul läbi eraldi arutelu küsimustes, mis sellistes avaldustes tõstatatakse, eriti kui nendes juhitakse tähelepanu finantsjuhtimise eeskirjade eiramistele.

Artikkel 113 Euroopa Keskpanga avaldused

1. Euroopa Keskpanga president esitab parlamendile aastaaruande Euroopa keskpankade süsteemi tegevuse ning eelmise ja käesoleva aasta rahapoliitika kohta.
2. Aruande esitamisele järgneb üldine arutelu.
3. Euroopa Keskpanga presidendil palutakse võtta vähemalt neli korda aastas osa parlamendi vastutava komisjoni koosolekutest, et esineda avaldusega ja vastata küsimustele.
4. Euroopa Keskpanga presidenti, asepresidenti ja teisi juhatuse liikmeid kutsutakse osa võtma ka muudest koosolekutest, kui parlament või nimetatud isikud seda soovivad.
5. Lõigete 3 ja 4 alusel toimuvatest koosolekutest koostatakse ametlikes keeltes stenogramm.

Artikkel 114 Soovitus majanduspoliitika üldsuuniste kohta

1. Euroopa Komisjoni soovitus liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta edastatakse vastutavale komisjonile, kes esitab selle kohta täiskogule raporti.
2. Nõukogul palutakse teavitada parlamenti oma soovituse sisust ja Euroopa Ülemkogu seisukohast.

3. PEATÜKK EUROOPA PARLAMENDI KÜSIMUSED

Artikkel 115 Suuliselt vastatav küsimus aruteluga

1. Parlamendikomisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada nõukogule või Euroopa Komisjonile küsimusi ja nõuda, et need kantaks parlamendi päevakorda.

Küsimused esitatakse kirjalikult presidendile, kes saadab need viivitamatult edasi esimeeste konverentsile.

Esimeeste konverents otsustab, kas ja millises järjekorras võtta küsimused päevakorda. Küsimused, mida ei võeta parlamendi päevakorda kolme kuu jooksul pärast nende esitamist, aeguvad.

2. Küsimused Euroopa Komisjonile tuleb saata talle vähemalt üks nädal enne istungit, mille päevakorda need küsimused võetakse, ja küsimused nõukogule vähemalt kolm nädalat enne vastavat istungit.

3. Kui küsimused puudutavad valdkondi, mida on nimetatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 42, siis käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tähtaeg ei kehti ja nõukogu peab vastama küsimustele piisavalt kiiresti, et oleks tagatud parlamendi asjakohane teavitamine.

4. Ühele küsimuse esitajatest antakse viis minutit kõneaega küsimuse selgitamiseks. Küsimusele vastab üks asjaomase institutsiooni liige.

Küsimuse esitajal on õigus kasutada ära kogu kõneaeg.

5. Artikli 110 lõikeid 2–5 kohaldatakse vajalike muudatustega.

Artikkel 116 Infotund

1. Igal osaistungjärgul peetakse nõukogu ja Euroopa Komisjoni osavõtul infotund, mille toimumise aja määrab kindlaks parlament esimeeste konverentsi ettepanekul.

2. Ükski parlamendiliige ei tohi ühel osaistungjärgul esitada nõukogule ega Euroopa Komisjonile üle ühe küsimuse.

3. Küsimused tuleb esitada kirjalikult presidendile, kes otsustab, kas need on vastuvõetavad ja millises järjekorras need esitatakse. Otsusest teatatakse viivitamatult küsimuse esitajale.

4. Infotunni läbiviimise kord on kindlaks määratud kodukorra lisa sätestatud suunistes¹³.

5. Kooskõlas esimeeste konverentsi suunistega võib korraldada eraldi infotunni Euroopa Komisjoni presidendiga, Euroopa Komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga ning eurorühma esimehega.

Artikkel 117 Kirjalikult vastatavad küsimused

1. Iga parlamendiliige võib kooskõlas kodukorra lisa sätestatud suunistega¹⁴ esitada Euroopa Ülemkogu esistujale, nõukogule, Euroopa Komisjonile või Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale kirjalikult vastatavaid küsimusi. Küsimuste sisu eest vastutavad ainult nende esitajad.

¹³Vt II lisa.

¹⁴Vt III lisa.

2. Küsimused tuleb esitada kirjalikult presidendile, kes edastab need adressaatidele. Kui küsimuse vastuvõetavuse suhtes on kahtlusi, teeb otsuse president. Tema otsus tehakse teatavaks küsimuse esitajale.

3. Kui küsimusele ei ole ettenähtud tähtaja jooksul vastatud, võetakse see esitaja taotlusel vastutava komisjoni järgmise koosoleku päevakorda. Artiklit 116 kohaldatakse vajalike muudatustega.

4. Küsimustele, mis nõuavad kiiret vastust, kuid mitte üksikasjalikku uurimist (prioriteetsed küsimused), vastatakse kolme nädala jooksul alates nende edastamisest adressaatidele. Iga parlamendiliige võib esitada ühe prioriteetse küsimuse kuus.

Muudele (mitteprioriteetsetele) küsimustele vastatakse kuue nädala jooksul alates nende edastamisest adressaatidele.

Parlamendiliikmed määravad kindlaks, millist tüüpi küsimuse nad esitavad. Lõpliku otsuse teeb president.

5. Küsimused ja vastused avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 118 Kirjalikult vastatavad küsimused Euroopa Keskpangale

1. Iga parlamendiliige võib kooskõlas kodukorra lisa sätetatud suunistega¹⁵ esitada Euroopa Keskpangale kirjalikult vastatavaid küsimusi.

2. Küsimused esitatakse kirjalikult vastutava komisjoni esimehele, kes edastab need Euroopa Keskpangale.

3. Küsimused ja vastused avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

4. Kui küsimusele ei ole ettenähtud tähtajaks vastatud, võetakse see esitaja taotlusel vastutava komisjoni järgmise Euroopa Keskpanga presidendi osavõtul toimuva koosoleku päevakorda.

4. PEATÜKK TEISTE INSTITUTSIOONIDE ARUANDED

Artikkel 119 Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruanded

1. Teiste institutsioonide aasta- ja muude aruannete kohta, mille puhul aluslepingutes on ette nähtud konsulteerimine Euroopa Parlamendiga või mille puhul muudes õigusnormides on ette nähtud, et Euroopa Parlament avaldab arvamust, koostatakse raport, mis esitatakse täiskogule.

2. Teiste institutsioonide aasta- ja muud aruanded, mis ei kuulu lõike 1 reguleerimisalasse, edastatakse vastutavale komisjonile, kes võib teha ettepaneku koostada artikli 48 alusel raport.

¹⁵Vt III lisa.

5. PEATÜKK RESOLUTSIOONID JA SOOVITUSED

Artikkel 120 Resolutsiooni ettepanekud

1. Iga parlamendiliige võib esitada resolutsiooni ettepaneku Euroopa Liidu tegevusvaldkonda kuuluva küsimuse kohta.

Ettepanek ei tohi olla pikem kui 200 sõna.

2. Vastutav komisjon otsustab, millist menetlust kasutada.

Vastutav komisjon võib resolutsiooni ettepaneku ühendada teiste resolutsiooni ettepanekute või raportitega.

Vastutav komisjon võib võtta vastu arvamuse, mille võib esitada kirja vormis.

Vastutav komisjon võib otsustada koostada artikli 48 nõuetele vastava raporti.

3. Resolutsiooni ettepaneku autoreid teavitatakse vastutava komisjoni ja esimeeste konverentsi otsustest.

4. Raport sisaldab resolutsiooni ettepaneku teksti.

5. Euroopa Liidu teistele institutsioonidele kirja vormis esitatavad arvamused edastab neile president.

6. Resolutsiooni ettepaneku autoril või autoritel on õigus võtta artikli 110 lõike 2, artikli 115 lõike 5 või artikli 122 lõike 2 alusel esitatud resolutsiooni ettepanek enne lõpphääletust tagasi.

7. Lõike 1 alusel esitatud resolutsiooni ettepaneku võivad resolutsiooni ettepaneku autor, autorid või esimene allakirjutanu tagasi võtta seni, kuni vastutav komisjon ei ole otsustanud koostada lõike 2 alusel selle kohta raportit.

Kui vastutav komisjon on raporti koostamise otsusega resolutsiooni ettepaneku üle võtnud, on ainult vastutaval komisjonil õigus seda kuni lõpphääletuse alguseni tagasi võtta.

8. Tagasivõetud resolutsiooni ettepaneku võib üle võtta ja kohe uuesti esitada fraktsioon, parlamendikomisjon või sama arv parlamendiliikmeid, kellel on õigus seda esitada.

Komisjonid peavad tagama, et resolutsiooni ettepanekute, mis on esitatud käesoleva artikli alusel ja vastavad kehtestatud nõuetele, tegeletakse edasi ja nende alusel koostatud dokumentides osutatakse nõuetekohaselt esialgsele resolutsiooni ettepanekule.

Artikkel 121 Soovitused nõukogule

1. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada ettepaneku võtta vastu soovitus nõukogule küsimustes, mida reguleerib Euroopa Liidu lepingu V jaotis, või juhul, kui parlamendiga ei ole rahvusvahelise lepingu küsimuses kodukorra artikli 90 või 91 alusel konsulteeritud.

2. Sellised ettepanekud saadetakse läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

Kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks, edastab ta ettepaneku parlamendile, järgides kodukorras sätestatud korda.

3. Raportit esitades esitab vastutav komisjon parlamendile nõukogule antava soovitusel ettepaneku, lisades sellele lühikese seletuskirja ja vajaduse korral ka nõuandvate komisjonide arvamused.

Lõike kohaldamisel ei ole vaja esimeeste konverentsi eelnevat luba.

4. Kohaldatakse artikli 97 sätteid.

Artikkel 122 Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutamine

1. Parlamendikomisjon, parlamentidevaheline delegatsioon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada presidendile kirjaliku taotluse korraldada arutelu inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise kiireloomuliste juhtumite üle (artikli 137 lõige 3).

2. Lõikes 1 osutatud taotluste ja IV lisa sätete alusel koostab esimeeste konverents nimekirja arutelu teemadest, mis lisatakse järgmise inimõiguste, demokraatia või õigusriigi põhimõtte rikkumist käsitleva arutelu lõplikku päevakorra projekti. Päevakorda võetavate teemade ja alateemade koguarv ei tohi olla suurem kui kolm.

Vastavalt artikli 140 sätetele võib parlament jätta kõrvale mõne teema, mille arutamine oli ette nähtud, ja asendada selle teemaga, mille arutamist ei olnud ette nähtud. Resolutsiooni ettepanekud nendel teemadel tuleb esitada selle päeva õhtuks, kui päevakord vastu võetakse. Täpse tähtaja selliste resolutsiooni ettepanekute esitamiseks määrab president.

3. Fraktsioonidele ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele eraldatakse arutelude koguajast kõneajaga vastavalt artikli 149 lõigetele 4 ja 5 kokku kuni 60 minutit osaistungijärgu kohta.

Pärast resolutsiooni ettepanekute tutvustamiseks ja nende hääletuseks vajaliku aja ning Euroopa Komisjonile ja nõukogule eraldatud kõneaja arvesse võtmist üle jääv aeg jagatakse fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete vahel.

4. Arutelu lõppedes toimub viivitamatult hääletus. Artiklit 170 ei kohaldata.

Presidendi ja esimeeste konverentsi otsusega võib käesoleva artikli alusel toimuvaid hääletusi ühendada.

5. Kui ühel ja samal teemal esitatakse kaks või enam resolutsiooni ettepanekut, kohaldatakse artikli 110 lõiget 4.

6. President ja fraktsioonide esimehed võivad otsustada, et resolutsiooni ettepanek pannakse hääletusele ilma aruteluta. Sellise otsuse vastuvõtmiseks on vaja kõigi fraktsioonide esimeeste ühehäälsel nõusolekul.

Resolutsiooni ettepanekute suhtes, mis on lisatud päevakorda inimõiguste,

demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite käsitlemiseks, artiklite 174, 175 ja 177 sätteid ei kohaldata.

Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumeid käsitlevaks aruteluks esitatakse resolutsiooni ettepanekud alles pärast teemade nimekirja vastuvõtmist. Resolutsiooni ettepanekud, mida ei jõuta aruteluks ette nähtud aja jooksul käsitleda, aeguvad. Sama kehtib resolutsiooni ettepanekute kohta, mille puhul on artikli 155 lõike 3 alusel esitatud taotluse põhjal kindlaks tehtud, et puudub kvoorum. Parlamendiliikmetel on õigus esitada sellised ettepanekud uuesti, et need vaadataks vastavalt artiklile 120 läbi parlamendikomisjonis või kantaks järgmise osaistungjärgu päevakorda inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutelu raames.

Teemat ei saa võtta inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise arutelu raames päevakorda juhul, kui see juba on sama osaistungjärgu päevakorras.

Kodukorras puudub säte, mis lubaks lõike 2 teise lõigu alusel esitatud resolutsiooni ettepaneku ja parlamendikomisjoni sama teemat käsitleva raporti üle korraldada ühise arutelu.

Kui artikli 155 lõike 3 alusel nõutakse kvoorumi kontrollimist, kehtib see nõue üksnes hääletusele pandava resolutsiooni ettepaneku suhtes, mitte järgnevate resolutsiooni ettepanekute suhtes.

Artikkel 123 Kirjalikud deklaratsioonid

1. Kuni viis parlamendiliiget võivad esitada kirjaliku deklaratsiooni pikkusega kuni 200 sõna teema kohta, mis kuulub Euroopa Liidu pädevusse ega hõlma küsimusi, mida parajasti käsitletakse õigusloomeprotsessis. President annab loa iga üksikjuhtumi puhul eraldi. Kirjalikud deklaratsioonid trükitakse ametlikes keeltes ja jagatakse laiali. Need kantakse koos allakirjutanute nimedega registrisse. Register on avalik ning asub osaistungjärkude ajal istungisaali sissepääsu ees ja osaistungjärkude vahelisel ajal sobivas kohas, mille määrab kindlaks kvestorite kogu.

Kirjaliku deklaratsiooni sisu ei tohi väljuda deklaratsiooni raamidest ja eelkõige ei tohi see sisaldada otsust küsimustes, mille vastuvõtmiseks on kodukorras sätestatud kindel kord ja pädevus.

2. Iga parlamendiliige võib anda registrisse kantud deklaratsioonile oma allkirja.

3. Kui deklaratsioonile on alla kirjutanud parlamendi koosseisu enamus, teatab president sellest parlamendile, allakirjutanute nimed avaldatakse protokollis ja deklaratsioon avaldatakse vastuvõetud tekstina.

4. Menetlus lõpeb sellega, et osaistungjärgu lõpus edastatakse deklaratsioon koos allakirjutanute nimedega deklaratsioonis nimetatud adressaatidele.

5. Kirjalik deklaratsioon, mis on olnud registris üle kolme kuu ja millele ei ole selleks ajaks alla kirjutanud vähemalt pool parlamendi koosseisust, aegub.

Artikkel 124 Konsulteerimine Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomiteega

1. Kui Euroopa Liidu toimimise leping näeb ette konsulteerimist Majandus- ja Sotsiaalkomiteega, algatab president nõuandemenetluse ja teavitab sellest parlamenti.
2. Parlamendikomisjon võib taotleda, et üldiste probleemide või konkreetsete küsimuste käsitlemisel konsulteeritaks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega.
Parlamendikomisjon teatab tähtaja, mille jooksul palutakse Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomiteel esitada oma arvamus.
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega konsulteerimise taotluse kiidab parlament heaks ilma aruteluta.
3. Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamused saadetakse vastutavale komisjonile.

Artikkel 125 Konsulteerimine Regioonide Komiteega

1. Kui Euroopa Liidu toimimise leping näeb ette konsulteerimist Regioonide Komiteega, algatab president nõuandemenetluse ja teavitab sellest parlamenti.
2. Parlamendikomisjon võib taotleda, et üldiste probleemide või konkreetsete küsimuste käsitlemisel konsulteeritaks Regioonide Komiteega.
Parlamendikomisjon teatab tähtaja, mille jooksul palutakse Regioonide Komiteel esitada oma arvamus.
Regioonide Komiteega konsulteerimise taotluse kiidab parlament heaks ilma aruteluta.
3. Regioonide Komitee arvamused saadetakse vastutavale komisjonile.

Artikkel 126 Taotlused Euroopa ametitele

1. Juhul, kui parlamendil on õigus esitada Euroopa ametitele taotlusi, võib iga parlamendiliige esitada sellise taotluse kirjalikult parlamendi presidendile. Taotlustes tõstatatud küsimused peavad kuuluma asjaomase ameti vastutusalasse ning neile lisatakse küsimustega seotud asjaolusid ja liidu huve selgitav taustateave.
2. President saadab pärast konsulteerimist vastutava komisjoniga taotluse edasi asjaomasele ametile või võtab muid asjakohaseid meetmeid. Taotluse esitanud parlamendiliiget teavitatakse viivitamatult presidendi otsusest. Kõik taotlused, mille president asjaomasele ametile saadab, sisaldavad vastamise tähtaega.
3. Kui asjaomane amet on seisukohal, et ei saa sellisel kujul esitatud taotlusele vastata või soovib, et taotlust muudetaks, teavitab ta sellest viivitamatult parlamendi presidenti, kes võtab asjakohaseid meetmeid, konsulteerides vajaduse korral eelnevalt vastutava komisjoniga.

6. PEATÜKK INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED

Artikkel 127 Institutsioonidevahelised kokkulepped

1. Parlament võib aluslepingute kohaldamiseks või menetluste parandamiseks või täpsustamiseks sõlmida teiste institutsioonidega kokkuleppeid.

Kokkuleppe võib vormistada ühisdeklaratsiooni, kirjavahetuse, toimumisjuhendi või muu sobiva dokumendi vormis. President kirjutab kokkuleppele alla pärast seda, kui põhiseaduskomisjon on selle läbi vaadanud ja parlament heaks kiitnud. Kokkuleppe võib teavitamise eesmärgil avaldada kodukorra lisana.

2. Kui kokkulepe eeldab parlamendiliikmete või parlamendi organite seniste kodukorrast tulenevate menetlusi puudutavate õiguste või kohustuste muutmist või uute kehtestamist või kodukorra või selle tõlgendamise muul viisil muutmist, edastatakse küsimus enne kokkuleppe allakirjutamist artikli 211 lõigete 2–6 alusel läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

7. PEATÜKK HAGI ESITAMINE EUROOPA LIIDU KOHTULE

Artikkel 128 Menetlus Euroopa Liidu Kohtus

1. Parlament uurib liidu õigusakte ja rakendusmeetmeid tähtaja jooksul, mis on aluslepingutes ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirjas liidu institutsioonidele ning füüsilistele ja juriidilistele isikutele hagi esitamiseks ette nähtud, et veenduda, kas aluslepingute sätteid ja eriti parlamendi õigusi käsitlevaid sätteid on täielikult järgitud.

2. Kui vastutav komisjon on seisukohal, et liidu õigust on rikutud, annab ta selle kohta parlamendile aru, vajaduse korral suuliselt.

3. President esitab vastutava komisjoni soovitusel alusel parlamendi nimel Euroopa Liidu Kohtule hagi.

President võib panna otsuse hagi kohta järgmise osaistungjärgu alguses täiskogul hääletusele. Kui parlament hääletab antud hääle enamusega hagi vastu, võtab president hagi tagasi.

Kui president esitab kohtule hagi vastutava komisjoni soovitusel vastaselt paneb ta otsuse hagi kohta järgmise osaistungjärgi alguses täiskogul hääletusele.

4. President esitab parlamendi nimel kohtuasjade kohta tähelepanekuid või sekkub menetlusse pärast vastutava komisjoniga konsulteerimist.

Kui president kavatseb vastutava komisjoni soovitusel kõrvale kalduda, teavitab ta sellest vastavat komisjoni ja edastab küsimuse esimeeste konverentsile, märkides ära oma otsuse põhjused.

Kui esimeeste konverents on seisukohal, et Euroopa Liidu Kohtu menetluses olevas kohtuasjas, mis käsitleb parlamendi õigusakti kehtivust, ei ole parlamendil erandkorras vaja tähelepanekuid esitada või menetlusse sekkuda, esitatakse küsimus viivitamatult täiskogule.

Edasilükkamatutel juhtudel võib president võtta kasutusele ettevaatusabinõusid, et pidada kinni kohtu seatud tähtaegadest. Sellistel juhtudel rakendatakse käesolevas lõikes sätestatud menetlust võimalikult kiiresti.

Kodukord ei takista vastutaval komisjonil otsustamast asjakohase menetluse üle, et edastada kiireloomulistel juhtudel oma soovitus õigeaegselt.

Artikkel 129 (välja jäetud)

V OSA SUHTED RIIKIDE PARLAMENTIDEGA

Artikkel 130 Teabevahetus, kontaktid ning vastastikune ruumide ja muude vahendite kasutamine

1. Parlament hoiab liikmesriikide parlamente oma tegevusega regulaarselt kursis.

2. Parlamentidevahelise koostöö tulemusliku ja regulaarse korralduse ja edendamise üle liidus vastavalt riikide parlamentide rolli Euroopa Liidus käsitleva protokolli artiklile 9 peetakse läbirääkimisi esimeeste konverentsilt saadud volituste alusel pärast komisjonide esimeeste konverentsiga konsulteerimist.

Euroopa Parlament kiidab kõik selliseid küsimusi käsitlevad kokkulepped heaks kodukorra artiklis 127 osutatud korras.

3. Parlamendikomisjon võib alustada dialoogi otse riikide parlamentidega komisjonide tasandil selleks eraldatud eelarveassigneeringute piires. See võib hõlmata seadusandlikule tegevusele eelnevat ja järgnevat koostööd sobivas vormis.

4. Liidu tasandi õigusloomemenetlust käsitlev dokument, mille riigi parlament on ametlikult saatnud Euroopa Parlamendile, edastatakse dokumendis käsitletava teema eest vastutavale komisjonile.

5. Esimeeste konverents võib volitada presidenti pidama läbirääkimisi liikmesriikide parlamentidega ruumide ja muude vahendite vastastikuseks kasutamiseks ning ettepanekute tegemiseks muude abinõude kohta, et aidata kaasa riikide parlamentidega suhtlemisele.

Artikkel 131 Euroopa Ühenduse Küsimustega Tegelevate Komisjonide Konverents (COSAC)

1. Presidendi ettepanekul nimetab esimeeste konverents parlamendi delegatsiooni COSACi juurde ja võib anda delegatsioonile tegutsemisvolitused. Delegatsiooni juhivad Euroopa Parlamendi asepresident, kes vastutab suhete eest riikide parlamentidega, ja institutsiooniliste küsimuste eest vastutava komisjoni esimees.

2. Delegatsiooni teised liikmed valitakse COSACi koosolekul arutusele tulevatest teemadest lähtuvalt nii, et võimaluse korral on liikmeteks nende teemade eest vastutavate komisjonide esindajad. Pärast iga koosolekut esitab delegatsioon aruande.

3. Võetakse arvesse poliitiliste jõudude esindatust parlamendis.

Artikkel 132 Parlamentide konverents

Esimeeste konverents nimetab konverentsile või muule parlamentide esindajate kogule saadetava Euroopa Parlamendi delegatsiooni liikmed ja annab delegatsioonile tegutsemisvolitused, mis vastavad asjakohastele Euroopa Parlamendi resolutsioonidele. Delegatsioon valib endale juhi ja vajaduse korral ühe või mitu asejuhti.

VI OSA ISTUNGJÄRGUD

1. PEATÜKK PARLAMENDI ISTUNGJÄRGUD

Artikkel 133 Parlamendi koosseisu ametiaeg ning istungjärgud, osaistungjärgud ja istungid

1. Parlamendi koosseisu ametiaja pikkus on võrdne 20. septembri 1976. aasta aktis sätestatud parlamendiliikmete ametiaja pikkusega.
2. Nimetatud akti ja aluslepingute alusel on istungjärg aastapikkune periood.
3. Osaistungjärg on parlamendi koosolek, mis reeglina kutsutakse kokku igal kuul ja mis jaguneb ühe päeva pikkusteks istungiteks.

Ühel ja samal päeval toimuvaid parlamendi istungeid loetakse üheks istungiks.

Artikkel 134 Parlamendi kokkukutsumine

1. Parlament tuleb kokku, ilma et selleks oleks vaja eraldi kutset, iga aasta märtsi teisel teisipäeval ja otsustab istungjärgu katkestuste kestuse.
2. Lisaks tuleb parlament kokku, ilma et selleks oleks vaja eraldi kutset, esimesel teisipäeval pärast ühe kuu möödumist 20. septembri 1976. aasta akti artikli 10 lõikes 1 nimetatud ajavahemiku lõpust.
3. Esimeeste konverents võib põhjendatud otsusega muuta lõike 1 alusel määratud katkestuste kestust vähemalt kaks nädalat enne istungjärgu jätkumise kuupäeva, mille parlament on varem kindlaks määranud; istungjärgu jätkumise kuupäeva ei tohi edasi lükata rohkem kui kahe nädala võrra.
4. Erandkorras kutsub president pärast nõupidamist esimeeste konverentsiga parlamendi kokku kas parlamendi koosseisu enamuse, Euroopa Komisjoni või nõukogu taotlusel.

President võib esimeeste konverentsi heakskiidul parlamendi erandkorras kokku kutsuda ka kiireloomulistel juhtudel.

Artikkel 135 Istungite ja koosolekute toimumiskoht

1. Parlament peab istungeid ja parlamendikomisjonide koosolekuid vastavalt aluslepingute sätetele.

Brüsselis peetavate täiendavate osaistungjärgude korraldamise ettepanekud ja nende muudatusettepanekud võetakse vastu antud häälte enamusega.

2. Iga parlamendikomisjon võib taotleda, et üks või mitu koosolekut korraldataks mõnes muus kohas. Põhjendatud taotlus esitatakse presidendile, kes edastab selle juhatusele. Kiireloomulistel juhtudel võib president teha otsuse ise. Kui juhatus või president taotlust ei rahulda, tuleb otsust põhjendada.

Artikkel 136 Parlamendiliikmete osavõtt istungitest

1. Igal istungil pannakse välja kohalolijate nimekiri, millesse parlamendiliikmed annavad allkirja.
2. Iga istungi protokoll kantakse kohalviibinud parlamendiliikmete nimed vastavalt kohalolijate nimekirjale.

2. PEATÜKK PARLAMENDI TÖÖPLAAN

Artikkel 137 Päevakorra projekt

1. Enne iga osaistungjärgu algust koostab esimeeste konverents komisjonide esimeeste konverentsi soovitude alusel päevakorra projekti, milles võetakse arvesse artiklis 35 osutatud eelnevalt kokku lepitud Euroopa Komisjoni tööprogrammi.

Euroopa Komisjon ja nõukogu võivad presidendi kutsel osaleda esimeeste konverentsi nõupidamistel, millel käsitletakse päevakorra projekti.
2. Päevakorra projektis võib ära märkida arutusele tulevate küsimuste hääletusele panemise ajad.
3. Artikli 122 alusel võib päevakorra projektis ette näha ühe või kaks ajavahemikku kogukestusega mitte üle 60 minuti inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutamiseks.
4. Lõplik päevakorra projekt tehakse parlamendiliikmetele kättesaadavaks hiljemalt kolm tundi enne osaistungjärgu algust.

Artikkel 138 Menetlus täiskogul ilma muudatusettepanekute ja aruteluta

1. Kõik õigusaktide ettepanekud (esimesel lugemisel) ja õigusloomega mitteseotud resolutsiooni ettepanekud, mille parlamendikomisjon võtab vastu vähem kui kümnendiku vastava komisjoni liikmete vastuhäältega, kantakse parlamendi osaistungjärgu päevakorra projekti hääletuseks muudatusettepanekuteta.

Sellise päevakorrapunkti üle toimub üks hääletus, välja arvatud juhul, kui enne lõpliku päevakorra projekti koostamist on fraktsioon või vähemalt kümnendik parlamendiliikmetest palunud kirjalikult luba esitada kõnealuse õigusakti kohta muudatusettepanekuid; sellisel juhul määrab president kindlaks muudatusettepanekute esitamise tähtaja.
2. Punktides, mis on lõplikku päevakorra projekti kantud hääletuseks ilma muudatusettepanekuteta, istungil arutelu ei toimu, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab osaistungjärgu alguses päevakorra kinnitamisel esimeeste konverentsi ettepanekul teisiti või kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on esitanud vastava taotluse.
3. Osaistungjärgu lõpliku päevakorra projekti koostamisel võib esimeeste konverents teha ettepaneku võtta päevakorda veel punkte menetlemiseks ilma muudatusettepanekute ja aruteluta. Parlament ei tohi võtta sellist ettepanekut päevakorra kinnitamisel vastu, kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on

hiljemalt üks tund enne osaistungjärgu algust väljendanud sellele kirjalikult vastuseisu.

4. Kui päevakorrapunkt pannakse hääletusele ilma aruteluta, võib raportöör või vastutava komisjoni esimees esineda vahetult enne hääletamist kuni kaheminutilise avaldusega.

Artikkel 139 Lühiettekanne

Raportööri taotlusel või esimeeste konverentsi ettepanekul võib parlament otsustada, et küsimust, mis ei vaja põhjalikku arutelu, käsitletakse täiskogu istungil raportööri lühiettekanne kujul. Sellisel juhul on Euroopa Komisjonil võimalus vastata ja järgneb kuni kümneminutilise arutelu, mille jooksul president võib anda kuni üheks minutiks sõna parlamendiliikmetele, kes annavad märku soovist sõna võtta.

Artikkel 140 Päevakorra kinnitamine ja muutmine

1. Iga osaistungjärgu alguses teeb parlament otsuse lõpliku päevakorra projekti kohta. Muudatusettepanekuid võivad esitada parlamendikomisjonid, fraktsioonid või vähemalt 40 parlamendiliiget. Muudatusettepanekud tuleb esitada presidendile hiljemalt üks tund enne osaistungjärgu algust. President võib anda sõna ettepaneku esitajale, ühele sõnavõtjale ettepaneku poolt ja ühele sõnavõtjale ettepaneku vastu; sõnavõtu pikkus on kuni üks minut.

2. Pärast kinnitamist ei ole päevakorda enam võimalik muuta, välja arvatud artiklite 142 ja 174–178 kohaldamisel või presidendi ettepanekul.

Kui menetlusega seotud päevakorra muutmise ettepanek lükatakse tagasi, ei saa seda sama osaistungjärgu jooksul enam esitada.

3. Enne istungi lõppenuks kuulutamist teatab president parlamendile järgmise istungi toimumise kuupäeva, kellaaja ja päevakorra.

Artikkel 141 Erakorraline arutelu

1. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada taotluse, et parlamendi päevakorda võetaks erakorraline arutelu Euroopa Liidu poliitika seisukohast olulisel teemal. Ühe osaistungjärgu jooksul toimub üldjuhul ainult üks erakorraline arutelu.

2. Vastav taotlus tuleb esitada presidendile kirjalikult vähemalt kolm tundi enne selle osaistungjärgu algust, millel erakorraline arutelu peaks toimuma. Taotlus pannakse hääletusele päevakorra kinnitamisel osaistungjärgu alguses.

3. Seoses sündmustega, mis toimuvad pärast osaistungjärgu päevakorra kinnitamist, võib president pärast konsulteerimist fraktsioonide esimeestega teha ettepaneku korraldada erakorraline arutelu. Vastav ettepanek pannakse hääletusele istungi alguses või päevakorras ettenähtud hääletuse ajal ning parlamendiliikmeid teavitatakse sellest vähemalt üks tund ette.

4. President määrab kindlaks erakorralise arutelu toimumise aja. Erakorralise arutelu kestus ei tohi ületada 60 minutit. Kõneaeg jaotatakse fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete vahel artikli 149 lõigete 4 ja 5 alusel.

5. Arutelu lõpetatakse resolutsiooni vastu võtmata.

Artikkel 142 Kiireloomulisus

1. President, parlamendikomisjon, fraktsioon, vähemalt 40 parlamendiliiget, Euroopa Komisjon või nõukogu võivad esitada parlamendile taotluse käsitleda ettepanekut kiireloomulisena, kui ettepaneku osas konsulteeritakse parlamendiga artikli 43 lõike 1 alusel. Taotlus tuleb esitada kirjalikult ja see peab olema põhjendatud.
2. Kui presidendile on esitatud taotlus kiireloomulise arutelu korraldamiseks, teavitab ta sellest parlamenti. Taotlus pannakse hääletusele selle istungi alguses, mis järgneb istungile, millel president parlamenti taotlusest teavitas, tingimusel et ettepanek, mida taotlus käsitleb, on ametlikes keeltes välja jagatud. Kui ühe ja sama teema käsitlemiseks on esitatud mitu kiireloomulise arutelu taotlust, kehtib otsus taotluse heakskiitmise või tagasilükkamise kohta kõikide vastava teema käsitlemiseks esitatud taotluste suhtes.
3. Enne hääletust võivad kuni kolmeks minutiks sõna saada ainult taotluse esitaja, üks sõnavõtja taotluse poolt, üks sõnavõtja taotluse vastu ning vastutava komisjoni esimees ja/või raportöör.
4. Kiireloomulistena käsitletavat küsimused võetakse päevakorda eelisjärjekorras. President määrab kindlaks arutelu ja hääletuse toimumise aja.
5. Kiireloomuline arutelu võib toimuda ilma raportita või erandkorras vastutava komisjoni suulise ettekande alusel.

Artikkel 143 Ühine arutelu

Parlament võib igal ajal teha otsuse arutada sarnaseid või omavahel seotud teemasid üheaegselt.

Artikkel 144 Tähtajad

Teksti arutelu ja hääletus võib toimuda ainult juhul, kui tekst on vähemalt 24 tundi varem välja jagatud, välja arvatud artiklites 122 ja 142 osutatud kiireloomulistel juhtudel.

3. PEATÜKK ISTUNGITE LÄBIVIIMISE ÜLDINE KORD

Artikkel 145 Pääs istungisaali

1. Õigus istungisaali siseneda on üksnes parlamendi, Euroopa Komisjoni ja nõukogu liikmetel, parlamendi peasekretäril, istungisaalis töökohustusi täitval personalil, Euroopa Liidu ekspertidel ja ametnikel.
2. Rõdule lubatakse üksnes isikud, kellel on parlamendi presidendi või peasekretäri nõuetekohaselt väljastatud sissepääsuluba.
3. Rõdule lubatud külastajad peavad istuma ja olema vaikselt. Kui külastaja väljendab kärarikkalt heakskiitu või rahulolematust, saadavad saaliteenindajad ta viivitamatult välja.

Artikkel 146 Keeled

1. Kõik parlamendi dokumendid koostatakse ametlikes keeltes.
2. Igal parlamendiliikmel on õigus parlamendis sõna võtta soovikohases ametlikus keeles. Sõnavõtt tõlgitakse sünkroonselt teistesse ametlikes keeltesse ja kõikidesse muudesse keeltesse, mida juhatus vajalikuks peab.
3. Parlamendikomisjonide ja delegatsioonide koosolekutel toimub sünkroontõlge nendes ametlikes keeltes, mida kasutavad ja mille tõlget taotlevad asjaomase parlamendikomisjoni või delegatsiooni liikmed või asendusliikmed.
4. Väljaspool tavapärasel töökohta toimuvatel parlamendikomisjoni või delegatsiooni koosolekutel tagatakse sünkroontõlge nendes ametlikes keeltes, mida kasutavad parlamendikomisjoni või delegatsiooni liikmed, kes on koosolekust osavõttu kinnitanud. Parlamendikomisjoni või delegatsiooni liikmete nõusolekul võib nimetatud sätet kohaldada erandjuhtudel paindlikumalt. Lahkarvamuse korral otsustab parlamendi juhatus.

Kui pärast hääletustulemuse väljakuulutamist selgub, et tekstide sõnastus ei lange eri keeltes kokku, otsustab president artikli 171 lõike 5 alusel, kas väljakuulutatud hääletustulemus on kehtiv. Hääletustulemuse kehtivaks tunnistamise korral otsustab president, millises keeles esitatud teksti versioon loetakse vastuvõetuks. Vastuvõetud ametliku versioonina ei käsitleta alati teksti originaalversiooni, kuna võib tekkida olukord, kus kõik tõlked erinevad originaalversioonist.

Artikkel 147 Üleminekukord

1. Kuni parlamendi seitsmenda ametiaja lõpuni¹⁶ kestva üleminekuaja lõpuni on kõrvalekalded artiklist 146 lubatud, kui ametliku keele jaoks ei ole asjakohastele abinõudele vaatamata piisavalt tõlke või tõlkijaid.
2. Juhatus teeb peasekretäri ettepanekul iga sellise ametliku keele puhul kindlaks lõikes 1 osutatud asjaolude olemasolu ja vaatab otsuse iga poole aasta järel peasekretäri eduaruande alusel üle. Juhatus võtab vastu vajalikud rakenduseeskirjad.
3. Kohaldatakse nõukogu poolt aluslepingute alusel vastu võetud ajutisi erisätteid õigusaktide koostamise kohta, välja arvatud määrused, mida võtavad vastu Euroopa Parlament ja nõukogu ühiselt.
4. Juhatus põhjendatud soovitusel võib Euroopa Parlament igal ajal otsustada tunnistada käesolev artikkel varem kehtetuks või lõikes 1 nimetatud tähtaja lõppemisel pikendada seda tähtaega.

Artikkel 148 Dokumentide väljajagamine

Parlamendi arutelude ja otsuste aluseks olevad dokumendid trükitakse ning jagatakse parlamendiliikmetele. Dokumentide nimekiri avaldatakse parlamendi istungi protokollis.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, on parlamendiliikmetel ja fraktsioonidel vahetu juurdepääs Euroopa Parlamendi sisemisele arvutivõrgule, mille

¹⁶Pikendatud parlamendi 11. märtsi 2009. aasta otsusega.

kaudu on kättesaadavad ettevalmistavad mittekonfidentsiaalsed dokumendid (raporti projekt, soovitus projekt, arvamuse projekt, töödokument ja parlamendikomisjonis esitatud muudatusettepanekud).

Artikkel 149 Kõneaja eraldamine ja sõnavõtjate nimekiri

1. Esimeeste konverents võib teha parlamendile ettepaneku eraldada kõneaga konkreetsel teemal toimuvaks aruteluks. Parlament teeb ettepaneku kohta otsuse ilma aruteluta.
2. Parlamendiliige võib sõna võtta ainult siis, kui president annab selleks loa. Sõnavõtt peetakse oma kohalt, pöördudes presidendi poole. Kui sõnavõtja kaldub teemast kõrvale, kutsub president teda korrale.
3. President võib arutelu esimeseks osaks koostada sõnavõtjate nimekirja, millesse kantakse fraktsioonide suuruse järjekorras üks või mitu vooru sõnavõtjaid igast sõna võtta soovivast fraktsioonist ja üks fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliige.
4. Kõneaja eraldamisel arutelu selles osas lähtutakse järgmistest kriteeriumitest:
 - a) üks osa kõneajast jaotatakse kõikide fraktsioonide vahel võrdselt;
 - b) teine osa jaotatakse fraktsioonide vahel proportsionaalselt, vastavalt nende liikmete koguarvule;
 - c) fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele eraldatakse kõneaga kokku vastavalt fraktsioonidele punktide a ja b alusel eraldatavale kõneajale.
5. Kui kõneaga eraldatakse mitme päevakorrapunkti jaoks, teavitavad fraktsioonid presidenti sellest, kuidas neile eraldatud kõneag jaotub üksikute päevakorrapunktide vahel. President tagab kõneajast kinnipidamise.
6. Arutelu ülejäänud aega eelnevalt ei jaotata. Selle asemel palub president parlamendiliikmetel sõna võtta üldjuhul kuni ühe minuti jooksul. President tagab võimaluste piires, et kordamööda saavad sõna eri poliitiliste vaadete ja eri liikmesriikide esindajad.
7. Vastava taotluse korral võib sõnavõtu eesõiguse anda vastutava komisjoni esimehele või raportöörile ja oma fraktsiooni nimel kõneleda soovivatele fraktsiooni esimeestele või neid asendavatele parlamendiliikmetele.
8. Kui sõnavõtja on sellega nõus ja president on veendunud, et see ei häiri arutelu kulgu, võib president anda sõna parlamendiliikmele, kes sinist kaarti tõstes annab märku soovist esitada teise parlamendiliikme sõnavõtu ajal talle kuni poole minuti pikkune küsimus.
9. Parlamendiliikme sõnavõtt istungi protokollis, menetlusega seotud ettepanekute, lõpliku päevakorra projekti või päevakorra muutmise teemal ei tohi kesta kauem kui üks minut.
10. Ilma et see piiraks presidendi muid volitusi distsiplinaarküsimustes, võib president lasta istungi arutelude stenogrammist kustutada nende parlamendiliikmete sõnavõttud, kellele ta ei ole sõna andnud või kes on ületanud neile eraldatud kõneaga.

11. Euroopa Komisjonile ja nõukogule antakse raporti arutelu jooksul sõna reeglina vahetult pärast seda, kui raportöör on raportit tutvustanud. Euroopa Komisjon, nõukogu ja raportöör võivad uuesti sõna võtta, eelkõige selleks, et vastata parlamendiliikmete sõnavõttudele.
12. Parlamendiliige, kes arutelul sõna ei võtnud, võib ühe korra osaistungjärgu jooksul esitada kuni 200 sõna sisaldava kirjaliku avalduse, mis lisatakse arutelu stenogrammile.
13. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 230 kohaldamist, püüab president jõuda Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu eesistujaga kokkuleppele nende kõneaja eraldamise osas.

Artikkel 150 Üheminutilised sõnavõttud

Iga osaistungjärgu esimesel istungil annab president kuni 30 minuti jooksul sõna parlamendiliikmetele, kes soovivad juhtida parlamendi tähelepanu poliitiliselt olulisele teemale. Igal parlamendiliikmel on õigus kõneleda kuni üks minut. Hiljem sama osaistungjärgu jooksul võib president eraldada veel kord sama pika aja.

Artikkel 151 Isiklikud avaldused

1. Parlamendiliikmetele, kes soovivad saada sõna isikliku avalduse tegemiseks, antakse selleks võimalus käsitletava päevakorrapunkti arutelu lõpus või selle istungi protokolli kinnitamise ajal, mille suhtes taotlus esitati.

Parlamendiliige ei tohi võtta sõna arutelu sisu puuduvates küsimustes, vaid peab piirduma arutelu käigus tema isiku kohta tehtud märkuste või tema arvamuse esitatud väidete ümber lükkamisega, samuti võib ta parandada oma varasemaid arvamused.

2. Isikliku avalduse tegemiseks on aega kuni kolm minutit, kui parlament ei otsusta teisiti.

4. PEATÜKK PARLAMENDILIIKMETE KÄITUMISREEGLITE RIKKUMISE KORRAL VÕETAVAD MEETMED

Artikkel 152 Viivitamatult rakendatavad meetmed

1. President kutsub korrale iga parlamendiliikme, kes takistab istungi nõuetekohast läbiviimist või kelle käitumine ei ole kooskõlas artikli 9 vastavate sätetega.
2. Kui korrarikkumine kordub, kutsub president parlamendiliikme veel kord korrale ja istungi protokolli kantakse vastav märkus.
3. Korrarikkumise jätkumisel või järgmise korrarikkumise korral võib president korrarikkujale sõna andmisest keelduda ja parlamendiliikme istungi ülejäänud ajaks istungisaalist välja saata. Tõsiste korrarikkumiste korral võib president viimatinimetatud meedet kasutada viivitamatult ja ilma teistkordse korralekutsumiseta. Peasekretär hoolitseb koos saaliteenindajate ja vajaduse korral koos parlamendi turvateenistusega distsiplinaarmedme viivitamatu täideviimise eest.

4. Arutelude jätkumist ohustava korrariikkumise korral katkestab president korra taastamiseks istungi kindlaksmääratud ajaks või lõpetab istungi. Kui presidendil ei ole võimalik end kuuldavaks teha, lahkub ta presidenditoolilt ja sellega on istung katkestatud. Istungi jätkamiseks kutsub president parlamendiliikmed uuesti kokku.
5. Lõigetes 1–4 sätestatud volitused antakse vajalike muudatustega parlamendi organite, komisjonide ja delegatsioonide istungite või koosolekute juhatajatele vastavalt kodukorras sätestatud korrale.
6. Arvestades parlamendiliikmete käitumisreeglite rikkumise tõsidust, võib istungi juhataja vajaduse korral esitada presidendile taotluse rakendada artiklit 153 hiljemalt järgmisel osaistungjärgul või asjaomase organi, komisjoni või delegatsiooni järgmisel istungil või koosolekul.

Artikkel 153 Sanksioonid

1. Kui parlamendiliige sooritab väga tõsise korrariikkumise või häirib parlamendi tööd, rikkudes artiklis 9 sätestatud põhimõtteid, võtab president pärast parlamendiliikme ärakuulamist vastu põhjendatud otsuse asjakohase sanktsiooni rakendamise kohta ning teatab enne otsuse teatavakstegemist täiskogul sellest asjaomasele parlamendiliikmele ning nende organite ja komisjonide juhatajatele ning delegatsioonide juhtidele, mille koosseisu kõnealune parlamendiliige kuulub.
2. Käitumise hindamisel tuleb arvesse võtta selle erakorralist, korduvat või alalist iseloomu, samuti selle raskusastet, lähtudes kodukorrale lisatud suunistest¹⁷.
3. Sanksioon võib hõlmata ühte või mitut järgmistest meetmetest:
 - a) noomitus;
 - b) päevaraha õigusest ilmajätmine kaheks kuni kümneks päevaks;
 - c) ajutine täielik või osaline kõrvaldamine parlamendi tegevusest kaheks kuni kümneks parlamendi või selle organi, komisjoni või delegatsiooni järjestikuseks koosolekupäevaks, ilma et see piiraks õigust hääletada täiskogu istungil, tingimusel et sellisel juhul peetakse käitumisreeglitest rangelt kinni;
 - d) ettepaneku esitamine esimeeste konverentsile vastavalt artiklile 19 katkestada või lõpetada parlamendiliikme tegevus ühel või mitmel valitaval ametikohal parlamendis.

Artikkel 154 Sisemine edasikaebamine

Parlamendiliige võib kahe nädala jooksul alates presidendi kehtestatud sanktsioonist teatamisest esitada juhatusele sisemise apellatsioonikaebuse, mis toob kaasa sanktsiooni kohaldamise peatamise. Juhatuse võib nelja nädala jooksul pärast apellatsioonikaebuse esitamist sanktsiooni tühistada, kinnitada või seda leevendada, ilma et see piiraks parlamendiliikme õigust esitada parlamendiväline apellatsioonikaebus. Kui juhatuse nimetatud ajavahemiku jooksul otsust ei tee, loetakse sanktsioon kehtetuks.

¹⁷Vt XVI lisa.

5. PEATÜKK KVOORUM JA HÄÄLETAMINE

Artikkel 155 Kvoorum

1. Parlament võib pidada arutelusid ning kinnitada päevakorra ja protokollid kohalolevate parlamendiliikmete arvust sõltumata.
2. Kvoorum saavutatakse, kui istungisaalis on kohal kolmandik parlamendi koosseisust.
3. Hääletustulemus on kehtiv hääletajate arvust olenemata, välja arvatud juhul, kui president kontrollib vähemalt 40 parlamendiliikme poolt enne hääletuse algust esitatud taotluse alusel kvoorumit ja tuvastab hääletuse ajal, et kvoorum puudub. Kui hääletustulemus näitab, et kvoorum puudub, lisatakse hääletus järgmise istungi päevakorda.

Taotluse kvoorumit kontrollimiseks peab esitama vähemalt 40 parlamendiliiget. Fraktsiooni esitatud taotlust vastu ei võeta.

Hääletustulemuse kindlakstegemisel tuleb vastavalt lõikele 2 arvesse võtta kõiki istungisaalis viibivaid parlamendiliikmeid ja vastavalt lõikele 4 kõiki parlamendiliikmeid, kes taotlesid kvoorumit kontrollimist. Elektroonilist hääletussüsteemi sel puhul kasutada ei saa. Istungisaali uste sulgemine ei ole lubatud.

Kui kvoorumit saavutamiseks vajalik arv parlamendiliikmeid ei ole kohal, ei kuuluta president hääletustulemusi välja, vaid teatab, et kvoorum puudub.

Lõike 3 viimast lauset kohaldatakse ainult sisuliste küsimuste hääletamise korral, mitte menetlusega seotud ettepanekute hääletamise korral.

4. Parlamendiliikmed, kes taotlesid kvoorumit kontrollimist, loetakse lõike 2 tähenduses kohalolijateks isegi juhul, kui nad enam istungisaalis ei viibi.

Parlamendiliikmed, kes taotlesid kvoorumit kontrollimist, peavad viibima taotluse esitamise ajal istungisaalis.

5. Kui kohal on vähem kui 40 parlamendiliiget, võib president teha otsuse kvoorumit puudumise kohta.

Artikkel 156 Muudatusettepanekute esitamine ja tutvustamine

1. Täiskogule arutamiseks võivad muudatusettepanekuid esitada vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget.

Muudatusettepanekud esitatakse kirjalikult ja koostajad peavad need allkirjastama.

Artikli 43 lõike 1 tähenduses õigusloomega seotud dokumentide kohta esitatud muudatusettepanekutele võib lisada lühikese selgituse. Selgituste eest vastutab nende koostaja ja neid ei panda hääletusele.

2. Arvestades artiklis 157 sätestatud piirangutega, võib muudatusettepanekuga taotleda teksti osa muutmist ja sõnade või arvude väljajätmist, lisamist või asendamist.

Käesolevas artiklis ja artiklis 157 tähendab mõiste „tekst” tervet resolutsiooni ettepanekut/õigusloomega seotud resolutsiooni projekti, otsuse ettepanekut või õigusakti ettepanekut.

3. Muudatusettepanekute esitamise tähtaja määrab president.
4. Arutelu ajal võib muudatusettepanekut tutvustada selle esitaja või esitaja poolt teda asendama määratud parlamendiliige.
5. Kui muudatusettepaneku esitaja võtab muudatusettepaneku tagasi ja seda ei võta kohe üle mõni teine parlamendiliige, muutub muudatusettepanek kehtetuks.
6. Muudatusettepanekut ei panda hääletusele enne, kui see on trükitud ja välja jagatud kõigis ametlikes keeltes, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab teisiti. Parlament ei või teisiti otsustada, kui sellele on vastu vähemalt 40 parlamendiliiget. Parlament väldib otsuseid, mille tagajärjel seataks lubamatult ebasoodsasse olukorda parlamendiliikmeid, kes kasutavad ühte kindlat keelt.

Kui kohal viibib vähem kui 100 parlamendiliiget, ei või parlament otsustada teisiti, kui vähemalt kümnendik kohalviibivatest parlamendiliikmetest on vastu.

Parlamendikomisjonis esitatud suulisi muudatusettepanekuid võib panna hääletusele siis, kui ükski vastava komisjoni liige ei ole selle vastu.

Artikkel 157 Muudatusettepanekute vastuvõetavus

1. Muudatusettepanek ei ole vastuvõetav, kui:
 - a) see ei puuduta otseselt teksti, mida soovitakse muuta;
 - b) sellega taotletakse kogu teksti kustutamist või asendamist;
 - c) sellega taotletakse teksti enam kui ühe artikli või lõike (lõigu) muutmist. Käesolevat sätet ei kohaldata kompromissmuudatusettepanekute ega selliste muudatusettepanekute suhtes, mis taotleavad samas vormis samade sõnade muutmist kogu teksti ulatuses;
 - d) selgub, et vähemalt ühes ametliku keele versioonis ei ole vaja muudatusettepanekus ettenähtud muudatust teha; sellisel juhul püüab president koos asjaomaste isikutega leida probleemile sobiva keelelise lahenduse.
2. Muudatusettepanek langeb ära, kui see on vastuolus teksti kohta samal hääletusel vastu võetud otsusega.
3. Muudatusettepanekute vastuvõetavuse üle otsustab president.

Presidendi lõike 3 alusel tehtav otsus muudatusettepanekute vastuvõetavuse kohta ei põhine üksnes käesoleva artikli lõigetel 1 ja 2, vaid kodukorral tervikuna.

4. Fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget võivad esitada alternatiivse resolutsiooni ettepaneku, mille eesmärk on asendada parlamendikomisjoni raportis sisalduv õigusloomega mitteseotud resolutsiooni ettepanek.

Sellisel juhul ei või fraktsioon ega asjaomased parlamendiliikmed esitada muudatusettepanekuid vastutava komisjoni resolutsiooni ettepaneku kohta. Alternatiivne resolutsiooni ettepanek ei tohi olla pikem kui vastutava komisjoni

esitatud ettepanek. See pannakse parlamendis muudatusettepanekuteta ühele hääletusele.

Artikli 110 lõiget 4 kohaldatakse vajalike muudatustega.

Artikkel 158 Hääletuse kord

1. Raportite üle hääletamisel kohaldab parlament järgmist menetlust:
 - a) esiteks – vastutava komisjoni raporti aluseks oleva teksti võimalike muudatusettepanekute hääletus;
 - b) teiseks – nimetatud teksti hääletus tervikuna ja koos võimalike muudatustega;
 - c) kolmandaks – resolutsiooni ettepaneku või õigusloomega seotud resolutsiooni projekti muudatusettepanekute hääletus;
 - d) lõpuks – resolutsiooni ettepaneku või õigusloomega seotud resolutsiooni projekti hääletus tervikuna (lõpphääletus).

Parlament ei hääleta raportis sisalduva seletuskirja üle.

2. Teisel lugemisel kohaldatakse järgmist menetlust:
 - a) kui päevakorda ei ole esitatud ettepanekut nõukogu seisukoha tagasilükkamise või muutmise kohta, loetakse seisukoht artikli 72 alusel heakskiidetuks;
 - b) nõukogu seisukoha tagasilükkamise ettepaneku hääletus toimub enne muudatusettepanekute hääletust (vt artikli 65 lõiget 1);
 - c) kui nõukogu seisukoha kohta on esitatud mitu muudatusettepanekut, hääletatakse nende üle artiklis 161 sätestatud järjekorras;
 - d) kui parlament on hääletanud nõukogu seisukoha muudatusettepanekute üle, võib hääletus tervikteksti üle toimuda üksnes artikli 65 lõike 2 kohaselt.
3. Kolmandal lugemisel kohaldatakse artiklis 69 sätestatud menetlust.
4. Õigusloomega seotud teksti ja õigusloomega mitteseotud resolutsiooni ettepanekute hääletamisel alustatakse sisuliste osade hääletusest, millele järgneb volituste ja põhjenduste hääletus. Kui muudatusettepanek läheb vastuollu eelneva hääletuse tulemusega, langeb muudatusettepanek ära.
5. Hääletuse ajal võib sõna võtta üksnes raportöör, kes võib lühidalt esitada vastutava komisjoni seisukoha hääletusele pandavate muudatusettepanekute kohta.

Artikkel 159 Hääle võrdne jagunemine

1. Kui hääled jagunevad võrdselt artikli 158 lõike 1 punkti b või d alusel toimunud hääletusel, saadetakse tekst tervikuna tagasi vastutavale komisjonile. Sama kehtib ka hääletuste puhul, mis toimuvad artiklite 3 ja 7 alusel, ning lõpphääletuste puhul, mis toimuvad artiklite 186 ja 198 alusel; kahe viimase artikli kohaldamisel saadetakse tekstid tagasi esimeeste konverentsile.
2. Kui hääled jagunevad võrdselt kogu päevakorra (artikkel 140) või kogu protokolli (artikkel 179) kinnitamisel või juhul, kui tekst on pandud hääletusele eraldi osadena artikli 163 alusel, loetakse tekst vastuvõetuks.

3. Kõikidel muudel juhtudel, kui hääled jagunevad võrdselt, loetakse hääletatav tekst või ettepanek tagasilükatuks, ilma et see piiraks nende artiklite kohaldamist, milles nõutakse kvalifitseeritud häälteenamust.

Artikkel 160 Hääletuse läbiviimise põhimõtted

1. Parlament hääletab raporti üle vastutava komisjoni soovitusel alusel. Vastutav komisjon võib soovitusel andmise ülesande delegeerida komisjoni esimehele ja raportöörile.

2. Vastutav komisjon võib anda soovitusel panna kõik või osa muudatusettepanekutest hääletusele ühiselt, võtta need vastu, lükata tagasi või kuulutada kehtetuks.

Vastutav komisjon võib esitada ka kompromissmuudatusettepanekuid.

3. Kui vastutav komisjon soovib muudatusettepanekud panna hääletusele ühiselt, pannakse vastavad muudatusettepanekud hääletusele esimesena.

4. Kui vastutav komisjon esitab kompromissmuudatusettepaneku, on see hääletusel teiste muudatusettepanekute suhtes prioriteetne.

5. Nimelisele hääletusele pandud muudatusettepanekute üle hääletatakse üksikhaaval.

6. Osade kaupade hääletamine ei ole lubatud muudatusettepanekute ühise hääletuse ja kompromissmuudatusettepaneku hääletuse puhul.

Artikkel 161 Muudatusettepanekute hääletamise järjekord

1. Teksti kohta esitatud muudatusettepanekud on tervikteksti suhtes prioriteetsed ja pannakse hääletusele enne tervikteksti hääletust.

2. Kui teksti sama osa kohta on esitatud kaks või enam üksteist välistavat muudatusettepanekut, on prioriteetne see muudatusettepanek, mis kõige rohkem originaalteksti muudab, ning see pannakse hääletusele esimesena. Kui see vastu võetakse, loetakse teised muudatusettepanekud tagasilükatuks. Kui see muudatusettepanek lükatakse tagasi, pannakse hääletusele prioriteetsuselt järgmine muudatusettepanek. Sama kehtib kõigi muudatusettepanekute hääletuste kohta. Kui prioriteeti on raske kindlaks määrata, teeb otsuse president. Kui kõik muudatusettepanekud lükatakse tagasi, loetakse vastuvõetuks originaaltekst, juhul kui kindlaksmääratud tähtaja jooksul ei ole nõutud selle üle eraldi hääletuse korraldamist.

3. President võib panna esimesena hääletusele originaalteksti; samuti võib ta originaalteksti vähem muutva muudatusettepaneku panna hääletusele enne teksti kõige enam muutvat muudatusettepanekut.

Kui üks neist võetakse vastu, muutuvad teised sama teksti puudutavad muudatusettepanekud kehtetuks.

4. Erandina võib presidendi ettepanekul panna hääletusele ka pärast arutelu lõppu esitatud muudatusettepanekud, kui tegemist on kompromissmuudatusettepanekutega või kui on esinenud tehnilisi probleeme. Selliste

muudatusettepanekute hääletusele panemiseks peab president saama parlamendi nõusoleku.

President otsustab artikli 157 lõike 3 alusel muudatusettepanekute vastuvõetavuse üle. Kompromissmuudatusettepanekute puhul, mis on esitatud pärast arutelu lõppu, otsustab president käesoleva lõike alusel muudatusettepanekute vastuvõetavuse üle iga üksikjuhtumi puhul eraldi, võttes arvesse muudatusettepanekuga taotletavat kompromissi.

Vastuvõetavuse üldised kriteeriumid on järgmised:

reeglina ei või kompromissmuudatusettepanekud puudutada neid teksti osi, mille kohta ei ole enne muudatusettepanekute esitamise tähtaja lõppu esitatud muudatusettepanekuid;

reeglina võivad kompromissmuudatusettepaneku esitada fraktsioon, asjaomaste komisjonide esimehed, raportöörid või teiste muudatusettepanekute autorid;

reeglina eeldab kompromissmuudatusettepaneku esitamine teiste sama tekstiosa puudutavate muudatusettepanekute tagasivõtmist.

Ainult president saab teha ettepaneku võtta kompromissmuudatusettepanek arutusele. Kompromissmuudatusettepaneku hääletusele panemiseks taotleb president parlamendi nõusolekut, küsides, kas keegi on ettepaneku hääletusele panemise vastu. Kui keegi on hääletuse vastu, teeb parlament otsuse ettepaneku hääletusele panemise kohta antud häälte enamusega.

5. Kui vastutav komisjon on esitanud raporti aluseks oleva teksti kohta muudatusettepanekuid, paneb president need hääletusele ühiselt, välja arvatud juhul, kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on taotlenud eraldi hääletust või kui on esitatud teisi muudatusettepanekuid.

6. Kui teised muudatusettepanekud on üksteist täiendavad, võib president need hääletusele panna ühiselt. Sellisel juhul tuleb järgida lõikes 5 sätestatud menetlust. Nimetatud muudatusettepanekute autorid võivad teha ettepaneku ühiseks hääletuseks, kui nende muudatusettepanekud on üksteist täiendavad.

7. President võib otsustada, et pärast teatava muudatusettepaneku vastuvõtmist või tagasilükkamist pannakse teised sarnase sisu või sarnase eesmärgiga muudatusettepanekud hääletusele ühiselt. President võib taotleda selleks parlamendi nõusolekut.

Selline muudatusettepanekute kogum võib puudutada originaalteksti eri osi.

8. Kui eri autorid on esitanud kaks või enam ühesugust muudatusettepanekut, pannakse need hääletusele ühe muudatusettepanekuna.

Artikkel 162 Täiskogul esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine parlamendikomisjonis

Kui raporti kohta on täiskogul läbivaatamiseks esitatud üle 50 muudatusettepaneku ja taotluse osade kaupa või eraldi hääletuseks, võib president pärast vastutava komisjoni esimehega konsulteerimist paluda vastutaval komisjonil kokku tulla ja

muudatusettepanekud või taotlused läbi vaadata. Muudatusettepanekuid või taotlusi osade kaupa või eraldi hääletuseks, mis ei saa sellel etapil vähemalt kümnendiku vastutava komisjoni liikmete toetust, ei panda täiskogul hääletusele.

Artikkel 163 Osade kaupa hääletamine

1. Kui hääletusele pandav tekst sisaldab kahte või enamat sätet või viidet kahele või enamale asjaolule või kui teksti on võimalik jaotada kaheks või enamaks eri tähenduse ja/või normatiivse väärtusega osaks, võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget taotleda selle osade kaupa hääletamist.
2. Taotlus tuleb esitada hääletusele eelneva päeva õhtuks, välja arvatud juhul, kui president määrab teistsuguse tähtaja. Taotluse kohta teeb otsuse president.

Artikkel 164 Hääleõigus

Hääleõigus on isiklik.

Parlamendiliikmed hääletavad individuaalselt ja isiklikult.

Käesoleva artikli rikkumist loetakse artikli 153 lõike 1 tähenduses istungi korra tõsiseks rikkumiseks, mille suhtes kohaldatakse selles artiklis nimetatud õiguslikke tagajärgi.

Artikkel 165 Hääletamine

1. Üldjuhul hääletab parlament käe tõstmisega.
2. Kui president otsustab, et tulemus on kaheldav, toimub uus hääletus elektroonilise hääletussüsteemi abil; kui elektrooniline hääletussüsteem ei tööta, hääletatakse istumajäämise ja püstitõusmise teel.
3. Hääletustulemus registreeritakse.

Artikkel 166 Lõpphääletus

Kui hääletusele pannakse õigusakti ettepanek, sõltumata sellest, kas tegemist on ühe hääletuse ja/või lõpphääletusega, hääletab parlament nimeliselt ja elektroonilise hääletussüsteemi abil.

Artikkel 167 Nimeline hääletus

1. Lisaks artikli 106 lõikes 4, artikli 107 lõikes 5 ja artiklis 166 nimetatud juhtudele võib nimelise hääletuse korraldada juhul, kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget on esitanud vastava kirjaliku taotluse hääletusele eelnevaks õhtuks, välja arvatud juhul, kui president on määranud selleks teise tähtaja.
2. Nimeline hääletus toimub elektroonilise hääletussüsteemi abil. Kui süsteemi ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, toimub nimeline hääletus tähestikulises järjekorras, alustades loosi teel esimeseks määratud parlamendiliikmest. Viimasena kutsutakse hääletama president.

Hääletatakse suuliselt ja oma seisukoht väljendatakse sõnadega „jah”, „ei” või „erapooletu”. Ettepaneku vastuvõtmisel või tagasilükkamisel võetakse arvesse ainult poolt- ja vastuhääled. President teeb hääletustulemuse kindlaks ja kuulutab selle välja.

Hääletustulemus kantakse istungi protokollis fraktsioonide kaupa parlamendiliikmete nimede tähestikulises järjekorras ja märgitakse ära, kuidas iga parlamendiliige hääletas.

Artikkel 168 Elektrooniline hääletus

1. Presidendil on igaal ajal õigus võtta vastu otsus, et artiklites 165, 167 ja 169 osutatud hääletuseks kasutatakse elektroonilist hääletussüsteemi.

Kui elektroonilist hääletussüsteemi ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, toimub hääletus artikli 165, artikli 167 lõike 2 või artikli 169 alusel.

Elektroonilise hääletussüsteemi kasutamise tehniline korraldus on sätestatud juhutuse suunistes.

2. Elektroonilise hääletuse korral registreeritakse tulemus ainult numbriliselt.

Kui artikli 167 lõike 1 alusel on taotletud nimelise hääletuse korraldamist, kantakse hääletustulemus istungi protokollis nimeliselt fraktsioonide kaupa ja parlamendiliikmete nimede tähestikulises järjekorras.

3. Kui enamus kohalolevatest parlamendiliikmetest seda nõuab, viiakse nimeline hääletus läbi artikli 167 lõike 2 alusel. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud korda võib kasutada enamuse kindlakstegemiseks.

Artikkel 169 Salajane hääletus

1. Ametisse nimetamise korral toimub salajane hääletus, ilma et see piiraks artikli 13 lõike 1, artikli 186 lõike 1 ja artikli 191 lõike 2 teise lõigu kohaldamist.

Häälte arvu kindlakstegemisel võetakse arvesse ainult need hääletussedelid, millel seisab ülesseatud kandidaadi nimi.

2. Salajase hääletuse võib korraldada ka siis, kui seda taotleb vähemalt viiendik parlamendi koosseisust. Taotlus tuleb esitada enne hääletuse algust.

Kui salajast hääletust taotleb enne hääletuse algust vähemalt viiendik parlamendi koosseisust, on parlament kohustatud sellise hääletuse korraldama.

3. Salajase hääletuse korraldamise nõue on prioriteetne nimelise hääletuse korraldamise nõude suhtes.

4. Salajase hääletuse tulemused loevad kokku loosi teel valitud kaks kuni kaheksa parlamendiliiget, välja arvatud juhul, kui toimus elektrooniline hääletus.

Lõike 1 alusel korraldatava hääletuse puhul ei tohi häälte lugemisse kaasata kandidaate.

Salajasest hääletusest osa võtnud parlamendiliikmete nimed kantakse selle istungi protokollis, mille käigus hääletus toimus.

Artikkel 170 Hääletuse kohta selgituste andmine

1. Pärast üldise arutelu lõppu on parlamendiliikmetel õigus kuni ühe minuti vältel anda suulisi selgitusi lõpphääletuse kohta või esitada kuni 200 sõna pikkune kirjalik selgitus, mis lisatakse stenogrammile.

Fraktsioonid võivad anda selgitusi hääletuse kohta kuni kahe minuti vältel.

Pärast esimese selgituse algust uusi selgituste andmise taotlusi ei rahuldata.

Hääletuse kohta selgituste andmise taotlusi võetakse vastu kõikide parlamendile esitatud teemade lõpphääletuse korral. Käesolevas artiklis ei tähenda mõiste „lõpphääletus” hääletuse liiki, vaid viimast antud teema üle toimunud hääletust.

2. Hääletuse kohta selgituste andmine ei ole lubatud menetlusega seotud küsimuses toimunud hääletuse puhul.

3. Kui parlamendi päevakorda on artikli 138 alusel lisatud õigusakti ettepanek või raport, võivad parlamendiliikmed lõike 1 alusel anda hääletuse kohta kirjalikke selgitusi.

Nii suuliselt kui ka kirjalikult antud selgitused peavad olema otseselt seotud hääletusele pandud tekstiga.

Artikkel 171 Vaidlused hääletuse üle

1. Hääletuse kuulutab alanuks ja lõppenuks president.

2. Pärast hääletuse alanuks kuulutamist ei ole kellelgi peale presidendi õigust sõna võtta kuni hääletuse lõppenuks kuulutamiseni.

3. Hääletustulemuse kehtivust käsitlevaid kodukorda puudutavaid märkusi võib esitada pärast seda, kui president on hääletuse lõppenuks kuulutanud.

4. Pärast kae tõstmisega hääletamise tulemuse teatavakstegemist võib parlamendiliige taotleda hääletustulemuse kontrollimist elektroonilise hääletussüsteemi abil.

5. Väljakuulutatud hääletustulemuse kehtivuse üle otsustab president. Tema otsus on lõplik.

6. PEATÜKK MENETLUSEGA SEOTUD SÕNAVÕTUD

Artikkel 172 Menetlusega seotud ettepanekud

1. Järgmistel menetlusega seotud ettepaneku esitamise taotlustel on eelisõigus muude sõnavõtutaotluste ees:

- a) küsimuse vastuvõetamatus (artikkel 174);
- b) tagasisaatmine vastutavale komisjonile (artikkel 175);
- c) arutelu lõpetamine (artikkel 176);
- d) arutelu ja hääletuse edasilükkamine (artikkel 177);

- e) istungi katkestamine või lõpetamine (artikkel 178).

Ülaltoodud ettepanekute puhul võib peale ettepaneku esitaja sõna anda ühele sõnavõtjale ettepaneku poolt ja ühele sõnavõtjale ettepaneku vastu ning vastutava komisjoni esimehele või raportöörile.

2. Sõnavõtt ei tohi olla pikem kui üks minut.

Artikkel 173 Kodukorda puudutavad märkused

1. Parlamendiliikmel on õigus esineda sõnavõtuga, kui ta soovib juhtida presidendi tähelepanu kodukorra rikkumisele. Sõnavõtu alguses peab parlamendiliige täpsustama, millisele kodukorra artiklile ta viitab.
2. Kodukorda puudutava märkuse tegemise taotlusel on eesõigus kõigi teiste sõnavõtutaotluste ees.
3. Sõnavõtt ei tohi olla pikem kui üks minut.
4. President teeb kodukorda puudutavate märkuste kohta otsuse viivitamatult kooskõlas kodukorraga ja teatab oma otsusest vahetult pärast kodukorda puudutava märkuse esitamist. Presidendi otsuse üle ei hääletata.
5. Erandkorras võib president teatada, et teeb otsuse teatavaks hiljem, kuid mitte hiljem kui 24 tundi pärast kodukorda puudutava märkuse esitamist. Otsusest teatamise edasilükkamine ei too kaasa arutelu edasilükkamist. President võib küsimuse lahendamise suunata edasi vastutavale komisjonile.

Kodukorda puudutava märkuse tegemise taotlus peab puudutama arutatavat päevakorrapunkti. Taotluse teha kodukorda puudutav märkus muul teemal võib president rahuldada selleks sobival ajal, näiteks pärast kõnealuse päevakorrapunkti arutelu lõppu või enne istungi katkestamist.

Artikkel 174 Küsimuse vastuvõetamatus

1. Päevakorrapunkti arutelu alguses võib esitada ettepaneku küsimuse tagasilükkamiseks vastuvõetamatuse tõttu. Ettepanek pannakse viivitamatult hääletusele.

Ettepaneku esitamise kavatsusest tuleb presidendile vähemalt 24 tundi ette teatada. President teavitab sellest viivitamatult parlamenti.

2. Kui ettepaneku alusel võetakse vastu otsus küsimus tagasi lükata, asub parlament viivitamatult järgmise päevakorrapunkti juurde.

Artikkel 175 Tagasisaatmine vastutavale komisjonile

1. Vastutavale komisjonile tagasisaatmist võivad taotleda fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget päevakorra kinnitamisel või enne arutelu algust.

Kavatsusest esitada vastutavale komisjonile tagasisaatmise taotlus tuleb presidendile vähemalt 24 tundi ette teatada. President teavitab sellest viivitamatult parlamenti.

2. Vastutavale komisjonile tagasisaatmist võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget taotleda ka enne hääletust või hääletuse ajal. Taotlus pannakse viivitamatult hääletusele.
3. Iga nimetatud menetlusetapi jooksul võib vastutavale komisjonile tagasisaatmist taotleda ainult ühe korra.
4. Vastutavale komisjonile tagasisaatmine toob kaasa teema arutelu katkestamise.
5. Parlament võib määrata, millise aja jooksul peab vastutav komisjon oma järeldused teatavaks tegema.

Artikkel 176 Arutelu lõpetamine

1. Presidendi ettepanekul või fraktsiooni või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel võib arutelu lõpetada enne, kui kõik sõnavõtjate nimekirjas märgitud isikud on sõna saanud. Ettepanek või taotlus pannakse viivitamatult hääletusele.
2. Kui ettepanek või taotlus võetakse vastu, võib sõna võtta veel ainult üks parlamendiliige igast fraktsioonist, millele ei ole selle arutelu käigus varem sõna antud.
3. Pärast lõikes 2 osutatud sõnavõttude lõppu arutelu lõpetatakse ja parlament korraldab arutelu all oleva küsimuse üle hääletuse, välja arvatud juhul, kui hääletuse aeg on eelnevalt kindlaks määratud.
4. Kui ettepanek või taotlus lükatakse tagasi, võib selle käimasoleva arutelu ajal uuesti esitada ainult president.

Artikkel 177 Arutelu ja hääletuse edasilükkamine

1. Päevakorrapunkti arutelu alguses võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget teha ettepaneku lükataks arutelu kindla ajani edasi. Ettepanek pannakse viivitamatult hääletusele.
- Kavatsusest esitada arutelu edasilükkamise ettepanek tuleb presidendile vähemalt 24 tundi ette teatada. President teavitab sellest viivitamatult parlamenti.
2. Kui ettepanek võetakse vastu, läheb parlament edasi järgmise päevakorrapunkti juurde. Edasilükatud arutelu toimub kindlaksmääratud kuupäeval ja kellaajal.
 3. Kui ettepanek lükatakse tagasi, ei tohi seda sama osaistungjärgu jooksul uuesti esitada.
 4. Enne hääletust või hääletuse ajal võivad fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget teha ettepaneku hääletus edasi lükata. Ettepanek pannakse viivitamatult hääletusele.

Parlamendi otsuses arutelu hilisemale osaistungjärgule edasilükkamise kohta peab olema täpsustatud, millise osaistungjärgu päevakorda arutelu võetakse, arvestades asjaoluga, et osaistungjärgu päevakord koostatakse kooskõlas kodukorra artiklitega 137 ja 140.

Artikkel 178 Istungi katkestamine või lõpetamine

Presidendi ettepanekul või vähemalt 40 parlamendiliikme taotlusel võib parlament otsustada arutelu või hääletuse ajal istungi katkestada või lõpetada. Ettepanek või taotlus pannakse viivitamatult hääletusele.

7. PEATÜKK PARLAMENDI TÖÖ AVALIKKUS

Artikkel 179 Istungi protokoll

1. Istungi protokoll, millesse kantakse läbiviidud menetluste käik, parlamendi otsused ja sõnavõtjate nimed, jagatakse välja hiljemalt pool tundi enne järgmise istungipäeva pärastlõunase istungi algust.

Otsuste hulka käesoleva sätte tähenduses kuuluvad ka kõik parlamendis õigusloomemenetluse raames vastu võetud muudatusettepanekud, seda ka juhul, kui Euroopa Komisjoni ettepanek lõpuks artikli 56 lõike 1 alusel või nõukogu seisukoht artikli 65 lõike 3 alusel tagasi lükatakse.

2. Iga istungipäeva pärastlõunase istungi algul esitab president eelmise istungi protokollu parlamendile kinnitamiseks.

3. Kui istungi protokollu kohta esitatakse vastuväiteid, teeb parlament vajaduse korral otsuse, kas nõutud muudatusi tuleks arvesse võtta või mitte. Parlamendiliikme sõnavõtt sel teemal võib kesta kuni ühe minuti.

4. Istungi protokollile kirjutavad alla president ja peasekretär ning seda säilitatakse parlamendi arhiivis. Protokoll avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 180 Vastuvõetud tekstid

1. Parlamendis vastuvõetud tekstid avaldatakse kohe pärast hääletust. Need esitatakse parlamendile koos vastava istungi protokolliga ja neid säilitatakse parlamendi arhiivis.

2. Parlamendis vastuvõetud tekstide lõplik õiguslik ja keeleline vormistamine toimub presidendi vastutusel. Kui tekst võetakse vastu parlamendi ja nõukogu kokkuleppe alusel, toimub lõplik vormistamine kahe institutsiooni tihedas koostöös ja vastastikusel kokkuleppel.

3. Kui teksti ühtsuse ja kvaliteedi tagamiseks vastavalt parlamendi soovile on vaja teha kohandusi, mis ei piirdu üksnes trükivigade parandamisega või parandustega, mis on vajalikud kõikide keeleversioonide kooskõla ning nende keelelise korrektsuse ja terminoloogilise ühtsuse tagamiseks, kohaldatakse artiklis 216 sätestatud menetlust.

4. Seisukohad, mille parlament on vastu võtnud seadusandliku tavamenetluse kohaselt, koostatakse konsolideeritud tekstina. Kui parlamendi hääletuse aluseks ei olnud nõukoguga saavutatud kokkulepe, näidatakse konsolideeritud tekstis ära vastuvõetud muudatusettepanekud.

5. Pärast vastuvõetud tekstide lõplikku vormistamist kirjutavad president ja peasekretär tekstidele alla ning need avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 181 Istungi stenogramm

1. Iga istungi kohta koostatakse kõikides ametlikes keeltes stenogramm.
2. Sõnavõtjad peavad saatma oma sõnavõttude trükitud tekstide korrektuurid sekretariaadile tagasi ühe nädala jooksul.
3. Stenogramm avaldatakse Euroopa Liidu Teataja lisana.
4. Parlamendiliikmed võivad nõuda istungi stenogrammi väljavõtete tõlkimist lühikese etteteatamisega.

Artikkel 182 Istungi audiovisuaalne salvestis

Vahetult istungi järel tehakse aruteludest audiovisuaalne salvestis, mis sisaldab kõikide tõlkekabiinide helisalvestisi, ja tehakse see kättesaadavaks internetis.

VII OSA KOMISJONID JA DELEGATSIOONID

1. PEATÜKK KOMISJONIDE MOODUSTAMINE JA NENDE VOLITUSED

Artikkel 183 Alaliste komisjonide moodustamine

Esimeeste konverentsi ettepanekul moodustab parlament alalisi komisjone, mille volitused määratakse kindlaks kodukorra lisas¹⁸. Komisjonide liikmed valitakse vastvalitud parlamendi esimesel osaistungjärgul ning uuesti kahe ja poole aasta pärast.

Alaliste komisjonide volitused on võimalik kindlaks määrata ka muul ajal kui komisjoni moodustamise otsuse vastuvõtmisel.

Artikkel 184 Erikomisjonide moodustamine

Parlament võib esimeeste konverentsi ettepanekul moodustada erikomisjone, mille volitused, koosseis ja ametiaeg määratakse kindlaks üheaegselt nende moodustamise otsuse vastuvõtmisega; erikomisjoni ametiaeg ei tohi ületada 12 kuud, välja arvatud juhul, kui parlament seda ametiaja lõppemisel pikendab.

Kuna erikomisjonide volitused, koosseis ja ametiaeg määratakse kindlaks samaaegselt nende moodustamisega, ei saa parlament hiljem võtta vastu otsust nende volituste muutmise kohta ei nende laiendamiseks ega kitsendamiseks.

Artikkel 185 Uurimiskomisjonid

1. Parlament võib veerandi oma koosseisu taotlusel moodustada uurimiskomisjoni, et uurida liidu õiguse väidetavaid rikkumisi või liidu õiguse kohaldamisel toimunud väidetavat haldusomavoli, milles süüdistatakse Euroopa ühenduste institutsiooni või asutust, liikmesriigi ametiasutust või isikuid, kes on liidu õigusega volitatud seda õigust rakendada.

Uurimiskomisjoni moodustamise otsus avaldatakse ühe kuu jooksul Euroopa Liidu Teatajas. Lisaks võtab parlament kõik vajalikud meetmed, et teavitada nimetatud otsusest võimalikult laialdaselt.

2. Uurimiskomisjonide töömeetodid on reguleeritud komisjone käsitlevate kodukorra sätetega, kui käesolevas artiklis ning kodukorra lisana¹⁹ esitatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsuses Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise kohta ei ole sätestatud teisiti.

3. Uurimiskomisjoni moodustamise taotluses tuleb kindlaks määrata komisjoni uurimisobjekt ja taotlus peab sisaldama üksikasjalikku põhjendust. Parlament teeb esimeeste konverentsi ettepanekul otsuse komisjoni moodustamise kohta ja positiivse otsuse korral selle koosseisu kohta vastavalt artiklile 186.

4. Uurimiskomisjon lõpetab oma töö aruande esitamisega 12 kuu jooksul. Parlament võib kaks korda otsustada seda tähtaega kolme kuu võrra pikendada.

¹⁸Vt VII lisa.

¹⁹Vt IX lisa.

Uurimiskomisjonis toimuval hääletusel võivad osaleda ainult komisjoni täisliikmed ja nende äraoleku korral nende alalised asendusliikmed.

5. Uurimiskomisjon valib endale esimehe ja kaks aseesimeest ning nimetab ühe või mitu raportööri. Lisaks võib komisjon anda oma liikmetele eriülesandeid, panna neile kohustusi või anda neile volitusi ning liikmete jaoks kaasneb sellega kohustus oma tegevusest komisjonile üksikasjalikult aru anda.

Kahe koosoleku vahelisel ajal on komisjoni juhatusel õigus kiireloomulistel juhtudel ja vajaduse korral rakendada komisjoni volitusi, millele tuleb järgmisel komisjoni koosolekul taotleda komisjoni heakskiitu.

6. Kui uurimiskomisjon on seisukohal, et tema õigusi on rikutud, teeb ta presidendile ettepaneku võtta asjakohaseid meetmeid.

7. Uurimiskomisjon võib kuulamise korraldamise või dokumentide hankimise eesmärgil pöörduda lõikes 2 osutatud otsuse artiklis 3 nimetatud institutsioonide või isikute poole.

Ühenduse institutsioonide ja asutuste liikmete ja ametnike sõidu- ja elamiskulud tasuvad liidu institutsioonid ja asutused. Teiste uurimiskomisjonis kuulatavate isikute sõidu- ja elamiskulud hüvitab Euroopa Parlament ekspertide kuulamist reguleeriva korra alusel.

Uurimiskomisjoni tunnistusi andma kutsutud isikul on samad õigused, mis tal oleksid tunnistajana oma päritoluriigi kohtus. Enne tunnistuste andmist tuleb isikut teavitada tema õigustest.

Kasutatavate keelte osas kohaldab uurimiskomisjon artiklit 146, kuid uurimiskomisjoni juhatas

- võib piirata suulise tõlke korraldamist, võimaldades tõlke ainult arutelul osalejate ametlikes keeltesse, kui ta peab seda konfidentsiaalsuse tagamiseks vajalikuks;
- otsustab saadud dokumentide tõlke korraldamise üle, et tagada komisjoni arutelude tõhusus ja kiirus ning vajalik salajasus ja konfidentsiaalsus.

8. Uurimiskomisjoni esimees hoolitseb koos juhatusega selle eest, et komisjoni arutelude puhul oleksid tagatud nende salajasus või konfidentsiaalsus, ning teavitab liikmeid õigeaegselt sellega seotud asjaoludest.

Samuti viitab esimees selgesõnaliselt ülalnimetatud otsuse artikli 2 lõike 2 sätetele. Kohaldatakse kodukorra VIII lisa A osa.

9. Edastatud salajaste või konfidentsiaalsete dokumentide kontrollimisel kasutatakse tehnilisi abinõusid, mis tagavad, et dokumentidele on isiklik juurdepääs ainult juhtumiga tegelevatel komisjoni liikmetel. Kõnealused liikmed annavad käesoleva artikli alusel töötuse mitte võimaldada teistele isikutele juurdepääsu salajasele või konfidentsiaalsele teabele ning kasutada sellist teavet ainult uurimiskomisjonile esitatava aruande koostamise eesmärgil. Koosolekud toimuvad asjakohaselt sisustatud ruumides, kus pealtkuulamine kõrvaliste isikute poolt on välistatud.

10. Pärast töö lõpetamist esitab uurimiskomisjon parlamendile raporti oma töö tulemuste kohta, vajaduse korral koos vähemuse arvamusega, järgides artiklis 52 sätestatud tingimusi. Raport avaldatakse.

Uurimiskomisjoni taotlusel korraldab parlament raporti esitamisele järgneval osaistungjärgul selle üle arutelu.

Lisaks võib uurimiskomisjon esitada parlamendile Euroopa Liidu või liikmesriikide institutsioonidele või asutustele suunatud soovituselise projekti.

11. President teeb VII lisas nimetatud vastutavale komisjonile ülesandeks jälgida uurimiskomisjoni töö tulemuste alusel võetavaid meetmeid ja palub vajaduse korral selle kohta aru anda; ta võtab kõik asjakohased meetmed, et tagada uurimiskomisjoni järeltulevate rakendamise tegelikkuses.

Artikli 186 lõike 2 alusel võib muudatusettepanekuid esitada ainult uurimiskomisjoni koosseisu käsitleva esimeeste konverentsi ettepaneku kohta (lõige 3).

Uurimisobjekti, mille on kindlaks määratud veerand parlamendi koosseisust (lõige 3), ja lõikes 4 nimetatud tähtaega ei ole võimalik muuta.

Artikkel 186 Komisjonide koosseis

1. Komisjonide ja uurimiskomisjonide liikmed valitakse pärast seda, kui fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed on esitanud kandidaatide nimesid. Esimeeste konverents esitab ettepanekud parlamendile. Komisjonide koosseis peegeldab võimalikult suurel määral parlamendi koosseisu.

Kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, säilitab ta oma kahe ja poole aastases ametiajast järele jäänud aja jooksul oma koha parlamendikomisjonis. Kui parlamendiliikme fraktsioonivahetuse tulemusel rikutakse poliitiliste vaadete õiglast esindatust komisjonis, esitab esimeeste konverents lõike 1 teises lauses osutatud korra alusel uued ettepanekud komisjoni koosseisu kohta; tagatud peab olema asjaomase parlamendiliikme isiklike õiguste kaitse.

Komisjoni kohtade jaotuse proportsionaalsus fraktsioonide vahel peab vastama lähimale sobivale täisarvule. Kui fraktsioon otsustab talle parlamendikomisjonis eraldatud kohti mitte kasutada, jäävad need vabaks ja sellele vastavalt vähendatakse komisjoni suurust. Kohtade vahetamine fraktsioonide vahel ei ole lubatud.

2. Esimeeste konverentsi ettepanekute muudatusettepanekud on vastuvõetavad ainult siis, kui need on esitanud vähemalt 40 parlamendiliiget. Parlament teeb otsused muudatusettepanekute kohta salajasel hääletusel.

3. Komisjoni liikmed loetakse valituks esimeeste konverentsi ettepaneku alusel, võttes arvesse lõike 2 alusel tehtud muudatusi.

4. Kui fraktsioon ei esita lõike 1 alusel uurimiskomisjoni liikme kohtadele kandidaate esimeeste konverentsi poolt kindlaks määratud tähtaja jooksul, esitab esimeeste konverents parlamendile ainult nende kandidaatide nimesid, kes seati üles ettenähtud tähtaja jooksul.

5. Komisjonides vabaks jäänud kohad võib täita ajutiselt esimeeste konverentsi otsuse alusel, võttes arvesse lõikes 1 sätestatud tingimusi ja saades selleks ametisse nimetatava isiku nõusoleku.

6. Muudatused esitatakse järgmisel istungil parlamendile kinnitamiseks.

Artikkel 187 Asendusliikmed

1. Fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed võivad määrata iga komisjoni juurde alalisi asendusliikmeid vastavalt neid komisjonis esindavate täisliikmete arvule. Asendusliikmete määramisest tuleb teavitada presidenti. Alalistel asendusliikmetel on õigus osaleda komisjoni koosolekul, võtta sõna ja osaleda täisliikme puudumise korral hääletusel.

2. Kui täisliige puudub koosolekult ja alalisi asendusliikmeid ei ole määratud või nad puuduvad samuti, võib komisjoni täisliige lasta end koosolekul esindada mõnel teisel sama fraktsiooni liikmel, kellel on õigus osaleda ka hääletusel. Asendusliikme nimi tuleb teatada komisjoni esimehele enne hääletuse algust.

Lõige 2 kehtib vajalike muudatustega ka fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete suhtes.

Lõike 2 viimases lauses ettenähtud eelnev teatamine peab toimuma enne selle või nende punktide arutelu lõppu või enne selle või nende punktide hääletusele panemist, mille osas täisliige end esindada laseb.

Käesoleva artikli sätted väljendavad selgelt kaht olulist põhimõtet:

- fraktsioonil ei saa komisjonis olla rohkem alalisi asendusliikmeid kui täisliikmeid;
- ainult fraktsioonidel on õigus määrata alalisi asendusliikmeid; ainsaks tingimuseks on sel juhul presidendi teavitamine.

Kokkuvõtteks:

- alalise asendusliikme staatus sõltub ainult tema kuuluvusest vastavasse fraktsiooni;
- kui komisjonis fraktsiooni esindavate täisliikmete arv muutub, siis sellele vastavalt muutub ka fraktsiooni määratavate alaliste asendusliikmete maksimumarv;
- kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, ei säili tema alalise asendusliikme staatus, mis tal oli eelmise fraktsiooni liikmena;
- mitte mingil tingimusel ei saa komisjoni liige olla teise fraktsiooni kuuluva kolleegi asendusliige.

Artikkel 188 Komisjonide ülesanded

1. Alalised komisjonid käsitlevad küsimusi, mida neile edastab parlament või istungjärgu vaheajal esimeeste konverentsi nimel president. Erikomisjonide ja uurimiskomisjonide ülesanded määratakse kindlaks nende moodustamise ajal; nendel komisjonidel ei ole õigust esitada arvamust teistele komisjonidele.

(Vt tõlgendust artiklis 184.)

2. Kui alaline komisjon teatab, et ei ole küsimuse käsitlemiseks pädev, või kui kahe või enama alalise komisjoni vahel tekib vaidlus pädevuse üle, suunatakse pädevusküsimus edasi esimeeste konverentsile nelja töönädala jooksul alates päevast, kui parlamendi istungil anti teada küsimuse parlamendikomisjonile edastamisest.

Esimeeste konverents teeb otsuse kuue nädala jooksul komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel alusel või selle puudumisel komisjonide esimeeste konverentsi esimehe soovitusel alusel. Kui selle ajavahemiku jooksul ei ole esimeeste konverents otsust teinud, loetakse soovitus heakskiidetuks.

Komisjonide esimehed võivad sõlmida kokkuleppeid teiste komisjonide esimeestega teema konkreetsele komisjonile määramise kohta; vajaduse korral on nõutav luba artikli 50 kohase kaasatud komisjonidega menetluse läbiviimiseks.

3. Kui küsimus kuulub mitme alalise komisjoni pädevusse, määratakse üks neist vastutavaks komisjoniks ja teised nõuandvateks komisjonideks.

Reeglina tohib ühe küsimusega korraga tegeleda kuni kolm komisjoni, välja arvatud juhul, kui põhjendatud juhtudel otsustatakse lõikes 1 nimetatud tingimustel sellest reeglist kõrvale kalduda.

4. Kaks või enam komisjoni või allkomisjoni võivad oma pädevusse kuuluvaid küsimusi vaadata läbi ühiselt, kuid nad ei tohi võtta vastu otsust.

5. Komisjon võib anda parlamendi juhatuse nõusolekul ühele või mitmele liikmele uurimisülesande või ülesande hankida teavet.

Artikkel 189 Volituste kontrollimise eest vastutav komisjon

Ühele kodukorra alusel moodustatud komisjonile tehakse muu hulgas ülesandeks kontrollida volitusi ja valmistada ette parlamendi otsused valimiste kehtivust käsitlevate protestide kohta.

Artikkel 190 Allkomisjonid

1. Esimeeste konverentsi loal ja kui komisjoni töö seda nõuab, võib iga alaline või erikomisjon moodustada oma liikmetest ühe või mitu allkomisjoni ning määrata samal ajal artikli 186 alusel kindlaks allkomisjoni koosseisu ja pädevuse. Allkomisjonid annavad aru komisjonile, mille raames nad moodustati.

2. Komisjonides kasutatav menetlus kehtib ka allkomisjonides.

3. Asendusliikmete osalemine allkomisjonide koosolekutel on lubatud samadel tingimustel nagu komisjonide koosolekute puhul.

4. Nende sätete kohaldamine peab tagama sõltuvussuhte allkomisjoni ja selle komisjoni vahel, mille raames allkomisjon moodustati. Sellest tulenevalt valitakse kõik allkomisjoni täisliikmed vastava komisjoni liikmete hulgast.

Artikkel 191 Komisjoni juhatus

1. Esimesel komisjoni koosolekul, mis järgneb artikli 186 alusel toimuvale komisjoni liikmete valimisele, valib komisjon juhatuse, kuhu kuuluvad esimees ja aseesimehed, kes valitakse eraldi hääletusvoorudes. Valitavate aseesimeeste arvu määrab parlament kindlaks esimeeste konverentsi ettepaneku alusel.

Säte ei takista põhikomisjoni esimeest kaasamast allkomisjonide esimehi komisjoni juhatuse töösse või võimaldamast neil juhatada arutelu küsimustes, mida käsitletakse allkomisjonides, tingimusel et selline menettlus esitatakse läbivaatamiseks juhatusele tervikuna ja juhatus annab sellele nõusoleku.

2. Kui ülesseatud kandidaatide arv vastab vabade kohtade arvule, võib valimine toimuda ühise heakskiitmise teel.

Muul juhul või kuuendiku komisjoni liikmete taotlusel korraldatakse salajane hääletus.

Kui esitatud on üksainus kandidaat, osutub ta valituks antud häälte absoluutse enamusega; antud hääteks loetakse kandidaadi poolt ja vastu antud hääled.

Kui esimeses hääletusvoorus osaleb mitu kandidaati, osutub valituks kandidaat, kes kogub eelmises lõigus kindlaks määratud antud häälte absoluutse enamuse. Teises hääletusvoorus osutub valituks kandidaat, kes saab kõige rohkem hääli. Võrdse häältearvu korral osutub valituks vanim kandidaat.

Kui osutub vajalikuks teise hääletusvooru korraldamine, võib üles seada uusi kandidaate.

Artikkel 192 Komisjonide koordinaatorid ja variraportöörid

1. Fraktsioonid võivad määrata ühe liikme koordinaatoriks.

2. Komisjoni esimees kutsub koordinaatorid vajaduse korral kokku, et valmistada ette komisjonis vastuvõetavaid otsuseid, eelkõige otsuseid menettluse ja raportöride nimetamise kohta. Komisjon võib koordinaatoritele delegeerida teatavate otsuste tegemise, välja arvatud raportite, arvamuste ja muudatusettepanekute vastuvõtmist puudutavad otsused. Komisjoni aseesimehi võib kutsuda koordinaatorite koosolekutel osalema nõuandvas rollis. Koordinaatorid püüavad saavutada konsensuse. Kui konsensuse saavutamine ei ole võimalik, võivad koordinaatorid tegutseda ainult parlamendikomisjoni selge ülekaaluka enamuse alusel, võttes arvesse eri fraktsioonide osakaalu.

3. Fraktsioonid võivad iga raporti puhul nimetada variraportööri, kes jälgib raporti arengut ja püüab oma fraktsiooni nimel saavutada komisjonis kompromissi. Variraportöride nimed teatatakse komisjoni esimehele. Komisjon võib koordinaatorite ettepaneku alusel otsustada kaasata variraportööri seadusandliku tavamenettluse raames nõukoguga kokkuleppe saavutamiseks peetavatesse läbirääkimistesse.

2. PEATÜKK KOMISJONIDE TEGEVUS

Artikkel 193 Komisjonide koosolekud

1. Komisjonide koosolekud toimuvad komisjoni esimehe kutsel või parlamendi presidendi nõudel.

2. Komisjoni kutsel võivad komisjoni koosolekutel osaleda ka Euroopa Komisjoni ja nõukogu esindajad. Kutsed edastab komisjoni nimel selle esimees.

Komisjoni otsusel võib koosolekul osalema ja sõna võtma kutsuda ka teisi isikuid.

Iga komisjon võib iseseisvalt otsustada, kas lubada parlamendiliikmete assistentidel komisjoni koosolekutel osaleda.

Vastutav komisjon võib juhatuse nõusolekul korraldada ekspertide kuulamise, kui ta peab seda vajalikuks oma ülesannete edukaks täitmiseks teatavas valdkonnas.

Soovi korral võivad kuulamisel osaleda ka nõuandvad komisjonid.

Käesoleva lõike sätteid tõlgendatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe punktile 50²⁰.

3. Ilma et see piiraks artikli 49 lõike 6 kohaldamist ja kui asjaomane komisjon ei otsusta teisiti, võivad parlamendiliikmed osaleda ka nende komisjonide koosolekutel, mille liikmed nad ei ole, kuid neil ei ole õigust osa võtta aruteludest.

Komisjon võib anda nendele parlamendiliikmetele õiguse osaleda komisjoni töös nõuandjatena.

Artikkel 194 Komisjoni koosoleku protokoll

Komisjoni koosoleku protokoll jagatakse kõigile komisjoni liikmetele ja esitatakse komisjonile kinnitamiseks.

Artikkel 195 Komisjonis toimuvad hääletused

1. Iga parlamendiliige võib esitada muudatusettepanekuid komisjonis läbivaatamiseks.

2. Komisjon on otsustusvõimeline, kui kohal on veerand komisjoni liikmetest. Kui kuuendik komisjoni liikmetest esitab enne hääletuse algust vastava taotluse, on hääletustulemus kehtiv ainult siis, kui hääletusel osales komisjoni koosseisu enamus.

3. Komisjonis toimuvad hääletused käe tõstmisega, välja arvatud juhul, kui veerand komisjoni liikmetest nõuab nimelist hääletust. Sellisel juhul toimub hääletus artikli 167 lõike 2 alusel.

4. Komisjoni esimees võib osaleda aruteludes ja hääletustel, kuid tema häälel ei ole otsustavat kaalu.

²⁰Vt XIV lisa.

5. Vajaduse korral võib komisjon esitatud muudatusettepanekute hääletusele panemise asemel paluda raportööril esitada uus projekt, milles võetaks muudatusettepanekuid võimalikult suures ulatuses arvesse. Sellisel juhul määratakse projekti kohta muudatusettepanekute esitamiseks uus tähtaeg.

Artikkel 196 Täiskogu istungi läbiviimist reguleerivad sätted, mida kohaldatakse ka komisjonides

Artikleid 12, 13, 14, 17, 18, 36–44, 148, artikli 149 lõikeid 2 ja 10, artikleid 152, 154, 156–159, 161, artikli 163 lõiget 1 ning artikleid 164, 165, 168, 169, 171–174, 177 ja 178 kohaldatakse komisjonide koosolekute suhtes vajalike muudatustega.

Artikkel 197 Komisjoni infotund

Komisjon võib otsustada pidada infotunni. Infotunni pidamise korra määrab iga komisjon ise.

3. PEATÜKK PARLAMENTIDEVAHELISED DELEGATSIOONID

Artikkel 198 Parlamentidevaheliste delegatsioonide moodustamine ja nende ülesanded

1. Esimeeste konverentsi ettepanekul moodustab parlament alalisi parlamentidevahelisi delegatsioone ning nende ülesandeid arvestades teeb otsuse nende liigi ja liikmete arvu kohta. Delegatsioonide liikmed valitakse vastvalitud parlamendi esimesel või teisel osaistungjärgul terveks parlamendi ametiajaks.
2. Delegatsioonide liikmed valitakse pärast seda, kui fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed on esitanud esimeeste konverentsile kandidaatide nimed. Esimeeste konverents esitab parlamendile ettepaneku, püüdes võimaluste piires tagada liikmesriikide ja poliitiliste vaadete õiglase esindatuse. Kohaldatakse artikli 186 lõikeid 2, 3, 5 ja 6.
3. Delegatsioonide juhatused moodustatakse artikli 191 alusel sarnaselt alaliste komisjonide juhatuste moodustamisega.
4. Parlament määrab kindlaks iga delegatsiooni üldised volitused. Parlament võib igal ajal otsustada neid volitusi laiendada või piirata.
5. Delegatsioonide tegevuseks vajalikud rakendussätted võtab delegatsioonide juhtide konverentsi ettepaneku alusel vastu esimeeste konverents.
6. Delegatsiooni juht annab delegatsiooni tegevuse kohta aru välisasjade ja julgeolekuküsimuste eest vastutavale komisjonile.
7. Kui päevakorras on punkt, mis puudutab delegatsiooni vastutusalala, antakse delegatsiooni juhile võimalus vastavas komisjonis arvamust avaldada. Sama kehtib asjaomase komisjoni esimehe või raportööri osalemise kohta delegatsiooni koosolekutel.

Artikkel 199 Koostöö Euroopa Nõukogu parlamentaarse assambleega

1. Parlamendi organid ja eriti komisjonid teevad Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee samalaadsete organitega ühist huvi pakkuvates valdkondades koostööd, mille eesmärk on eelkõige suurendada töö tulemuslikkust ja vältida topelttööd.
2. Nende sätete kohaldamise üksikasjad määrab kindlaks esimeeste konverents kokkuleppel Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee vastavate organitega.

Artikkel 200 Parlamentaarsed ühiskomisjonid

1. Euroopa Parlament võib moodustada parlamentaarseid ühiskomisjone liiduga assotsieerunud riikide parlamentide või nende riikide parlamentidega, millega on alustatud ühinemisläbirääkimisi.

Ühiskomisjonid võivad koostada asjaomastele parlamentidele soovitusi. Euroopa Parlament saadab soovitusel vastutavale komisjonile, kes esitab ettepanekud võetavate meetmete kohta.

2. Eri parlamentaarsete ühiskomisjonide üldised volitused määravad kindlaks Euroopa Parlament ja asjaomaste kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepped.
3. Parlamentaarsetes ühiskomisjonides rakendatavad menetlused määratakse kindlaks nimetatud kokkulepetega. Menetlused põhinevad Euroopa Parlamendi ja partnerparlamendi delegatsioonide vahelisel pariteedil.
4. Parlamentaarsed ühiskomisjonid võtavad vastu oma kodukorra ning edastavad selle heakskiitmiseks Euroopa Parlamendi ja partnerparlamendi juhatustele.
5. Parlamentaarsetes ühiskomisjonides osalevate Euroopa Parlamendi delegatsioonide liikmete valimine ja delegatsioonide juhatuste moodustamine toimub vastavalt parlamentidevaheliste delegatsioonide jaoks kindlaksmääratud korrale.

VIII OSA PETITSIOONID

Artikkel 201 Petitsiooniõigus

1. Igal Euroopa Liidu kodanikul ning igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus kas üksikult või koos teiste kodanike või isikutega pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole küsimuses, mis kuulub Euroopa Liidu tegevusvaldkondadesse ja mis teda otseselt puudutab.

2. Parlamendile esitatavas petitsioonis peab olema toodud iga petitsiooni esitaja nimi, kodakondsus ja alaline elu- või asukoht.

3. Kui petitsioonile on alla kirjutanud mitu füüsilist või juriidilist isikut, määravad allakirjutanud ühe esindaja ja tema asetäitjad, keda käsitletakse käesoleva osa rakendamisel petitsiooni esitajatena.

Kui esindajat ei ole määratud, loetakse petitsiooni esitajaks esimene allakirjutanu või mõni teine asjaomane isik.

4. Petitsiooni esitaja võib igal ajal loobuda petitsiooni toetamisest.

Kui kõik petitsiooni esitajad on toetusest loobunud, muutub petitsioon kehtetuks.

5. Petitsioon tuleb esitada ühes Euroopa Liidu ametlikus keeles.

Muus keeles koostatud petitsioon vaadatakse läbi ainult juhul, kui petitsiooni esitaja on lisanud tõlke ühes ametlikus keeles. Parlamendi kirjavahetus petitsiooni esitajaga toimub selles ametlikus keeles, milles on koostatud tõlge.

Juhatus võib otsustada, et petitsioone võib koostada ja kirjavahetust petitsiooni esitajatega pidada liikmesriigis kasutatavates muudes keeltes.

6. Petitsioonid kantakse nende saabumise järjekorras registrisse, kui need vastavad lõikes 2 toodud tingimustele; vastasel korral need arhiveeritakse ja petitsiooni esitajat teavitatakse sellise otsuse põhjustest.

7. President edastab registrisse kantud petitsiooni vastutavale komisjonile, kes teeb esmalt kindlaks petitsiooni vastuvõetavuse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 227.

Kui vastutav komisjon ei saavuta petitsiooni vastuvõetavuse küsimuses konsensust, loetakse petitsioon vastuvõetavaks, kui seda taotleb vähemalt veerand komisjoni liikmetest.

8. Petitsioon, mille vastutav komisjon on tunnistanud vastuvõetamatuks, arhiveeritakse; petitsiooni esitajat teavitatakse otsusest ja selle põhjustest. Võimaluse korral võib soovitada teisi õiguskaitsevahendeid.

9. Registreeritud petitsioone käsitletakse üldreeglina avalike dokumentidena ning parlament võib läbipaistvuse huvides avaldada petitsiooni esitaja nime ja petitsiooni sisu.

10. Olenemata lõike 9 sätetest, võib petitsiooni esitaja taotleda, et tema nime privaatsuse kaitse huvides ei avaldata; sellisel juhul peab parlament seda taotlust arvestama.

Kui petitsiooni esitaja kaebust ei ole võimalik anonüümsuse tõttu uurida, konsulteeritakse edasise tegevuse osas petitsiooni esitajaga.

11. Petitsiooni esitaja võib taotleda, et tema petitsiooni käsitletakse konfidentsiaalselt. Sellisel juhul võtab parlament sobivad meetmed tagamaks, et petitsiooni sisu ei avalikustata. Petitsiooni esitajat teavitatakse, millistel tingimustel seda sätet kohaldatakse.

12. Kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks, võib ta saata küsimuse edasi Euroopa Ombudsmanile.

13. Parlamendile saadetud petitsioonid, mille esitajaks on füüsilised või juriidilised isikud, kes ei ole Euroopa Liidu kodanikud ning kes ei ela ega oma registrijärgset asukohta mõnes liikmesriigis, registreeritakse ja arhiveeritakse eraldi. Iga kuu saadab president petitsioonide läbivaatamise eest vastutavale komisjonile eelmisel kuul saabunud selliste petitsioonide nimekirja, milles on ära toodud ka petitsioonide teemad; vastutav komisjon võib välja nõuda petitsioonid, mille läbivaatamist ta peab vajalikuks.

Artikkel 202 Petitsioonide läbivaatamine

1. Vastutav komisjon käsitleb vastuvõetavaks tunnistatud petitsioone oma tavapärase töö käigus korralisel koosolekul toimuval arutelul või kirjaliku menetluse teel. Petitsiooni esitajad võib kutsuda osalema komisjoni koosolekul, millel nende petitsiooni käsitletakse, ja petitsiooni esitaja võib ka ise kohalolekut taotleda. Petitsiooni esitajale sõna andmise üle otsustab koosoleku juhataja oma äranägemisel.

2. Komisjon võib seoses vastuvõetava petitsiooniga otsustada koostada algatusraporti vastavalt artikli 48 lõikele 1 või esitada parlamendile lühikese resolutsiooni ettepaneku, kui esimeeste konverents ei esita selle kohta vastuväiteid. Resolutsiooni ettepanek lisatakse hiljemalt kaheksa nädalat pärast selle komisjonis vastuvõtmist toimuva osaistungjärgu päevakorra projekti. Resolutsiooni ettepanek pannakse ühele hääletusele ja selle üle ei toimu arutelu, välja arvatud juhul, kui esimeeste konverents otsustab erandkorras kohaldada artiklit 139.

Vastutav komisjon võib artikli 49 ja VII lisa alusel küsida arvamust teistelt kõnealuses küsimuses pädevatelt parlamendikomisjonidelt.

3. Kui raport käsitleb eelkõige liidu õiguse kohaldamist või tõlgendamist või kehtiva õiguse kavandatavaid muudatusi, kaasatakse artikli 49 lõike 1 ning artikli 50 esimese ja teise taande kohaselt kõnealuse valdkonna eest vastutav komisjon. Vastutav komisjon kiidab ilma hääletuseta heaks kõnealuse valdkonna eest vastutava komisjoni esitatud ettepanekud resolutsiooni ettepaneku nende osade kohta, mis käsitlevad liidu õiguse kohaldamist või tõlgendamist või kehtiva õiguse muudatusi. Kui vastutav komisjon ei võta ettepanekuid vastu, võib kaasatud komisjon esitada need otse täiskogule.

4. Luuakse elektrooniline register, milles kodanikud saavad avaldada petitsiooni esitajale toetust või sellest loobuda, andes vastuvõetavaks tunnistatud ja registrisse kantud petitsioonile elektroonilise allkirja.
 5. Petitsioonide uurimisel, faktide tuvastamisel ja lahenduste otsimisel võib vastutav komisjon korraldada andmete kogumise külastuse liikmesriiki või piirkonda, mida petitsioon puudutab.
- Osalejad koostavad külastuse kohta aruande. Pärast aruande heakskiitmist komisjonis edastatakse see presidendile.
6. Komisjon võib paluda Euroopa Komisjonilt abi, eelkõige liidu õiguse kohaldamise või selle järgimise täpsustamiseks ning petitsiooniga seotud teabe või dokumentide saamiseks. Euroopa Komisjoni esindajad kutsutakse osalema komisjoni koosolekul.
 7. Komisjon võib paluda presidendil edastada komisjoni arvamus või soovitus meetmete võtmiseks või vastuse saamiseks Euroopa Komisjonile, nõukogule või asjaomase liikmesriigi ametiasutusele.
 8. Komisjon teavitab parlamenti iga kuue kuu järel oma arutelude tulemustest.

Eelkõige teavitab komisjon parlamenti meetmetest, mida nõukogu või Euroopa Komisjon on võtnud parlamendi edastatud petitsioonide alusel.

9. Petitsiooni esitajale teatakse komisjoni otsus ja selle põhjendused.

Kui vastuvõetavaks tunnistatud petitsiooni läbivaatamine on lõpetatud, kuulutatakse käsitlemine lõppenuks ja sellest teavitatakse petitsiooni esitajat.

Artikkel 203 Petitsioonidest teadaandmine

1. Petitsioonidest, mis on kantud artikli 201 lõikes 6 osutatud registrisse, ja olulisematest petitsioonide läbivaatamise menetlust puudutavatest otsustest teavitatakse parlamendiliikmeid täiskogu istungil. Teadaanded kantakse istungi protokollile.
2. Registrisse kantud petitsioonide pealkirjad ja sisukokkuvõtted ning petitsioonide läbivaatamisel esitatud arvamusel ja olulisemad vastuvõetud otsused tehakse andmebaasis üldsusele kättesaadavaks, tingimusel et petitsiooni esitaja on sellega nõus. Konfidentsiaalselt käsitletavaid petitsioone hoitakse parlamendi arhiivis, kus parlamendiliikmed võivad nendega tutvuda.

IX OSA OMBUDSMAN

Artikkel 204 Ombudsmani valimine

1. President kutsub parlamendi ametiaja alguses vahetult pärast tema ametisse valimist või lõikes 8 sätestatud juhtudel üles esitama kandidaate ombudsmani ametikohale ning määrab kindlaks kandidaatide ülesseadmise tähtaja. Üleskutse avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

2. Kandidaat peab saama vähemalt 40 parlamendiliikme toetuse ja need parlamendiliikmed peavad olema pärit vähemalt kahest liikmesriigist.

Parlamendiliige võib toetada ainult ühte kandidaati.

Kandidaatide ülesseadmisel tuleb esitada kõik nõutavad dokumendid, mis kinnitavad, et kandidaat vastab ombudsmani kohustuste täitmist reguleerivate eeskirjade nõuetele.

3. Kandidaatide nimekiri edastatakse vastutavale komisjonile, kes võib taotleda kandidaatide kuulamist.

Kuulamised on avatud kõikidele parlamendiliikmetele.

4. Seejärel esitatakse parlamendile hääletamiseks vastuvõetavate kandidaatide nimekiri (tähestikulises järjekorras).

5. Hääletus on salajane ja ombudsman valitakse antud häälte enamusega.

Kui esimeses kahes hääletusvoorus ei osutu ükski kandidaat valituks, pääsevad järgmisesse hääletusvooru edasi kaks kandidaati, kes said teises hääletusvoorus kõige rohkem hääli.

Võrdse häälte arvu korral osutub valituks vanem kandidaat.

6. Enne hääletuse algust teeb president kindlaks, et kohal on vähemalt pool parlamendi koosseisust.

7. Valituks osutunud isikul palutakse viivitamatult anda ametivanne Euroopa Liidu Kohtu ees.

8. Ombudsman täidab oma kohustusi kuni järgmise ombudsmani ametisse astumiseni, välja arvatud tema surma või ametist vabastamise korral.

Artikkel 205 Ombudsmani tegevus

1. Otsus ombudsmani kohustuste täitmist reguleeriva ametijuhendi ja üldiste tingimuste kohta ning selle otsuse rakendussätted, mille on vastu võtnud ombudsman, on teavitamise eesmärgil lisatud kodukorrale.²¹

2. Ombudsman teavitab parlamenti nimetatud otsuse artikli 3 lõigete 6 ja 7 alusel haldusomavoli juhtudest, mille kohta vastutav komisjon võib koostada raporti. Lisaks esitab ombudsman eelnimetatud otsuse artikli 3 lõike 8 alusel parlamendile iga

²¹Vt XI lisa.

istungjärgu lõpus oma uurimistulemuste kohta aruande. Vastutav komisjon koostab selle kohta raporti, mis esitatakse parlamendile arutamiseks.

3. Ombudsman võib ka anda vastutavale komisjonile komisjoni taotlusel teavet või esineda omal algatusel vastutava komisjoni ees.

Artikkel 206 Ombudsmani ametist tagandamine

1. Kümnendik parlamendi koosseisust võib taotleda ombudsmani ametist tagandamist, kui ombudsman ei vasta enam tingimustele, mis on nõutavad tema ametikohustuste täitmiseks, või kui ta on süüdi rängas eksimuses.

2. Taotlus edastatakse ombudsmanile ja vastutavale komisjonile; kui vastutava komisjoni liikmete enamus on arvamisel, et taotlus on õigustatud, esitab komisjon parlamendile raporti. Kui ombudsman soovib, kuulatakse ta enne raporti hääletusele panemist ära. Parlament teeb pärast arutelu otsuse salajasel hääletusel.

3. Enne hääletuse algust teeb president kindlaks, et kohal on vähemalt pool parlamendi koosseisust.

4. Kui parlament teeb hääletusel otsuse ombudsmani ametist tagandamise kohta, kuid ombudsman ei astu ise ametist tagasi, esitab president hiljemalt hääletusele järgneval osaistungjärgul Euroopa Kohtule taotluse ombudsmani ametist tagandamiseks, paludes kohtul võtta otsus vastu viivitamatult.

Ombudsmani vabatahtlik tagasiastumine lõpetab menetluse.

X OSA PARLAMENDI PEASEKRETARIAAT

Artikkel 207 Peasekretariaat

1. Parlamendi abistab tema töös peasekretär, kelle nimetab ametisse juhatus.

Peasekretär annab juhatuse ees vande täita oma ametikohustusi kohusetundlikult ja erapooletult.

2. Peasekretär juhib peasekretariaati, mille koosseisu ja töökorralduse määrab kindlaks juhatus.

3. Juhatus määrab kindlaks peasekretariaadi ametikohtade loetelu ning eeskirjad, mis reguleerivad ametnike ja muude teenistujate teenistus- ja tasustamistingimusi.

Juhatus määrab kindlaks ka ametnike ja teenistujate kategooriad, mille suhtes kohaldatakse tervikuna või osaliselt Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis artikleid 11–13.

Parlamendi president edastab vajaliku teabe Euroopa Liidu asjaomastele institutsioonidele.

XI OSA EUROOPA TASANDI ERAKONDI PUUDUTAVAD VOLITUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 208 Presidendi volitused ja kohustused

Artikli 20 lõike 4 alusel esindab president parlamenti suhetes Euroopa tasandi erakondadega.

Artikkel 209 Juhatusel volitused ja kohustused

1. Juhatus teeb otsuse Euroopa tasandi erakondade esitatud rahastamisaotluste ja erakondade vahel eraldiste jaotamise kohta. Juhatus koostab nimekirja eraldise saajatest ja summadest.
2. Juhatus teeb otsuse rahastamise peatamise või vähendamise ning ekslikult makstud summade tagasinõudmise kohta.
3. Pärast eelarveaasta lõppu annab juhatus heakskiidu eraldisi saanud erakonna lõplikule tegevusaruandele ja lõppbilansile.
4. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2004/2003 sätestatud nõuetele ja tingimustele võib juhatus anda Euroopa tasandi erakondadele tehnilist abi vastavalt nende ettepanekutele. Juhatus võib delegeerida teatavat liiki tehnilise abi andmise otsuste vastuvõtmise volitused peasekretärile.
5. Kõigil lõigetes 1 kuni 4 nimetatud juhtudel tegutseb juhatus peasekretäri ettepanekute alusel. Juhatus kuulab enne otsuse tegemist ära asjaomase erakonna esindajad, välja arvatud lõigetes 1 ja 4 sätestatud juhtudel. Juhatus võib igal ajal pidada nõu esimeeste konverentsiga.
6. Kui parlament tuvastab kontrolli käigus, et Euroopa tasandi erakond ei pea enam kinni vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetest, teeb juhatus otsuse lõpetada asjaomase erakonna rahastamine.

Artikkel 210 Vastutava komisjoni ja parlamendi täiskogu volitused ja kohustused

1. Kui seda taotleb veerand parlamendiliikmetest, kes kuuluvad vähemalt kolme fraktsiooni, palub president pärast esimeeste konverentsil toimunud arvamuste vahetust vastutaval komisjonil kontrollida, kas Euroopa tasandi erakond peab (sealhulgas oma programmis ja tegevuses) kinni Euroopa Liidu aluspõhimõtetest, s.t vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetest.
2. Vastavalt määrusele (EÜ) nr 2004/2003 kuulab vastutav komisjon enne otsuse ettepaneku parlamendile esitamist ära asjaomase erakonna esindajad, palub sõltumatutest väljapaistvatest isikutest koosneval komiteel esitada oma arvamuse ja võtab seda arvesse.
3. Parlament hääletab asjaomase erakonna poolt lõikes 1 nimetatud põhimõtetest kinnipidamist käsitleva otsuse ettepaneku üle ja teeb otsuse antud häälte enamusega. Muudatuse ettepanekuid esitada ei saa. Kui otsuse ettepanek ei saa häälteenamust, loetakse vastuvõetuks vastupidine otsus.

4. Parlamendi otsus jõustub päeval, kui lõikes 1 nimetatud taotlus parlamendile esitati.
5. Parlamenti esindab sõltumatutest väljapaistvatest isikutest koosnevas komitees president.
6. Vastutav komisjon koostab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2004/2003 ettenähtud aruande määruse kohaldamise ja rahastatud tegevuste kohta ning esitab selle täiskogu istungile.

XII OSA KODUKORRA KOHALDAMINE JA MUUTMINE

Artikkel 211 Kodukorra kohaldamine

1. Kui kodukorra kohaldamisel või tõlgendamisel tekib kahtlusi, võib president saata küsimuse arutamiseks vastutavale komisjonile.

Komisjonide esimehed võivad toimida samamoodi, kui selliseid kahtlusi tekib komisjoni töö käigus ja sellega seotult.

2. Vastutav komisjon otsustab, kas on vaja teha ettepanek kodukorra muutmiseks. Vastutav komisjon järgib artiklis 212 sätestatud menetlust.

3. Kui vastutav komisjon otsustab, et piisab kehtiva kodukorra tõlgendusest, edastab ta oma tõlgenduse presidendile, kes teavitab sellest järgmisel osaistungjärgul parlamenti.

4. Kui fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget vaidlustavad vastutava komisjoni tõlgenduse, pannakse küsimus parlamendis hääletusele. Parlament võtab teksti vastu antud häälte enamusega, tingimusel et kohal on vähemalt kolmandik parlamendi koosseisust. Kui tõlgendus lükatakse tagasi, saadetakse küsimus tagasi vastutavale komisjonile.

5. Tõlgendused, mille kohta vastuväiteid ei esitata, ja parlamendis vastu võetud tõlgendused lisatakse kaldkirjas selgitavate märkustena kodukorra vastava artikli või artiklite juurde.

6. Tõlgendused loovad pretsedendi, mida tuleb tulevikus kõnealuste artiklite kohaldamisel ja tõlgendamisel arvestada.

7. Vastutav komisjon vaatab kodukorra ja selle tõlgendused regulaarselt läbi.

8. Kui kodukorra sätetega antakse õigusi teatavale arvule parlamendiliikmetele, asendatakse see arv parlamendiliikmete koguarvu suurenemise korral (nt Euroopa Liidu laienemisel) automaatselt lähima täisarvuga, mis moodustab parlamendiliikmete arvust sama suure osa nagu enne.

Artikkel 212 Kodukorra muutmine

1. Iga parlamendiliige võib teha ettepaneku kodukorra ja selle lisade muutmiseks ning lisada ettepanekule vajaduse korral lühikesed selgitused.

Muudatusettepanekud tõlgitakse, trükitakse, jagatakse välja ja edastatakse vastutavale komisjonile; vastutav komisjon vaatab ettepanekud läbi ja otsustab, kas esitada need parlamendile või mitte.

Muudatusettepanekute täiskogul arutamise suhtes kohaldatakse artikleid 156, 157 ja 161 ning nendes artiklites kasutatud väljendeid „algtekst” ja „õigusakti ettepanek” tõlgendatakse kui viidet kehtivale sättele.

2. Kodukorra kohta esitatud muudatusettepanekud võetakse vastu parlamendi koosseisu hääleteenamusega.

3. Kui ettepanekute hääletusele panemise ajal ei otsustata teisiti, jõustuvad kodukorra ja selle lisade kohta vastu võetud muudatusettepanekud nende vastuvõtmisele järgneva osaistungjärgu esimesel päeval.

XIII OSA MUUD SÄTTED

Artikkel 213 Liidu sümbolid

1. Parlament tunnistab ja kasutab järgmisi liidu sümboleid:
 - lipp, mille sinisel taustal on kaheteistkümnest kuldsest tähest koosnev ring;
 - hümn, mille aluseks on „Ood rõõmule” Ludwig van Beethoveni üheksandast sümfooniast;
 - juhtlause „Ühinenud mitmekesisuses”.
2. Parlament tähistab 9. mail Euroopa päeva.
3. Lipp heisatakse kõikidel parlamendi hoonetel ja ametlike sündmuste puhul. Lippu kasutatakse kõikides parlamendi koosolekuruumides.
4. Hümn mängitakse uue koosseisu esimese istungi ja muude pidulike istungite alguses, eelkõige riigipeade ja valitsusjuhtide vastuvõtmisel ning pärast laienemist uute parlamendiliikmete tervitamisel.
5. Juhtlause kasutatakse parlamendi ametlikel dokumentidel.
6. Juhatus uurib sümbolite täiendava kasutamise võimalusi parlamendis. Juhatus kehtestab käesoleva artikli üksikasjalikud rakendussätted.

Artikkel 214 Pooleliolevad küsimused

Viimase valimistele eelneva osaistungjärgu lõppedes loetakse kõik pooleliolevad küsimused aegunuks, ilma et see piiraks teise lõigu kohaldamist.

Parlamendikoosseisu ametiaja alguses teeb esimeeste konverents otsuse parlamendikomisjonide ja teiste institutsioonide esitatud põhjendatud avalduste kohta, milles taotletakse eelmise parlamendikoosseisu poolt lõpetamata jäänud küsimuste käsitlemise uuesti alustamist või käsitlemise jätkamist.

Neid sätteid ei kohaldata petitsioonide ja teatiste suhtes, mille puhul ei ole vaja vastu võtta otsust.

Artikkel 215 Lisade esitus

Kodukorra lisad on jagatud nelja osasse:

- a) kodukorras sätestatud menetluste rakendussätted, mis on vastu võetud antud häälte enamusega (VII lisa);
- b) sätted, mis on vastu võetud kodukorra erisätete rakendamisel ning nendes sätestatud menetluste ja enamusnõuete kohaselt (I, II, III, IV, VI, VIII (A, C ja D osa) ning X lisa);
- c) parlamendis kohaldatavad või parlamendi töö seisukohast olulised institutsioonidevahelised kokkulepped ja aluslepingute alusel vastu võetud sätted. Otsused nende sätete kodukorra lisadena esitamise kohta võtab parlament vastu vastutava komisjoni ettepanekul antud häälte enamusega (VIII lisa B osa, IX, XI, XII, XIII, XIV, XV, XIX ja XX lisa);

- d) parlamendi asjaomaste organite vastu võetud suunised ja tegevusjuhendid (XVI, XVII, XVIII ja XXI lisa).

Artikkel 216 Parandused

1. Kui parlamendis vastu võetud tekstis leitakse viga, esitab president vastutavale komisjonile vajaduse korral paranduse projekti.
2. Kui parlamendis vastu võetud ja teiste institutsioonidega kokku lepitud tekstis leitakse viga, püüab president enne vastavalt lõikele 1 toimimist saada vajalike paranduste osas nende institutsioonide nõusoleku.
3. Vastutav komisjon vaatab paranduse projekti läbi ja esitab selle parlamendile, kui ta on veendunud, et on tekkinud viga, mida on võimalik esitatud viisil parandada.
4. Parandus tehakse teatavaks järgmisel osaistungjärgul. Parandus loetakse heakskiidetuks, kui 48 tunni jooksul alates selle teatavakstegemisest ei esita fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget taotlust selle hääletusele panemiseks. Kui parandust ei kiideta heaks, saadetakse see tagasi vastutavale komisjonile, kes võib esitada muudetud paranduse või menetluse lõpetada.
5. Heakskiidetud parandused avaldatakse samal viisil nagu tekst, mida need puudutavad. Artikleid 72, 73 ja 74 kohaldatakse vajalike muudatustega.

I LISA Artikli 9 lõike 1 rakendussätted: läbipaistvus ja parlamendiliikmete majanduslikud huvid

Artikkel 1

1. Enne kui parlamendiliige võtab parlamendis või selle organis sõna või kui ta seatakse üles raportööri kandidaadina ja tal on kõnealuses küsimuses otseseid majanduslikke huvisid, teatab ta sellest suuliselt.

2. Enne kui parlamendiliige nimetatakse parlamendi või selle organi ametikandjaks artiklite 13, 191 või artikli 198 lõike 2 alusel, samuti enne, kui ta valitakse või nimetatakse ametliku delegatsiooni liikmeks artikli 68 või artikli 198 lõike 2 alusel, peab ta olema nõuetekohaselt täitnud käesoleva lisa artiklis 2 nimetatud deklaratsiooni.

Artikkel 2

Kvestorid peavad registrit, milles parlamendiliikmed deklareerivad isiklikult ja üksikasjalikult järgmised andmed:

- a) parlamendiliikme ametialane ja muu tasustatud tegevus;
- b) igasugune palk, mida parlamendiliige saab seoses mandaadi täitmisega mõnes teises parlamendis;
- c) igasugune rahaline toetus ja toetus personali või ainelisel kujul, mida parlamendiliige lisaks Euroopa Parlamendi eraldistele saab seoses oma poliitilise tegevusega kolmandatelt isikutelt, kelle andmed avalikustatakse.

Parlamendiliikmed ei tohi oma ametikohustuste täitmisega seoses võtta vastu muid kingitusi ega hüvesid.

Parlamendiliikmed vastutavad isiklikult registrile esitatud deklaratsiooni õigsuse eest ja seda tuleb igal aastal uuendada.

Juhatus võib aeg-ajalt koostada nimekirja andmetest, mille deklareerimist registris ta peab vajalikuks.

Kui parlamendiliige pärast asjakohase nõude esitamist punktides a ja b sätestatud deklaratsiooni esitamise kohustust ei täida, palub president tal deklaratsiooni esitada hiljemalt kahe kuu jooksul. Kui deklaratsiooni selleks tähtjaks ei esitata, avaldatakse nõude vastu eksinud parlamendiliikme nimi ja märged nõude täitmata jätmise kohta tähtajale järgneva osaistungjärgu esimese päeva protokollis. Kui pärast eksimuse avaldamist keeldub parlamendiliige jätkuvalt deklaratsiooni esitamast, rakendab president parlamendiliikme tegevuse peatamiseks artiklis 153 sätestatud meetmeid.

Parlamendiliikmete ühenduste, s.o nii laiendatud tööruhmade kui ka muude mitteametlike rühmade esimehed peavad deklareerima igasuguse rühmale antud rahalise ja muu toetuse (nt abi sekretariaadi tööna), mis tuleb käesoleva artikli alusel deklareerida juhul, kui sellist toetust antakse parlamendiliikmele üksikisikuna.

Kvestorid vastutavad registri pidamise eest ja koostavad üksikasjalikud eeskirjad rühmadele väljastpoolt antud toetuse deklareerimise kohta.

Artikkel 3

Register on avalik.

Üldsusele võib tagada elektroonilise juurdepääsu registrile.

Artikkel 4

Parlamendiliikmetele kehtivad majanduslike huvide deklareerimise kohustused nende valimisliikmesriigi õigusaktide alusel.

II LISA Infotunni läbiviimine artikli 116 alusel

A. Suunised

1. Vastuvõetavaks loetakse ainult küsimused, mis
 - on lühikesed ja võimaldavad anda lühikese vastuse;
 - kuuluvad Euroopa Komisjoni või nõukogu pädevusse ja vastutusalasse ning pakuvad üldist huvi;
 - ei nõua asjaomaselt institutsioonilt eelnevat põhjalikku uuringut;
 - on selgelt sõnastatud ja seotud konkreetse teemaga;
 - ei sisalda väiteid ega arvamusi;
 - ei käsitle üksnes isiklike teemasid;
 - ei ole mõeldud dokumentide või statistilise teabe hankimiseks;
 - on esitatud küsivas vormis.
2. Küsimus ei ole vastuvõetav, kui päevakord näeb juba ette sama teema arutamise asjaomase institutsiooni osavõtul.
3. Küsimus ei ole vastuvõetav, kui sama või sarnane küsimus on juba esitatud ja sellele on vastatud viimase kolme kuu jooksul või kui küsimuses palutakse sellist teavet parlamendi mõne konkreetse resolutsiooni järelmeetmete kohta, mida on juba andnud Euroopa Komisjon kirjalikus järelteates, v.a juhul, kui on toimunud uusi arenguid või küsimuse autor soovib saada täiendavat teavet. Esimesel juhul antakse küsimuse autorile koopia varem esitatud küsimusest ja vastusest.

Täiendavad küsimused

4. Parlamendiliige võib pärast küsimusele vastuse saamist esitada kuni kaks täiendavat küsimust.
5. Käesolevates suunistes toodud vastuvõetavuse tingimused kehtivad ka täiendavate küsimuste puhul.
6. Täiendavate küsimuste vastuvõtmise üle otsustab president, kes vajaduse korral piirab küsimuste arvu nii, et iga küsimuse esitanud parlamendiliige saaks oma küsimusele vastuse.

President ei ole kohustatud lugema eelpool toodud vastuvõetavuse tingimustele vastavat täiendavat küsimust vastuvõetavaks juhul, kui

- a) see võib häirida infotunni korrakohast läbiviimist või
- b) põhiküsimust, mille juurde see kuulub, on juba piisavalt käsitletud teiste täiendavate küsimustega, või
- c) sellel puudub otsene seos põhiküsimusega.

Küsimustele antavad vastused

7. Asjaomane institutsioon peab andma küsimustele lühikesed ja teemakohased vastused.

8. Kui küsimuste sisu võimaldab, võib president pärast küsimuste esitajatega konsulteerimist otsustada, et asjaomane institutsioon annab neile ühise vastuse.
9. Küsimusele vastatakse üksnes juhul, kui küsimuse esitaja on kohal või ta on teatanud presidendile enne infotunni algust kirjalikult oma asendaja nime.
10. Kui küsimuse esitajat ega tema asendajat ei ole kohal, muutub küsimus kehtetuks.
11. Kui parlamendiliige esitab küsimuse, kuid ta ise ega tema asendaja ei osale infotunnil, tuleb president talle kirjalikult meelde kohustust viibida kohal või nimetada esindaja. Kui president peab sellise kirja saatma 12 kuu vältel kolm korda, kaotab parlamendiliige kuueks kuuks õiguse infotunnil küsimusi esitada.
12. Kui küsimuse esitaja ei nõua artikli 117 lõike 3 kohaldamist, antakse ajapuuduse tõttu vastamata jäänud küsimustele vastus artikli 117 lõike 4 esimese lõigu alusel.
13. Kirjalike vastuste suhtes kohaldatakse artikli 117 lõigete 3 ja 5 sätteid.

Tähtajad

14. Küsimused esitatakse hiljemalt üks nädal enne infotunni algust. Küsimusi, mida selleks tähtajaks ei ole esitatud, võib infotunnil käsitleda asjaomase institutsiooni nõusolekul.

Vastuvõetavaks tunnistatud küsimused jagatakse parlamendiliikmetele välja ja edastatakse asjaomastele institutsioonidele.

B. Soovitused

(väljavõte Euroopa Parlamendi 13. novembri 1986. aasta resolutsioonist)

Euroopa Parlament:

1. soovitab infotunni läbiviimisel rangemalt kohaldada selleks artikli 43²² alusel vastu võetud suuniseid ja eriti suuniste punkti 1, mis käsitleb küsimuste vastuvõetavust;
2. soovitab Euroopa Parlamendi presidendil sagedamini kasutada talle artikli 43 lõikes 3²³ antud õigust infotunni küsimusi teemade järgi rühmitada; on samas seisukohal, et selliselt rühmitada saab ainult küsimusi, mis on osaistungjärgule esitatud küsimuste nimistu esimeses pooles;
3. soovitab presidendil täiendavate küsimuste puhul reeglina lubada esitada ühe täiendava küsimuse põhiküsimuse esitajal ja ühe või kõige rohkem kaks täiendavat küsimust teistel parlamendiliikmetel, kes eelistatavalt peaksid kuuluma põhiküsimuse esitajaga võrreldes teise fraktsiooni ja/või esindama teisi liikmesriike; tuleb meelde, et täiendavad küsimused peavad olema lühikesed ja esitatud küsivas vormis, ning soovitab, et nende pikkus ei ületaks 30 sekundit;

²²Nüüd artikkel 116.

²³Nüüd artikli 116 lõige 3.

4. kutsub Euroopa Komisjoni ja nõukogu üles vastavalt suuniste punktile 7 jälgima, et nende vastused oleksid lühikesed ja teemakohased.

III LISA Suunised artiklite 117 ja 118 alusel esitatavate kirjalikult vastatavate küsimuste kohta

1. Kirjalikult vastatavad küsimused:
 - peavad selgelt ära näitama adressaadi, kellele need tavapäraste institutsioonidevaheliste kanalite kaudu tuleb edastada;
 - peavad kuuluma adressaatide pädevusse ja vastutusalasse ning pakkuma üldist huvi;
 - peavad olema lühikesed ja sisaldama arusaadavat küsimust;
 - ei tohi sisaldada solvavat väljendusviisi;
 - ei tohi käsitleda üksnes isiklike teemasid.
2. Kui küsimus ei vasta käesolevatele suunistele, nõustab sekretariaat küsimuse esitajat vastuvõetava küsimuse koostamisel.
3. Kui eelnenud kuue kuu jooksul on esitatud sama või sarnane küsimus ja sellele on vastatud või kui küsimuses palutakse sellist teavet parlamendi mõne konkreetse resolutsiooni järeelmeetmete kohta, mida on juba andnud Euroopa Komisjon kirjalikus järelteatises, edastab sekretariaat küsimuse esitajale koopia eelmisest küsimusest ja vastusest. Uut küsimust adressaatidele ei edastata, v.a juhul, kui küsimuse esitaja toob välja uusi märkimisväärsed arenguid või soovib lisateavet.
4. Kui küsimusega soovitakse saada faktilist või statistilist teavet, mis on juba kättesaadav parlamendi raamatukogus, teavitab raamatukogu parlamendiliiget, kes võib küsimuse tagasi võtta.
5. Omavahel seotud teemasid käsitlevatele küsimustele võib anda ühise vastuse.

IV LISA Suunised ja üldpõhimõtted päevakorra teemade valikuks arutelu korraldamisel inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite üle artikli 122 alusel

Aluspõhimõtted

1. Eelisjärjekorras käsitletakse selliseid resolutsiooni ettepanekuid, mille eesmärk on esitada parlamendi seisukoht nõukogule, Euroopa Komisjonile, liikmesriikidele, kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele enne teatava sündmuse toimumist, kui toimuv osaistungjärk on ainus, millel hääletus jõutakse õigeaegselt läbi viia.
2. Resolutsiooni ettepanekud ei tohi olla pikemad kui 500 sõna.
3. Eelisjärjekorras käsitletakse aluslepingutes sätestatud Euroopa Liidu vastutusaladega seotud teemasid, tingimusel et need on väga olulise tähtsusega.
4. Aruteluks valitud teemade arv peab võimaldama korraldada nende üle arutelu, mis on kooskõlas nende tähtsusega, ja ei tohiks ületada kolme teemat, sealhulgas alateemad.

Praktilised üksikasjad

5. Euroopa Parlamendile ja fraktsioonidele tehakse teatavaks, milliseid aluspõhimõtteid inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutelu teemade valikul rakendatakse.

Kõneaja piirangud ja jaotamine

6. Kõneaja paremaks ärakasutamiseks lepib president pärast fraktsioonide esimeestega konsulteerimist nõukogu ja Euroopa Komisjoniga kokku avalduste tegemiseks vajaliku kõneaja piiramises arutelul inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite üle.

Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg

7. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg määratakse arvestusega, et nende tekstide ametlikes keeltes kättesaadavaks tegemise ning resolutsiooni ettepaneku arutelu vahele jääb piisavalt aega, mis võimaldab parlamendiliikmetel ja fraktsioonidel nende üle vajalikul määral aru pidada.

V LISA (välja jäetud)

VI LISA Eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuste läbivaatamine ja vastuvõtmine

Artikkel 1 Dokumendid

1. Trükitakse ja jagatakse välja järgmised dokumendid:
 - a) Euroopa Komisjoni edastatud tulude ja kulude aruanne, finantsanalüüs ning bilanss;
 - b) kontrollikoja aastaaruanne ja eriaruanded koos institutsioonide vastustega;
 - c) kontrollikoja kinnitav avaldus raamatupidamiskontode usaldatavuse ja nende aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287;
 - d) nõukogu soovitus.
2. Nimetatud dokumendid edastatakse vastutavale komisjonile. Kõik asjaomased komisjonid võivad esitada arvamuse.
3. Kui teised komisjonid soovivad esitada arvamuse, määrab president tähtaja, mille jooksul tuleb arvamused edastada vastutavale komisjonile.

Artikkel 2 Raporti arutamine

1. Parlament arutab vastutava komisjoni eelarve täitmisele heakskiidu andmise raportit enne kontrollikoja aastaaruande vastuvõtmisele järgneva aasta 30. aprilli, nagu nõutakse finantsmääruses.
2. Kui käesolevas lisas ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse parlamendi kodukorra artikleid, mis käsitlevad muudatusettepanekuid ja hääletamist.

Artikkel 3 Raporti sisu

1. Vastutava komisjoni koostatud raportis eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta sisalduvad:
 - a) ettepanek võtta vastu otsus eelarve täitmisele heakskiidu andmise või selle edasilükkamise kohta (hääletus aprilli osaistungjärgul) või ettepanek võtta vastu otsus eelarve täitmisele heakskiidu andmise või sellest keeldumise kohta (hääletus oktoobri osaistungjärgul);
 - b) otsuse ettepanek liidu kõikide tulude, kulude, varade ja kohustuste raamatupidamiskontode sulgemise kohta;
 - c) resolutsiooni ettepanek, mis sisaldab kommentaare punktis a nimetatud otsuse ettepaneku kohta, sealhulgas hinnangut Euroopa Komisjoni eelarve haldamisele eelarveaasta jooksul ja tähelepanekuid kulutuste tegemise kohta tulevikus;
 - d) eraldi lisana Euroopa Komisjonilt saadud dokumentide ja Euroopa Komisjonilt taotletud, kuid saamata jäänud dokumentide loetelu;
 - e) asjaomaste komisjonide arvamused.

2. Kui vastutav komisjon teeb ettepaneku eelarve täitmisele heakskiidu andmine edasi lükata, esitatakse vastavas resolutsiooni ettepanekus muu hulgas:
- a) edasilükkamise põhjused;
 - b) täiendavad meetmed, mille võtmist Euroopa Komisjonilt oodatakse, ja nende tähtsajad;
 - c) dokumendid, mis on nõutavad selleks, et parlamendi saaks teha teadliku otsuse.

Artikkel 4 Arutelu ja hääletus parlamendis

1. Kõik vastutava komisjoni raportid eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta lisatakse nende esitamisele järgneva esimese osaistungjärgu päevakorda.
2. Muudatusettepanekuid saab esitada ainult artikli 3 lõike 1 punkti c alusel esitatud resolutsiooni ettepanekute kohta.
3. Kui artiklis 5 ei ole ette nähtud teisiti, järgitakse otsuse ettepanekute ja resolutsiooni ettepaneku hääletusel artiklis 3 esitatud korda.
4. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 231 teeb parlament otsuse antud hääle enamusega.

Artikkel 5 Menetluslikud erinevused

1. Hääletus aprilli osaistungjärgul

Aprilli osaistungjärgul tehakse raportis ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmine edasi lükata.

- a) Kui ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit saab häälteenamuse, siis heakskiit antakse. See tähendab ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist.

Kui heakskiidu andmise ettepanek ei saa häälteenamust, loetakse heakskiidu andmine edasilükatuks ja vastutav komisjon esitab kuue kuu jooksul uue raporti, mis sisaldab ettepanekut anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmisest keelduda.

- b) Kui parlament võtab vastu ettepaneku eelarve täitmisele heakskiidu andmine edasi lükata, esitab vastutav komisjon kuue kuu jooksul uue raporti, mis sisaldab ettepanekut anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmisest keelduda. Sellisel juhul lükkub ka raamatupidamiskontode sulgemine edasi ja vastav ettepanek esitatakse uuesti koos uue raportiga.

Kui ettepanek eelarve täitmisele heakskiidu andmine edasi lükata ei saa häälteenamust, loetakse heakskiit antuks. Sellisel juhul tähendab see otsus ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist. Resolutsiooni ettepaneku võib sellele vaatamata hääletusele panna.

2. Hääletus oktoobri osaistungjärgul

Teisel etapil tehakse raportis ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmisest keelduda.

a) Kui ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit saab häälteenamuse, siis heakskiit antakse. See tähendab ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist.

Kui heakskiidu andmise ettepanek ei saa häälteenamust, loetakse, et heakskiidu andmisest on keeldutud. Ametlik ettepanek eelarveaasta raamatupidamiskontode sulgemiseks esitatakse vastuvõtmiseks mõnel järgneval osaistungjärgul, millel Euroopa Komisjonil palutakse teha avaldus.

b) Kui ettepanek eelarve täitmisele heakskiidu andmisest keelduda saab häälteenamuse, esitatakse ametlik ettepanek eelarveaasta raamatupidamiskontode sulgemiseks mõnel järgneval osaistungjärgul, millel Euroopa Komisjonil palutakse teha avaldus.

Kui heakskiidu andmisest keeldumise ettepanek ei kogu antud hääle enamust, loetakse heakskiit antuks. Sellisel juhul tähendab see otsus ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist. Resolutsiooni ettepaneku võib sellele vaatamata hääletusele panna.

3. Kui resolutsiooni ettepanek või raamatupidamiskontode sulgemise ettepanek sisaldavad sätteid, mis on vastuolus parlamendi hääletusega eelarve täitmisele heakskiidu andmise üle, võib parlamendi president pärast konsulteerimist vastutava komisjoni esimehega võtta vastu otsuse lükata ettepaneku hääletus edasi ja määrata uue tähtaja muudatusettepanekute esitamiseks.

Artikkel 6 Eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuste rakendamine

1. President edastab Euroopa Komisjonile ja kõigile teistele institutsioonidele kõik artikli 3 alusel parlamendis vastu võetud otsused ja resolutsioonid ning korraldab nende avaldamise Euroopa Liidu Teataja õigusaktide avaldamiseks ette nähtud seerias.

2. Vastutav komisjon annab vähemalt kord aastas parlamendile aru meetmetest, mida institutsioonid on võtnud, tulenevalt heakskiidu andmise otsustele lisatud märkustest ning teistest märkustest, mis sisalduvad parlamendi resolutsioonides kulutuste tegemise kohta.

3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 265 võib president parlamendi nimel ja eelarvekontrolli eest vastutava komisjoni raporti alusel esitada Euroopa Liidu Kohtule hagi institutsiooni vastu, kes ei täida kohustusi, mis tulenevad heakskiidu andmise otsustele lisatud märkustest või muudest märkustest, mis on lisatud kulutuste tegemist käsitlevatele resolutsioonidele.

VII LISA Parlamendi alaliste komisjonide volitused ja vastutusalad²⁴

I Väliskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) ning Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (EJKP). Selles küsimuses abistab komisjoni julgeoleku- ja kaitse allkomisjon;
2. suhted ELi teiste institutsioonide ja organitega, ÜRO ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide ning parlamentidevaheliste assambleedega küsimustes, mis kuuluvad komisjoni vastutusalasse;
3. poliitiliste suhete tugevdamine kolmandate riikidega ulatuslikumate koostöö- ja abiprogrammide või rahvusvaheliste lepingute nagu assotsiatsiooni- või koostöölepingute kaudu, eelkõige riikidega, mis asuvad Euroopa Liidu vahetus läheduses;
4. Euroopa riikide Euroopa Liiduga ühinemist käsitlevate läbirääkimiste alustamine, järelevalve ja lõpuleviimine;
5. inimõiguste ja vähemuste kaitse ning demokraatlike väärtuste edendamisega seotud küsimused kolmandates riikides. Selles küsimuses toetab komisjoni tegevust inimõiguste allkomisjon. Ilma et see piiraks asjakohaste eeskirjade kohaldamist, kutsutakse allkomisjoni koosolekutele teiste sama valdkonnaga tegelevate komisjonide liikmeid ja asutuste esindajaid.

Väliskomisjon koordineerib parlamentaarsete ühiskomisjonide ja parlamentaarsete koostöökomisjonide ning parlamentidevaheliste delegatsioonide ja ad hoc delegatsioonide tööd ning tema vastutusalasse kuuluvaid valimisvaatlusmissioone.

II Arengukomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu arengu- ja koostööpoliitika edendamine, rakendamine ja järelevalve, sealhulgas:
 - a) kahepoolne ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja parlamentidevaheliste foorumite raames toimuv poliitiline dialoog arengumaadega;
 - b) abi arengumaadele ja koostöölepingud nendega;
 - c) demokraatlike väärtuste, hea valitsemistava ja inimõiguste edendamine arengumaades;
2. AKV-ELi partnerluslepingu küsimused ja suhted vastavate asutustega;
3. parlamendi osalemine valimisvaatlusmissioonides, vajaduse korral koostöös teiste pädevate komisjonide ja delegatsioonidega.

Arengukomisjon koordineerib oma vastutusalasse kuuluvate parlamentidevaheliste delegatsioonide ja ad hoc delegatsioonide tööd.

²⁴Vastu võetud parlamendi 6. mai 2009. aasta otsusega.

III Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

Euroopa Liidu ühise kaubanduspoliitika loomine ja rakendamine ning välismajandussuhted, eelkõige:

1. finants-, majandus- ja kaubandussuhted kolmandate riikide ning piirkondlike organisatsioonidega;
2. tehnilise ühtlustamise ja standardiseerimise meetmed valdkondades, mida reguleerib rahvusvaheline õigus;
3. suhted asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ning väljaspool liitu asuvate piirkondlike majandus- ja kaubandusintegratsiooni edendavate organisatsioonidega;
4. suhted WTOga, sealhulgas selle parlamentaarne mõõde.

Kolmandate riikidega suhtlemise majandus- ja kaubandusaspektides teeb rahvusvahelise kaubanduse komisjon koostööd asjaomaste parlamentidevaheliste delegatsioonide ja ad hoc delegatsioonidega.

IV Eelarvekomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu tulude ja kulude mitmeaastane finantsraamistik ning liidu omavahendite süsteem;
2. parlamendi eelarvealased õigused, s.o Euroopa Liidu eelarve ning institutsioonidevaheliste kokkulepete üle läbirääkimiste pidamine ja kokkulepete rakendamine selles valdkonnas;
3. parlamendi eelarvestus vastavalt kodukorras sätestatud menetlusele;
4. detsentraliseeritud asutuste eelarved;
5. Euroopa Investeeringupanga finantstegevus;
6. Euroopa Arengufondi lisamine eelarvesse, ilma et see piiraks AKV-ELi partnerluslepingu eest vastutava komisjoni volitusi;
7. kõikide liidu õigusaktide finantsmõju ja kokkusobivus mitmeaastase finantsraamistikuga, ilma et see piiraks asjaomaste komisjonide volitusi;
8. jooksva eelarve täitmise jälgimine ja hindamine kodukorra artikli 78 lõikest 1 olenemata, assigneeringute ümberpaigutamine, ametikohtade loeteluga seotud menetlused, haldusassigneeringud ja olulise finantsmõjuga kinnisvaraprojektidega seotud arvamused;
9. finantsmäärus, välja arvatud küsimused, mis käsitlevad eelarve täitmist, haldamist ja kontrollimist.

V Eelarvekontrollikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu ja Euroopa Arengufondi eelarve täitmise kontroll ja parlamendi eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsused, kaasa arvatud

- institutsioonisisesed heakskiidu andmise menetlused ning kõik selliste otsuste kaas- või rakendusmeetmed;
2. Euroopa Liidu, selle institutsioonide ja liidu rahastatavate organite kontode ja bilansside sulgemine, aruandlus ning auditeerimine, kaasa arvatud ülekantavate vahendite kindlaksmääramine ja saldode kinnitamine;
 3. Euroopa Investeeringuspanga finantstegevuse kontroll;
 4. liidu eri rahastamisvormide tõhususe hindamine Euroopa Liidu poliitika rakendamisel;
 5. Euroopa Liidu eelarve täitmisel esinevate pettuste ja eeskirjade eiramise juhtumite uurimine, meetmed selliste juhtumite vältimiseks ja nende eest karistamiseks ning liidu finantshuvide üldine kaitse;
 6. suhted kontrollikojaga, selle liikmete ametissenimetamine ja kontrollikoja aruannete läbivaatamine;
 7. finantsmäärus eelarve täitmist, juhtimist ja kontrolli puudutavates küsimustes.

VI Majandus- ja rahanduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa Liidu majandus- ja rahapoliitika, majandus- ja rahaliidu ning Euroopa rahandus- ja finantssüsteemi toimimine (kaasa arvatud suhted asjaomaste institutsioonide või organisatsioonidega);
2. kapitali ja maksete vaba liikumine (piiriülesed maksed, ühine makseala, maksebilanss, kapitali liikumise ning laenuoliitika, kolmandatest riikidest pärit kapitali liikumise kontroll, meetmed liidu kapitali ekspordi edendamiseks);
3. rahvusvaheline rahandus- ja finantssüsteem (kaasa arvatud suhted rahandus- ja finantsinstitutsioonide ja -organisatsioonidega);
4. konkurentsi- ja riigiabi-eeskirjad;
5. maksusätted;
6. finantsteenuste, -institutsioonide ja -turgude reguleerimine ning järelevalve, kaasa arvatud aruandlus, auditeerimine, raamatupidamise-eeskirjad, ettevõtte juhtimine ning muud finantsteenuseid puudutavad äriühinguõiguse küsimused.

VII Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

VIII Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. keskkonnapoliitika ja keskkonnakaitsemeetmed, eelkõige:
 - a) õhu-, pinnase- ja veereostus, jäätmemajandus ning ringlussevõtt, ohtlikud ained ja valmistised, müratase, kliimamuutus, bioloogilise mitmekesisuse kaitse;
 - b) säästev areng;

- c) rahvusvahelised ja piirkondlikud meetmed ning kokkulepped, mille eesmärk on kaitsta keskkonda;
 - d) keskkonnale tekitatud kahju kõrvaldamine;
 - e) kodanikukaitse;
 - f) Euroopa Keskkonnaagentuur;
 - g) Euroopa Kemikaaliamet;
2. rahvatervis, eelkõige:
- a) rahvatervisealased programmid ja erimeetmed;
 - b) farmaatsia- ja kosmeetikatooted;
 - c) bioterrorismi inimestevahelise seotud aspektid;
 - d) Euroopa Ravimiamet ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus;
3. toiduohutuse küsimused, eelkõige:
- a) toiduainete märgistamine ja ohutus;
 - b) veterinaaria-alased õigusaktid, mis käsitlevad inimeste tervise kaitset; toiduainete ja nende tootmissüsteemide sanitaarkontroll;
 - c) Euroopa Toiduohutusamet ning Euroopa Toidu- ja Veterinaaramet.

IX Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

X Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. siseturu ja tolliliidu valdkonda kuuluvate siseriiklike õigusaktide koordineerimine liidu tasandil, eelkõige:
 - a) kaupade vaba liikumine, kaasa arvatud tehniliste standardite ühtlustamine;
 - b) asutamisõigus;
 - c) teenuste osutamise vabadus, välja arvatud finants- ja postiteenused;
2. meetmed võimalike siseturu toimimist takistavate tegurite tuvastamiseks ja kõrvaldamiseks;
3. siseturu loomise kontekstis tarbijate majanduslike huvide edendamine ja kaitse, välja arvatud rahvatervise ja toiduohutuse küsimused.

XI Transpordi- ja turismikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. raudtee-, maantee-, sisevee-, mere- ja õhutranspordi hõlmava ühise poliitika arendamise küsimused, eelkõige:
 - a) Euroopa Liidu ühised transpordieeskirjad;

- b) üleeuroopaliste võrkude rajamine ja arendamine transpordi infrastruktuuri valdkonnas;
 - c) transporditeenused ja transpordialased suhted kolmandate riikidega;
 - d) transpordi ohutus;
 - e) suhted rahvusvaheliste transpordiasutuste ja -organisatsioonidega;
2. postiteenused;
 3. turism.

XII Regionaalarengukomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuulub:
regionaal- ja ühtekuuluvuspoliitika, eelkõige:

- a) Euroopa Regionaalarengu Fond, Ühtekuuluvusfond ja muud liidu regionaalpoliitilised vahendid;
- b) teiste liidu poliitikavaldkondade mõju hindamine majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele;
- c) liidu struktuurivahendite koordineerimine;
- d) äärepoolseimad piirkonnad ja saared ning piiriülene ja piirkondadevaheline koostöö;
- e) suhted Regioonide Komiteega, piirkondadevahelise koostöö organisatsioonide ning kohalike ja piirkondlike ametiasutustega.

XIII Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. ühise põllumajanduspoliitika toimimine ja arendamine;
2. maaelu arendamine, kaasa arvatud vastavate rahastamisvahendite tegevus;
3. järgmiste valdkondade õigusaktid:
 - a) veterinaar- ja taimekaitseküsimused ning loomasööd, kui need meetmed ei ole mõeldud inimeste tervise kaitseks;
 - b) loomakasvatus ja loomade heaolu;
4. põllumajandustoodete kvaliteedi parandamine;
5. põllumajandustoorme varud;
6. ühenduse sordiamet;
7. metsandus.

XIV Kalanduskomisjon

XV Kultuuri- ja hariduskomisjon

XVI Õiguskomisjon

XVII Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

XVIII Põhiseaduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. Euroopa integratsiooniprotsessi institutsioonilised aspektid, eriti konventsioonide ja valitsustevaheliste konverentside ettevalmistamisel ning läbiviimisel;
2. ELi lepingu rakendamine ja selle toimimise hindamine;
3. Euroopa Liidu laienemisläbirääkimiste institutsioonilised tagajärjed;
4. institutsioonidevahelised suhted, kaasa arvatud institutsioonidevaheliste kokkulepete läbivaatamine kodukorra artiklil 127 lõike 2 alusel parlamendi heakskiidu saamiseks;
5. ühtne valimismenetlus;
6. Euroopa tasandi erakonnad, ilma et see piiraks juhatuse volitusi;
7. liikmesriigi poolt toime pandud liikmesriikide ühiste põhimõtete tõsise ja järjekindla rikkumise kindlakstegemine;
8. kodukorra tõlgendamine ja rakendamine ning selle kohta muudatusettepanekute esitamine.

XIX Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. naiste õiguste määratlemine, edendamine ja kaitse Euroopa Liidus ning sellega seotud liidu meetmed;
2. naiste õiguste edendamine kolmandates riikides;
3. võrdsete võimaluste poliitika, kaasa arvatud meeste ja naiste võrdõiguslikkus seoses nende võimalustega tööturul ja kohtlemisega tööl;
4. igasuguse soolise diskrimineerimise kaotamine;
5. soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamine ja edasiarendamine kõikides poliitikavaldkondades;
6. naiste õigusi käsitlevate rahvusvaheliste lepingute ja konventsioonide rakendamine ning selle järelmeetmed;
7. teabepoliitika naisküsimumes.

XX Petitsioonikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

1. petitsioonid;

2. suhted Euroopa Ombudsmaniga.

VIII LISA Salajased ja tundliku sisuga dokumendid ning teave

A. Parlamendile edastatud salajaste dokumentide läbivaatamine

Parlamendile edastatud salajaste dokumentide läbivaatamise kord²⁵

1. Salajased dokumendid on dokumendid ja teave, millele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklile 4 võib keelata üldsuse juurdepääsu; selliste dokumentide hulka kuuluvad ka nimetatud määruse artiklis 9 defineeritud tundliku sisuga dokumendid.

Kui mõni institutsioon avaldab kahtlust parlamendile edastatud dokumentide salajasuse suhtes, saadetakse küsimus edasi määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 15 lõike 2 alusel moodustatud institutsioonidevahelisele komisjonile.

Kui parlamendile on edastatud salajased dokumendid, mida tuleb käsitleda konfidentsiaalselt, kohaldab parlamendi vastutava komisjoni esimees vastava dokumendi käsitlemisel lõikes 3 sätestatud salajast menetlust.

2. Igal parlamendi komisjonil on õigus kohaldada salajast menetlust teabe või dokumendi suhtes, kui mõni tema liige on selleks esitanud vastava suulise või kirjaliku taotluse. Otsuse vastuvõtmiseks salajase menetluse kohaldamise kohta on vaja kohalolevate parlamendiliikmete kahekolmandikulist enamust.

3. Peale seda kui parlamendi komisjoni esimees on kuulutanud menetluse salajaseks, võivad arutelude juures viibida ainult selle komisjoni liikmed ning need ametnikud ja eksperdid, kellele esimees on eelnevalt vastava loa andnud ja kelle kohalolek on tungivalt vajalik.

Dokumendid nummerdatakse, jagatakse koosoleku alguses välja ja kogutakse koosoleku lõppedes taas kokku. Märkmete ja fotokoopiate tegemine nendest dokumentidest on keelatud.

Koosoleku protokoll ei käsitlen salajase küsimuse läbivaatamise üksikasju. Protokollida võib ainult vastuvõetud otsused.

4. Salajast menetlust kohaldava komisjoni kolm liiget võivad esitada ühise taotluse konfidentsiaalsusnõuete rikkumise juhtumi arutamiseks ning küsimuse käsitlemise võib võtta päevakorda. Vastav komisjon võib võtta koosseisu häälteenamusega vastu otsuse, et konfidentsiaalsusnõuete rikkumise juhtumi läbivaatamine võetakse esimese koosoleku päevakorda, mis järgneb sellele koosolekule, millel asjaomane taotlus selle komisjoni esimehele esitati.

5. Sanktsioonid: konfidentsiaalsuskohustuse rikkumise tuvastamise korral toimib vastava komisjoni esimees vastavalt artikli 9 lõikele 2 ning artiklitele 152, 153 ja 154.

²⁵Vastu võetud parlamendi otsusega 15. veebruaril 1989 ning muudetud parlamendi otsusega 13. novembril 2001.

B. Parlamendi juurdepääs tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas

20. novembril 2002 Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel sõlmitud institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi juurdepääsu kohta nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas²⁶

EUROOPA PARLAMENT JA NÕUKOGU,

arvestades, et:

- (1) Euroopa Liidu lepingu artikkel 21 sätestab, et nõukogu eesistuja konsulteerib Euroopa Parlamendiga ühise välis- ja julgeolekupoliitika peamistes aspektides ja põhilistes valikuvõimalustes ning tagab, et Euroopa Parlamendi seisukohti võetaks arvesse. Lisaks näeb sama artikkel ette, nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjon hoiavad Euroopa Parlamenti korrapäraselt kursis liidu välis- ja julgeolekupoliitika arengutega. Nende põhimõtete elluviimiseks selles valdkonnas tuleb välja töötada vajalikud meetmed.
- (2) julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas käsitletava ülisalajase (eristaatuse ning eriti tundliku sisuga) teabe kaitseks on vajalik vastu võtta sellist teavet sisaldavate dokumentide käsitlemise eriregulatsioon.
- (3) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001, mis käsitleb avalikkuse juurdepääsu Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni dokumentidele²⁷, informeerib nõukogu Euroopa Parlamenti selle määruse artikli 9 lõikes 1 määratud tundliku sisuga dokumentidest institutsioonide vahel kokku lepitud korras.
- (4) enamikes liikmesriikides on sisse seatud salajase teabe käsitlemise ja edastamise erikord, mis puudutab infovahetust riikide valitsuste ja parlamentide vahel; Euroopa Parlamendi salajaste dokumentide käsitlemise kord seatakse käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega sisse, tuginedes liikmesriikides tunnustust leidnud praktikale,

ON SÕLMINUD JÄRGMISE INSTITUTSIOONIDEVAHELISE KOKKULEPPE:

1. Rakendusala

1.1. Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu tundliku sisuga teabele, so julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonna teabele, mis on nõukogu valduses ning mille salastatuse kategooriaks on määratud "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL/CONFIDENTIAL", olenemata sellise teabe päritolust, andmekandjast või lõpetatuse astmest; seejuures reguleerib kokkulepe sellisesse salastatuse kategooriasse kuuluvate dokumentide käsitlemist.

1.2. Kolmandalt riigilt või rahvusvaheliselt organisatsioonilt saadud teavet võib edastada üksnes selle riigi või organisatsiooni nõusolekul.

²⁶EÜT C 298, 30.11.2002, lk 1.

²⁷EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

Kui nõukogule edastatakse liikmesriigilt saadud teave, millele on omistatud teatud salastatuse aste, kuid mille suhtes ei ole väljendatud selgesõnalist piirangut selle teabe edastamise kohta teistele institutsioonidele, kohaldatakse käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe 2. ja 3. punkti sätteid. Muul juhul võib sellist teavet edastada üksnes kõnealuse liikmesriigi nõusolekul.

Kolmandalt riigilt, rahvusvaheliselt organisatsioonilt või liikmesriigilt pärit teabe edastamisest keeldumise korral peab nõukogu keeldumist põhjendama.

1.3. Käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe sätteid kohaldatakse kooskõlas muu kohaldatava õigusega, piiramata Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsuse 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ kohaldamist, mis Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamist reguleerivad erisätteid,²⁸ ning piiramata olemasolevate kokkulepete, eriti 6. mail 1999 Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamist, mis käsitleb eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse täiustamist.²⁹

2. Üldeskirjad

2.1. Mõlema institutsiooni tegevus on kooskõlas usaldusliku koostööga seotud vastastikuste kohustustega, vastastikuse usaldusega ning asjaomaste sätetega asutamislepingutes. Käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega reguleeritud teabe edastamisel ja käsitlemisel tuleb arvestada huvidega, mille kaitsmiseks on teave salastatud, ning eriti avalike huvidega, mis on seotud Euroopa Liidu või tema liikmesriigi julgeolekut ja kaitset või kriiside sõjalist ja mittesõjalist ohjeldamist puudutavate küsimustega.

2.2. Ühe punktis 3.1 nimetatud isiku taotlusel edastab nõukogu eesistuja või peasekretär/kõrge esindaja talle õigeaegselt mistahes tundliku sisuga teabe, mis on Euroopa Parlamendile vajalik selleks, et rakendada talle käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega hõlmatud valdkonnas Euroopa Liidu lepinguga antud volitusi; teabe edastamisel võetakse kooskõlas 3. osas sätestatud eeskirjadega arvesse Euroopa Liidu või tema liikmesriigi julgeoleku ja kaitse või kriiside sõjalise ja mittesõjalise ohjeldamisega seotud avalikku huvi.

3. Eeskirjad tundliku sisuga teabele juurdepääsu ja sellise teabe käsitlemise kohta

3.1. Käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe raames võib Euroopa Parlamendi president või Euroopa Parlamendi välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees taotleda, et nõukogu eesistuja või peasekretär/kõrge esindaja edastaks nimetatud komisjonile teavet Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames toimunud arengute kohta, kaasa arvatud tundliku sisuga teavet, mille suhtes kohaldatakse punkti 3.3 sätteid.

3.2. Kriisiolukorras või Euroopa Parlamendi presidendi või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimehe taotlusel edastatakse vastav teave viivitamatult.

²⁸EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1.

²⁹EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.

3.3. Nõukogu eesistuja või peasekretär/kõrge esindaja edastavad käesolevate eeskirjade alusel Euroopa Parlamendi presidendile ning erikomisjonidele, millesse kuuluvad neli esimeeste konverentsi määratud parlamendiliiget ja mida juhib välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees, tundliku sisuga teabe, mis on Euroopa Parlamendile vajalik selleks, et rakendada talle käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppega hõlmatud valdkonnas Euroopa Liidu lepinguga antud volitusi. Euroopa Parlamendi president ja erikomisjon võivad paluda luba tutvuda asjaomaste dokumentidega nõukogu valdustes.

Kui see on kohane ning kõnealuse teabe või dokumentide laadi ja sisu arvestades võimalik, tehakse need Euroopa Parlamendi presidendile kättesaadavaks ühel allnimetatud viisil:

- a) teabe edastamine välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimehele;
- b) juurdepääsu andmine teabele, mis on mõeldud ainult välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni liikmetele;
- c) arutelu välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni kinnisel koosolekul, kooskõlas asjaomase teabe salastuse astmele vastavate eeskirjadega;
- d) selliste dokumentide edastamine, millest osa teavet on vastavalt nõutavale salastatuse astmele eemaldatud.

Kui tundliku sisuga teabe salastatuse astmeks on määratud "TRÈS SECRET/TOP SECRET", siis eelnimetatud valikuvõimalused puuduvad.

Teabe või dokumentide puhul, mille salastatuse astmeks on määratud "SECRET" või "CONFIDENTIEL", peab Euroopa Parlamendi president oma valiku ülalpool toodud võimaluste hulgast eelnevalt nõukoguga kooskõlastama.

Kõnealust teavet ega dokumente ei avalikustata ega edastata ühelegi teisele adressaadile.

4. Lõppsätted

4.1. Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad kumbki käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamiseks tarvitusele vajalikud meetmed, kaasa arvatud asjaomaste isikute julgeolekukontrolliks vajalikud meetmed.

4.2. Mõlemad institutsioonid on valmis omavahel läbi rääkima sarnaste institutsioonidevaheliste kokkulepete üle, mis reguleeriksid salastatud teabe käsitlemist teistes nõukogu pädevusvaldkondades, tingimusel, et käesoleva institutsioonidevahelise kokkuleppe sätteid ei loo pretsedenti liidu või ühenduse teiste pädevusvaldkondade jaoks ega mõjuta ühegi teise institutsioonidevaheliste kokkuleppe sisu.

4.3. Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe vaadatakse selle rakendamisel saadud kogemuste seisukohast läbi kahe aasta pärast ühe asjaomase institutsiooni taotlusel.

Lisa

Käesolevat institutsioonidevahelist kokkulepet rakendatakse kooskõlas asjaomase kohaldatava regulatsiooniga ja eriti kooskõlas põhimõttega, mille järgi salastatud teabe edastamise vajalikuks tingimuseks on punkti 1.2 alusel teabe koostaja nõusolek.

Euroopa Parlamendi erikomisjoni liikmed võivad tundliku sisuga dokumentidega tutvuda nõukogu valdustes asuvas julgestatud ruumis.

Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe jõustub, kui Euroopa Parlament on võtnud vastu sisemised julgeolekumeetmed, mis on kooskõlas punktis 2.1 nimetatud põhimõtetega ja sarnased teiste institutsioonide poolt rakendatud meetmetega, kandes endas eesmärgi tagada asjaomase tundliku sisuga teabe võrdväärne kaitse.

C. Institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamine parlamendi juurdepääsu võimaldamisel tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas

Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2002. aasta otsus institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamise kohta, mis reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas³⁰

EUROOPA PARLAMENT,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001, mis käsitleb üldsuse juurdepääsu Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni dokumentidele,³¹ artiklit 9 ning eriti selle lõikeid 6 ja 7,

võttes arvesse oma kodukorra VII³² lisa A osa punkti 1,

võttes arvesse juhatuse 28. novembri 2001. aasta otsust, mis käsitleb üldsuse juurdepääsu Euroopa Parlamendi dokumentidele,³³ artiklit 20

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel sõlmitud institutsioonidevahelist kokkulepet nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas,

võttes arvesse juhatuse ettepanekut,

võttes arvesse mõningate ülisalajaste teabeallikate erilist laadi ja eriti tundlikku sisu julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas,

arvestades, et vastavalt institutsioonide vahel kokku lepitud regulatsioonile on kohustatud tegema teabe tundliku sisuga dokumentide kohta Euroopa Parlamendile kättesaadavaks,

arvestades, et Euroopa Parlamendi liikmeid, kes kuuluvad institutsioonidevahelise kokkuleppega moodustatud erikomisjoni, peavad läbima julgeolekukontrolli, et saada vastavalt teadmismajanduse põhimõttele juurdepääs tundliku sisuga teabele,

³⁰EÜT C 298, 30.11.2002, lk 4.

³¹EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

³²Nüüd VIII lisa.

³³EÜT C 374, 29.12.2001, lk 1.

võttes arvesse vajadust määrata kindlaks erieeskirjad nõukogu, liikmesriikide või kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide edastatud tundliku sisuga teabe vastuvõtmise, käsitlemise ja kaitsmise kohta,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Käesoleva otsusega võetakse vastu täiendavad vajalikud meetmed institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamiseks, mis reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas.

Artikkel 2

Nõukogu käsitleb Euroopa Parlamendi taotlusi juurdepääsuks nõukogu tundliku sisuga teabele kooskõlas oma asjaomaste eeskirjadega. Kui dokumentide, mille kohta taotlus esitati, koostajaks on teised institutsioonid, liikmesriigid, kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid, edastatakse dokumendid üksnes nende koostaja nõusolekul.

Artikkel 3

Euroopa Parlamendi president vastutab institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamise eest parlamendis.

President võtab sellega seoses kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada otse nõukogu eesistujalt või peasekretärit/kõrgelt esindajalt saadud teabe või nõukogu valdustes tundliku sisuga dokumentidega tutvumisel teatavaks saanud teabe käsitlemine kooskõlas konfidentsiaalsusnõuetega.

Artikkel 4

Kui parlamendi president või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees palub nõukogu eesistujal või peasekretärit/kõrgel esindajal edastada institutsioonidevahelise kokkuleppega moodustatud erikomisjonile tundliku sisuga teavet, edastatakse vastav teave nii kiiresti kui võimalik. Sellega seoses sisustab parlament spetsiaalse ruumi koosolekute pidamiseks, millel käsitletakse tundliku sisuga teavet. Ruumi valikul tuleb silmas pidada, et selles oleks tagatud võrdväärse tasemega teabe kaitse nagu on sellist laadi koosolekute pidamiseks ette nähtud nõukogu 19. märtsi 2001. aasta otsusega 2001/264/EÜ nõukogu julgeolekueeskirjade kohta.³⁴

Artikkel 5

Infokoosolekut juhatab Euroopa Parlamendi president või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees ning see koosolek on kinnine.

Kui esimeeste konverentsi poolt nimetatud neli parlamendiliiget välja arvata, pääsevad koosolekusaali ainult need ametnikud, kes oma ametikohustuste või parlamendis kehtestatud nõuete tõttu ning lähtudes teabevajalikkuse põhimõttest on läbinud julgeolekukontrolli ja saanud asjaomase volituse.

³⁴EÜT L 101, 11.4.2001, lk 1.

Artikkel 6

Kui Euroopa Parlamendi president või välisasjade, inimõiguste, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika komisjoni esimees otsustab taotleda luba tundliku sisuga dokumentidega tutvumiseks, toimub vastavate dokumentide läbivaatamine vastavalt ülalmainitud institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 3.3 nõukogu valdustes.

Dokumentidega tutvustatakse kohapeal nende olemasolevas redaktsioonis.

Artikkel 7

Euroopa Parlamendi liikmed, kes peavad osalema infokoosolekutel või kellele on antud õigus tundliku sisuga dokumentide käsitlemiseks, läbivad julgeolekukontrolli, mis sarnaneb selle kontrolliga, mille läbivad ka nõukogu ja Euroopa Komisjoni liikmed. Euroopa Parlamendi president võtab koostöös pädevate siseriiklike ametiasutustega sellega seoses kasutusele vajalikud meetmed.

Artikkel 8

Ametnikud, kellele peab võimaldama juurdepääsu tundliku sisuga teabele, läbivad julgeolekukontrolli teiste institutsioonide jaoks kindlaks määratud eeskirjadele alusel. Selle menetluse läbinud ametnikud kutsutakse teabevajalikkuse põhimõttest lähtudes osalema nimetatud infokoosolekutel või tutvuma asjaomaste dokumentidega. Peale liikmesriikide pädevate ametiasutustega konsulteerimist annab peasekretär samade ametiasutuste poolt läbiviidud julgeolekukontrolli alusel eelnevaid sätteid arvesse võttes isiku osalemise suhtes oma nõusoleku.

Artikkel 9

Nendel koosolekutel või nõukogu valdustes dokumentidega tutvumise käigus saadud teavet ei tohi ühelgi kujul täielikult ega osaliselt avalikustada, levitada ega reprodutseerida. Seejuures on keelatud ka nõukogu edastatud tundliku sisuga teabe mistahes kujul salvestamine.

Artikkel 10

Euroopa Parlamendi liikmed, kelle on määranud esimeeste konverents ja kellele on tagatud juurdepääs tundliku sisuga teabele, on seotud konfidentsiaalsuse nõudega. Selle nõude vastu eksinud parlamendiliikme vahetab erikomisjonis välja uus parlamendiliige, kelle määrab esimeeste konverents. Parlamendiliige, kes on mõistetud süüdi konfidentsiaalsuse nõude rikkumises, võib enne tema erikomisjonist väljaarvamist esimeeste konverentsi kinnisel erikoosolekul ära kuulata. Lisaks erikomisjonist väljaarvamisele võib teavet lekitanud parlamendiliikme suhtes vajaduse korral algatada kehtiva õiguse kohaselt kohtumenetluse.

Artikkel 11

Ametnikud, kellele on vastavalt ettenähtud korrale antud kooskõlas teabevajalikkuse põhimõttega õigus juurdepääsuks tundliku sisuga teabele, on seotud konfidentsiaalsuse nõudega. Selle sätte rikkumise korral algatatakse ametniku suhtes uurimine, mis viiakse läbi Euroopa Parlamendi presidendi juhtimisel; vajaduse korral algatatakse ametniku suhtes personalieeskirjade alusel (statut des fonctionnaires) distsiplinaarmenetlus. Kohtumenetluse algatamise korral võtab president tarvitusele

kõik vajalikud meetmed võimaldamaks pädevatel siseriiklikel ametiasutustel kohaldada sobivaid menetlusi.

Artikkel 12

Juhatus on pädev tegema mistahes kohandusi, muudatusettepanekuid või andma tõlgendusi, mis on vajalikud käesoleva otsuse rakendamiseks.

Artikkel 13

Käesolev otsus lisatakse Euroopa Parlamendi kodukorrale ning otsus jõustub selle Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

D. Huvide konfliktid

Juhatuse nõusolekul võib põhjendatud otsusega keelduda tutvustamast parlamendiliikmele parlamendi dokumenti, kui juhatus veendub pärast parlamendiliikme ärakuulamist, et dokumendiga tutvumine põhjustaks parlamendi institutsioonilistele huvidele või avalikele huvidele lubamatut kahju ning et parlamendiliikme soov dokumendiga tutvuda lähtub isiklikest ja erahuvidest. Parlamendiliige võib sellise otsuse suhtes ühe kuu jooksul pärast selle teatavakstegemist esitada kirjaliku kaebuse, mida tuleb põhjendada. Kaebuse suhtes võtab parlament vastu otsuse kaebuse esitamisele järgneva istungi jooksul ilma eelneva aruteluta.

IX LISA Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsus Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätete kohta³⁵

Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon,

võttes arvesse Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingu, eriti selle artikli 20b,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingu, eriti selle artikli 193,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu, eriti selle artikli 107b,

arvestades, et Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted tuleb kindlaks määrata kooskõlas Euroopa ühenduste asutamislepingute sätetega;

arvestades, et ajutistel uurimiskomisjonidel peavad olema oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid; sellest tulenevalt on vajalik, et liikmesriigid ning Euroopa ühenduste institutsioonid ja organid võtaksid kõik vajalikud meetmed, et lihtsustada nende ülesannete täitmist;

arvestades, et peab olema tagatud ajutiste uurimiskomisjonide töö salajasus ja konfidentsiaalsus;

arvestades, et ühe asjaomase institutsiooni taotlusel kolmest võidakse uurimisõiguse kasutamise erisätteid lähtudes saadud kogemustest muuta; vastavad muudatused saavad jõustuda peale Euroopa Parlamendi jooksva valimisperioodi lõppu,

ON ÜHISEL KOKKULEPPEL VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätted määratakse kindlaks käesoleva otsusega ja kooskõlas ESTÜ asutamislepingu artikliga 20b, EÜ asutamislepingu artikliga 193 ja Euratomi asutamislepingu artikliga 107b.

Artikkel 2

1. Artiklis 1 nimetatud lepingutes kindlaks määratud tingimuste ja piirangutega arvestades ning oma ülesandeid täites võib Euroopa Parlament veerandi parlamendiliikmete taotlusel moodustada ajutise uurimiskomisjoni, mis uurib ühenduse õiguse väidetavaid rikkumisi või ühenduse õiguse väidetavat ebaõiget rakendamist, milles süüdistatakse Euroopa ühenduste asutust või institutsiooni, liikmesriigi ametiasutust või isikuid, kellele on ühenduse õigusega tehtud ülesandeks selle kohaldamine.

Euroopa Parlament määrab kindlaks ajutiste uurimiskomisjonide koosseisu ja kodukorra.

Otsus ajutise uurimiskomisjoni moodustamise kohta, kus tuleb ära tuua eelkõige selle eesmärk ja aruande esitamise tähtaeg, avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas.

³⁵EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1.

2. Ajutine uurimiskomisjon täidab oma ülesandeid kooskõlas volitustega, mis on asutamislepingutega antud Euroopa ühenduste institutsioonidele ja asutustele.

Ajutise uurimiskomisjoni liikmed ja kõik teised isikud, kes on oma ametikohustuste tõttu tutvunud faktide, teabe, teadmiste, dokumentide või esemetega, mille puhul tuleb vastavalt liikmesriigis või ühenduse institutsioonis vastu võetud eeskirjadele järgida konfidentsiaalsuse nõudeid, on kohustatud ka pärast oma ametialase tegevuse lõppemist pidama kinni konfidentsiaalsuse nõudest ning mitte avaldama neid isikutele, kellel puuduvad vastavad volitused või üldsusele.

Ärakuulamised ja tunnistuste andmised toimuvad avalikel koosolekutel. Menetlus toimub kinnistel koosolekutel, kui seda taotleb veerand uurimiskomisjoni liikmetest või ühenduse või siseriiklikud ametiasutused või kui ajutine uurimiskomisjon käsitleb konfidentsiaalset teavet. Tunnistajatel ja ekspertidel on õigus esitada oma avaldusi või anda tunnistusi kinnistel koosolekutel.

3. Ajutine uurimiskomisjon ei tohi uurida küsimusi, millega tegeleb siseriiklik või Euroopa Kohus, enne kui kohtumenetlus nendes asjades on lõpetatud.

Kahe kuu jooksul alates ajutises uurimiskomisjonis esitatud ühe liikmesriigi vastu esitatud ühenduse õiguse rikkumise süüdistuse avaldamisest vastavalt lõikele 1 või alates hetkest, mil Euroopa Komisjon sai sellest teada, võib Euroopa Komisjon teatada Euroopa Parlamendile, et ajutises uurimiskomisjonis käsitleva küsimuse suhtes on algatatud ühenduse kohtueelne menetlus; sellisel juhul võtab ajutine uurimiskomisjon kõik vajalikud meetmed, mis võimaldavad Euroopa Komisjonil teostada täies ulatuses talle asutamislepingutega antud volitusi.

4. Ajutine uurimiskomisjoni tegevus lõpeb aruande esitamisega selle komisjoni moodustamisel kindlaks määratud tähtaja jooksul või hiljemalt pärast kaheteistkümne kuu möödumist tema moodustamisest ja igal juhul parlamendi ametiaja lõpus.

Euroopa Parlament võib kaheteistkümne kuu pikkust tähtaega põhjendatud otsusega kahel korral kolme kuu võrra pikendada. Vastav otsus avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas.

5. Kui üks ajutine uurimiskomisjon on mingit küsimust juba uurinud, võib sama küsimusega tegelemiseks ajutise uurimiskomisjoni moodustada või uuesti moodustada ainult sel juhul, kui eelmise uurimiskomisjoni aruande esitamisest või uurimiskomisjoni tegevuse lõpetamisest on möödunud vähemalt kaksteist kuud ning kui on ilmnenud uusi asjaolusid.

Artikkel 3

1. Ajutine uurimiskomisjon viib läbi uurimisi, mis on vajalikud ühenduse õiguse väidetavate rikkumiste või selle väidetava ebaõige rakendamise kontrollimiseks, vastavalt allpool sätestatud tingimustele.

2. Ajutine uurimiskomisjon võib paluda Euroopa ühenduste institutsioonil või asutusel või liikmesriigi valitsusel määrata üks oma liige osalema selle uurimiskomisjoni töös.

3. Ajutise uurimiskomisjoni põhjendatud taotluse alusel määravad asjaomased liikmesriigid ning Euroopa ühenduste institutsioonid ja asutused ametniku või muu teenistuja, kellele antakse volitused neid ajutises uurimiskomisjonis esindada kõigil juhtudel, kui see ei ole konfidentsiaalsuse või avaliku või siseriikliku julgeolekuga seoses ja siseriiklike või ühenduse õigusaktide alusel välistatud.

Ametnikud või teenistujad võtavad sõna oma valitsuse või institutsiooni nimel ja vastavalt tema juhistele. Nad jäävad seotuks neile eelnevalt pandud kohustustega.

4. Liikmesriikide ametiasutused ning Euroopa ühenduste institutsioonid ja asutused esitavad ajutisele uurimiskomisjonile viimase taotlusel või omal algatusel dokumendid, mis on vajalikud uurimiskomisjoni ülesannete täitmiseks, kui see ei ole konfidentsiaalsuse või avaliku või siseriikliku julgeolekuga seoses siseriiklike või ühenduse õigusaktide alusel välistatud.

5. Lõigete 3 ja 4 kohaldamist ei saa piirata liikmesriikides kehtiva õigusega, mis keelab ametnikke parlamendi komisjoni koosolekutest osa võtmast või vajalikke dokumente edastamast.

Asjaomase liikmesriigi valitsuse või institutsiooni volitatud esindaja peab Euroopa Parlamenti teavitama konfidentsiaalsuse ja avaliku või siseriikliku julgeolekuga seotud või punktis 1 nimetatud tingimustest tulenevatest takistustest.

6. Euroopa ühenduste institutsioonid või asutused annavad liikmesriigist pärit dokumendid ajutise uurimiskomisjoni käsutusse alles pärast asjaomase riigi teavitamist.

Dokumendid, mille suhtes kohaldatakse lõiget 5, edastatakse ajutisele uurimiskomisjonile alles pärast nõusoleku saamist asjaomaselt liikmesriigilt.

7. Lõikeid 3, 4 ja 5 kohaldatakse nii füüsiliste kui juriidiliste isikute suhtes, kellele on ühenduse õigusega antud volitused ühenduse õiguse rakendamiseks.

8. Ajutine uurimiskomisjon võib, kuivõrd see on tema ülesannete täitmiseks vajalik, kutsuda tunnistusi andma iga isiku. Ajutine uurimiskomisjon teavitab sellisest võimalusest iga isikut kelle nime on uurimise käigus nimetatud, juhul kui vastav esinemine võib isikut kahjustada; uurimiskomisjon kuulab asjaomase isiku ära tema enda taotlusel.

Artikkel 4

1. Teave, mida ajutine uurimiskomisjon on saanud, on mõeldud eranditult tema ülesannete täitmiseks. Seda ei tohi avalikustada, kui see sisaldab isikute nimesid või salajast või konfidentsiaalset teavet.

Euroopa Parlament võtab vastu nõutud haldusmeetmed ja menetluskorra, et tagada ajutises uurimiskomisjonis läbiviidava menetluse salajasus ja konfidentsiaalsus.

2. Ajutine uurimiskomisjon esitab oma aruande Euroopa Parlamendile, mis võib võtta vastu otsuse see kooskõlas lõike 1 sätetega avalikustada.

3. Euroopa Parlament võib edastada Euroopa ühenduste institutsioonidele, asutustele või liikmesriikidele soovitusi, mille parlament on ajutise uurimiskomisjoni

aruande alusel vastu võtnud. Neile jääb vabadus teha edastatud soovitude alusel enda jaoks kohaseid järeldusi.

Artikkel 5

Kõik liikmesriikide ametiasutustele edastatud teatised, mille eesmärk on käesoleva otsuse rakendamine, edastatakse neile läbi alaliste esinduste Euroopa Liidus juures.

Artikkel 6

Euroopa Parlamendi, nõukogu või Euroopa Komisjoni taotlusel võib lähtudes saadud kogemustest, ülaltoodud korda muuta nii, et see jõustub peale Euroopa Parlamendi koosseisu ametiaja lõppu.

Artikkel 7

Käesolev otsus jõustub selle Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

X LISA Artikli 9 lõike 4 rakendussätted: huvigrupid Euroopa Parlamendis

Artikkel 1 Läbipääsuload

1. Läbipääsuluba on plastkaart, millel on kaardi omaniku foto, perekonna- ja eesnimi ning ettevõtte, organisatsiooni või isiku nimi, kelle heaks kaardi omanik töötab.

Läbipääsuloa omanik peab kandma luba kõikides parlamendi ruumides pidevalt ja nähtaval kohal. Selle kohustuse rikkumise korral võib läbipääsuloa ära võtta.

Läbipääsuload erinevad kujult ja värvilt juhukülastajatele väljastatavatest lubadest.

2. Läbipääsuluba uuendatakse üksnes juhul, kui kaardi omanik on täitnud kodukorra artikli 9 lõikes 4 sätestatud kohustused.

Parlamendiliikmete protestid esindaja või huvigrupi tegevuse kohta saadetakse edasi kvestoritele, kes vaatavad juhtumi asjaolud läbi ja võivad võtta vastu otsuse läbipääsuluba alles jätta või tühistada.

3. Ühelgi juhul ei anna läbipääsuluba selle omanikule õigust osaleda parlamendi või selle organite istungitel või koosolekutel, v.a avalikeks kuulutatud istungitel ja koosolekutel, mille puhul ei anna läbipääsuluba selle omanikule erioigusi võrreldes kõigi teiste Euroopa Liidu kodanike suhtes kehtivate sissepääsueeskirjadega.

Artikkel 2 Assistentid

1. Parlamendi ametiaja algul määravad kvestorid kindlaks, kui palju assistente võib iga parlamendiliige registreerida.

Ametisse astumisel esitavad registreeritud assistendid kirjaliku deklaratsiooni, milles on loetletud nende ametialane tegevus ning muud tasustatavad ülesanded ja tegevused.

2. Assistentid pääsevad parlamendi ruumidesse samadel tingimustel nagu sekretariaadi ja fraktsioonide töötajad.

3. Kõik muud isikud, sealhulgas parlamendiliikmete kaastöötajad, pääsevad parlamendi ruumidesse kodukorra artikli 9 lõikes 4 sätestatud korra kohaselt.

Artikkel 3 Käitumisjuhend

1. Suhtes parlamendiga on isikud, kes on kantud artikli 9 lõikes 4 sätestatud registrisse, kohustatud:

- a) järgima kodukorra artikli 9 ja käesoleva lisa sätteid;
- b) avalikustama huvi või huvid, mida nad parlamendiliikmete, nende töötajate või parlamendi ametnikega suhtlemisel esindavad;
- c) hoiduma igasugusest tegevusest, mille eesmärk on hankida teavet ebaausal viisil;
- d) mitte viitama kolmandate isikutega suheldes ametlikule suhtele parlamendiga;

- e) mitte levitama tulu saamise eesmärgil kolmandatele isikutele parlamendist saadud dokumentide koopiaid;
- f) järgima rangelt kodukorra I lisa artikli 2 teise lõigu sätteid;
- g) neile kodukorra I lisa artikli 2 alusel antud abi deklareerima sellekohases registris;
- h) järgima institutsioonide endiste ametnike töölevõtmisel personalieeskirju;
- i) järgima kõiki parlamendi kehtestatud eeskirju endiste parlamendiliikmete õiguste ja kohustuste kohta;
- j) võimaliku huvide konflikti vältimiseks saama enne parlamendiliikme assistendiga lepingulise või töösuhte loomist heakskiidu asjaomaselt parlamendiliikmelt või -liikmetelt ning seejärel deklareerima selle kooskõlas kodukorra artikli 9 lõikega 4 vastavas registris.

2. Käitumisjuhendi rikkumine võib tuua kaasa asjaomasele isikule või tema ettevõttele väljastatud läbipääsuloa tühistamise.

XI LISA Ombudsmani kohustuste täitmine

A. Euroopa Parlamendi otsus ombudsmani kohustuste täitmist reguleeriva ametijuhendi ja üldiste tingimuste kohta³⁶

Euroopa Parlament,

võttes arvesse Euroopa ühenduste asutamislepinguid ja eelkõige Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 195 lõiget 4, ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 107d lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni arvamust,

võttes arvesse nõukogu heakskiitu

ning arvestades, et:

Euroopa ühenduste asutamislepingute sätetega tuleb kehtestada ombudsmani kohustuste täitmist reguleeriv ametijuhend ja üldised tingimused;

tuleb kindlaks määrata ombudsmanile kaebuste edastamise tingimused ja ombudsmani ametitegevuse seosed kohtu- või haldusmenetlusega;

Ombudsmanil, kes võib tegutseda ka omal algatusel, peab olema juurdepääs kõigile vahenditele, mis on vajalikud tema ülesannete täitmiseks; sel eesmärgil on ühenduse institutsioonid ja asutused kohustatud andma ombudsmanile tema nõudel mis tahes teavet ning arvestades, et ombudsman on kohustatud sellist teavet mitte avalikustama; juurdepääs salastatud teabele või dokumentidele, eelkõige tundliku sisuga dokumentidele määruse (EÜ) nr 1049/2001³⁷ artikli 9 tähenduses, peaks toimuma kooskõlas ühenduse asjaomase institutsiooni või asutuse julgeolekueeskirjadega; artikli 3 lõike 2 esimeses lõigus osutatud salastatud teavet või dokumente edastavad institutsioonid või asutused peaksid teavitama ombudsmani nende salastatusest; artikli 3 lõike 2 esimeses lõigus nimetatud korra rakendamiseks peaks ombudsman asjaomase institutsiooni või asutusega eelnevalt kokku leppima salastatud teabe või dokumentide ja ametisaladuse hoidmise kohustusega hõlmatud muu teabe käitlemise tingimustes; kui ombudsman leiab, et ta ei saa soovitud abi, teavitab ta sellest Euroopa Parlamenti, kes võtab asjakohased meetmed;

tuleb kehtestada menetluse kord, mida kohaldatakse juhul, kui ombudsmani uurimiste tulemusena tuvastatakse haldusliku omavoli juhtumeid; samuti tuleb kehtestada kord, mille kohaselt ombudsman esitab Euroopa Parlamendile iga-aastase istungjärgu lõpus üksikasjaliku aruande;

ombudsman ja tema personal on kohustatud käsitlema mistahes teavet, mille nad on saanud oma kohustuste täitmisel, konfidentsiaalselt. Sellest hoolimata on ombudsman

³⁶Vastu võetud parlamendi otsusega 9. märtsil 1994 (EÜT L 113, 4.5.1994, lk 15) ja muudetud parlamendi otsustega 14. märtsil 2002 (EÜT L 92, 9.4.2002, lk 13) ja 18. juunil 2008 (ELT L 189, 17.7.2008, lk 25).

³⁷Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

kohustatud teavitama pädevaid ametiasutusi asjaoludest, mis võivad tema arvates olla seotud karistusõigusega ja mis on talle teatavaks saanud tema uurimiste käigus;

kooskõlas kehtiva siseriikliku õigusega tuleb kehtestada kord, mis loob võimalused koostöö edendamiseks ombudsmani ja liikmesriikide samalaadsete ametiasutuste vahel;

ombudsmani nimetab ametisse Euroopa Parlament oma ametiaja alguses kogu oma ametiajaks, valides ta isikute hulgast, kes on Euroopa Liidu kodanikud ning omavad vajalikke tagatise sõltumatuseks ning pädevuseks;

tuleb määrata kindlaks ombudsmani kohustuste täitmise lõpetamise tingimused;

ombudsman peab oma kohustuste täitmisel olema täiesti sõltumatu ning andma ametisse astumisel Euroopa Kohtu ees ametivande, milles ta kinnitab, et järgib oma kohustusi täites seda nõuet; tuleb sätestada ombudsmani kohustustega mittesobivad tegevused, samuti tema töötasu, eesõigused ja puutumatus;

tuleb kehtestada eeskirjad ombudsmani sekretariaadi ametnike ja teenistujate ning sekretariaadi sellekohase eelarve kohta; ombudsmani asukohaks on Euroopa Parlamendi asukoht;

käesoleva otsuse rakendussätete vastuvõtmine kuulub ombudsmani pädevusse; esimese ombudsmani jaoks, kes nimetatakse ametisse pärast Euroopa Liidu lepingu jõustumist, tuleb kehtestada üleminekusätted,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

Artikkel 1

1. Käesolev otsus määrab kindlaks ametijuhendi ja üldised tingimused, mis reguleerivad ombudsmani kohustuste täitmist, kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 195 lõikega 4, Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 107d lõikega 4.

2. Ombudsman täidab oma kohustusi kooskõlas volitustega, mis on asutamislepingutega ühenduse institutsioonidele ja organitele antud.

3. Ombudsman ei või sekkuda pooleliolevasse kohtumenetlusse ega seada kahtluse alla kohtuotsuse õigsust.

Artikkel 2

1. Ombudsmani ülesandeks on eespool nimetatud asutamislepingutes sätestatud tingimustel ja piirides tuvastada haldusliku omavoli juhtumeid ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses (välja on arvatud Euroopa Kohus ja esimese astme kohus, kui need tegutsevad õigusemõistjana) ning annab soovitusi sellise haldusliku omavoli lõpetamiseks. Ombudsmanile ei või esitada kaebust mitte ühegi teise ametiasutuse või isiku tegevuse peale.

2. Iga liidu kodanik või iga füüsiline või juriidiline isik, kes elab või mille registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, võib esitada ombudsmanile otse või Euroopa Parlamendi liikme kaudu kaebuse haldusliku omavoli juhtumi kohta ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses; välja on arvatud Euroopa Kohus ja

esimese astme kohus, kui need tegutsevad õigusemõistjana. Ombudsman teavitab asjaomast institutsiooni või asutust kaebuse saamisest viivitamatult.

3. Kaebus peab võimaldama tuvastada selle esitaja isiku ja objekti; kaebuse esitaja võib nõuda, et tema kaebust käsitletakс konfidentsiaalsena.

4. Kaebus tuleb esitada kahe aasta jooksul alates ajast, mil kaebuse aluseks olevad asjaolud said kaebuse esitajale teatavaks, ning enne seda peab kaebuse esitaja olema pöördunud selleks ettenähtud halduskorras asjaomaste institutsioonide ja asutuste poole.

5. Ombudsman võib soovitada kaebuse esitajal esitada kaebus teisele ametiasutusele.

6. Kaebuse esitamine ombudsmanile ei mõjuta edasikaebamise tähtaegu haldus- või kohtumenetluses.

7. Kui ombudsman peab seetõttu, et esitatud asjaolud on või on olnud kohtumenetluse objektiks, tunnistama kaebuse vastuvõetamatuks või lõpetama selle käsitlemise, tuleb selleks ajaks läbi viidud uurimiste tulemused arhiveerida.

8. Ombudsmanile ei või esitada kaebusi ühenduse institutsioonide ja asutuste ning nende ametnike ja muude teenistujate vaheliste töösuhete kohta, välja arvatud juhul, kui asjassepuutuv isik on kasutanud ära kõik ametkonnasisesed nõuete ja kaebuste esitamise võimalused, iseäranis personalieeskirjade artikli 90 lõigetes 1 ja 2 sätestatud menetlused, ning tähtaeg, mille jooksul asjaomane ametiasutus oleks pidanud vastama, on möödunud.

9. Ombudsman peab esimesel võimalusel teavitama kaebuse esitanud isikut tema kaebuse alusel ette võetud sammudest.

Artikkel 3

1. Ombudsman korraldab omal algatusel või kaebuse alusel uurimisi, mida ta peab vajalikuks, et tuvastada väidetavad haldusliku omavoli juhtumid ühenduse institutsioonide ja asutuste tegevuses. Ombudsman teavitab nimetatud tegevusest asjaomast institutsiooni või asutust, mis võib vastuseks anda ombudsmanile kasulikke selgitusi.

2. Ühenduse institutsioonid ja asutused on kohustatud andma ombudsmanile viimase poolt nõutud teavet ja võimaldama talle juurdepääsu asjaomastele dokumentidele. Juurdepääs salastatud teabele või dokumentidele, eelkõige tundliku sisuga dokumentidele määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 9 tähenduses, toimub kooskõlas ühenduse asjaomase institutsiooni või asutuse julgeolekueeskirjadega.

Eelmises lõigus osutatud salastatud teavet või dokumente edastavad institutsioonid või asutused teavitavad ombudsmani nende salastatusest.

Esimeses lõigus nimetatud korra rakendamiseks lepib ombudsman asjaomase institutsiooni või asutusega eelnevalt kokku salastatud teabe või dokumentide ja ametisaladuse hoidmise kohustusega hõlmatud muu teabe käitlemise tingimustes

Liikmesriigi dokumentidele, mis on tunnistatud õigus- või haldusnormide alusel salajaseks, võimaldavad asjaomased institutsioonid ja asutused juurdepääsu ainult juhul, kui kõnealune liikmesriik on eelnevalt andnud selleks oma nõusoleku.

Muudele liikmesriigi dokumentidele võimaldatakse juurdepääs, olles eelnevalt sellest asjaomast liikmesriiki teavitanud.

Kummalgi juhul ei või ombudsman vastavalt artiklile 4 selliste dokumentide sisu avalikustada.

Ühenduse institutsioonide ja asutuste ametnikud ning muud teenistujad peavad ombudsmani nõudel andma tunnistusi. Nad peavad järgima personalieeskirjade asjakohaseid sätteid, eelkõige jääma seotuks ametisaladuse hoidmise kohustusega.

3. Liikmesriikide ametiasutused on kohustatud andma Euroopa ühenduste juures tegutsevate liikmesriikide alaliste esinduste kaudu ombudsmanile tema nõudel mistahes teavet, mis võib aidata tuvastada ühenduse institutsioonide või asutuste haldusliku omavoli juhtumeid, välja arvatud juhtudel, kui selline teave on tunnistatud seaduste või määrustega salajaseks või kui teabe avalikustamine on vastavate sätete alusel keelatud. Viimasel juhul võib kõnealune liikmesriik siiski ombudsmanile selle teabe edastada, seades tingimuseks, et ta kohustub seda mitte avalikustama.

4. Kui ombudsman ei saa soovitud abi, informeerib ta sellest Euroopa Parlamenti, mis võtab kasutusele vastavad meetmed.

5. Ombudsman püüab koostöös asjaomase institutsiooni või asutusega leida võimaluse antud haldusliku omavoli juhtum lahendada ja rahuldada esitatud kaebus.

6. Kui ombudsman tuvastab haldusliku omavoli juhtumi, teavitab ta sellest asjaomast institutsiooni või asutust ning tehes vajadusel soovitude projekti. Institutsioon või asutus, keda sel viisil teavitati, saadab ombudsmanile kolme kuu jooksul oma üksikasjaliku arvamuse.

7. Seejärel saadab ombudsman ettekande Euroopa Parlamendile ja asjaomasele institutsioonile või asutusele. Selles ettekandes võib ombudsman anda omapoolseid soovitusi. Ombudsman teavitab kaebuse esitanud isikut uurimise tulemusest, asjaomase institutsiooni või asutuse poolt avaldatud arvamusest ja kõigist ombudsmani antud soovitustest.

8. Iga-aastase istungjärgu lõpus esitab ombudsman Euroopa Parlamendile aruande oma uurimiste tulemustest.

Artikkel 4

1. Ombudsman ja tema töötajad, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 287 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 194, ei tohi avaldada uurimiste käigus saadud teavet või dokumente. Eelkõige ei tohi nad avaldada ombudsmanile edastatud mis tahes salastatud teavet või dokumente, eelkõige tundliku sisuga dokumente määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 9 tähenduses, või isikuandmete kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktide reguleerimisalasse kuuluvaid dokumente ja muud teavet, mis võiks kahjustada kaebuse esitanud isikut või teisi asjaga seotud isikuid, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist.

2. Kui uurimise käigus selguvad asjaolud, mis võivad ombudsmani hinnangul seonduda kriminaalõigusega, teatab ta sellest liikmesriikide alaliste esinduste kaudu Euroopa ühenduste juures viivitamatult pädevatele siseriiklikele asutustele ja niivõrd, kui võrd juhtum on nende pädevuses, asjaomasele ühenduse institutsioonile, asutusele või talitusele, kelle ülesandeks on võitlus pettuste vastu; vajaduse korral teavitab ombudsman sellest ka ühenduse institutsiooni või asutust, kellel on distsiplinaarvõim asjaomase ametniku või teenistuja üle ning kes võib kohaldada Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artikli 18 teist lõiku. Ombudsman võib samuti teavitada asjaomast ühenduse institutsiooni või asutust asjaoludest, mis seavad nende personali liikme käitumise distsiplinaarsest seisukohast kahtluse alla.

Artikkel 4 a

Ombudsman ja tema töötajad menetlevad taotlusi üldsuse juurdepääsu võimaldamiseks muudele kui artikli 4 lõikes 1 osutatud dokumentidele kooskõlas määruses (EÜ) nr 1049/2001 sätestatud tingimuste ja piirangutega.

Artikkel 5

1. Ombudsmani uurimiste tõhustamiseks ning talle kaebusi esitanud isikute õiguste ja huvide parema kaitse tagamiseks võib ombudsman teha koostööd liikmesriikide samalaadsete ametiasutustega, järgides seejuures kehtivat siseriiklikku õigust. Ombudsman ei või sellega seoses välja nõuda dokumente, millele tal artikli 3 alusel juurdepääs puudub.

2. Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 195 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 107d sätestatud ülesannete piires ja teiste institutsioonide ning asutuste tegevuse dubleerimisest hoidudes võib ombudsman teha samadel tingimustel koostööd liikmesriikide institutsioonide ja asutustega, kelle ülesanne on edendada ja kaitsta põhiõigusi.

Artikkel 6

1. Ombudsman nimetatakse ametisse Euroopa Parlamendi poolt iga Euroopa Parlamendi valimise järel viimasega samaks ametiajaks. Ombudsmani võib ametisse tagasi nimetada.

2. Ombudsman valitakse isikute hulgast, kes on liidu kodanikud, kel on täielikud kodaniku- ja poliitilised õigused, kes on täiesti sõltumatud ning vastavad oma riigi kõrgemas kohtuasutuses töötamiseks vajalikele nõuetele või kellel on tunnustatud pädevus ja kogemus ombudsmani kohustuste täitmiseks.

Artikkel 7

1. Ombudsman lõpetab kohustuste täitmise siis, kui lõpeb tema ametiaeg, kui ta tagasi astub või kui ta ametist tagandatakse.

2. Ombudsman täidab oma kohustusi kuni järgmise ombudsmani ametisse nimetamiseni, välja arvatud ametist tagandamisel.

3. Ombudsmani kohustuste täitmise ennetähtaegsel lõppemisel nimetatakse järgmine ombudsman ametisse kolme kuu jooksul alates ametikoha vabanemisest ülejäänud parlamendi ametiajaks.

Artikkel 8

Euroopa Kohus võib Euroopa Parlamendi taotlusel ombudsmani ametist tagandada, kui ta ei vasta enam tingimustele, mis on nõutavad tema kohustuste täitmiseks, või kui ta on süüdi tõsisel üleastumises.

Artikkel 9

1. Ombudsman peab oma kohustusi täitma täiesti sõltumatult ja liidu kodanike ning ühenduste üldistes huvides. Oma kohustuste täitmisel ei taotle ta ega võta vastu juhiseid üheltki valitsuselt ega mistahes asutuselt. Ta peab hoiduma igasugusest tegevusest, mis ei ole kooskõlas tema kohustuste olemusega.
2. Ametisse astumisel annab ombudsman ametivande Euroopa Kohtu ees, kinnitades, et ta täidab oma kohustusi täiesti sõltumatult ja erapooletult, täites oma ametiaja jooksul ja pärast seda oma ametist tulenevaid kohustusi ja eriti kohustust käituda ausalt ning väärikalt teatud ametikohtade ja soodustuste vastuvõtmisel pärast ametist lahkumist.

Artikkel 10

1. Oma ametiaja jooksul ei tohi ombudsman täita poliitilisi ega haldusalaseid ülesandeid ega töötada ühelgi teisel tasustataval või mittetasustataval ameti- või töökohal.
2. Ombudsmani töötasu, toetuste ja pensioni aste on sama Euroopa Kohtu kohtunikuga.
3. Ombudsmani ning tema sekretariaadi ametnike ja teenistujate suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immuuniteetide protokolli artikleid 12 kuni 15 ja artiklit 18.

Artikkel 11

1. Ombudsmani abistab sekretariaat, mille juhi nimetab ametisse ombudsman ise.
2. Ombudsmani sekretariaadi ametnike ja teenistujate suhtes kohaldatakse samu määruseid ja eeskirju nagu Euroopa ühenduste ametnike ja teiste teenistujate suhtes. Ametnike ja teenistujate arv määratakse kindlaks igal aastal eelarvemenetluse käigus.
3. Euroopa ühenduste ja liikmesriikide ametnikud, kes määratakse ametikohale ombudsmani sekretariaadis, viiakse sekretariaati üle teenistuse huvides ja neile tagatakse automaatne ennistamine endisele ametikohale.
4. Ombudsmani personali puudutavates küsimustes on ombudsmanil sama staatus nagu on institutsioonidel Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade artikli 1 tähenduses.

Artikkel 12 Kehtetu

Artikkel 13

Ombudsmani asukohaks on Euroopa Parlamendi asukoht.

Artikkel 14

Ombudsman võtab vastu käesoleva otsuse rakendussätteid.

Artikkel 15

Esimene ombudsman, kes nimetatakse ametisse pärast Euroopa Liidu lepingu jõustumist, nimetatakse ametisse ülejäänud Euroopa Parlamendi ametiajaks.

Artikkel 16 Kehtetu

Artikkel 17

Käesolev otsus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas. Otsus jõustub selle avaldamise päeval.

B. Euroopa ombudsmani otsus rakendussätete vastuvõtmise kohta³⁸

Artikkel 1 Mõisted

Käesolevates rakendussätetes tähendab

- a) „asjaomane institutsioon” ühenduse institutsiooni või asutust, mis on kaebuse või omaalgatusliku uurimise objektiks;
- b) „põhikiri” määrusi ja üldtingimusi, mis reguleerivad ombudsmani kohustuste täitmist;
- c) „konfidentsiaalne” dokumentide ja teabega seoses „ei kuulu avaldamisele”.

Artikkel 2 Kaebuste vastuvõtt

2.1 Kaebuste vastuvõtmisel tehakse kindlaks nende esitaja ja sisu, kaebused registreeritakse ja nummerdatakse.

2.2 Kaebuse esitajale saadetakse kinnitus kaebuse kättesaamise kohta, märkides selles ära kaebuse registreerimisnumbri ning juhtumiga tegeleva juristi nime.

2.3 Petitsiooni, mille Euroopa Parlament on petitsiooni esitaja nõusolekul edastanud ombudsmanile, käsitletakse kui kaebust.

2.4 Sobivatel juhtudel ning kaebuse esitaja nõusolekul võib ombudsman edastada kaebuse Euroopa Parlamendile, et sellega tegeletaks kui petitsiooniga.

³⁸Vastu võetud 8. juulil 2002 ja muudetud ombudsmani 5. aprilli 2004 ning 3. detsembri 2008 otsustega.

2.5 Sobivatel juhtudel ning kaebuse esitaja nõusolekul võib ombudsman edastada kaebuse mõnele teisele pädevale asutusele.

Artikkel 3 Kaebuste vastuvõetavus

3.1 Lepingus ja põhikirjas sätestatud kriteeriumide alusel otsustab ombudsman, kas kaebus kuulub tema pädevusse, ja kui kuulub, siis kas selle saab vastu võtta või mitte; ombudsman võib enne otsustamist paluda kaebuse esitajal edastada lisateavet või -dokumente.

3.2 Kui kaebus ei kuulu ombudsmani pädevusse või on vastuvõetamatu, sulgeb ombudsman kaebuse toimiku. Ta teatab kaebuse esitajale oma otsuse ja selle põhjused. Ombudsman võib soovitada kaebuse esitajal pöörduda muu asutuse poole.

Artikkel 4 Vastu võetud kaebuse alusel korraldatav uurimine

4.1 Ombudsman otsustab, kas menetlemiseks vastuvõetud kaebuse puhul on uurimise algatamiseks piisavalt alust.

4.2 Kui ombudsman ei leia, et uurimise algatamiseks oleks piisavat alust, sulgeb ta kaebuse toimiku ning teatab sellest kaebuse esitajale. Ombudsman võib teatada ka asjaomasele institutsioonile.

4.3 Kui ombudsman leiab, et uurimise algatamiseks on piisavalt alust, teatab ta sellest kaebuse esitajale ning asjaomasele institutsioonile. Ta saadab asjaomasele institutsioonile kaebuse koopia ning palub institutsioonil esitada küsimuse kohta oma arvamus kindlaks määratud ajavahemiku jooksul, mis tavaliselt ei ületa kolme kuud. Asjaomasele institutsioonile esitatud palve võib täpsustada kindlaid kaebuse aspekte või küsimusi, mida institutsioonil palutakse oma arvamusavalduses käsitleda.

4.4 Arvamus ei sisalda mis tahes teavet või dokumente, mida institutsioon käsitleb konfidentsiaalse(te)na.

4.5 Asjaomane institutsioon võib nõuda, et arvamuse teatud osi avaldatakse ainult kaebuse esitajale. Need osad tuleb selgelt märgistada ja nõuet tuleb põhjendada.

4.6 Ombudsman saadab asjaomase institutsiooni arvamuse kaebuse esitajale, kellel on võimalus esitada ombudsmanile selle kohta oma tähelepanekud kindlaks määratud ajavahemiku jooksul, mis tavaliselt ei ületa ühte kuud.

4.7 Ombudsman korraldab edasisi uurimisi, kui vaja. Punktide 4.3.–4.6. kehtivad ka edasiste uurimiste kohta, v.a asjaomane institutsioon peab tavaliselt vastama ühe kuu jooksul.

4.8 Ombudsman võib kasutada lihtmenetlust, kui peab seda asjakohaseks, eesmärgiga saavutada kiire lahend.

4.9 Pärast uurimise lõppemist lõpetab ombudsman juhtumi põhjendatud otsusega ja teatab sellest kaebuse esitajale ning asjaomasele institutsioonile.

Artikkel 5 Uurimisvolitused

5.1 Vastavalt põhikirjas sätestatud tingimustele võib ombudsman nõuda, et ühenduse institutsioonid ja asutused ning liikmesriikide ametiasutused edastaksid talle

mõistliku aja jooksul uurimise jaoks vajalikku teavet ja vajalikke dokumente. Institutsioonid ja asutused peavad selgelt märkima mis tahes teabe ja dokumendid, mida nad käsitlevad konfidentsiaalse(te)na.

5.2 Ombudsman võib kontrollida asjaomase institutsiooni toimikut. Asjaomane institutsioon märgistab toimikus selgelt mis tahes dokumendid, mida ta peab konfidentsiaalseteks. Ombudsman võib teha koopia tervest toimikust või toimiku üksikdokumentidest. Ombudsman teatab kaebuse esitajale, et on kontrollinud toimikut.

5.3 Ombudsman võib nõuda, et ühenduse institutsioonide või asutuste ametnikud või muud teenistujad esitaksid põhikirjas ettenähtud tingimustel vajalikke tõendeid. Ombudsman võib otsustada, et isik esitab tõendeid konfidentsiaalselt.

5.4 Ombudsman võib nõuda, et ühenduse institutsioonid ja asutused looksid võimalused uurimise läbiviimiseks kohapeal.

5.5 Ombudsman võib uurimise edu nimel korraldada vajalikke uuringuid või ekspertiise.

Artikkel 6 Sõbralikud lahendid

6.1 Kui ombudsman tuvastab haldusomavoli juhtumi, teeb ta võimalikult tihedat koostööd asjaomase institutsiooniga, püüdes leida sõbraliku lahendi haldusomavoli kõrvaldamiseks ja kaebuse rahuldamiseks.

6.2 Kui ombudsman leiab, et koostöö institutsiooniga on olnud edukas, lõpetab ta juhtumi põhjendatud otsusega. Ta teatab oma otsusest kaebuse esitajale ning asjaomasele institutsioonile.

6.3 Kui ombudsman ei pea sõbralikku lahendi leidmist võimalikuks või kui sõbraliku lahendi leidmise katsed on osutunud edutuks, lõpetab ombudsman juhtumi põhjendatud otsusega, mis võib sisaldada kriitilist märkust, või koostab soovitusettepanekutega ettekande.

Artikkel 7 Kriitilised märkused

7.1 Ombudsman teeb kriitilise märkuse, kui ta leiab, et

- a) asjaomasel institutsioonil ei ole enam võimalik haldusomavoli juhtumit kõrvaldada ning
- b) käsitletaval haldusomavoli juhtumil ei ole laiemaid tagajärgi.

7.2 Kui ombudsman lõpetab juhtumi kriitilise märkusega, teatab ta sellest kaebuse esitajale ja asjaomasele institutsioonile.

Artikkel 8 Aruanded ja soovitused

8.1 Ombudsman koostab asjaomasele institutsioonile soovitusettepanekutega aruande, kui ta leiab, et

- a) asjaomasel institutsioonil on võimalik haldusomavoli kõrvaldada või kui
- b) käsitletud haldusomavoli juhtumil on laiemaid tagajärgi.

8.2 Ombudsman saadab eksemplari oma aruandest ning soovitusettepanekutest asjaomasele institutsioonile ja kaebuse esitajale.

8.3 Asjaomane institutsioon saadab ombudsmanile kolme kuu jooksul oma üksikasjaliku arvamuse. Üksikasjalik arvamus võiks sisaldada ombudsmani otsuse heakskiitmist ning soovitusettepanekute rakendamiseks võetud meetmete kirjeldust.

8.4 Kui ombudsman ei pea talle esitatud üksikasjalikku arvamust rahuldavaks, võib ta koostada haldusomavoli juhtumiga seoses eriettekande Euroopa Parlamendile. Ettekanne võib sisaldada soovitusi. Ombudsman saadab selle ettekande eksemplari asjaomasele institutsioonile ning kaebuse esitajale.

Artikkel 9 Omaalgatuslikud uurimised

9.1 Ombudsman võib otsustada korraldada omaalgatuslikke uurimisi.

9.2 Ombudsmanil on omaalgatuslike uurimiste korral samad uurimisvolitused kui kaebuse alusel algatatud uurimiste korral.

9.3 Menetluskord, mida kohaldatakse kaebuse alusel algatatud uurimise korral, laieneb ka omaalgatuslikule uurimisele.

Artikkel 10 Menetluskord

10.1 Kui kaebuse esitaja seda taotleb, käsitleb ombudsman kaebust konfidentsiaalsena. Kui ombudsman leiab, et kaebuse esitaja või kolmanda isiku huvid vajavad kaitset, võib ombudsman käsitleda kaebust konfidentsiaalsena ka omal algatusel.

10.2 Kui ombudsman peab seda vajalikuks, võib ta võtta meetmed, millega on võimalik tagada kaebuse käsitlemine eelisjärjekorras.

10.3 Kui ombudsmani uuritava juhtumiga seoses algatatakse kohtumenetlus, lõpetab ta juhtumi uurimise. Selle hetkeni korraldatud uurimiste tulemused arhiveeritakse ilma edasise tegevuseta.

10.4 Ombudsman teatab asjaomastele liikmesriikide ametiasutustele ning, kui see on asjakohane, ühenduse institutsioonile või asutusele kuriteo asjaoludest, mida ta võis teada saada oma uurimisel. Samuti võib ombudsman teatada ühenduse institutsioonile või asutusele asjaoludest, mis tema arvates võivad olla aluseks distsiplinaarmenetluse algatamisele.

Artikkel 11 Ettekanded Euroopa Parlamendile

11.1 Ombudsman esitab Euroopa Parlamendile aastaaruande oma kogu tegevuse, sealhulgas uurimiste tulemuste kohta.

11.2 Peale punkti 8.4. alusel esitatavate eriettekannete võib ombudsman esitada Euroopa Parlamendile teisi eriettekandeid, kui ta peab seda talle asutamislepingute ja põhikirjaga antud volituste täitmiseks vajalikuks.

11.3 Ombudsmani aastaaruanded ja eriettekanded võivad sisaldada soovitusi, mille esitamist peab ombudsman vajalikuks talle asutamislepingute ja põhikirjaga antud volituste täitmiseks.

Artikkel 12 Koostöö liikmesriikide ombudsmanide ning teiste sarnaste ametiasutustega

Ombudsman võib teha koostööd liikmesriikide ombudsmanide ning teiste sarnaste ametiasutustega, eesmärgiga tõsta omaenda uurimiste ning ka liikmesriikide ombudsmanide ja sarnaste ametiasutuste uurimiste tõhusust ning korraldada paremini Euroopa Liidu ja Euroopa Ühenduse õigusest tulenevate õiguste ja huvide kaitset.

Artikkel 13 Kaebuse esitaja õigus tutvuda oma toimikuga

13.1 Kaebuse esitajal on õigus tutvuda ombudsmani poolt peetava toimikuga, mis käsitleb tema kaebust, võttes arvesse alljärgnevas punktis 13.3. sätestatud piiranguid.

13.2 Kaebuse esitaja võib kasutada oma õigust toimikuga tutvuda toimiku asukohas. Ta võib nõuda ombudsmanilt kogu toimiku või toimikus sisalduvate üksikute dokumentide koopiaid.

13.3 Kaebuse esitajal puudub juurdepääs järgmisele:

- a) dokumentidele, mis on saadud punktides 5.1. või 5.2. sätestatud korra alusel ja mis märgiti ombudsmanile esitamisel konfidentsiaalseiks;
- b) tõenditele, mis anti konfidentsiaalselt punkti 5.3. kohaselt.

Artikkel 14 Üldsuse juurdepääs ombudsmani valduses olevatele dokumentidele

14.1 Üldsuse juurdepääs ombudsmani valduses olevatele avaldamata dokumentidele on tagatud määruses (EÜ) nr 1049/2001³⁹ üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ning vastavalt alljärgnevas punktis 14.2. sätestatud tingimustele ja piirangutele.

14.2 Üldsuse esindajad võivad taotleda juurdepääsu ombudsmani valduses olevatele uurimisega seotud dokumentidele tingimusel, et kaebuse esitaja nõudel või vastavalt punktile 10.1. ombudsmani otsusel ei ole kaebust nimetatud konfidentsiaalseks. Juurdepääsu ei anta järgmisele:

- a) dokumentidele, mis on saadud punktides 5.1. või 5.2. sätestatud korra alusel ja mis märgiti ombudsmanile esitamisel konfidentsiaalseiks;
- b) tõenditele, mis anti konfidentsiaalselt punkti 5.3. kohaselt;
- c) asjaomase institutsiooni arvamuse ja mis tahes edasiste uuringute vastuste osadele, mida asjaomane institutsioon on vastavalt punktile 4.5. lubanud avaldada ainult kaebuse esitajale. Taotlejale teatatakse põhjus või põhjused, miks asjaomane institutsioon piirangu seadis;
- d) dokumendile, mille avaldamine takistaks toimuvat uurimist.

14.3 Dokumentidele juurdepääsu taotlused esitatakse kirjalikult (kirja, faksi või e-posti teel) ja piisava üksikasjalikkusega, et tuvastada taotletavat dokumenti.

³⁹Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. a määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

14.4 Juurdepääs antakse kas kohapeal või koopia esitamise teel. Ombudsman võib nõuda koopia esitamise eest mõistlikku tasu. Tasu arvutamise viisi tuleb põhjendada.

14.5 Üldsuse juurdepääsu taotluste otsused tehakse 15 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Erandjuhtudel võidakse käsitlusaega pikendada 15 tööpäeva võrra; taotlejale teatatakse käsitlusaja pikendamisest eelnevalt ja põhjendatakse üksikasjalikult.

14.6 Kui dokumendile juurdepääsu taotlus lükatakse osaliselt või täielikult tagasi, põhjendatakse tagasilükkamist.

Artikkel 15 Keeled

15.1 Ombudsmanile võib kaebuse esitada asutamislepingu mis tahes keeles. Ombudsman ei ole kohustatud tegelema kaebustega, mis on esitatud muus keeles.

15.2 Ombudsmani korraldatava menetluse keel on üks asutamislepingu keeltest; kaebuse käsitlemisel on selleks keel, milles kirjutati kaebus.

15.3 Ombudsman otsustab, mis dokumendid tuleb koostada menetluskeeles.

Artikkel 16 Aruannete avaldamine

16.1 Euroopa ombudsman avaldab Euroopa Liidu Teatajas kõik aastaaruannete ning eriettekannete vastuvõtmisega seotud teadaanded, märkides seejuures, kuidas saab lugeda dokumentide terviktekste.

16.2 Mis tahes aruanded, ettekanded ja ombudsmani otsuste kokkuvõtted, mis käsitlevad konfidentsiaalseid kaebusi, peavad olema avaldatud viisil, mis ei võimalda kaebuse esitaja isiku tuvastamist.

Artikkel 17 Jõustumine

17.1 Käesoleva otsuse jõustumisega muutuvad 16. oktoobril 1997 vastu võetud rakendussätted kehtetuks.

17.2 Käesolev otsus jõustub 1. jaanuaril 2003.

17.3 Euroopa Parlamendi presidendile teatatakse käesoleva otsuse vastuvõtmisest. Teadaanne avaldatakse ka Euroopa Liidu Teatajas.

XII LISA Pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamine

Euroopa Parlamendi otsus pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse tõkestamisega seotud sisejuurdluste suhtes esitatavate nõuete ja tingimuste kohta⁴⁰

Euroopa Parlament,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 199,

võttes arvesse Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 25,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 112,

võttes arvesse parlamendi kodukorda, eriti selle artikli 186 punkti c,⁴¹

ning arvestades, et:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999⁴² ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999⁴³ Euroopa Pettustevastase Ameti toimetatavate juurdluste kohta sätestavad, et ameti ülesandeks on algatada ja viia läbi haldusjuurdlusti kõikides Euroopa Ühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingutega või nende alusel loodud institutsioonides, asutustes, ametites ja ametkondades (edaspidi "institutsioonides ja asutustes");

Euroopa Komisjoni moodustatud Euroopa Pettustevastase Ameti vastutusalasse kuuluvad peale finantshuvide kaitse ka tegevused, mis aitavad kaitsta ühenduse huve selliste tegude korral, mille tulemuseks võib olla haldus- või kriminaalmenetluse algatamine;

tuleks avardada pettustevastase võitluse ulatust ja suurendada selle tõhusust, kasutades haldusjuurdluste valdkonnas olemasolevaid kogemusi;

eelnevast tulenevalt peaksid kõik institutsioonid ja asutused, lähtudes nende halduslikust autonoomiast, usaldama sisejuurdluste korraldamise Euroopa Pettustevastasele Ametile, eesmärgiga tuvastada rasked ametikohustuste rikkumise juhtumid, mis võivad endast kujutada ühenduste ametnike ja teenistujate poolset ametikohustuste täitmata jätmist vastavalt Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade ja Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi "personalieeskirjad") artiklile 11 ja artikli 12 teisele ja kolmandale lõikele, artiklitele 13, 14 ja 16 ning artikli 17 esimesele lõikele, kui see kahjustab ühenduste huve ja võib kaasa tuua distsiplinaar- või, vajaduse korral, kriminaalmenetluse, või tõsisid üleastumisi, vastavalt personalieeskirjade artiklile 22, või personalieeskirjade subjektide ringist väljaspool asuvate Euroopa Parlamendi liikmete või töötajate poolset samalaadset ametikohustuste täitmata jätmist;

⁴⁰Vastu võetud 18. novembril 1999.

⁴¹Nüüd: artikli 215 punkt c.

⁴²EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁴³EÜT L 136, 31.5.1995, lk 8.

sellised uurimised tuleb läbi viia kooskõlas Euroopa ühenduste asutamislepingute asjaomaste sätetega, eelkõige privileegide ja immunitetide protokolliga, ja nende sätete rakendussätetega ning personalieeskirjadega;

sellised uurimised tuleb kõigis ühenduse institutsioonides ja asutustes läbi viia samadel tingimustel; selle ülesande andmine Euroopa Pettustevastasele Ametile ei tohiks mõjutada institutsioonide ja asutuste endi kohustusi ega mingil viisil vähendada asjaomaste isikute õiguslikku kaitset;

kuni personalieeskirjade muutmiseni tuleb kehtestada kord, mis näeb ette institutsioonide ja asutuste liikmete, juhtide, ametnike ja teenistujate vahelise koostöö sisejuurduse tõrgeteta läbiviimiseks,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

Artikkel 1 Kohustus teha ametiga koostööd

Euroopa Parlamendi peasekretär, teenistused ja kõik ametnikud ning teenistujad on kohustatud tegema ameti esindajatega täielikku koostööd ja andma talle uurimiseks vajaliku abi. Eelnevat silmas pidades on nad kohustatud edastama ameti esindajatele kogu vajaliku teabe ja andma vajalikud selgitused.

Ilma et see piiraks Euroopa ühenduste asutamislepingute asjakohaste sätete, eelkõige privileegide ja immunitetide protokolliga, ja nende rakendussätete kohaldamist, on parlamendiliikmetel kohustus teha ametiga täielikku koostööd.

Artikkel 2 Kohustus esitada teavet

Euroopa Parlamendi ametnik või teenistuja, kes saab teada tõenditest, mille alusel võib eeldada võimalikke pettuse-, korrupsiooni- või muu ühenduste huve kahjustava õigusvastase tegevuse juhtumite esinemist või raskete ametikohustuste rikkumise juhtumite esinemist, mis võivad endast kujutada ühenduste ametnike ja teenistujate poolset ametikohustuste täitmata jätmist, mis võib kaasa tuua distsiplinaar- või, vajaduse korral, kriminaalmenetluse, või personalieeskirjade subjektide ringist väljaspool asuvate Euroopa Parlamendi liikmete, juhtide või töötajate samalaadset ametikohustuste täitmata jätmist, peab teavitama sellest viivitamatult oma teenistuse juhti, peadirektorit või juhul, kui ta peab seda vajalikuks, oma peasekretäri või otse Euroopa Pettustevastast Ametit või juhul, kui tegemist on ametniku, teenistuja või personali liikmega, kelle suhtes personalieeskirjad ei kehti, või kui tegemist on parlamendiliikme poolse samalaadse ametikohustuste rikkumisega, peab ta teavitama sellest Euroopa Parlamendi presidenti.

Euroopa Parlamendi president, peasekretär, peadirektorid ja teenistuste juhid edastavad viivitamatult ametile kõik neile teadaolevad tõendid, mille alusel võib eeldada esimeses lõikes nimetatud juhtumite olemasolu.

Euroopa Parlamendi ametnikke ega teenistujaid ei tohi kohelda esimeses ja teises lõikes nimetatud teabe edastamise tõttu ebaõiglaselt või diskrimineerivalt.

Parlamendiliikmed, kes saavad teada esimeses lõikes nimetatud asjaoludest, teavitavad sellest Euroopa Parlamendi presidenti või, kui nad peavad seda vajalikuks, otse Euroopa Pettustevastast Ametit.

Käesoleva artikli kohaldamine ei piira õigusaktides või Euroopa Parlamendi kodukorras sätestatud konfidentsiaalsusnõuete kohaldamist.

Artikkel 3 Julgeolekubüroo abi

Euroopa Pettustevastase Ameti direktori taotluse alusel osutab Euroopa Parlamendi julgeolekubüroo ametile tema uurimiste läbiviimisel abi.

Artikkel 4 Puutumatus ja õigus ütluste andmisest keelduda

Sätted, mis reguleerivad parlamendiliikmete parlamentaarset puutumatus ja õigust ütluste andmisest keelduda, kehtivad muudatusteta.

Artikkel 5 Huvitatud poolele teatamine

Kui kahtluse alla satub parlamendiliige, ametnik või teenistuja, teavitatakse vastavat isikut sellest viivitamatult, välja arvatud juhul kui see võib uurimise läbiviimist kahjustada. Mingil juhul ei tohi pärast uurimise lõppemist teha nimelisi Euroopa Parlamendi liikmele, ametnikule või teenistujale osutavaid kokkuvõtteid, ilma et huvitatud isikule oleks antud võimalus väljendada kõigi temaga seotud asjaolude kohta oma arvamust.

Juhul, kui uurimise huvides on vajalik selle salajasus ja kui on vajalik teostada siseriikliku õigusasutuse pädevusse kuuluvat uurimistoimingut, võib Euroopa Parlamendi liikme, ametniku või teenistuja oma seisukohti esitada kutsumise kohustuse täitmise edasi lükata; parlamendiliikme puhul on selleks vajalik presidendi ning ametniku või teenistuja puhul peasekretäri nõusolek.

Artikkel 6 Teave uurimise lõpetamise kohta edasisi meetmeid võtmata

Kui pärast sisejuurdluse teostamist ei ole võimalik süüdistatud Euroopa Parlamendi liikme, ametniku või teenistuja suhtes kohtuasja algatada, lõpetatakse tema suhtes algatatud sisejuurdlus edasise tegevuseta Euroopa Pettustevastase Ameti direktori otsusega, kes teavitab sellest huvitatud isikut kirjalikult.

Artikkel 7 Puutumatuse äravõtmine

Riigi politsei- või õiguskaitseasutuse taotlus Euroopa Parlamendi ametniku või teenistuja kohtupuutumatuse äravõtmiseks seoses võimalike pettuse-, korrupsiooni- või muu õigusvastase tegevuse juhtumitega edastatakse arvamuse saamiseks Euroopa Pettustevastase Ameti direktorile. Kui esitatakse Euroopa Parlamendi liikme puutumatuse äravõtmise taotlus, siis Euroopa Pettustevastasele Ametile antakse sellest teada.

Artikkel 8 Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle Euroopa Parlamendis vastuvõtmise päeval.

XIII LISA Euroopa Parlamendi ja komisjoni kokkulepe nõukogu otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ja mida on muudetud otsusega 2006/512/EÜ) rakendamise korra kohta

Euroopa Parlamendi teavitamine

1. Vastavalt otsuse 1999/468/EÜ⁴⁴ artikli 7 lõikele 3 informeerib komisjon korrapäraselt Euroopa Parlamenti komiteemenetlusest⁴⁵, järgides edastamissüsteemi läbipaistvust ja tõhusust ning edastatud teabe ja menetluse eri etappide määratlemist tagavat korda. Selleks saab Euroopa Parlament samal ajal ja samadel tingimustel kui komiteede liikmed komiteede koosolekute päevakorra projektid, rakendusmeetmete eelnõud, mis on nendele komiteedele esitatud asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt vastu võetud põhiõigusaktide alusel, hääletustulemused, koosolekute protokollide kokkuvõtted ning nende asutuste loetelu, kuhu liikmesriikide esindajaks määratud isikud kuuluvad.

Register

2. Komisjon seab sisse registri, mis sisaldab kõiki Euroopa Parlamendile edastatud dokumente⁴⁶. Euroopa Parlamendil on sellele registrile vahetu juurdepääs. Vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artikli 7 lõikele 5 tehakse kõigi Euroopa Parlamendile edastatud dokumentide viited üldsusele kättesaadavaks.

3. Vastavalt kohustustele, mille komisjon võttis oma avalduses otsuse 1999/468/EÜ artikli 7 lõike 3 kohta⁴⁷, ja kui vastav tehniline kord on vastu võetud, võimaldab lõikes 2 ette nähtud register eelkõige järgmist:

- teha selgelt kindlaks sama menetluse alla kuuluvad dokumendid ja näidata ära kõik rakendusmeetmes menetluse eri etappidel tehtud muudatused;
- näidata ära menetluse etappi ja ajakava;
- teha selgelt vahet meetmete eelnõul, mille Euroopa Parlament saab vastavalt teabeõigusele samal ajal kui komiteede liikmed, ja lõplikul eelnõul, mis järgneb komitee arvamusele, mis edastatakse Euroopa Parlamendile;
- näidata ära kõik muudatused, mis on tehtud võrreldes Euroopa Parlamendile juba edastatud dokumentidega.

4. Kui pärast käesoleva kokkuleppe jõustumisega algavat üleminekuperioodi jõuavad Euroopa Parlament ja komisjon järeldusele, et süsteem toimib ja on rahuldav, hakatakse dokumente Euroopa Parlamendile edastama elektroonilise teate abil koos viidaga lõikes 2 ette nähtud registrile. Kõnealune otsus tehakse kahe institutsiooni

⁴⁴EÜT L 184, 17.7.1999, lk. 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁴⁵Käesolevas kokkuleppes viitab sõna „komitee” vastavalt otsusele 1999/468/EÜ asutatud komiteedele, välja arvatud juhul, kui on täpsustatud, et viidatakse muule komiteele.

⁴⁶Registri sisseseadmise tähtaeg on 31. märts 2008.

⁴⁷ELT C 171, 22.7.2006, lk 21.

presidentide vahelise kirjavahetuse teel. Üleminekuperioodil edastatakse dokumendid Euroopa Parlamendile elektronkirja manuserina.

5. Lisaks sellele nõustub komisjon edastama Euroopa Parlamendile vastutava parlamendikomisjoni taotluse korral teavitamise eesmärgil selliste põhiõigusaktide konkreetset rakendusmeetmete eelnõud, mis on Euroopa Parlamendi jaoks erilise tähtsusega, kuigi neid ei võetud vastu asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt. Need meetmed kantakse lõikes 2 ette nähtud registrisse ja sellest teavitatakse Euroopa Parlamenti.

6. Lisaks lõikes 1 nimetatud protokollide kokkuvõtetele võib Euroopa Parlament taotleda juurdepääsu komiteede koosolekute protokollidele⁴⁸. Komisjon uurib iga taotlust eraldi Euroopa Parlamendi ja komisjoni vaheliste suhete raamkokkuleppe⁴⁹ 1. lisas sätestatud konfidentsiaalsuseeskirjade kohaselt.

Konfidentsiaalsed dokumendid

7. Konfidentsiaalseid dokumente käideldakse vastavalt sisemisele halduskorrale, mille iga institutsioon töötab välja kõigi vajalike tagatiste garanteerimiseks.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 8 kohased Euroopa Parlamendi resolutsioonid

8. Vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklile 8 võib Euroopa Parlament põhistatud resolutsioonis osutada sellele, et asutamislepingu artikliga 251 sätestatud menetluse kohaselt vastu võetud põhiõigusakti rakendusmeetmete eelnõu ületab selles põhiõigusaktis sätestatud rakendusvolitusi.

9. Euroopa Parlament võtab sellise põhistatud resolutsiooni vastu vastavalt oma kodukorrale; Euroopa Parlamendil on selleks aega üks kuu alates lõpliku rakendusmeetmete eelnõu kättesaamisest nendes keeleversioonides, milles need asjaomase komitee liikmetele esitati.

10. Euroopa Parlament ja komisjon lepivad kokku, et on asjakohane määrata alaliselt lühem tähtaeg teatavat liiki kiireloomuliste rakendusmeetmete puhul, mille kohta tuleb usaldusväärse juhtimise huvides teha otsus lühema aja jooksul. See kehtib eelkõige teatavat liiki meetmete kohta, mis on seotud välistegevusega, sealhulgas humanitaar- ja hädaabiga, tervise ja ohutuse kaitsega, transpordi turvalisuse ja ohutusega ning riigihanke eeskirjadest tehtavate eranditega. Voliniku ja vastutava parlamendikomisjoni esimehe kokkuleppega sätestatakse asjaomaste meetmete liigid ja kohaldatavad tähtajad. Sellise kokkuleppe võib ükskõik kumb pool igal ajal tühistada.

11. Ilma et see piiraks lõikes 10 nimetatud juhtumeid, on tähtaeg lühem kiireloomulistel juhtudel ja juhul, kui meetmed on seotud igapäevaste haldusküsimustega ja/või kui meetmetel on lühike kehtivusaeg. Erakordselt kiireloomulistel juhtudel, eelkõige juhul, kui tegemist on rahvatervise küsimusega, võib tähtaeg olla väga lühike. Vastutav komisjoni liige määrab asjakohase tähtaja ja märgib ära sellise tähtaja määramise põhjused. Euroopa Parlament võib sellistel

⁴⁸Vt Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 19. juuli 1999. aasta otsust kohtuasjas T-188/97: Rothmans v. komisjon, EKL 1999, lk II-2463.

⁴⁹EÜT C 117 E, 18.5.2006, lk 123.

juhtudel kasutada menetlust, millega delegeeritakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 8 kohaldamine vastutavale parlamendikomisjonile, kes võib saata komisjonile asjakohase tähtaja jooksul vastuse.

12. Niipea kui komisjoni talitused prognoosivad, et võib osutuda vajalikuks saata lõigete 10 ja 11 kohaste meetmete eelnõu komiteele, hoiatavad nad mitteametlikult vastutava(te) parlamendikomisjoni(de) sekretariaati. Niipea kui esialgne meetmete eelnõu on saadetud komitee liikmetele, teavitavad komisjoni talitused vastutava(te) parlamendikomisjoni(de) sekretariaati nende kiireloomulisusest ja tähtaegadest, mida kohaldatakse alates lõpliku eelnõu esitamisest.

13. Pärast seda, kui Euroopa Parlament on vastu võtnud lõikes 8 osutatud resolutsiooni või andnud lõikes 11 osutatud vastuse, teavitab vastutav komisjoni liige Euroopa Parlamenti või vajaduse korral vastutavat parlamendikomisjoni meetmetest, mida komisjon selle osas võtta kavatseb.

14. Lõigete 10–13 kohased andmed kantakse registrisse.

Kontrolliga regulatiivmenetlus

15. Kui kohaldatakse kontrolliga regulatiivmenetlust, teavitab komisjon pärast komitees toimunud hääletust Euroopa Parlamenti kohaldatavatest tähtaegadest. Kui lõikest 16 ei tulene teisiti, hakatakse neid tähtaegu arvestama alates sellest, kui Euroopa Parlament on saanud kätte kõik keeleversioonid.

16. Kui kohaldatakse lühemaid tähtaegu (otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 5 punkt b) ja tungivalt kiireloomulistel juhtudel (otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõige 6), hakatakse tähtaegu arvestama alates sellest kuupäevast, kui Euroopa Parlament sai kätte rakendusmeetmete lõpliku eelnõu nendes keeleversioonides, milles need komitee liikmetele esitati, välja arvatud juhul, kui parlamendikomisjoni esimees esitab vastuväiteid. Igal juhul püüab komisjon edastada kõik keeleversioonid Euroopa Parlamendile võimalikult kiiresti. Niipea kui komisjoni talitused prognoosivad, et võib osutuda vajalikuks saata artikli 5a lõike 5 punkti b või lõike 6 kohaste meetmete eelnõu komiteele, hoiatavad nad mitteametlikult vastutava(te) parlamendikomisjoni(de) sekretariaati.

Finantsteenused

17. Vastavalt oma avaldusele otsuse 1999/468/EÜ artikli 7 lõike 3 kohta kohustub komisjon finantsteenuste osas:

- tagama, et komitee koosolekut juhtiv komisjoni ametnik teavitab Euroopa Parlamenti viimase taotlusel pärast iga koosolekut võimalikest aruteludest, mis käsitlesid sellele komiteele esitatud rakendusmeetmete eelnõu;
- andma suulise või kirjaliku vastuse kõikidele küsimustele, mis puudutavad komiteele esitatud rakendusmeetmete eelnõu käsitlevaid arutelusid.

Samuti tagab komisjon, et seoses kogu finantsteenuste sektoriga (kaasa arvatud väärtpaberid, pangad, kindlustus, pensionid ja raamatupidamine) täidetakse kohustusi, mille ta võttis Euroopa Parlamendi 5. veebruari 2002. aasta täiskogu istungil⁵⁰ ja mida

⁵⁰EÜT C 284 E, 21.11.2002, lk 19.

ta kinnitas 31. märtsi 2004. aasta täiskogu istungil⁵¹, ning neid kohustusi, millele viidatakse volinik Bolkesteini poolt 2. oktoobril 2001. aastal Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni esimehele saadetud kirja⁵² punktides 1–7.

Parlamendi töö ajakava

18. Kui ei kohaldata lühemaid tähtaegu ja tegemist ei ole kiireloomulise juhtumiga, võtab komisjon käesoleva kokkuleppe alusel rakendusmeetmete eelnõusid edastades arvesse vaheaegu (suvine vaheaeg, talvine vaheaeg ja Euroopa Parlamendi valimised) Euroopa Parlamendi töös, et tagada, et Euroopa Parlament saaks kasutada oma eelisõiguse otsuses 1999/468/EÜ ja käesolevas kokkuleppes sätestatud tähtaegade piires.

Euroopa Parlamendi ja komisjoni koostöö

19. Mõlemad institutsioonid väljendavad valmisolekut teineteist abistada, et tagada igakülgne koostöö konkreetsete rakendusmeetmetega tegelemisel. Selleks seatakse sisse asjakohased sidemed haldustasandil.

Varasemad kokkulepped

20. Käesolevaga asendatakse Euroopa Parlamendi ja komisjoni 2000. aasta kokkulepe nõukogu otsuse 1999/468/EÜ rakendamise korra kohta⁵³. Euroopa Parlament ja komisjon loevad järgmised kokkulepped asendatuks ning need ei ole seega nende osas kehtivad: 1988. aasta Plumbi/Delorsi kokkulepe, 1996. aasta Samlandi/Williamsoni kokkulepe ja 1994. aasta modus vivendi⁵⁴.

⁵¹ELT C 103 E, 29.4.2004, lk 446 ja Euroopa Parlamendi 31. märtsi 2004. aasta täiskogu istungi stenogrammi punkt „Hääletus”.

⁵²EÜT C 284 E, 21.11.2002, lk 83.

⁵³EÜT L 256, 10.10.2000, lk. 19.

⁵⁴EÜT C 102, 4.4.1996, lk 1.

XIV LISA Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepe

Euroopa Parlament⁵⁵ ja Euroopa Komisjon (edaspidi „institutsioonid”),

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut (ELi leping), Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artiklit 295, ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut (edaspidi „aluslepingud”);
- võttes arvesse institutsioonidevahelisi kokkuleppeid ja institutsioonidevahelisi suhteid reguleerivaid tekste;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi kodukorda⁵⁶, eriti selle artikleid 105, 106 ja 127 ning VIII ja XIV lisa;
- võttes arvesse komisjoni valitud presidendi 15. septembril 2009 ja 9. veebruaril 2010 esitatud poliitilisi suuniseid ja tehtud asjakohaseid avaldusi ning komisjoni liikmete kandidaatide avaldusi, mille nad tegid kuulamise ajal parlamendikomisjonides,

A. arvestades, et Lissaboni leping tugevdab liidu otsustusprotsessi demokraatlikku õiguspärasust;

B. arvestades, et institutsioonid peavad liidu õiguse tõhusat ülevõtmist ja rakendamist väga tähtsaks;

C. arvestades, et käesolev raamkokkulepe ei mõjuta parlamendi, komisjoni ega liidu ühegi muu institutsiooni ega organi volitusi ega õigusi, vaid püüab tagada nende õiguste võimalikult tõhusa ja läbipaistva teostamise;

D. arvestades, et käesolevat raamkokkulepet tuleks tõlgendada kooskõlas aluslepingutega loodud institutsioonilise raamistikuga;

E. arvestades, et komisjon võtab nõuetekohaselt arvesse aluslepingutega parlamendile ja nõukogule antud ülesandeid, eelkõige pidades silmas punktis 9 kehtestatud võrdse kohtlemise põhimõtet;

F. arvestades, et on vajalik ajakohastada 2005. aasta mais sõlmitud raamkokkulepe⁵⁷ ja asendada see järgmise tekstiga,

lepivad kokku järgmises:

I. KOHALDAMISALA

1. Parlamendi ja komisjoni uue eripartnerluse paremaks kajastamiseks lepivad institutsioonid kokku järgmistes meetmetes, et tugevdada komisjoni poliitilist vastutust ja õiguspärasust, laiendada konstruktiivset dialoogi, parandada teabe vahetamist institutsioonide vahel ning koostööd menetluste ja planeerimise alal.

Samuti lepivad nad kokku konkreetsetes sätetes:

- komisjoni kohtumiste kohta riiklike ekspertidega vastavalt 1. lisas sätestatule,

⁵⁵Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2010. aasta otsus.

⁵⁶ELT L 44, 15.2.2005, lk 1.

⁵⁷ELT C 117 E, 18.5.2006, lk 125.

- konfidentsiaalse teabe edastamise kohta parlamendile vastavalt 2. lisas sätestatule,
- rahvusvaheliste lepingute üle läbirääkimiste pidamise ja nende sõlmimise kohta vastavalt 3. lisas sätestatule, ning
- komisjoni tööprogrammi ajakava kohta vastavalt 4. lisas sätestatule.

II. POLIITILINE VASTUTUS

2. Pärast Euroopa Ülemkogu poolt kandidaadiks ülesseadmist esitab komisjoni presidendi kandidaat parlamendile oma ametiaja poliitilised suunised, et parlamendiga oleks võimalik enne kandidaadi valimise hääletust olemasoleva teabe põhjal arvamusi vahetada.

3. Parlament võtab kodukorra artikli 106 kohaselt komisjoni ametisseastuva presidendiga ühendust aegsasti enne uue komisjoni ametissenimetamisele nõusoleku andmise menetluse algust. Parlament võtab arvesse ametisseastuva presidendi märkusi.

Komisjoni liikme kandidaadid tagavad kogu asjaomase teabe avalikustamise vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 245 sätestatud sõltumatuse kohustusele.

Menetlused viiakse läbi viisil, mis tagab kogu ametisseastuva komisjoni avatud, õiglase ja järjepideva hindamise.

4. Komisjoni iga liige võtab poliitilise vastutuse tegevuse eest oma vastutusalas, ilma et see piiraks komisjoni kollegiaalsuse põhimõtet.

Komisjoni president vastutab täielikult sellise võimaliku huvide konflikti kindlakstegemise eest, mille tõttu komisjoni liige ei ole võimeline oma ülesandeid täitma.

Samuti vastutab komisjoni president järgnevate sellises olukorras võetavate meetmete eest ja teavitab viivitamata kirjalikult parlamendi presidenti.

Komisjoni liikmete osalemist valimiskampanias reguleeritakse volinike tegevusjuhendiga.

Komisjoni liikmed, kes osalevad Euroopa Parlamendi valimiste kandidaadina aktiivselt valimiskampanias, peaksid võtma palgata valimispuhkust alates viimase valimiste-eelse osaistungjärgu lõpust.

Komisjoni president teavitab parlamenti õigeaegselt puhkuse andmise otsusest ning sellest, milline komisjoni liige võtab puhkuse ajaks üle puhkusele mineva voliniku kohustused.

5. Kui parlament palub komisjoni presidendil avaldada mõnele komisjoni liikmele umbusaldust, siis kaalub president tõsiselt, kas nõuda selle liikme tagasiastumist vastavalt ELi lepingu artikli 17 lõikele 6. President kas nõuab selle liikme tagasiastumist või selgitab oma sellekohast keeldumist parlamendi ees järgmisel osaistungjärgul.

6. Kui komisjoni ametiaja jooksul on vaja vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 246 teisele lõigule mõni komisjoni liige asendada, kaalub komisjoni president

enne nõukogu otsuse heakskiitmist tõsiselt parlamendiga toimunud konsulteerimise tulemusi.

Parlament tagab, et tema menetlus kulgeb nii kiiresti kui vaja, et komisjoni president saaks enne uue komisjoni liikme ametissenimetamist kaaluda tõsiselt parlamendi arvamust.

Samamoodi kaalub komisjoni president ELi toimimise lepingu artikli 246 kolmanda lõigu kohaselt parlamendi arvamust tõsiselt juhul, kui komisjoni järelejäanud ametiaeg on lühike.

7. Kui komisjoni president kavatseb ELi toimimise lepingu artikli 248 kohaselt komisjoni liikmete kohustused ametiaja jooksul ümber jaotada, teavitab ta parlamenti asjakohase parlamentaarse konsulteerimise eesmärgil õigeaegselt tehtavatest muudatustest. Presidendi otsus vastutusalad ümber jaotada võib jõustuda kohe.

8. Kui komisjon esitab ettepaneku volinike tegevusjuhendi läbivaatamiseks seoses huvide konflikti või eetilise käitumisega, küsib ta parlamendi arvamust.

III. KONSTRUKTIIVNE DIALOOG JA TEABEVAHETUS

i) Üldsätted

9. Komisjon tagab, et ta kohaldab parlamendi ja nõukogu võrdse kohtlemise põhimõtet, eelkõige seoses juurdepääsuga koosolekutele ning dokumentide ja muu teabe edastamisega, eriti õigusloome- ja eelarveküsimustes.

10. Komisjon võtab oma pädevuse piires meetmeid parlamendi paremaks kaasamiseks, et võtta võimalikult suures ulatuses arvesse parlamendi seisukohti ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas.

11. Parlamendi ja komisjoni eripartnerlust rakendatakse järgmiselt:

- komisjoni president osaleb parlamendi palvel esimeeste konverentsil vähemalt kaks korda aastas, et arutada ühist huvi pakkuvaid küsimusi;
- komisjoni president arutab parlamendi presidendiga korrapäraselt tähtsamaid horisontaalseid küsimusi ja peamisi õigusakti ettepanekuid. See dialoog peaks hõlmama ka parlamendi presidendi kutsumist osalema volinike kolleegiumi koosolekutel;
- komisjoni president või institutsioonidevaheliste suhete eest vastutav asepresident kutsutakse osalema esimeeste konverentsil või komisjonide esimeeste konverentsil, kui arutatakse täiskogu istungite päevakorra koostamise, parlamendi ja komisjoni suhete või õigusloome või eelarvega seotud konkreetseid küsimusi;
- igal aastal toimuvad kohtumised esimeeste konverentsi ja komisjonide esimeeste konverentsi ning volinike kolleegiumi vahel, et arutada asjakohaseid küsimusi, sealhulgas komisjoni tööprogrammi koostamist ja rakendamist;
- esimeeste konverents ja komisjonide esimeeste konverents teavitavad komisjoni õigel ajal institutsioonidevahelise mõõtmega arutelude tulemustest. Parlament teavitab komisjoni ka täielikult ja korrapäraselt selliste koosolekute

tulemustest, millel käsitletakse osaistungjärgkude ettevalmistamist, võttes arvesse komisjoni seisukohti. See ei piira punkti 45 kohaldamist;

- institutsioonide peasekretärid kohtuvad korrapäraselt, et tagada asjakohase teabe regulaarne vahetus kahe institutsiooni vahel.

12. Iga komisjoni liige tagab korrapärase ja otsese teabevahetuse komisjoni liikme ja asjaomase parlamendikomisjoni esimehe vahel.

13. Komisjon ei avalikusta ühtki õigusakti ettepanekut ega ühtki olulist algatust või otsust parlamenti sellest eelnevalt kirjalikult teavitamata.

Komisjoni tööprogrammi alusel määravad institutsioonid ühisel kokkuleppel eelnevalt kindlaks olulised algatused, mida tutvustatakse parlamendi täiskogu istungil.

Komisjon tutvustab neid algatusi reeglina kõigepealt täiskogu istungil ja alles pärast seda üldsusele.

Samamoodi määravad nad kindlaks ettepanekud ja algatused, mille kohta esitatakse teave esimeeste konverentsil või mis edastatakse asjakohasel viisil asjaomasele parlamendikomisjonile või selle esimehele.

Need otsused võetakse vastu institutsioonide vahel punktis 11 ette nähtud regulaarse dialoogi käigus ning neid ajakohastatakse korrapäraselt, võttes igati arvesse võimalikke poliitilisi arenguid.

14. Kui komisjoni sisedokumenti, millest parlamenti ei ole vastavalt käesolevale raamkokkuleppele teavitatud, levitatakse väljaspool institutsioone, võib parlamendi president nõuda, et asjaomane dokument edastataks viivitamata parlamendile, et teatada sellest igale parlamendiliikmele, kes seda nõuab.

15. Komisjon esitab täieliku teabe ja dokumentatsiooni koosolekute kohta, mis ta on pidanud riiklike ekspertidega liidu õigusakte, sealhulgas mittesiduvaid õigusakte ja delegeeritud õigusakte ette valmistades ja rakendades. Komisjon võib kutsuda nendele koosolekutele ka parlamendi eksperte, kui parlament seda soovib.

Vastavad sätted on sätestatud 1. lisas.

16. Kolme kuu jooksul pärast parlamendi resolutsiooni vastuvõtmist esitab komisjon parlamendile kirjaliku teabe meetmete kohta, mida on võetud vastuseks konkreetsetele parlamendi resolutsioonides esitatud nõudmistele, sealhulgas juhtudel, kui komisjon ei ole saanud parlamendi seisukohti järgida. Seda ajavahemikku võib lühendada, kui taotlus on kiireloomuline. Seda ajavahemikku võib pikendada ühe kuu võrra, kui taotlus eeldab põhjalikumaid tööd ja see on nõuetekohaselt põhjendatud. Parlament tagab, et teavet levitatakse laialdaselt institutsiooni sees.

Parlament püüab vältida suuliselt või kirjalikult vastatavate küsimuste esitamist teemadel, mille kohta komisjon on juba teatanud parlamendile oma seisukoha kirjalikus järelteatistes.

Komisjon kohustub andma aru kõikide ELi toimimise lepingu artikli 225 alusel ettepaneku esitamist käsitlevate taotluste (õigusloomega seotud algatusraport) konkreetsete järeelmeetmete kohta kolme kuu jooksul alates vastava resolutsiooni vastuvõtmisest täiskogus. Komisjon esitab õigusakti ettepaneku hiljemalt ühe aasta

jooksul pärast taotluse esitamist või lisab selle oma järgmise aasta tööprogrammi. Kui komisjon ei esita ettepanekut, põhjendab ta seda üksikasjalikult parlamendile.

Komisjon võtab ka kohustuse teha tihedat ja varast koostööd parlamendiga kõigi kodanikualgatuse teel esitatud õigusloomealgatuste taotluste korral.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse puhul kohaldatakse punktis 31 toodud erisätteid.

17. Kui õigusaktidega seotud algatused, soovitused või taotlused esitatakse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 289 lõikele 4, teatab komisjon parlamendile taotluse korral oma seisukoha nende ettepanekute suhtes asjaomase parlamendikomisjoni ees.

18. Institutsioonid lepivad kokku teha koostööd riikide parlamentidega suhtlemise valdkonnas.

Parlament ja komisjon teevad koostööd, et rakendada ELi toimimise lepingu protokoll nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta. Nimetatud koostöö hõlmab kokkuleppeid, mis käsitlevad riikide parlamentide poolt esitatud põhjendatud arvamuste vajaduse korral tõlkimist.

Kui ELi toimimise lepingu protokoll nr 2 artiklis 7 nimetatud piirmäärad on saavutatud, esitab komisjon riikide parlamentide esitatud kõigi põhjendatud arvamuste tõlked koos oma seisukohaga.

19. Komisjon edastab parlamendile nimekirja eksperdirühmadest, mis on moodustatud, et abistada komisjoni tema algatusõiguse teostamisel. Nimekirja ajakohastatakse korrapäraselt ja see avalikustatakse.

Selles raamistikus teavitab komisjon sobilikul viisil pädevat parlamendikomisjoni tema esimehe konkreetsel ja põhjendatud nõudmisel selliste rühmade tegevusest ja koosseisust.

20. Asjakohaste mehhanismide kaudu peavad institutsioonid konstruktiivset dialoogi olulistes haldusküsimustes, eelkõige küsimustes, mis mõjutavad otseselt parlamendi haldust.

21. Parlament küsib komisjoni arvamust, kui ta teeb ettepaneku oma kodukorra nende punktide muutmiseks, mis käsitlevad suhteid komisjoniga.

22. Kui vastavalt käesolevale raamkokkuleppele edastatav teave on konfidentsiaalne, kohaldatakse 2. lisa sätteid.

ii) Rahvusvahelised lepingud ja laienemine

23. Parlamenti teavitatakse viivitamata ja täielikult rahvusvahelisi lepinguid käsitlevate läbirääkimiste ja nende sõlmimise kõikidel etappidel, kaasa arvatud läbirääkimisjuhiste kindlaksmääramisest. Komisjon tegutseb viisil, mis tagab komisjoni ELi toimimise lepingu artiklist 218 tulenevate kohustuste igakülgse täitmise ja võtab arvesse iga institutsiooni rolli vastavalt ELi lepingu artikli 13 lõikele 2.

Komisjon kohaldab 3. lisa sätetestatud korda.

24. Punktis 23 osutatud teave esitatakse parlamendile piisavalt vara, et võimaldada tal vajaduse korral oma seisukohta väljendada ning et võimaldada komisjonil võtta parlamendi seisukohti võimalikult suures ulatuses arvesse. Üldjuhul esitatakse see teave parlamendile vastutava parlamendikomisjoni kaudu ja vajaduse korral täiskogu istungil. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel esitatakse see teave rohkem kui ühele parlamendikomisjonile.

Parlament ja komisjon kohustuvad seadma sisse asjakohased menetlused ja tagatised konfidentsiaalse teabe edastamiseks komisjonilt parlamendile vastavalt 2. lisa sätetele.

25. Institutsioonid tunnustavad, et nende erinevate institutsiooniliste ülesannete tõttu esindab komisjon Euroopa Liitu rahvusvahelistel läbirääkimistel, välja arvatud ühise välis- ja julgeolekupoliitika puhul ning muudel aluslepingutes ette nähtud juhtudel.

Kui komisjon esindab liitu rahvusvahelistel konverentsidel, soodustab komisjon parlamendi taotlusel vaatlejastaatusega parlamendiliikmete delegatsiooni lisamist liidu delegatsioonidesse, et ta saaks viivitamatult täielikku teavet konverentsi käigust. Komisjon kohustub parlamendi delegatsiooni vajaduse korral süstemaatiliselt teavitama läbirääkimiste tulemustest.

Parlamendiliikmed ei või nendel läbirääkimistel otseselt osaleda. Komisjon võib anda neile vaatlejastaatuse õiguslike, tehniliste ja diplomaatiliste võimaluste kohaselt. Keeldumise korral teavitab komisjon parlamenti selle põhjustest.

Lisaks sellele hõlbustab komisjon parlamendiliikmete osalemist vaatlejatena kõigil komisjoni pädevusse kuuluvatel asjakohastel koosolekutel enne ja pärast läbirääkimisistungeid.

26. Samadel tingimustel teavitab komisjon parlamenti süstemaatiliselt mitmepoolsete rahvusvaheliste lepingutega, milles liit on üks lepinguosaline, loodud organite koosolekustest ja hõlbustab parlamendi liikmete osalemist liidu delegatsioonidesse kuuluvate vaatlejatena nendel koosolekutel, kui nendes organites tehakse parlamendi heakskiitu nõudvaid otsuseid või otsuseid, mille rakendamine võib eeldada õigusaktide vastuvõtmist seadusandliku tavamenetluse kohaselt.

27. Komisjon annab ka rahvusvahelistele konverentsidele saadetavasse liidu delegatsiooni kuuluvale parlamendi delegatsioonile nendel juhtudel juurdepääsu kõigile liidu delegatsiooni vahenditele vastavalt institutsioonidevahelise hea koostöö üldpõhimõttele ja võttes arvesse kättesaadavat logistikat.

Parlamendi president saadab hiljemalt neli nädalat enne konverentsi algust komisjoni presidendile ettepaneku parlamendi delegatsiooni lisamiseks liidu delegatsiooni, nimetades parlamendi delegatsiooni juhi ja delegatsiooni kuuluvate parlamendiliikmete arvu. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib tähtaega erandkorras lühendada.

Parlamendi delegatsiooni kuuluvate parlamendiliikmete ja abitöötajate arv on proportsionaalne liidu delegatsiooni üldsuurusega.

28. Komisjon hoiab parlamenti igati kursis ühinemisläbirääkimiste käiguga ning eelkõige põhiaspektide ja arengutega, et võimaldada parlamendil õigeaegselt asjaomaste menetluste kaudu oma seisukohti väljendada.

29. Kui parlament võtab punktis 28 osutatud küsimustes vastu soovitusel vastavalt kodukorra artikli 90 lõikele 4 ja kui komisjon otsustab mõjuvatel põhjustel, et ta ei saa sellist soovitusel toetada, selgitab ta põhjuseid parlamendi ees täiskogu istungil või asjaomase parlamendikomisjoni järgmisel koosolekul.

iii) Eelarve täitmine

30. Enne kui komisjon annab rahastajate kohtumisel uusi finantskohustusi kaasa toovaid ja eelarvepädevate institutsioonide nõusolekut nõudvaid finantslubadusi, teavitab ta eelarvepädevaid institutsioone ja vaatab läbi nende märkused.

31. Seoses ELi toimimise lepingu artiklis 319 käsitletud eelarve täitmise igaaastase heakskiitmisega edastab komisjon kõnealuse aasta eelarve täitmise kontrollimiseks kogu vajaliku teabe, mida vastavalt parlamendi kodukorra VII lisale eelarve täitmise heakskiitmise menetluse eest vastutava parlamendikomisjoni esimees komisjonilt sellel eesmärgil nõuab.

Kui ilmnevad uued aspektid seoses eelmiste aastatega, mille kohta heakskiit on juba antud, edastab komisjon kogu vajaliku teabe asja kohta, et leida mõlemale poolele vastuvõetav lahendus.

iv) Suhted reguleerivate ametitega

32. Reguleerivate ametite tegevusdirektori koha kandidaadid peaksid osalema kuulamistel parlamendikomisjonides.

Lisaks sellele püüavad komisjon ja parlament jõuda 2009. aasta märtsis loodud detsentraliseeritud asutusi käsitleva institutsioonidevahelise töörühma arutelude raames ühise lähenemisviisini, mis käsitleb asutuste rolli ja asendit liidu institutsioonilisel maastikul, ning ühiste suunisteni, mis käsitlevad nende loomist, struktuuri ja tegevust ning finants-, eelarve-, kontrolli- ja juhtimisküsimusi.

IV. KOOSTÖÖ SEADUSANDIKE MENETLUSTE JA KAVANDAMISE ALAL

i) Komisjoni tööprogramm ja Euroopa Liidu programmide koostamine

33. Komisjon algatab liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamise, et saavutada institutsioonidevahelised kokkulepped.

34. Komisjon esitab igal aastal oma tööprogrammi.

35. Institutsioonid teevad koostööd vastavalt 4. lisas sätestatud ajakavale.

Komisjon võtab arvesse parlamendi prioriteete.

Komisjon esitab piisavad üksikasjad selle kohta, mis on tema tööprogrammi igas punktis ette nähtud.

36. Kui komisjon ei suuda esitada mõnda kõnealuse aasta tööprogrammis ettenähtud ettepanekut või ei järgi oma tööprogrammi, esitab ta selle kohta selgituse. Institutsioonidevaheliste suhete eest vastutav komisjoni asepresident kohustub komisjonide esimeeste konverentsil korrapäraselt aru andma, andes ülevaate komisjoni tööprogrammi poliitilisest rakendamisest kõnealusel aastal.

ii) Õigusaktide vastuvõtmise menetlused

37. Komisjon kohustub hoolega läbi vaatama parlamendis vastu võetud õigusakti ettepaneku muudatusi, et võtta neid võimalikus muudetud ettepanekus arvesse.

Esitades oma arvamuse parlamendi muudatuste kohta vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294, kohustub komisjon võimalikult suurel määral arvestama teisel lugemisel vastu võetud muudatusi; kui ta otsustab mõjuvatel põhjustel ja pärast kolleegiumis arutamist selliseid muudatusi mitte vastu võtta või toetada, selgitab ta parlamendi ees oma otsust ja igal juhul oma arvamuses parlamendi muudatuste kohta, nagu on ette nähtud ELi toimimise lepingu artikli 294 lõike 7 punktis c.

38. Parlament võtab endale kohustuse arutades algatust, mille on esitanud vähemalt üks neljandik liikmesriikidest vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 76, mitte võtta vastu raportit vastutavas komisjonis enne, kui komisjon on esitanud algatuse kohta oma arvamuse.

Komisjon kohustub esitama oma arvamuse sellise algatuse kohta 10 nädala jooksul pärast algatuse esitamist.

39. Enne kui komisjon võtab tagasi ettepaneku, mille kohta parlament on juba võtnud seisukoha esimesel lugemisel, esitab ta selle kohta aegsasti üksikasjaliku selgituse.

Komisjon vaatab oma ametiaja alguses läbi kõik menetluses olevad ettepanekud, et need poliitiliselt kinnitada või tagasi võtta, võttes nõuetekohaselt arvesse parlamendi seisukohti.

40. Parlamendiga konsulteerimist nõudvate eriliste seadusandlike ja muude menetluste, näiteks ELi toimimise lepingu artiklis 148 sätestatud menetluse puhul toimib komisjon järgmiselt:

- (i) võtab meetmeid parlamendi paremaks kaasamiseks, et parlamendi seisukohti saaks arvesse võtta nii palju kui võimalik ja eelkõige tagada, et parlamendil on piisavalt aega komisjoni ettepanekut kaaluda;
- (ii) tagab, et nõukogu organitele meenutatakse õigeaegselt, et nad ei sõlmiks ettepanekute suhtes poliitilist kokkulepet enne, kui parlament on oma arvamuse vastu võtnud. Komisjon palub lõpetada arutelu ministrite tasemel pärast seda, kui nõukogu liikmetele on antud mõistlikult aega parlamendi arvamuse läbivaatamiseks;
- (iii) tagab, et nõukogu järgib Euroopa Liidu Kohtu poolt väljatöötatud eeskirju, mille kohaselt tuleb parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu teeb komisjoni ettepanekusse olulisi muudatusi. Komisjon teatab parlamendile kõigist nõukogule esitatud meeldetuletustest vajaduse kohta uuesti konsulteerida;
- (iv) kohustub vajaduse korral parlamendis tagasi lükatud õigusakti ettepaneku tagasi võtma. Kui mõjuvatel põhjustel ja pärast kolleegiumis arutamist otsustab komisjon oma ettepaneku juurde jääda, selgitab ta parlamendi ees tehtavas avalduses selle otsuse põhjuseid.

41. Õigusloome kavandamise parandamiseks kohustub parlament toimima järgmiselt:

kavandama oma päevakorra õigusloomega seotud osi, viies need kooskõlla komisjoni kehtiva tööprogrammiga ja selle programmi kohta vastu võetud resolutsioonidega, et eelkõige parandada prioriteetsete arutelude kavandamist;

kui see tuleb menetlusele kasuks, pidama seadusandliku tavamenetluse puhul esimesel lugemisel oma seisukohta vastu võttes ja nõuandemenetluse puhul oma arvamus vastu võttes kinni mõistlikest tähtaegadest;

võimaluse korral nimetama tulevaste ettepanekute jaoks raportöörid niipea, kui komisjoni tööprogramm on vastu võetud;

kaaluma absoluutses eelisjärjekorras uuesti konsulteerimise taotlusi, tingimusel et talle on edastatud kogu vajalik teave.

iii) Parema õigusloomega seotud küsimused

42. Komisjon tagab, et mõju hindamised viiakse läbi tema vastutusel läbipaistva menetluse teel, mis tagab sõltumatu hindamise. Mõju hindamise tulemused avaldatakse õigeaegselt, võttes arvesse mitmeid eri stsenaariume, sealhulgas „mitte midagi muuta” võimalust, ning esitatakse üldiselt asjaomasele parlamendikomisjonile ELi toimimise lepingu protokollide nr 1 ja 2 kohase liikmesriikide parlamentidega konsulteerimise perioodi jooksul.

43. Valdkondades, milles parlament on tavaliselt õigusloomesse kaasatud, kohaldab komisjon mittedisiduvaid õigusakte siis, kui see on asjakohane, ning nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel pärast seda, kui parlament on saanud oma seisukohta avaldada. Komisjon esitab parlamendile üksikasjaliku selgituse selle kohta, kuidas tema seisukohti on ettepaneku vastuvõtmisel arvesse võetud.

44. Et tagada liidu õiguse ülevõtmise ja kohaldamise parem järelevalve, püüavad komisjon ja parlament ülevõtmiseks kehtestada kohustuslikud vastavustabelid ning siduvad tähtajad, mis direktiivide puhul ei tohiks tavaliselt ületada kahte aastat.

Lisaks eriaruannetele ja aastaaruandele liidu õiguse kohaldamise kohta teeb komisjon parlamendile kättesaadavaks kokkuvõtliku teabe kõikidest rikkumismenetlustest alates ametliku teatamise kirjast, sealhulgas kui parlament soovib, siis iga juhtumi kohta eraldi, ja järgides konfidentsiaalsusnõudeid, eelkõige Euroopa Liidu Kohtu poolt tunnustatud konfidentsiaalsust käsitlevaid sätteid rikkumismenetlustega seotud küsimustes.

V. KOMISJONI OSALEMINE PARLAMENDI MENETLUSTES

45. Kui komisjonil palutakse kohal olla, peab ta kohalolekut parlamendi täiskogu istungitel või muude organite koosolekutel teiste samal ajal toimuvate ürituste või esitatud kutsete suhtes prioriteetseks.

Komisjon püüab eelkõige tagada, et komisjoni liikmed on alati kohal täiskogu istungitel, kus arutatakse nende vastutusalasse kuuluvaid päevakorrapunkte, kui

parlament seda palub. See kehtib esialgsete päevakorra projektide suhtes, mille esimeeste konverents eelneval osaistungjärgul kinnitas.

Parlament püüab reeglina tagada, et osaistungjärgu päevakorrapunkte, mis kuuluvad komisjoni liikme vastutusalasse, arutatakse koos.

46. Parlamendi taotlusel nähakse ette regulaarselt toimuv infotund komisjoni presidendiga. Infotund koosneb kahes osast: esimene osa koosneb spontaanselt teabe vahetamisest fraktsioonide juhtide või nende esindajate vahel; teine osa on pühendatud poliitilisele teemale, mis on eelnevalt kokku lepitud hiljemalt vastavale osaistungjärgule eelneva nädala neljapäeval, kuid küsimusi ei valmistata ette.

Lisaks võetakse praeguse infotunni ümberkujundamise eesmärgil kasutusele infotund komisjoni liikmetega, sealhulgas välissuhete eest vastutava komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga, järgides komisjoni presidendiga peetava infotunni mudelit. Infotunnis käsitletakse komisjoni vastava liikme vastutusalala.

47. Komisjoni liikmed kuulatakse nende taotlusel ära.

Institutsioonid lepivad kokku institutsioonide vahel kõneaja eraldamise üldeskirjades, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 230 kohaldamist.

Institutsioonid lepivad kokku, et nende soovituslikust kõneaja eraldamisest tuleks kinni pidada.

48. Selleks et tagada komisjoni liikmete kohalolu, kohustub parlament tegema oma parima, et järgida oma lõplikke päevakorra projekte.

Kui parlament muudab oma lõplikku päevakorra projekti või kui ta paigutab punkte päevakorras osaistungjärgu piires ümber, teatab parlament sellest viivitamata komisjonile. Komisjon teeb kõik, mis võimalik, et tagada vastutava komisjoni liikme kohalolu.

49. Komisjon võib teha ettepaneku lisada päevakorda punkte hiljemalt esimeeste konverentsi kohtumisel, kus otsustatakse istungi lõpliku päevakorra projekt. Parlament võtab selliseid ettepanekuid täielikult arvesse.

50. Parlamendikomisjonid püüavad järgida oma päevakorra projekti ja päevakorda.

Iga kord, kui parlamendikomisjon oma päevakorra projekti või päevakorda muudab, teatatakse sellest viivitamata komisjonile. Parlamendikomisjonid püüavad eriti järgida mõistlikke tähtaegu, mis võimaldavad komisjoni liikmetel nende koosolekutel kohal olla.

Kui komisjoni liikme kohalolekut parlamendikomisjoni koosolekul selgesõnaliselt ei nõuta, tagab komisjon, et teda esindab sobiliku tasandi pädev ametnik.

Parlamendikomisjonid püüavad oma tegevust koordineerida, vältida samal teemal üheaegselt peetavaid koosolekuid ning hoiduda päevakorrast kõrvalekaldumisest, et komisjon saaks tagada piisava esindatuse taseme.

Kui komisjoni ettepanekut käsitleva parlamendikomisjoni koosolekul palutakse osaleda kõrge taseme ametnikul (peadirektor või direktor), võib komisjoni esindaja aruteludes sõna võtta.

VI. LÖPPSÄTTED

51. Komisjon kinnitab oma kohustust vaadata võimalikult kiiresti läbi õigusaktid, mida ei kohandatud kontrolliga regulatiivmenetlusele enne Lissaboni lepingu jõustumist, et ta saaks hinnata, kas neid vahendeid tuleks kohandada ELi toimimise lepingu artikliga 290 kasutusele võetud delegeeritud õigusaktide süsteemiga.

Lõppeesmärk on saavutada lepingule täielikult vastav delegeeritud aktide ja rakendusaktide järjepidev süsteem, milleni peaks jõudma, hinnates järk-järgult praegu kontrolliga regulatiivmenetluse alla kuuluvate meetmete laadi ja sisu, et kohandada neid õigel ajal ELi toimimise lepingu artiklis 290 sätestatud korraga.

52. Käesoleva raamkokkuleppe sätted täiendavad paremat õigusloomet käsitlevat institutsioonidevahelist kokkulepet⁵⁸, kuid ei mõjuta seda ega piira institutsioonidevahelise kokkuleppe edasist läbivaatamist. Ilma et see piiraks eelseisvad läbirääkimisi parlamendi, komisjoni ja nõukogu vahel, kohustuvad parlament ja komisjon leppima kokku peamistes muudatustes, mis kavatakse esitada eelseisvatel läbirääkimistel paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe Lissaboni lepinguga sätestatud uute sätetega kohandamise üle, võttes arvesse kehtivaid tavasid ja käesolevat raamkokkulepet.

Institutsioonid lepivad kokku ka vajaduses tugevdada praegust institutsioonidevahelist kontaktimehhanismi parema õigusloome osas poliitilisel ja tehnilisel tasandil, et tagada tulemuslik institutsioonidevaheline koostöö parlamendi, komisjoni ning nõukogu vahel.

53. Komisjon kohustub alkatama kiiresti liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamise, et saavutada institutsioonidevahelised kokkulepped ELi lepingu artikli 17 kohaselt.

Komisjoni tööprogramm on komisjoni panus liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamisse. Kui komisjon on tööprogrammi vastu võtnud, tuleks korraldada parlamendi, nõukogu ja komisjoni kolmepoolne kohtumine, mille eesmärk on jõuda kokkuleppele liidu programmide koostamises.

Sellega seoses ja niipea, kui parlament, nõukogu ja komisjon on jõudnud kokkuleppele liidu programmide koostamises, vaatavad parlament ja komisjon läbi käesoleva raamkokkuleppe programmide koostamist käsitlevad sätted.

Parlament ja komisjon kutsuvad nõukogu üles alustama nii kiiresti kui võimalik arutelusid ELi lepingu artiklis 17 sätestatud liidu programmide koostamise üle.

54. Institutsioonid hindavad perioodiliselt käesoleva raamkokkuleppe ja selle lisade praktilist rakendamist. Hindamine viiakse läbi 2011. aasta lõpuks, võttes arvesse praktilist kogemust.

⁵⁸ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

1. lisa Komisjoni kohtumised riiklike ekspertidega

Käesolevas lisas sätestatakse raamkokkuleppe punkti 15 rakendamise üksikasjalikud sätted.

1. Kohaldamisala

Raamkokkuleppe punkti 15 sätteid kohaldatakse järgmiste kohtumiste suhtes:

komisjoni koosolekud, mis toimuvad komisjoni asutatud eksperdirühmade raames, kuhu kutsutakse ametiasutusi kõikidest liikmesriikidest, kui need on seotud liidu õigusaktide, sealhulgas mittesiduvate ja delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja rakendamisega;

komisjoni erakorralised koosolekud, kuhu kutsutakse riiklike eksperte kõikidest liikmesriikidest, kui need on seotud liidu õigusaktide, sealhulgas mittesiduvate ja delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja rakendamisega.

Komiteemenetluse komiteede koosolekud ei kuulu käesoleva lisa sätete kohaldamisalasse, ilma et see piiraks praegust ja tulevast erikorda parlamendile antava teabe kohta komisjoni rakendusvolituste kasutamise kohta ⁵⁹

2. Parlamendile esitatav teave

Komisjon kohustub saatma parlamendile samad eespool nimetatud kohtumiste dokumendid, kui ta saadab liikmesriikide ametiasutustele. Komisjon saadab need dokumendid, kaasa arvatud päevakorrad, parlamendi toimivasse postkasti samal ajal, kui need saadetakse riiklikele ekspertidele.

3. Parlamendi ekspertide kutsumine kohtumistele

Parlamendi taotlusel võib komisjon otsustada paluda parlamendil saata oma eksperdid osalema 1. punktis määratletud komisjoni kohtumistel riiklike ekspertidega.

⁵⁹Euroopa Parlamendile antav teave komiteemenetluse komiteede töö kohta ja parlamendi eelisõigused komiteemenetluse läbiviimises on selgelt määratletud teistes õigusaktides: 1) Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (ELT L 184, 17.7.1999, lk 23) 2) parlamendi ja komisjoni vaheline 3. juunil 2008. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe komiteemenetluse kohta ning 3) ELi toimimise lepingu artikli 291 rakendamiseks vajalikud õigusaktid.

2. lisa Konfidentsiaalse teabe edastamine parlamendile

1. Kohaldamisala

1.1. Käesolev lisa reguleerib punktis 1.2 määratletud konfidentsiaalse teabe edastamist komisjonilt parlamendile ja selle käsitlemist seoses parlamendi õiguste ja pädevuste teostamisega. Institutsioonid tegutsevad kooskõlas vastastikuse siira koostöö kohustustega ning täieliku vastastikuse usalduse vaimus, täites rangelt asjaomaseid aluslepingu sätteid.

1.2. „Teave” – mis tahes kirjalik või suuline teave, olenemata selle kandjast ja autorist.

1.2.1. „Konfidentsiaalne teave” – „ELi salastatud teave” ja „muu konfidentsiaalne teave”, mida ei ole salastatud.

1.2.2. „ELi salastatud teave” – igasugune teave ja materjal, mis on liigitatud kui „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET”, „SECRET UE”, „CONFIDENTIEL UE” või „RESTREINT UE” või millele on kantud samaväärne riiklik või rahvusvaheline salastatuse kategooria tähistus ning mille loata avaldamine võib eri määral kahjustada liidu huve või ühte või mitut liikmesriiki, olenemata sellest, kas selline teave on pärit liidust või saadud liikmesriikidelt, kolmandatelt riikidelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt.

- a) „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET” – kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib väga tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi olulisi huve;
- b) „SECRET UE” – kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi olulisi huve;
- c) „CONFIDENTIEL UE” – kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib kahjustada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi olulisi huve;
- d) „RESTREINT UE” – kategooria, mida kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib negatiivselt mõjutada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi huve;

1.2.3. „Muu konfidentsiaalne teave” – igasugune muu konfidentsiaalne teave, kaasa arvatud teave, millele laieneb ametisaladuse hoidmise kohustus ja mida on taotlenud parlament ja/või mille on edastanud komisjon.

1.3. Komisjon tagab, et parlamendile antakse juurdepääs konfidentsiaalsele teabele vastavalt käesoleva lisa sätetele, kui ta saab mõnelt parlamendi punktis 1.4 nimetatud organilt või ametikandjalt taotluse konfidentsiaalse teabe edastamise kohta. Lisaks võib komisjon edastada parlamendile mis tahes konfidentsiaalse teabe omal algatusel vastavalt käesoleva lisa sätetele.

1.4. Käesoleva lisaga seoses võivad komisjonilt nõuda konfidentsiaalset teavet järgmised isikud:

- parlamendi president;
- asjaomaste parlamendikomisjonide esimehed;

- juhatus ja esimeeste konverents, ning
- rahvusvahelisest konverentsist osavõtvasse liidu delegatsiooni kuuluva parlamendi delegatsiooni juht.

1.5. Käesoleva lisa kohaldamisalast jäetakse välja teave rikkumismenetluste ja konkurentsimenetluste kohta, kui nende kohta ei ole tehtud komisjoni lõplikku otsust või Euroopa Liidu Kohtu otsust parlamendi punktis 1.4 nimetatud organi või ametikandja taotluse laekumise kuupäevaks, ja teave, mis käsitleb liidu finantshuvide kaitset. See ei piira raamkokkuleppe punkti 44 ja parlamendi eelarvekontrolli valdkonda kuuluvate õiguste kohaldamist.

1.6. Käesolevaid sätteid kohaldatakse, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsuse 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ (üksikasjalike sätete kohta, mis reguleerivad Euroopa Parlamendi uurimisõiguse täitmist)⁶⁰ kohaldamist ning komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsuse 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom (millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF))⁶¹ asjakohaste sätete kohaldamist.

2. Üldsätted

2.1. Punktis 1.4 osutatud parlamendi organi või ametikandja taotlusel edastab komisjon sellele parlamendi organile või ametikandjale nõutava kiirusega kogu konfidentsiaalse teabe, mis on vajalik parlamendi eelisõiguste ja pädevuste teostamiseks. Vastavalt oma volitustele ja kohustustele järgivad institutsioonid:

- põhilisi inimõigusi, sealhulgas õigust õiglasele kohtumõistmisele ja eraelu puutumatuse kaitsele;
- kohtu- ja distsiplinaarmenetlusi reguleerivaid sätteid;
- ärisaladuse ja kaubandussuhete kaitset;
- liidu huvide kaitset, eelkõige seoses avaliku julgeoleku, kaitse, rahvusvaheliste suhete, rahalise stabiilsuse ja finantshuvidega.

Vaidluste korral esitatakse küsimus lahendamiseks institutsioonide presidentidele.

Riigi, institutsiooni või rahvusvahelise organisatsiooni konfidentsiaalne teave edastatakse ainult tema nõusolekul.

2.2. ELi salastatud teave edastatakse parlamendile ning parlament käsitleb ja kaitseb seda vastavalt teiste liidu institutsioonide ja eelkõige komisjoni poolt kohaldatavatele ühistele julgeoleku miinimumstandarditele.

Komisjon tagab oma teabe salastamisel asjakohase salastatuse taseme kohaldamise vastavalt rahvusvahelistele standarditele ja määratlustele ning oma sisekorrale, võttes nõuetekohaselt arvesse parlamendi vajadust pääseda juurde salajastele dokumentidele, et teostada tulemuslikult oma pädevusi ja eelisõigusi.

2.3. Kui teabe konfidentsiaalsuse või selle asjakohase salastatuse taseme suhtes on kahtlusi või kui selle edastamiseks vastavalt ühele punktis 3.2 osutatud

⁶⁰EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1.

⁶¹EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20.

võimalusele on vaja sätestada asjakohane kord, konsulteerivad institutsioonid üksteisega viivitamata enne dokumendi edastamist. Konsulteerimisel esindab parlamenti asjaomase taotluse esitanud parlamendiorgani esimees, vajadusel koos raportööri, või ametikandja. Komisjoni esindab komisjoni liige, kes vastutab selle valdkonna eest, pärast konsulteerimist julgeolekuküsimuste eest vastutava komisjoniliikmega. Vaidluste korral esitatakse küsimus lahendamiseks institutsioonide presidentidele.

2.4. Kui punktis 2.3 osutatud menetluse lõpul ei ole kokkuleppele jõutud, palub parlamendi president vastuseks taotluse esitanud parlamendiorgani või ametikandja põhjendatud taotlusele komisjonil edastada nõuetekohaselt osutatud asjakohase tähtaja jooksul kõnealune konfidentsiaalne teave, valides selleks korra käesoleva lisa punktis 3.2 sätestatud võimaluste hulgast. Enne selle tähtaja lõppu teatab komisjon kirjalikult parlamendile oma lõpliku seisukoha. Parlamendile jääb õigus vajaduse korral kohtusse pöörduda.

2.5. ELi salastatud teabele antakse juurdepääs vastavalt isikute julgeolekukontrolli suhtes kohaldatavatele eeskirjadele.

2.5.1. Juurdepääsu teabele, mis kuulub salastatuse kategooriatesse „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET”, „SECRET UE” ja „CONFIDENTIAL EU”, võib anda ainult parlamendi ametnikele ja nendele parlamendi fraktsioonide töötajatele, kelle jaoks see on vältimatu, kelle on parlamendiorgan või ametikandja eelnevalt kindlaks määranud kui teadmisyajadusega isikud ja kes on läbinud nõuetekohase julgeolekukontrolli.

2.5.2. Seoses parlamendi eelisõiguste ja pädevustega antakse nendele parlamendiliikmetele, kes ei ole läbinud julgeolekukontrolli, juurdepääs dokumentidele, mis kuuluvad salastatuse kategooriasse „CONFIDENTIEL UE”, ühisel kokkuleppel kindlaks määratud tegutsemiskorras, mis hõlmab allkirjastatud kinnitust mitte avaldada kõnealuste dokumentide sisu kolmandatele isikutele.

Juurdepääs salastatuse kategooria „SECRET UE” dokumentidele antakse parlamendiliikmetele, kes on läbinud asjakohase julgeolekukontrolli.

2.5.3. Komisjoni toetusel kehtestatakse kord, mis tagab, et parlament saab võimalikult kiiresti kätte julgeolekukontrolli raames vajalikud riigi ametiasutuste töö tulemused.

Taotlusega üheaegselt teatatakse nende isikute kategooria või kategooriad, kellele antakse juurdepääs konfidentsiaalsele teabele.

Enne juurdepääsu andmist kõnealusele teabele instrueeritakse iga isikut teabe konfidentsiaalsustasemes ja sellest tulenevates julgeolekualastes kohustustes.

Seoses käesoleva lisa läbivaatamise ja tulevase julgeolekukorraga, millele osutatakse punktides 4.1 ja 4.2, vaadatakse julgeolekukontrolli läbimine uuesti läbi.

3. Konfidentsiaalsele teabele juurdepääsu ja selle käsitlemise kord

3.1. Kooskõlas punktis 2.3 ja vajaduse korral punktis 2.4 sätestatud menetlustega edastatav konfidentsiaalne teave tehakse kättesaadavaks komisjoni

presidendi või liikme vastutusel taotluse esitanud parlamendiorganile või ametikandjale järgmistel tingimustel:

Parlament ja komisjon tagavad konfidentsiaalse teabe registreerimise ja jälgitavuse.

Salastatuse kategooriasse „CONFIDENTIEL UE” ja „SECRET UE” kuuluv ELi salastatud teave edastatakse komisjoni peasekretariaadi keskregistrist vastavale pädevale parlamendi teenistusele, kes vastutab selle kokkulepitud korras kättesaadavaks tegemise eest taotluse esitanud parlamendiorganile või ametikandjale.

Salastatuse kategooriasse „TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET” kuuluva ELi salastatud teabe edastamise suhtes kohaldatakse täiendavat korda, milles lepivad kokku komisjon ning taotluse esitanud parlamendiorgan või ametikandja ja mille eesmärk on tagada niisuguse salastatusega samaulatuslik kaitsetase.

3.2. Ilma et see piiraks punktide 2.2 ja 2.4 ning punktis 4.1 osutatud tulevase julgeolekukorra sätete kohaldamist, sätestatakse juurdepääs ja teabe konfidentsiaalsuse säilitamise kord ühisel kokkuleppel enne teabe edastamist. Asjaomase poliitikavaldkonna eest vastutava komisjoniliikme ja taotluse esitanud asjaomase parlamendiorgani (mida esindab selle esimees) või ametikandja ühise kokkuleppega sätestatakse ühe punktides 3.2.1 ja 3.2.2. sätestatud võimaluse valimine, et tagada asjakohane konfidentsiaalsuse tase.

3.2.1. Seoses konfidentsiaalset teavet saavate isikutega tuleks sätestada üks järgmistest võimalustest:

- absoluutselt erandlikel põhjustel õigustatud juhtudel ainult parlamendi president;
- juhatus ja/või esimeeste konverents;
- asjaomase parlamendikomisjoni esimees ja raportöör;
- kõik asjaomase parlamendikomisjoni liikmed (täis- ja asendusliikmed);
- kõik parlamendi liikmed.

Kõnealust konfidentsiaalset teavet ei tohi avaldada ega edastada ühelegi teisele isikule ilma komisjoni nõusolekuta.

3.2.2. Seoses konfidentsiaalse teabe käsitlemise korraga tuleks sätestada järgmised võimalused:

- tutvuda dokumentidega turvalises lugemissaalis, kui teabe salastatuse kategooria on määratud „CONFIDENTIEL UE” või rangem kategooria;
- korraldada kinnine koosolek, millest võtavad osa ainult juhatuse liikmed, esimeeste konverentsi liikmed või pädeva parlamendikomisjoni täis- ja asendusliikmed ning parlamendi ametnikud ja need parlamendi fraktsioonide töötajad, kelle on koosoleku juhataja eelnevalt kindlaks määranud kui teadmisyajadusega isikud, kelle kohalolek on vältimatu ja kes on läbinud nõutaval tasemel julgeolekukontrolli, võttes arvesse järgmisi tingimusi:
 - dokumendid võivad olla nummerdatud, need võib koosoleku alguses välja jagada ja selle lõppedes taas kokku koguda. Märkmete ja fotokoopiate tegemine nendest dokumentidest on keelatud;

- koosoleku protokollis ei mainita salajase küsimuse arutelu.

Enne edastamist võib dokumentidelt eemaldada kõik isikuandmed.

Parlamendi teabesaajatele suuliselt edastatava konfidentsiaalse teabe suhtes kohaldatakse samaväärset kaitsetaset nagu kirjaliku konfidentsiaalse teabe suhtes. See võib hõlmata kõnealuse teabe saaja kinnitust mitte avaldada selle sisu kolmandatele isikutele.

3.2.3. Kui kirjaliku teabega tuleb tutvuda turvalises lugemissaalis, tagab parlament, et järgmised nõuded on täidetud:

- konfidentsiaalse teabe turvaline säilitamissüsteem;
- turvaline lugemissaal ilma koopiaimasinate, telefonide, fakside, skannerite või muude dokumentide paljundamiseks või edastamiseks ette nähtud tehniliste seadmeteta jms;
- turvasätted, mis reguleerivad juurdepääsu lugemissaalile, sealhulgas juurdepääsuregistrisse allkirja andmise nõue ja kinnitus mitte levitada läbi vaadatud konfidentsiaalset teavet.

3.2.4. Ülaltoodu ei välista muu institutsioonide vahel kokkulepitud korra kohaldamist.

3.3. Selle korra rikkumisel kohaldatakse parlamendiliikmete suhtes parlamendi kodukorra VIII lisas sätestatud sanktsioone käsitlevaid sätteid ning parlamendi ametnike ja teiste töötajate suhtes personalieeskirjade ⁶² artikli 86 või Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste artikli 49 asjakohaseid sätteid.

4. Lõppsätted

4.1. Komisjon ja parlament võtavad kõik käesoleva lisa sätete rakendamiseks vajalikud meetmed.

Komisjoni ja parlamendi pädevad talitused teevad selleks tihedat koostööd käesoleva lisa rakendamisel. See hõlmab konfidentsiaalse teabe jälgitavuse kontrollimist ning kohaldatava julgeolekukorra ja standardite perioodilist ühist jälgimist.

Parlament kohustub vajaduse korral kohandama oma sise-eeskirju, et rakendada käesolevas lisas sätestatud julgeolekueeskirju, mis käsitlevad konfidentsiaalset teavet.

Parlament kohustub võtma võimalikult kiiresti vastu tulevase julgeolekukorra ning kontrollima seda korda ühisel kokkuleppel komisjoniga, et kehtestada samaväärsed julgeolekustandardid. Nii jõustatakse käesolev lisa seoses järgmisega:

- konfidentsiaalse teabe käsitlemist ja säilitamist käsitlevad tehnilised sätted ja standardid, sealhulgas julgeolekumeetmed füüsilise ja töötajate julgeoleku, dokumentide kaitse ja IT-julgeoleku valdkonnas;

⁶²Nõukogu 29. veebruari 1968 . aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed.

- luuakse spetsiaalne järelevalvekomitee, mis koosneb julgeolekukontrolli nõuetekohaselt läbinud liikmetest, kes võivad käsitleda ELi salastatud teavet, mis kuulub salastatuse kategooriasse „TRÈS SECRET UE/ EU TOP SECRET”.

4.2. Parlament ja komisjon vaatavad käesoleva lisa läbi ning vajaduse korral kohandavad seda hiljemalt raamkokkuleppe punktis 54 osutatud ajal, võttes arvesse arengut järgmistes valdkondades:

- tulevane julgeolekukord, mis hõlmab parlamenti ja komisjoni;
- muud kokkulepped või õigusaktid, mis puudutavad institutsioonidevahelist teabe edastamist.

3. lisa Läbirääkimised rahvusvaheliste lepingute üle ja nende sõlmimine

Käesolevas lisas kehtestatakse parlamendi teavitamise üksikasjalik kord seoses raamkokkuleppe punktides 23, 24 ja 25 osutatud läbirääkimistega rahvusvaheliste lepingute üle ja nende sõlmimisega:

- 1) Komisjon teatab parlamendile oma kavatsusest teha ettepanek alustada läbirääkimisi samal ajal, kui ta teavitab sellest nõukogu.
- 2) Kui komisjon esitab ettepaneku läbirääkimisjuhiste eelnõu kohta, et nõukogu võtaks selle vastu, esitab ta selle kooskõlas raamkokkuleppe punkti 24 sätetega samaaegselt parlamendile.
- 3) Komisjon võtab läbirääkimiste käigus nõuetekohaselt arvesse parlamendi märkusi.
- 4) Komisjon teavitab kooskõlas raamkokkuleppe punkti 23 sätetega parlamenti regulaarselt ja viivitamata läbirääkimiste käigust kuni lepingu parafeerimiseni ning selgitab, kas ja kuidas parlamendi märkused läbiräägitavasse teksti sisse viidi ja kui seda ei tehtud, siis miks.
- 5) Rahvusvaheliste lepingute puhul, mille sõlmimiseks on vaja parlamendi nõusolekut, esitab komisjon parlamendile läbirääkimiste käigus kogu asjakohase teabe, mille ta edastab ka nõukogule (või nõukogu määratud erikomiteele). See teave hõlmab vastuvõetud läbirääkimisjuhiste muudatusettepanekute eelnõu, läbiräägitavate tekstide eelnõu, kokkulepitud artikleid, lepingu parafeerimise kokkulepitud kuupäeva ning parafeeritava lepingu teksti. Komisjon edastab parlamendile samuti nagu nõukogule (või nõukogu määratud erikomiteele) ka kõik kolmandalt osapoolelt saadud asjassepuutuvad dokumendid, kui teabe koostaja on andnud selleks nõusoleku. Komisjon hoiab vastutavat parlamendikomisjoni kursis läbirääkimiste arenguga ning selgitab eelkõige, kuidas on võetud arvesse parlamendi seisukohti.
- 6) Rahvusvaheliste lepingute puhul, mille sõlmimiseks ei ole vaja parlamendi nõusolekut, tagab komisjon, et parlamenti teavitatakse viivitamata ja täielikult ning edastatakse teave, mis hõlmab vähemalt läbirääkimisjuhiste eelnõu, vastuvõetud läbirääkimisjuhiseid, järgnenud läbirääkimiste käiku ja läbirääkimiste lõpetamist.
- 7) Komisjon annab kooskõlas raamkokkuleppe punkti 24 sätetega parlamendile õigeaegselt põhjalikku teavet, millal rahvusvaheline leping parafeeritakse ning teavitab parlamenti võimalikult vara, millal ta kavatseb teha nõukogule ettepaneku lepingu esialgse kohaldamise kohta ning selle põhjustest, välja arvatud juhul, kui kiireloomulistel põhjustel ei ole see võimalik.
- 8) Komisjon teavitab nõukogu ja parlamenti samaaegselt ning aegsasti kavatsusest teha nõukogule ettepanek rahvusvahelise lepingu peatamiseks ja selle põhjustest.
- 9) Rahvusvaheliste lepingute puhul, mille suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingus sätestatud nõusolekumenetlust, teavitab komisjon parlamenti samuti täielikult enne lepingu muudatuste heakskiitmist, milleks nõukogu on erandkorras andnud volituse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 7.

4. lisa Komisjoni tööprogrammi ajakava

Komisjoni tööprogrammile lisatakse järgnevate aastate õigusloome ettepanekute ja õigusloomega mitteseotud ettepanekute loetelu. Komisjoni tööprogramm hõlmab kõnealusele aastale järgnevat aastat ning selles esitatakse üksikasjalik teave komisjoni järgnevate aastate prioriteetide kohta. Komisjoni tööprogramm võib olla parlamendiga peetava struktureeritud dialoogi alus, mille eesmärk on jõuda kokkuleppele.

Komisjoni tööprogramm hõlmab ka kavandatavaid algatusi mittesiduvate õigusaktide, tagasisivõtmise ja lihtsustamise valdkonnas.

1. Konkreetse aasta esimesel poolaastal peavad komisjoni liikmed vastavate parlamendikomisjonidega pidevat regulaarset dialoogi komisjoni kõnealuse aasta tööprogrammi rakendamise ja komisjoni tulevase tööprogrammi ettevalmistamise üle. Iga parlamendikomisjon annab dialoogi põhjal komisjonide esimeeste konverentsile aru selle dialoogi tulemustest.
2. Komisjonide esimeeste konverents peab paralleelselt regulaarseid arvamuste vahetusi institutsioonidevaheliste suhete eest vastutava komisjoni asepresidendiga, et hinnata komisjoni kehtiva tööprogrammi rakendamist, arutada komisjoni tulevase tööprogrammi ettevalmistamist ning hinnata asjaomaste parlamendikomisjonide ja komisjoni liikmete vahel peetava kahepoolse dialoogi tulemusi
3. Juunis esitab komisjonide esimeeste konverents esimeeste konverentsile kokkuvõtva aruande, mis peaks sisaldama nii komisjoni tööprogrammi rakendamise kontrolli tulemusi kui ka parlamendi prioriteete komisjoni järgmise tööprogrammi jaoks, ja parlament teavitab sellest komisjoni.
4. Selle kokkuvõtva aruande põhjal võtab parlament juuli osaistungjärgul vastu resolutsiooni, milles kirjeldatakse lühidalt tema seisukohta ning esitatakse eelkõige õigusloomega seotud algatusraportitel põhinevad taotlused.
5. Iga aasta septembri esimese osaistungjärgu ajal viiakse läbi liidu olukorda käsitlev arutelu, mille käigus teeb komisjoni president ettekande, hinnates käesolevat aastat ja vaadeldes järgnevate aastate prioriteete. Selleks esitab komisjoni president samal ajal parlamendile kirjalikult peamised elemendid, millest juhindutakse komisjoni järgmise aasta tööprogrammi ettevalmistamisel.
6. Septembri algusest alates võivad pädevad parlamendikomisjonid ja asjaomased komisjoni liikmed kohtuda, et vahetada üksikasjalikumalt arvamusi tulevaste prioriteetide üle igas poliitika valdkonnas. Kohtumised lõpevad vastavalt komisjonide esimeeste konverentsi ja volinike kolleegiumi kohtumisega ning esimeeste konverentsi ja komisjoni presidendi kohtumisega.
7. Oktoobris võtab komisjon vastu järgmise aasta tööprogrammi. Seejärel esitab komisjoni president selle tööprogrammi parlamendile asjakohasel tasandil.
8. Parlament võib pidada arutelu ja võtta vastu resolutsiooni detsembri osaistungjärgul.
9. Ajakava kehtib iga regulaarse programmi tsükli kohta, välja arvatud parlamendi valimise aastatel, mis langevad kokku komisjoni ametiaja lõpuga.

10. Ajakava ei piira tulevast kokkulepet institutsioonidevaheliste programmide koostamise kohta.

XV LISA Määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1049/2001, 30. mai 2001, üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele⁶³

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 255 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,⁶⁴

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras⁶⁵

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingu artikli 1 teises lõigus on talletatud avalikkuse põhimõtte tõdemusega, et leping tähistab uut etappi Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomises, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.
- (2) Avalikkus võimaldab kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis. Avalikkus aitab tugevdada demokraatia ja põhivabaduste austamise põhimõtet, nagu need on sätestatud ELi lepingu artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.
- (3) Euroopa Ülemkogu Birminghami, Edinburghi ja Kopenhaageni istungjärgudel tehtud otsused rõhutasid vajadust muuta liidu institutsioonide töö läbipaistvamaks. Käesolev määrus konsolideerib algatused, mida institutsioonid on juba teinud, et muuta otsustamisprotsess läbipaistvamaks.
- (4) Käesoleva määruse eesmärk on rakendada võimalikult täieulatuslikult ellu avalikkuse õigus juurde pääseda dokumentidele ning sätestada sellise juurdepääsu üldpõhimõtted ja piirangud vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 2.
- (5) Kuna dokumentidele juurdepääsu küsimust ei ole käsitletud Euroopa Sõe- ja Terasühenduse asutamislepingus ega Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingus, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon vastavalt Amsterdamis lepingu lõppaktile lisatud deklaratsioonile nr 41 kahe kõnealuse lepinguga hõlmatud tegevust käsitlevate dokumentide puhul juhinduma käesolevast määrusest.
- (6) Tuleks tagada ulatuslikum juurdepääs dokumentidele juhtudel, kui institutsioonid toimivad seadusandjana, sealhulgas delegeeritud volituste alusel, säilitades samal ajal institutsioonide otsustamisprotsessi tõhususe. Sellised dokumendid tuleks võimalikult laiaulatuslikult teha vahetult kättesaadavaks.

⁶³EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

⁶⁴EÜT C 177 E, 27.6.2000, lk 70.

⁶⁵Euroopa Parlamendi 3. mai 2001. aasta arvamus ja nõukogu 28. mai 2001. aasta otsus.

- (7) Vastavalt ELi lepingu artikli 28 lõikele 1 ja artikli 41 lõikele 1 kehtib juurdepääsuõigus ka dokumentide suhtes, mis käsitlevad ühist välis- ja julgeolekupoliitikat ning politseikoostööd ja õigusala koostööd kriminaalasjades. Kõik institutsioonid peaksid järgima oma turvaeeskirju.
- (8) Tagamaks käesoleva määruse täielik kohaldamine liidu kogu tegevuse suhtes, peaksid kõik institutsioonide loodud asutused kohaldama käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid.
- (9) Teatavate dokumentide suhtes tuleks nende eriti tundliku sisu tõttu võimaldada erirežiimi. Selliste dokumentide sisust Euroopa Parlamendi teavitamise kord tuleks kehtestada institutsioonidevahelise kokkuleppega.
- (10) Saavutamaks institutsioonide töös suuremat avalikkust, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võimaldama juurdepääsu mitte ainult enda koostatud dokumentidele, vaid ka neile saabunud dokumentidele. Sellega seoses meenutatakse, et Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsiooni nr 35 kohaselt võib liikmesriik taotleda, et komisjon või nõukogu ei avaldaks kõnealusest riigist saabunud dokumendi sisu kolmandatele isikutele ilma tema eelneva nõusolekuta.
- (11) Põhimõtteliselt peaksid kõik institutsioonide dokumendid olema üldsusele kättesaadavad. Tuleks siiski teha erandeid, et kaitsta teatavaid üldisi ja erahuve. Institutsioonidel peaks olema õigus kaitsta vajaduse korral oma sisemisi nõupidamisi ja arutelusid, et tagada võime täita oma ülesandeid. Erandite hindamisel peaksid institutsioonid kõigil liidu tegevusaladel võtma arvesse ühenduse õigusaktides sisalduvaid põhimõtteid isikuandmete kaitse kohta.
- (12) Kõik eeskirjad, mis käsitlevad juurdepääsu institutsioonide dokumentidele, peaksid olema kooskõlas käesoleva määrusega.
- (13) Tagamaks, et juurdepääsuõigust järgitakse täies ulatuses, tuleks kohaldada kaheetapilist haldusmenetlust ning lisaks neile kohtumenetluse võimalust või võimalust esitada kaebus ombudsmanile.
- (14) Kõik institutsioonid peaksid võtma vajalikke meetmeid, et teavitada üldsust uutest jõustunud sätetest ja anda oma töötajatele väljaõpe, et need saaksid abistada kodanikke nende õiguste kasutamisel käesoleva määruse alusel. Et muuta kodanikele nende õiguste kasutamine hõlpsamaks, peaksid kõik institutsioonid võimaldama juurdepääsu dokumentide registrile.
- (15) Kuigi käesoleva määruse eesmärgiks ega tagajärjeks ei ole muuta siseriiklike õigusakte, mis käsitlevad juurdepääsu dokumentidele, on siiski selge, et lojaalse koostöö põhimõtte alusel, mis reguleerib institutsioonide ja liikmesriikide vahelisi suhteid, peaksid liikmesriigid kandma hoolt, et nad ei takistaks käesoleva määruse nõuetekohast kohaldamist, ning järgima institutsioonide turvaeeskirju.
- (16) Käesolev määrus ei piira liikmesriikide, kohtute ja uurimisasutuste seniseid õigusi tutvuda dokumentidega.
- (17) Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 3 näeb iga institutsioon oma kodukorras ette konkreetsed sätted juurdepääsu kohta tema dokumentidele; seetõttu tuleks nõukogu 20. detsembri 1993. aasta otsust 93/731/EÜ üldsuse

juurdepääsu kohta nõukogu dokumentidele,⁶⁶ komisjoni 8. veebruari 1994. aasta otsust 94/90/ESTÜ, EÜ, Euratom üldsuse juurdepääsu kohta komisjoni dokumentidele,⁶⁷ Euroopa Parlamendi 10. juuli 1997. aasta otsust 97/632/EÜ, ESTÜ, Euratom üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi dokumentidele⁶⁸ ja Schengeni dokumentide konfidentsiaalsuse eeskirju vajaduse korral muuta või nad kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE.

Artikkel 1 Eesmärk

Käesoleva määruse eesmärk on:

- a) määrata kindlaks põhimõtted, tingimused ning üldiste või erahuvidega põhjendatud piirangud, mis reguleerivad EÜ asutamislepingu artiklis 255 ettenähtud juurdepääsuõigust Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni (edaspidi "institutsioonid") dokumentidele, nõnda et neile dokumentidele oleks tagatud võimalikult laiaulatuslik juurdepääs,
- b) kehtestada eeskirjad, mis tagavad selle õiguse võimalikult hõlpsalt kasutamise, ning
- c) soodustada head haldustava dokumentidele juurdepääsu tagamisel.

Artikkel 2 Juurdepääsuõigusega isikud ja reguleerimisala

1. Kõigil liidu kodanikel ning kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus tutvuda institutsioonide dokumentidega, arvestades käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid.
2. Institutsioonid võivad samu põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid arvestades tagada juurdepääsu dokumentidele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole mõnes liikmesriigis.
3. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi institutsiooni käsutuses olevate dokumentide suhtes, see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevate dokumentide suhtes kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades.
4. Ilma et see piiraks artiklite 4 ja 9 kohaldamist, tehakse dokumendid üldsusele kättesaadavaks kas kirjaliku taotluse alusel või otse elektroonilises vormis või registri kaudu. Eelkõige tehakse artikli 12 kohaselt vahetult kättesaadavaks seadusandliku menetluse käigus koostatud ja saadud dokumendid.
5. Tundliku sisuga dokumentide suhtes, nagu need on määratletud artikli 9 lõikes 1, kohaldatakse vastavalt nimetatud artiklile erirežiimi.
6. Käesolev määrus ei piira üldsuse õigust pääseda juurde institutsioonide valduses olevatele dokumentidele, mis tulenevad rahvusvahelise õiguse

⁶⁶EÜT L 340, 31.12.1993, lk 43. Otsust on viimati muudetud otsusega 2000/527/EÜ (EÜT L 212, 23.8.2000, lk 9).

⁶⁷EÜT L 46, 18.2.1994, lk 58. Otsust on muudetud otsusega 96/567/EÜ, ESTÜ/Euratom (EÜT L 247, 28.9.1996, lk 45).

⁶⁸EÜT L 263, 25.9.1997, lk 27.

dokumentidest või institutsioonide poolt nende rakendamiseks vastuvõetud õigusaktidest.

Artikkel 3 Mõisted

Käesolevas määrukses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- d) dokument - sisu, mis olenemata teabekandjast (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena) käsitleb küsimusi, mis on seotud institutsiooni vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega;
- e) kolmas isik - iga füüsiline või juriidiline isik või iga üksus väljaspool asjaomast institutsiooni, sealhulgas liikmesriigid, muud ühenduse või ühendusevälised institutsioonid ja organid ning kolmandad riigid.

Artikkel 4 Erandid

1. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

f) avalikke huve seoses:

- avaliku julgeolekuga,
- kaitsepoliitiliste ja sõjaliste küsimustega,
- rahvusvaheliste suhetega,
- ühenduse või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitikaga;

g) eraelu puutumatust ja isikupuutumatust, eelkõige kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktidega.

2. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

- füüsilise või juriidilise isiku ärihuve, sealhulgas intellektuaalomandit,
- kohtumenetlust ja õigusnõustamist,
- kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärki,

välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

3. Keelatakse juurdepääs dokumendile, mille institutsioon on koostanud oma sisekasutuseks või mille institutsioon on saanud ning mis käsitleb küsimust, milles institutsioon ei ole veel otsust teinud, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks oluliselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

Juurdepääs dokumentidele, mis sisaldavad sisekasutuseks esitatud arvamusi osana asjaomase institutsiooni sisearuteludest ja eelkonsultatsioonidest, keelatakse isegi pärast otsuse tegemist, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks tõsiselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.

4. Kolmandate isikute dokumentide puhul konsulteerib institutsioon kolmanda isikuga, et hinnata, kas tuleks kohaldada lõike 1 või 2 erandit, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada.
5. Liikmesriik võib taotleda, et institutsioon ei avaldaks kõnealusest liikmesriigist pärit dokumenti ilma tema eelneva nõusolekuta.
6. Kui mõni eranditest hõlmab ainult osa dokumendist, avalikustatakse dokumendi ülejäänud osad.
7. Lõigetes 1 kuni 3 sätestatud erandeid kohaldatakse üksnes nii kaua, kuni kaitse on dokumendi sisust lähtuvalt õigustatud. Erandeid võib kohaldada maksimaalselt 30 aasta jooksul. Dokumentide puhul, mille suhtes kehtivad erandid ja mis käsitlevad eraelu puutumatust või ärihuve, ning tundliku sisuga dokumentide puhul võib vajaduse korral jätkata erandi kohaldamist ka pärast selle tähtaja lõppu.

Artikkel 5 Liikmesriikide valduses olevad dokumendid

Kui liikmesriik saab taotluse tema valduses oleva dokumendi kohta, mis on pärit mõnelt institutsioonilt, ning kui ei ole ilmne, kas dokument tuleb avaldada või ei tohi seda avaldada, konsulteerib liikmesriik asjaomase institutsiooniga, et teha otsus, mis ei sea ohtu käesoleva määruse eesmärkide saavutamist.

Selle asemel võib liikmesriik suunata taotluse institutsioonile.

Artikkel 6 Taotlused

1. Dokumentidele juurdepääsu taotlused esitatakse mistahes kirjalikus vormis, sealhulgas elektroonilises vormis, ühes EÜ asutamislepingu artiklis 314 osutatud keeltest ning piisava täpsusega, et institutsioon võiks dokumendi kindlaks teha. Taotleja ei ole kohustatud taotlust põhjendama.
2. Kui taotlus ei ole piisavalt täpne, palub institutsioon taotlejal taotlust täpsustada ning abistab taotlejat selles, andes näiteks teavet avalike dokumendiregistrite kasutamise kohta.
3. Kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib institutsioon taotlejaga mitteametlikult nõu pidada, et leida õiglane lahendus.
4. Institutsioonid annavad kodanikele teavet ja abi selle kohta, kuidas ja kuhu dokumentidele juurdepääsu taotlused tuleb esitada.

Artikkel 7 Esialgsete taotluste lahendamine

1. Dokumendile juurdepääsu taotlus lahendatakse viivitamata. Taotlejale saadetakse kinnitus taotluse kättesaamise kohta. 15 tööpäeva jooksul alates taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab selle juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused ning teatab taotlejale tema õigusest esitada kordustaotlus käesoleva artikli lõike 2 kohaselt.
2. Osalise või täieliku keeldumise korral võib taotleja 15 tööpäeva jooksul institutsiooni vastuse saamisest arvates teha kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata.

3. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

4. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, annab see taotlejale õiguse esitada kordustaotlus.

Artikkel 8 Kordustaotluste lahendamine

1. Kordustaotlus lahendatakse viivitamata. 15 tööpäeva jooksul alates sellise taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab selle juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused. Osalise või täieliku keeldumise korral teavitab institutsioon taotlejat tema käsutuses olevatest õiguskaitsevahenditest, nimelt võimalusest alata kohtumenetlus institutsiooni vastu ja/või esitada kaebus ombudsmanile kooskõlas EÜ asutamislepingu artiklitega vastavalt 230 ja 195.

2. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

3. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, loetakse see eitavaks vastuseks ja see annab taotlejale õiguse alata institutsiooni vastu kohtumenetlus ja/või esitada kaebus ombudsmanile EÜ asutamislepingu vastavate sätete alusel.

Artikkel 9 Tundliku sisuga dokumentide käitlemine

1. Tundliku sisuga dokumendid on dokumendid, mis pärinevad institutsioonidest või nende loodud asutustest, liikmesriikidest, kolmandatest riikidest või rahvusvahelistest organisatsioonidest ning mis on liigitatud kui "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL" vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele, mis kaitsevad Euroopa Liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud valdkondades, eelkõige avaliku julgeoleku alal, kaitsepoliitilistes ja sõjalistes küsimustes.

2. Artiklites 7 ja 8 sätestatud korras esitatud taotlusi pääseda juurde tundliku sisuga dokumentidele lahendavad üksnes isikud, kellel on õigus tutvuda kõnealuste dokumentidega. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 2 kohaldamist, annavad need isikud hinnangu ka selle kohta, millised viited tundliku sisuga dokumentidele kantakse avalikku registrisse.

3. Tundliku sisuga dokumendid kantakse registrisse ja avalikustatakse üksnes nende nõusolekul, kellelt dokument pärineb.

4. Institutsioon, kes otsustab keelata juurdepääsu tundliku sisuga dokumendile, põhjendab seda otsust viisil, mis ei kahjusta artiklis 4 kaitstavaid huve.

5. Liikmesriigid võtavad kohaseid meetmeid tagamaks, et kui lahendatakse taotlusi, mis käsitlevad juurdepääsu tundliku sisuga dokumentidele, järgitakse käesoleva artikli ja artikli 4 põhimõtteid.

6. Tundliku sisuga dokumente käsitlevad institutsioonide eeskirjad avalikustatakse.
7. Komisjon ja nõukogu informeerivad Euroopa Parlamenti tundliku sisuga dokumentidest institutsioonide vahel kokku lepitud korras.

Artikkel 10 Juurdepääs dokumendile taotluse põhjal

1. Taotleja pääseb dokumentidele juurde kas nendega kohapeal tutvumiseks või saades nendest koopia, sealhulgas võimaluse korral elektrooniline koopia, vastavalt taotleja soovile. Taotlejalt võib nõuda koopia tegemis- ja saatmiskulude tasumist. See tasu ei tohi ületada koopiategemise ja saatmise tegelikku maksumust. Kohapealne konsultatsioon, koopiad alla 20 A4 formaadis leheküljest koosnevatest dokumentidest ja vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu on tasuta.
2. Kui asjaomane institutsioon on dokumendi juba avalikustanud ja see on taotlejale hõlpsasti kättesaadav, võib institutsioon täita oma kohustuse tagada dokumentidele juurdepääs sellega, et teatab taotlejale, kuidas omandada soovitud dokumenti.
3. Dokumendid esitatakse nende olemasolevas redaktsioonis ja vormis (sealhulgas elektrooniliselt või alternatiivses vormis, näiteks rahvusvahelises pimedate kirjas, suures kirjas või lindil), võttes täielikult arvesse taotleja soove.

Artikkel 11 Registrid

1. Kodanike käesolevast määrusest tulenevate õiguste elluviimiseks tagavad kõik institutsioonid üldsuse juurdepääsu dokumentide registrile. Juurdepääs registrile tuleks tagada elektroonilises vormis. Viited dokumentidele kantakse registrisse viivitamata.
2. Iga dokumendi kohta sisaldab register viitenumbrit (sealhulgas vajaduse korral institutsioonidevahelist viidet), teemat ja/või dokumendi sisu lühikirjeldust ning kuupäeva, mil see saadi või koostati ja registrisse kanti. Viited esitatakse viisil, mis ei kahjusta artiklis 4 kaitstavaid huve.
3. Institutsioonid võtavad viivitamata vajalikke meetmeid, et koostada register, mis saab kasutuskõlblikuks 3. juuniks 2002.

Artikkel 12 Vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu

1. Institutsioonid teevad võimaluste piires dokumendid üldsusele vahetult juurdepääsetavaks elektroonilises vormis või registri kaudu vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele.
2. Eelkõige tuleks teha vahetult juurdepääsetavaks seadusandlikud dokumendid, see tähendab dokumendid, mis on koostatud või saadud liikmesriikides või liikmesriikide jaoks siduvate õigusaktide vastuvõtmismenetluse käigus, kui artiklites 4 ja 9 ei tulene teisiti.
3. Võimaluse korral tuleks teha vahetult juurdepääsetavaks ka muud dokumendid, eelkõige need, mis on seotud poliitika või strateegia väljatöötamisega.

4. Kui registri kaudu ei anta vahetut juurdepääsu, näidatakse registris võimalikult täpselt, kus dokument asub.

Artikkel 13 Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamine

1. Kui käesoleva määruse artiklites 4 ja 9 ei tulene teisiti, avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas lisaks EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 ning Euratomi asutamislepingu artikli 163 esimeses lõigus osutatud õigusaktidele järgmised dokumendid:

- h) komisjoni ettepanekud;
- i) ühised seisukohad, mille nõukogu võtab vastu EÜ asutamislepingu artiklites 251 ja 252 osutatud korras, ning nende ühiste seisukohtade aluseks olevad põhjendused, samuti Euroopa Parlamendi seisukohad selles menetluses;
- j) ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud raamotsused ja otsused;
- k) kooskõlas ELi lepingu artikli 34 lõikega 2 nõukogu kehtestatud konventsioonid;
- l) liikmesriikide vahel EÜ asutamislepingu artikli 293 alusel alla kirjutatud konventsioonid;
- m) ühenduse poolt või kooskõlas ELi lepingu artikliga 24 sõlmitud rahvusvahelised kokkulepped.

2. Võimaluse korral avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas järgmised dokumendid:

- n) EÜ asutamislepingu artikli 67 lõike 1 või ELi lepingu artikli 34 lõike 2 alusel nõukogule esitatud liikmesriigi algatused;
- o) ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud ühised seisukohad;
- p) muud direktiivid peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 osutatute, muud otsused peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikes 1 osutatute, soovitusel ja arvamused.

3. Iga institutsioon võib oma kodukorras ette näha, millised dokumendid veel tuleb avaldada Euroopa Ühenduste Teatajas.

Artikkel 14 Teavitamine

1. Kõik institutsioonid võtavad nõutavaid meetmeid, et teavitada üldsust tema käesolevast määrusest tulenevatest õigustest.

2. Liikmesriigid teevad kodanike teavitamisel institutsioonidega koostööd.

Artikkel 15 Institutsioonide haldustavad

1. Institutsioonid arendavad välja head haldustavad, et hõlbustada käesoleva määrusega tagatud juurdepääsuõiguse kasutamist.

2. Institutsioonid moodustavad institutsioonidevahelise komitee, mille ülesandeks on tutvuda hea tavaga, lahendada võimalikke konflikte ja arutada edasist arengut seoses üldsuse juurdepääsuga dokumentidele.

Artikkel 16 Dokumentide paljundamine

Käesolev määrus ei piira olemasolevate autoriõigusealaste eeskirjade kohaldamist, mis võivad piirata kolmanda isiku õigust avalikustatud dokumente paljundada või kasutada.

Artikkel 17 Aruanded

1. Kõik institutsioonid avaldavad igal aastal aruande eelmise aasta kohta, kus on näidatud, kui mitmel puhul on institutsioon keelanud juurdepääsu dokumentidele, selliste keeldumiste põhjused ning registrisse kandmata tundliku sisuga dokumentide hulk.

2. Hiljemalt 31. jaanuariks 2004 avaldab komisjon aruande käesoleva määruse põhimõtete rakendamisest ning annab soovitusi, sealhulgas teeb vajaduse korral ettepanekuid käesoleva määruse uuesti läbivaatamiseks ja esitab institutsioonide poolt võetavate meetmete programmi.

Artikkel 18 Rakendusmeetmed

1. Kõik institutsioonid kohandavad oma kodukorra käesolevale määrusele. Kohandused jõustuvad 3. detsembril 2001.

2. Kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest uurib komisjon Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ajalooarhiivide üldsusele kättesaadavaks tegemist käsitleva nõukogu 1. veebruari 1983. aasta määruse (EMÜ, Euratom) nr 354/83⁶⁹ vastavust käesolevale määrusele, et tagada dokumentide võimalikult laiaulatuslik säilitamine ja arhiivimine.

3. Kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest uurib komisjon olemasolevate dokumentidele juurdepääsu käsitlevate eeskirjade vastavust käesolevale määrusele.

Artikkel 19 Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Ühenduste Teatajas.

Seda kohaldatakse alates 3. detsembrist 2001.

⁶⁹EÜT L 43, 15.2.1983, lk 1.

XVI LISA Parlamendiliikmete käitumisreeglite tõlgendamise suunised

1. Tuleb vahet teha nähtaval käitumisel, mis on sallitav, kui see ei ole solvav ja/või laimav, jääb mõistlikesse piiridesse ja ei põhjusta konflikti, ning käitumisel, mis aktiivselt häirib parlamentaarset tegevust.

2. Parlamendiliikmed vastutavad parlamendiliikmetele kohaldatavate käitumisreeglite igasuguste rikkumiste eest, mille on parlamendi ruumides toime pannud nende poolt tööle võetud või parlamenti kutsutud isikud.

Presidendil või tema esindajatel on distsiplinaarvolitused nimetatud isikute või mis tahes muude parlamendi ruumides viibivate parlamendiväliste isikute suhtes.

XVII LISA Euroopa Komisjoni heakskiitmise suunised

1. Kogu komisjoni koosseisu parlamendi nõusolekuhääletusele panemisel kohaldatakse järgmisi põhimõtteid, kriteeriume ja korda:

a) Hindamise alused

Parlament hindab volinikukandidaate nende üldise asjatundlikkuse, Euroopale pühendumise ja isikliku sõltumatuse alusel. Ta hindab teadmisi kavandatud vastutusalal ja suhtlemisoskust.

Parlament võtab eelkõige arvesse sugude võrdset esindatust. See võib väljenduda selles, kuidas ametisseastuv president vastutusalad jaotab.

Parlament võib küsida igasugust asjakohast teavet, mis aitab teha otsust volinikukandidaatide sobivuse kohta. Ta ootab majanduslike huvidega seotud teabe täielikku avaldamist.

b) Kuulamised

Iga volinikukandidaat kutsutakse üheks kuulamiseks asjaomase parlamendikomisjoni või -komisjonide ette. Kuulamised on avalikud.

Kuulamisi korraldavad ühiselt esimeeste konverents ja komisjonide esimeeste konverents. Jagatud vastutusalade korral tehakse asjaomaste komisjonide kaasamiseks asjakohased korraldused. On kolm võimalust:

- (i) kui volinikukandidaadi vastutusalal kuulub üheainsa parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda, kuulab volinikukandidaati ainult kõnealune parlamendikomisjon;
- (ii) kui volinikukandidaadi vastutusalal kuulub enam-vähem võrdsel määral rohkem kui ühe parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda, kuulavad volinikukandidaati need parlamendikomisjonid ühiselt; ning
- (iii) kui volinikukandidaadi vastutusalal kuulub peamiselt ühe parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda ja ainult vähesel määral vähemalt ühe teise parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda, kuulab volinikukandidaati suurima pädevusega parlamendikomisjon, kes kutsub teise(d) parlamendikomisjoni(d) kuulamisest osa võtma.

Selle korra osas peetakse igakülgset nõu Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendiga.

Parlamendikomisjonid esitavad volinikukandidaatidele kirjalikud küsimused aegsasti enne kuulamisi. Iga pädev parlamendikomisjon võib esitada kuni viis sisulist kirjalikku küsimust.

Kuulamised toimuvad sellistel asjaoludel ja tingimustel, mis annavad volinikukandidaatidele võrdse ja erapooletu võimaluse ennast ja oma arvamusi tutvustada.

Volinikukandidaatidel palutakse esineda suulise avasõnavõtuga, mille pikkus on kuni 20 minutit. Kuulamised tuleks korraldada nii, et arendada pluralistlikku poliitilist

dialoogi volinikukandidaatide ja parlamendiliikmete vahel. Enne kuulamise lõppu tuleks volinikukandidaatidele anda võimalus lühikeseks lõppsõnaks.

c) Hindamine

Kuulamiste indekseeritud videosalvestis avalikustatakse 24 tunni jooksul avalikus registris.

Pärast kuulamist kogunevad parlamendikomisjonid viivitamatult iga volinikukandidaadi hindamiseks. Need koosolekud on kinnised.

Parlamendikomisjonidel palutakse hinnata, kas volinikukandidaadid sobivad nende arvates komisjoni koosseisu ja kas nad sobivad täitma neile määratud konkreetseid ülesandeid. Kui parlamendikomisjon ei saavuta konsensust kummaski küsimuses, paneb komisjoni esimees viimase abinõuna mõlemad otsused salajasele hääletusele. Parlamendikomisjonide hinnangud avalikustatakse ning neid tutvustatakse esimeeste konverentsi ja komisjonide esimeeste konverentsi ühisel kinnisel koosolekul. Pärast arvamuste vahetamist ja kui ei otsustata taotleda lisateavet, kuulutavad esimeeste konverents ja komisjonide esimeeste konverents kuulamised lõppenuks.

Komisjoni ametisseastuv president esitleb kogu volinikukandidaatide kolleegiumit ja selle programmi parlamendi istungil, millest kutsutakse osa võtma kõik nõukogu liikmed. Esitlusele järgneb arutelu. Arutelu lõppedes võib mis tahes fraktsioon või vähemalt 40 parlamendiliiget esitada resolutsiooni ettepaneku. Kohaldatakse artikli 110 lõikeid 3, 4 ja 5. Pärast resolutsiooni ettepaneku hääletamist otsustab parlament hääletamise teel, kas anda nõusolek Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendi ja volinikukandidaatide kui terviku ametissenimetamiseks või mitte. Parlament teeb otsuse nimelisel hääletusel antud häälte enamusega. Ta võib lükata hääletuse edasi järgmisele istungile.

2. Euroopa Komisjoni ametiaja jooksul koosseisus või vastutusalade jaotuses tehtavate oluliste muudatuste korral kohaldatakse järgmist korda:

- b) kui ametikoht on vaja täita tagasiastumise, ametist tagandamise või surma korral, kutsub parlament volinikukandidaadi viivitamatult kuulamisele lõikes 1 sätestatud tingimustel;
- c) uue liikmesriigi ühinemise korral kutsub parlament volinikukandidaadi kuulamisele lõikes 1 sätestatud tingimustel;
- d) kui vastutusalad jagatakse olulisel määral ümber, kutsutakse asjaomased liikmed enne uute kohustuste võtmist vastavate parlamendikomisjonide ette.

Erandina lõike 1 punkti c kolmandas lõigus sätestatud menetlusest toimub hääletus täiskogu istungil üheainsa liikme ametissenimetamisel salajase hääletusena.

XVIII LISA Algatusraportite koostamise loa andmise kord

ESIMEESTE KONVERENTSI OTSUS 12. DETSEMBER 2002⁷⁰

Esimeeste konverents,

võttes arvesse kodukorra artikleid 25, 27, 119, 120, 35, 42, 45, 47, 48, 50, artikli 202 lõiget 2 ja artikli 205 lõiget 2;

võttes arvesse komisjonide esimeeste konverentsi ja parlamendireformi töörühma ettepanekut;

arvestades, et pärast esimeeste konverentsi 12. detsembri 2007. aasta otsust tuleks konverentsi 12. detsembri 2002. aasta otsust muuta,

OTSUSTAB JÄRGMIST:

Artikkel 1 Üldsätted

Reguleerimisala

1. Käesolevat otsust kohaldatakse järgmiste algatusraporti kategooriate suhtes:
 - a) õigusloomega seotud algatusraportid, mis koostatakse EÜ asutamislepingu artikli 192 ja kodukorra artikli 42 alusel;
 - b) strateegiaraportid, mis koostatakse komisjoni iga-aastases õigusloome- ja töökavas sisalduvate õigusloomega mitteseotud strateegiliste ja prioriteetsete algatuste põhjal;
 - c) õigusloomega mitteseotud algatusraportid, mida ei koostata Euroopa Liidu mõne teise institutsiooni või asutuse dokumendi põhjal või mis koostatakse Euroopa Parlamendile teavitamise eesmärgil edastatud dokumendi põhjal, ilma et see piiraks artikli 2 lõike 3 kohaldamist;
 - d) iga-aastased tegevus- ja seireraportid (loetletud 1. lisas)⁷¹;
 - e) rakendusraportid ELi õigusaktide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohta ning nende rakendamise ja jõustamise kohta liikmesriikides.

Kvoot

⁷⁰Otsust muudeti esimeeste konverentsi 26. juuni 2003. aasta otsusega, konsolideeriti 3. mail 2004. aastal ning muudeti uuesti 15. juuni 2006. aasta täiskogu istungil vastuvõetud otsusega kodukorra artikli 48 tõlgendamise kohta ja esimeeste konverentsi 14. veebruari 2008. aasta otsusega.

⁷¹Parlamendikomisjonid, kes kavatsevad koostada iga-aastaseid tegevus- ja seireraporteid vastavalt kodukorra artikli 119 lõikele 1 või vastavalt muudele õigusnormidele (esitatud 2. lisas), teavitavad sellest eelnevalt komisjonide esimeeste konverentsi, näidates eelkõige ära aluslepingutest ja muudest õigusnormidest, sealhulgas Euroopa Parlamendi kodukorrast tuleneva õigusliku aluse. Komisjonide esimeeste konverents teavitab seejärel esimeeste konverentsi. Kõnealuste raportite koostamiseks antakse luba automaatselt ja nende suhtes ei kehti artikli 1 lõikes 2 nimetatud kvoot.

2. Igas parlamendikomisjonis võib samaaegselt koostamisel olla kuni kuus algatusraportit. Allkomisjonidega komisjonide kvooti suurendatakse ühe raporti võrra allkomisjoni kohta. Selle täiendava raporti koostab allkomisjon.

Kvoot ei kehti järgmiste raportite puhul:

- õigusloomega seotud algatusraportid;
- rakendusraportid; iga parlamendikomisjon võib koostada ühe rakendusraporti aastas.

Minimaalne ajavahemik enne vastuvõtmist

3. Luba taotlev parlamendikomisjon ei tohi võtta kõnealust raportit vastu loa andmise kuupäevale järgneva kolme kuu jooksul või teavitamise korral kolme kuu jooksul alates komisjonide esimeeste konverentsi selle koosoleku kuupäevast, mil raportist teada anti.

Artikkel 2 Loa andmise tingimused

1. Esitav raport ei tohi käsitleda valdavalt analüüsi- ja uurimistegevust hõlmavaid teemasid, mida saab käsitleda muul viisil, nt uuringutega.

2. Esitatavas raportis ei tohi käsitleda teemasid, mille kohta täiskogu on viimase 12 kuu jooksul juba raporti vastu võtnud (v.a erandjuhul, kui on ilmnunud uued asjaolud, mis õigustavad teema korduvat käsitlemist).

3. Euroopa Parlamendile teavitamise eesmärgil edastatud dokumendi põhjal koostatavate raportite puhul kehtivad järgmised tingimused:

- alusdokumendiks peab olema Euroopa Liidu institutsiooni või asutuse ametlik dokument ja
 - a) see peab olema parlamendile ametlikult edastatud konsulteerimise või teavitamise eesmärgil või
 - b) olema avaldatud huvitatud osapooltega konsulteerimise raames Euroopa Liidu Teatajas või
 - c) tegemist peab olema Euroopa Liidu institutsiooni või asutuse poolt ametlikult Euroopa Ülemkogule esitatud dokumendiga või ülemkogu koostatud dokumendiga;
- dokument peab olema edastatud kõigis Euroopa Liidu ametlikes keeltes;
- loataotlus tuleb esitada hiljemalt neli kuud pärast kõnealuse dokumendi edastamist Euroopa Parlamendile või pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

4. Raportites, milles puudub viide ühenduse institutsiooni alusdokumendile, ei tohi käsitleda komisjoni poolt jooksvaks aastaks esitatud ja Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud iga-aastases õigusloome- ja töökavas juba eraldi nimetatud teemasid.

Artikkel 3 Menetlus

Automaatne loaandmine

1. Luba antakse automaatselt pärast komisjonide esimeeste konverentsi teavitamist taotlusest

- rakendusraportite puhul;
- 1. lisas loetletud iga-aastaste tegevus- ja seireraportite puhul.

Komisjonide esimeeste konverentsi roll

2. Nõuetekohaselt põhjendatud loataotlused esitatakse komisjonide esimeeste konverentsile, kes kontrollib taotluste vastavust artiklites 1 ja 2 esitatud kriteeriumitele ning artiklis 1 sätestatud kvoodile. Kõikides taotlustes märgitakse ära raporti liik ja täpne pealkiri ning alusdokumendid (kui on olemas).

3. Strateegiaraportite koostamise loa taotlused rahuldab komisjonide esimeeste konverents pärast võimalike pädevusvaidluste lahendamist. Esimeeste konverents võib fraktsiooni spetsiaalse taotluse korral loa tühistada kuni parlamendi nelja töönädala jooksul.

4. Komisjonide esimeeste konverents edastab esimeeste konverentsile loa saamiseks taotlused selliste õigusloomega seotud algatusraportite ja õigusloomega mitteseotud algatusraportite koostamiseks, mis on hinnangu kohaselt kooskõlas kriteeriumite ja määratud kvootidega. Komisjonide esimeeste konverents teavitab samal ajal esimeeste konverentsi võimalikest 1. ja 2. lisas loetletud iga-aastastest tegevus- ja seireraportitest, rakendusraportitest ning strateegiaraportitest, mille koostamiseks on luba antud.

Esimeeste konverentsi loaandmine ja pädevusvaidluste lahendamine

5. Esimeeste konverents teeb otsuse õigusloomega seotud algatusraportite ja õigusloomega mitteseotud algatusraportite koostamise loa taotluste kohta kuni parlamendi nelja töönädala jooksul pärast taotluste edastamist komisjonide esimeeste konverentsi poolt, v.a juhul, kui esimeeste konverents otsustab tähtaega erakorralistel põhjustel pikendada.

6. Kui parlamendikomisjoni pädevus koostada raport vaidlustatakse, teeb esimeeste konverents parlamendi kuue töönädala jooksul otsuse komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel alusel või selle puudumisel komisjonide esimeeste konverentsi esimehe soovitusel alusel. Kui nimetatud ajavahemiku jooksul ei ole esimeeste konverents otsust teinud, loetakse soovitus heakskiidetuks⁷².

Artikkel 4 Kodukorra artikli 50 kohaldamine - menetlus kaasatud komisjonide osalusel⁷³

1. Taotlused kodukorra artikli 50 kohaldamiseks esitatakse hiljemalt esmaspäeval, mis eelneb komisjonide esimeeste konverentsi koosolekule, mille käigus vaadatakse läbi algatusraportite koostamise taotlused.

2. Komisjonide esimeeste konverents vaatab algatusraportite koostamise ja artikli 50 kohaldamise taotlused läbi igakuisel koosolekul.

⁷²Lõige lisati pärast 15. juuni 2006. aasta täiskogu istungil vastuvõetud otsust kodukorra artikli 48 tõlgendamise kohta.

⁷³Artikkel lisati esimeeste konverentsi 26. juuni 2003. aasta otsusega.

3. Kui asjaomased komisjonid ei jõua kokkuleppele taotluse osas kodukorra artikli 50 kohaldamiseks, teeb esimeeste konverents parlamendi kuue töönädala jooksul otsuse komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel või selle puudumisel komisjonide esimeeste konverentsi esimehe soovitusel. Kui nimetatud ajavahemiku jooksul ei ole esimeeste konverents otsust teinud, loetakse soovitus heakskiidetuks⁷⁴.

Artikkel 5 Lõppsätted

1. Kui parlamendi ametiaeg hakkab lõppema, tuleb algatusraporti taotlused esitada hiljemalt valimistele eelneva aasta juulis. Pärast seda tähtaega rahuldatakse ainult nõuetekohaselt põhjendatud erakorralised taotlused.

2. Komisjonide esimeeste konverents esitab iga kahe ja poole aasta järel esimeeste konverentsile aruande algatusraportite osas tehtud edusammude kohta.

3. Käesolev otsus jõustub 12. detsembril 2002. aastal. Otsusega tühistatakse ja asendatakse järgmised otsused:

- esimeeste konverentsi 9. detsembri 1999. aasta otsus, mis käsitleb kodukorra artikli 48 tähenduses algatusraportite koostamiseks loa andmise korda, ning esimeeste konverentsi 15. veebruari ja 17. mai 2001. aasta otsused nimetatud otsuse lisa ajakohastamise kohta;
- esimeeste konverentsi 15. juuni 2000. aasta otsus, mis käsitleb teiste Euroopa Liidu institutsioonide või asutuste poolt Euroopa Parlamendile teavitamise eesmärgil edastatud dokumentide alusel raportite koostamiseks loa andmise korda.

⁷⁴Lõige lisati pärast 15. juuni 2006. aasta täiskogu istungil vastuvõetud otsust kodukorra artikli 48 tõlgendamise kohta.

1 LISA Iga-aastased tegevus- ja seireraportid, mille suhtes kohaldatakse automaatset loaandmist ja kuue samaaegselt koostatava raporti piirmäära (vastavalt otsuse artikli 1 lõikele 2 ja artiklile 3)

Aruanne inimõiguste kohta maailmas ja ELi poliitika kohta selles küsimuses - (väliskomisjon)

Euroopa Liidu relvaekspordi toimimishendi rakendussätte 8 kohane nõukogu aastaaruanne - (väliskomisjon)

Aruanne ühenduse õiguse järelevalve ja kohaldamise kohta - (õiguskomisjon)

Parem õigusloome – subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamine - (õiguskomisjon)

Raport AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee töö kohta - (arengukomisjon)

Aruanne põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus - (kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon)

Aruanne meeste ja naiste võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus - (naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon)

Integreeritud lähenemisviis meeste ja naiste võrdõiguslikkusele parlamendikomisjonide töös (aastaaruanne)- (naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon)

Aruanne ühtekuuluvuse kohta - (regionaalarengukomisjon)

Ühenduse finantshuvide kaitse – pettustevastane võitlus - (eelarvekontrollikomisjon)

EIP aastaaruanne - (eelarvekontrollikomisjon / majandus- ja rahanduskomisjon – iga kahe aasta järel)

Majandus- ja rahaliidu riikide rahandus - (majandus- ja rahanduskomisjon)

Majanduslik olukord Euroopas: ettevalmistav raport poliitika koondsuuniste, eriti majanduspoliitika üldsuuniste kohta - (majandus- ja rahanduskomisjon)

EKP aastaaruanne - (majandus- ja rahanduskomisjon)

Konkurentsipoliitika aruanne - (majandus- ja rahanduskomisjon)

Aastaaruanne siseturu tulemustabeli kohta - (siseturukomisjon)

Aastaaruanne tarbijakaitse kohta - (siseturukomisjon)

Aastaaruanne Solviti kohta - (siseturukomisjon)

2 LISA Iga-aastased tegevus- ja seireraportid, mille suhtes kohaldatakse automaatset loaandmist ja mis sisaldavad viidet kodukorrale (kuue samaaegselt koostatava raporti piirmäära ei kohaldata)

Iga-aastane aruanne üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi dokumentidele (artikli 104 lõige 7) - (julgeoleku-, justiits- ja siseasjade komisjon)

Aruanne Euroopa tasandi erakondade kohta (artikli 210 lõige 6) - (põhiseaduskomisjon)

Raport petitsioonikomisjoni arutelude kohta (artikli 202 lõige 8) - (petitsioonikomisjon)

Raport ombudsmani aastaaruande kohta (artikli 205 lõike 2 teine lause) - (petitsioonikomisjon)

XIX LISA Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel

Eesmärgid ja põhimõtted

1. Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon pööravad erilist tähelepanu ELi asjadest teavitamise parandamisele, et aidata Euroopa kodanikel kasutada oma õigust osaleda demokraatias liidus, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik, järgides pluralismi, osalemise, avatuse ja läbipaistvuse põhimõtteid.
2. Kolm institutsiooni soovivad aidata lähendada seisukohti Euroopa Liidu kui terviku teavitamisalaste prioriteetide küsimuses, edendada ELi lähenemisviisi lisaväärtust Euroopa teemasid käsitleva teavitamise puhul, hõlbustada teabe ja parimate tavade vahetamist ning edendada institutsioonidevahelist sünergiat kõnealuste prioriteetidega seotud tegevuses, samuti hõlbustada vajaduse korral nii ELi institutsioonide kui ka liikmesriikide vahelist koostööd.
3. Kolm institutsiooni mõistavad, et Euroopa Liidu asjadest teavitamine eeldab ELi institutsioonide ja liikmesriikide poliitilist pühendumust ning et liikmesriigid vastutavad ise oma kodanike ELi asjadest teavitamise eest.
4. Kolm institutsiooni usuvad, et Euroopa asjadega seotud teavitustegevus peaks andma igatüüpi juurdepääsu õiglasele ja mitmekülgsale Euroopa Liitu käsitlevale teabele ning võimaldama kodanikel kasutada oma õigust avaldada oma seisukohti ja osaleda aktiivselt avalikus arutelus Euroopa Liidu küsimustes.
5. Kolm institutsiooni edendavad oma teavitustegevuses keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse austamist.
6. Kolm institutsiooni on poliitiliselt pühendunud eespool nimetatud eesmärkide saavutamisele. Nad julgustavad teisi ELi institutsioone ja organeid nende jõupingutusi toetama ning soovi korral nimetatud lähenemisviisi elluviimisele kaasa aitama.

Partnerlusel põhinev lähenemisviis

7. Kolm institutsiooni tunnistavad, kui tähtis on tegeleda ELi asjadest teavitamisega liikmesriikide ja ELi institutsioonide vahelise partnerluse abil, et tagada võimalikult laia avalikkuse asjakohasel tasandil tõhus teavitamine ja objektiivse teabe andmine.

Nad soovivad arendada välja sünergia riikide, piirkondlike ja kohalike ametivõimudega ning kodanikuühiskonna esindajatega.

Sel eesmärgil soovivad nad edendada partnerlusel põhinevat pragmaatilist lähenemisviisi.

8. Seoses sellega tuleb märkida, et tähtsat rolli mängib institutsioonidevaheline teaberühm, mis on institutsioonide jaoks kõrgetasemeliseks raamistikuks, et soodustada poliitilist arutelu ELiga seotud teabe ja teavitustegevuse teemal sünergia ja vastastikuse täiendavuse edendamiseks. Seda silmas pidades saab institutsioonidevaheline teaberühm, mille kaasesimeesteks on Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni esindajad ja mille töösse on vaatlejatena kaasatud ka

Regioonide Komitee ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, kokku põhimõtteliselt kaks korda aastas.

Koostööraamistik

Kolm institutsiooni kavatsevad teha koostööd järgmistele alustele tuginedes:

9. Austades iga ELi institutsiooni ja liikmesriigi isiklikku vastutust oma teavitusstrateegia ja -prioriteetide vallas, määravad kolm institutsiooni igal aastal institutsioonidevahelise teaberühma raames kindlaks piiratud arvul ühiseid teavitusprioriteete.
10. Need prioriteedid tuginevad teavitusprioriteetidele, mille on kindlaks määranud ELi institutsioonid ja organid, järgides oma sisemenetlusi ning täiendades vajadust mööda liikmesriikide strateegilisi seisukohti ja jõupingutusi selles vallas ja võttes arvesse kodanike ootusi.
11. Kolm institutsiooni ja liikmesriigid püüavad edendada asjakohast toetust kindlaksmääratud prioriteetidest teavitamisele.
12. Liikmesriikides ja ELi institutsioonides teavitamise eest vastutavad talitused peaksid omavahel koostööd tegema, et tagada ühiste teavitusprioriteetide ning ELi asjadest teavitamisega seotud muude tegevuste edukas elluviimine, tuginedes vajaduse korral asjakohasele halduskorrale.
13. Institutsioonidel ja liikmesriikidel soovitatakse vahetada teavet muude ELiga seotud teavitustegevuste teemal, eelkõige institutsioonide ja organite kavandatud valdkondlike teavitustegevuste osas, kui nende tulemuseks on teavituskampaaniad liikmesriikides.
14. Komisjonil palutakse anda iga aasta alguses teistele ELi institutsioonidele aru eelmisel aastal ühiste teavitusprioriteetide rakendamisel tehtud peamiste edusammude kohta.
15. Käesolevale poliitilisele deklaratsioonile kirjutati alla kahe tuhande kaheksanda aasta oktoobrikuu kahekümne teisel päeval.

**XX LISA Kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlev
Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 13. juuni 2007. aasta
ühine deklaratsioon (EÜ asutamislepingu artikkel 251)⁷⁵**

ÜLDPÕHIMÕTTED

1. Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon (edaspidi koos "institutsioonid") märgivad, et praegune tava, mis hõlmab kõnelusi nõukogu eesistujariigi, komisjoni ja Euroopa Parlamendi asjaomaste komisjonide esimeeste ja/või raportööride ning lepituskomitee kaasesimeeste vahel, on osutunud tõhusaks.
2. Institutsioonid kinnitavad, et seda tava, mis on välja kujunenud kaasotsustamismenetluse kõikidel etappidel, tuleks ka edaspidi ergutada. Institutsioonid kohustuvad oma töömeetodid läbi vaatama, et kasutada veelgi tulemuslikumalt ära kaasotsustamismenetluse kõiki võimalusi, nagu on sätestatud EÜ asutamislepingus.
3. Käesolevas ühises deklaratsioonis selgitatakse neid töömeetodeid ja nende järgimise praktilist korda. Deklaratsioon täiendab institutsioonidevahelist kokkulepet parema õigusloome kohta⁷⁶ ja eelkõige selle kaasotsustamismenetlust käsitlevaid sätteid. Institutsioonid kohustuvad selliseid kohustusi täiel määral järgima kooskõlas läbipaistvuse, vastutuse ja tõhususe põhimõtetega. Erilist tähelepanu peaksid institutsioonid sealjuures pöörama õigusaktide lihtsustamist käsitlevate ettepanekute osas tehtavatele edusammudele, järgides samas ühenduse õigustikku.
4. Institutsioonid teevad kogu menetluse vältel heas usus koostööd, et oma seisukohti nii palju kui võimalik kooskõlastada ja rajada sellega teed kõnealuse õigusakti vastuvõtmiseks võimaluse korral menetluse varajases etapis.
5. Seda eesmärki silmas pidades teevad institutsioonid asjakohaste institutsioonidevaheliste kontaktide abil koostööd, et jälgida töö edenemist ja analüüsida lähenemise astet kaasotsustamismenetluse kõikides etappides.
6. Institutsioonid kohustuvad kooskõlas oma sisemise töökorraldusega vahetama regulaarselt teavet kaasotsustamismenetluses olevaid ettepanekuid puudutavate edusammude kohta. Institutsioonid tagavad nii palju kui võimalik oma töökavade kooskõlastamise, et võimaldada menetluste läbiviimist ühtsel ja kooskõlastatud viisil. Seetõttu püüavad nad koostada õigusaktide eri ettepanekute lõpliku vastuvõtmiseni viivate etappide soovitusliku ajakava, järgides samas täiel määral otsustamisprotsessi poliitilist iseloomu.
7. Kaasotsustamise raames toimub institutsioonidevaheline koostöö sageli kolmepoolsete kohtumiste vormis (nn trioloogid). See süsteem on näidanud oma elujõulisust ja paindlikkust, suurendades märkimisväärselt kokkuleppe saavutamise võimalusi esimese ja teise lugemise etapil, samuti aidates kaasa lepituskomitee töö ettevalmistamisele.
8. Sellised kolmepoolsed kohtumised toimuvad harilikult mitteametlikus vormis. Neid võib korraldada menetluse kõikidel etappidel ja erineval esindatuse

⁷⁵ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

⁷⁶ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

tasemel, sõltuvalt kavandatava arutelu olemusest. Iga institutsioon määrab kooskõlas oma sisemise töökorraga kohtumisel osalejad, määratleb oma läbirääkimismandaadi ja teavitab õigeaegselt teisi institutsioone kohtumiste korrast.

9. Võimaluse korral edastatakse kõik järgneval kohtumisel arutatavate kompromisstekstide eelnõud eelnevalt kõigile osalejatele. Läbipaistvuse suurendamiseks antakse Euroopa Parlamendis või nõukogus toimuvatest kolmepoolsetest kohtumistest teada sobival viisil.

10. Nõukogu eesistuja püüab osaleda parlamendikomisjonide koosolekutel. Eesistuja kaalub hoolikalt mistahes taotlusi edastada vajadusel teavet nõukogu seisukoha kohta.

ESIMENE LUGEMINE

11. Institutsioonid teevad heas usus koostööd oma seisukohtade lähendamisel võimalikult suurel määral, et õigusaktid saaks võimaluse korral vastu võtta esimesel lugemisel.

Kokkulepe Euroopa Parlamendi esimesel lugemise etapil

12. Seatakse sisse asjakohased kontaktid, et hõlbustada menetluste läbiviimist esimesel lugemisel.

13. Komisjon aitab sellistele kontaktidele kaasa ning kasutab konstruktiivselt oma algatusõigust, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti lähendada, võttes arvesse institutsioonidevahelist tasakaalu ja talle asutamislepinguga antud ülesandeid.

14. Kui mitteametlikel kolmepoolsetel läbirääkimistel jõutakse kokkuleppele, edastab COREPERi esimees asjaomase parlamendikomisjoni esimehele kirja teel üksikasjad kokkuleppe sisu kohta komisjoni ettepaneku muudatustepanekute kujul. Kirjas märgitakse nõukogu valmisolekut nõustuda sellise tulemusega pärast keelelis-õiguslikku kontrolli, kui Euroopa Parlamendi täiskogu selle hääletusel kinnitab. Kirja koopia edastatakse komisjonile.

15. Kui küsimuse menetlemisega jõutakse ilmselt esimesel lugemisel lõpule, tuleks kokkuleppe sõlmimise kavatsusest teatada nii vara kui võimalik.

Kokkulepe nõukogu ühise seisukoha etapil

16. Kui Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel kokkuleppele ei jõuta, võib kontakte jätkata, et saavutada kokkulepe ühise seisukoha etapil.

17. Komisjon aitab sellistele kontaktidele kaasa ning kasutab konstruktiivselt oma algatusõigust, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti lähendada, võttes arvesse institutsioonidevahelist tasakaalu ja talle asutamislepinguga antud ülesandeid.

18. Kui sellel etapil jõutakse kokkuleppele, märgib asjaomase parlamendikomisjoni esimees kirjas COREPERi esimehele oma soovitus täiskogule nõukogu ühine seisukoht pärast selle kinnitamist nõukogus ning keelelis-õiguslikku kontrolli muudatusteta vastu võtta. Kirja koopia edastatakse komisjonile.

TEINE LUGEMINE

19. Nõukogu selgitab õigusakti vastuvõtmise põhjendustes võimalikult selgelt põhjusi, millest tulenevalt on ta ühise seisukoha vastu võtnud. Euroopa Parlament võtab oma teisel lugemisel neid põhjusi ning komisjoni arvamust võimalikult suurel määral arvesse.

20. Enne ühise seisukoha edastamist püüab nõukogu Euroopa Parlamendi ja komisjoniga konsulteerides välja selgitada selle edastamise kuupäeva, et tagada õigusloomemenetluse maksimaalne tõhusus teisel lugemisel.

Kokkulepe Euroopa Parlamendi teise lugemise etapil

21. Asjakohaseid kontakte jätkatakse niipea, kui nõukogu ühine seisukoht on Euroopa Parlamendile edastatud, et saavutada poolte seisukohtade parem mõistmine ja viia sellega õigusloomemenetlus võimalikult kiiresti lõpule.

22. Komisjon aitab sellistele kontaktidele kaasa ning esitab oma arvamuse eesmärgiga Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti lähendada, võttes arvesse institutsioonidevahelist tasakaalu ja talle asutamislepinguga antud ülesandeid.

23. Kui mitteametlikel kolmepoolsetel läbirääkimistel jõutakse kokkuleppele, edastab COREPERi esimees asjaomase parlamendikomisjoni esimehele kirja teel üksikasjad kokkuleppe sisu kohta nõukogu ühise seisukoha muudatusettepanekute kujul. Kirjas märgitakse nõukogu valmisolekut nõustuda sellise tulemusega pärast keelelis-õiguslikku kontrolli, kui Euroopa Parlamendi täiskogu selle hääletusel kinnitab. Kirja koopiat edastatakse komisjonile.

LEPITUS

24. Kui selgub, et nõukogul ei ole võimalik kõikide Euroopa Parlamendi teise lugemise muudatusettepanekutega nõustuda ja kui nõukogu on valmis esitama oma seisukoha, korraldatakse kolmas kolmepoolne kohtumine. Iga institutsioon määrab kooskõlas oma sisemise töökorraga kohtumisel osalejad ja määratleb oma läbirääkimismandaadi. Komisjon teatab mõlemale delegatsioonile võimalikult varajasel etapil oma kavatsustest seoses oma arvamusega Euroopa Parlamendi teise lugemise muudatusettepanekute kohta.

25. Kolmepoolsed kohtumised toimuvad kogu lepitusmenetluse kestel eesmärgiga leida lahendused lahtistele küsimustele ja valmistada ette pinnast lepituskomitees kokkuleppele jõudmiseks. Kolmepoolsete kohtumiste tulemusi arutatakse institutsioonide koosolekul, kus need ka võimaluse korral heaks kiidetakse.

26. Lepituskomitee kutsub kokku nõukogu eesistuja kokkuleppel Euroopa Parlamendi presidendiga ning võttes arvesse asutamislepingu sätteid.

27. Komisjon osaleb lepitusmenetluses ja teeb kõik vajalikud algatused selleks, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti lähendada. Selliste algatuste seas võivad olla kompromisstekstide eelnõud, milles kajastuvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohad, võttes arvesse komisjonile asutamislepinguga antud ülesandeid.

28. Lepituskomiteed juhivad ühiselt Euroopa Parlamendi president ja nõukogu eesistuja. Lepituskomitee koosolekuid juhatavad kaasesimehed kordamööda.
29. Lepituskomitee koosolekute toimumisajad ja päevakorra määravad kindlaks kaasesimehed ühiselt, eesmärgiga tagada lepituskomitee tulemuslik töö kogu lepitusmenetluse vältel. Komisjoniga konsulteeritakse selleks ettenähtud ajal. Euroopa Parlament ja nõukogu määravad lepitusmenetluse sobivad toimumiskuupäevad ning teavitavad nendest komisjoni.
30. Kaasesimehed võivad lepituskomitee mistahes koosoleku päevakorda võtta mitu eelnõu. Lisaks peamistele teemadele (nn B-punktid), mille osas ei ole veel kokkuleppele jõutud, võib lepitusmenetluse avada ja/või ilma aruteluta sulgeda muudel teemadel (nn A-punktid).
31. Pidades kinni asutamislepingus sätestatud ajalistest piirangutest, võtavad Euroopa Parlament ja nõukogu võimalikult suurel määral arvesse ajakava planeerimisega seotud nõudeid, eelkõige nõudeid, mis tulenevad vaheaegadest institutsioonide tegevuses ja Euroopa Parlamendi valimistest. Igal juhul peab tegevuse vaheaeg olema võimalikult lühiajaline.
32. Lepituskomitee koguneb vaheldumisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu ruumides, et tagada võimaluste, sealhulgas tõlkevõimaluste kasutamise võrdne jaotus.
33. Lepituskomiteele tehakse kättesaadavaks komisjoni ettepanek, nõukogu ühine seisukoht ja komisjoni arvamus selle kohta, Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud ja komisjoni arvamus nende kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu delegatsioonide ühine töödokument. Töödokument peaks võimaldama kasutajatel kaalul olevaid küsimusi hõlpsasti kindlaks teha ja nendele selgelt viidata. Üldjuhul esitab komisjon oma arvamuse kolme nädala jooksul pärast Euroopa Parlamendi hääletustulemuse ametlikku kättesaamist ja hiljemalt lepitusmenetluse alguseks.
34. Kaasesimehed võivad esitada tekste lepituskomiteele heakskiitmiseks.
35. Kokkulepe ühise teksti osas koostatakse lepituskomitee koosolekul või selle järel kaasesimeeste vahelise kirjade vahetamise teel. Kirjade koopiad edastatakse komisjonile.
36. Kui lepituskomitee saavutab ühise teksti osas kokkuleppe, esitatakse see pärast õiguslikku ja keelelist viimistlemist kaasesimeestele ametlikuks heakskiitmiseks. Erandjuhtudel võib tähtaegadest kinnipidamiseks esitada kaasesimeestele heakskiitmiseks ühise teksti eelnõu.
37. Kaasesimehed edastavad heakskiidetud teksti Euroopa Parlamendi presidendile ja nõukogu eesistujale ühiselt allkirjastatud kirja teel. Kui lepituskomitee ei suuda ühise teksti osas kokkuleppele jõuda, teavitavad kaasesimehed Euroopa Parlamendi presidenti ja nõukogu eesistujat sellest ühiselt allkirjastatud kirja teel. Selliseid kirju käsitletakse ametlike teadetena. Nende kirjade koopiad edastatakse teavitamise eesmärgil komisjonile. Lepitusmenetluse vältel kasutatud töödokumentidega on pärast menetluse lõppemist võimalik tutvuda iga institutsiooni dokumendiregistris.

38. Euroopa Parlamendi ja nõukogu peasekretariaadid tegutsevad ühiselt lepituskomitee sekretariaadina koostöös komisjoni peasekretariaadiga.

ÜLDSÄTTED

39. Kui Euroopa Parlament või nõukogu peab vajalikuks laiendada asutamislepingu artiklis 251 sätestatud tähtaegu, teavitab ta sellest vastavalt teise institutsiooni presidenti või eesistujat ja komisjoni.

40. Kui esimesel või teisel lugemisel või lepitusmenetluse käigus jõutakse kokkuleppele, viimistlevad kokkulepitud teksti Euroopa Parlamendi ja nõukogu keelelis-õiguslikud teenistused, tegutsedes tihedas koostöös ja vastastikusel kokkuleppel.

41. Mistahes kokkulepitud teksti ei tehta muudatusi ilma Euroopa Parlamendi ja nõukogu selgesõnalise kokkuleppeta asjakohasel tasemel.

42. Teksti viimistlemisel võetakse arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu erinevaid menetlusi, pidades eelkõige silmas institutsioonisiseste menetluste tähtaegu. Institutsioonid kohustuvad mitte kasutama õigusaktide keelelis-õiguslikuks viimistlemiseks ette nähtud aega arutelu taasalusamiseks sisuliste küsimuste üle.

43. Euroopa Parlament ja nõukogu lepivad kokku nende institutsioonide poolt ühiselt ettevalmistatud tekstide ühise esitusviisi osas.

44. Institutsioonid kohustuvad kaasotsustamismenetlusel vastu võetavates õigusaktides kasutama nii palju kui võimalik vastastikuselt vastuvõetavaid standardsätteid, eriti rakendamisevolituste kasutamise (kooskõlas nn komiteemenetluse otsusega⁷⁷), õigusaktide jõustumise, ülevõtmise ja kohaldamise ning komisjoni algatusõiguse järgimise osas.

45. Institutsioonid püüavad korraldada ühise pressikonverentsi, et teatada esimesel või teisel lugemisel või lepitusmenetluse käigus saavutatud õigusloomeprotsessi edukast tulemusest. Samuti püüavad nad välja anda ühiseid pressiteateid.

46. Pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt kaasotsustamismenetluse teel õigusakti vastuvõtmist esitatakse tekst allkirjastamiseks Euroopa Parlamendi presidendile ja nõukogu eesistujale ning nende institutsioonide peasekretäriledele.

47. Euroopa Parlamendi presidendile ja nõukogu eesistujale esitatakse tekst allkirjastamiseks nende vastavas keeles ning võimaluse korral allkirjastavad nad teksti ühisel tseremoonial, mis korraldatakse igakuiselt oluliste õigusaktide allkirjastamiseks meedia juuresolekul.

48. Ühiselt allkirjastatud tekst edastatakse avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas. Avaldamine toimub harilikult kahe kuu jooksul pärast õigusakti vastuvõtmist Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt.

⁷⁷Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23). Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 27.7.2006, lk 11).)

49. Kui üks institutsioon avastab tekstis (või mõnes keeleversioonis) kirja- või ilmse vea, teavitab ta sellest viivitamata teisi institutsioone. Kui viga puudutab Euroopa Parlamendi või nõukogu poolt veel vastu võtmata õigusakti, valmistavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu keelelis-õiguslikud teenistused tihedas omavahelises koostöös ette vajaliku paranduse. Kui viga puudutab õigusakti, mille üks või mõlemad nendest institutsioonidest on juba vastu võtnud ning sõltumata sellest, kas see on juba avaldatud või mitte, võtavad Euroopa Parlament ja nõukogu ühisel kokkuleppel vastu paranduse, mis koostatakse vastavalt kummagi institutsiooni asjakohasele menetlusele.

XXI LISA Seadusandliku tavamenetluse dokumentide üle peetavate läbirääkimiste eeskiri⁷⁸

1. Sissejuhatus

Käesolevas eeskirjas esitatakse Euroopa Parlamendis kehtivad üldpõhimõtted läbirääkimiste pidamise kohta seadusandliku tavamenetluse kõikidel etappidel. Eesmärk on suurendada läbirääkimiste läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust, eelkõige menetluse varasel etapil⁷⁹. Eeskiri täiendab kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevat parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni⁸⁰, milles keskendutakse põhjalikumalt nende institutsioonide vahelistele suhetele.

Parlamendis on nii esimesel kui ka teisel lugemisel toimuvate läbirääkimiste puhul peamine vastutav organ vastutav parlamendikomisjon.

2. Otsus alustada läbirääkimisi

Üldiselt kasutab parlament kõiki seadusandliku tavamenetluse igal etapil pakutavaid võimalusi. Otsus püüda saavutada kokkulepe õigusloomeprotsessi varasel etapil tehakse iga juhtumi puhul eraldi ja seejuures võetakse arvesse iga õigusakti ettepaneku eripära. Otsus peab olema poliitiliselt põhjendatud, arvestades näiteks poliitilisi prioriteete, ettepaneku selget või tehnilist olemust, kiireloomulist olukorda ja/või eesistuja suhtumist kõnealusesse õigusakti ettepanekusse.

Raportöör tutvustab võimalust alustada nõukoguga läbirääkimisi tervele parlamendikomisjonile ja otsus vastavalt toimida tehakse laia konsensuse alusel või vajaduse korral hääletuse teel.

3. Läbirääkimisrühma koosseis

Parlamendikomisjoni otsus alustada nõukogu ja komisjoniga kokkuleppe saavutamiseks läbirääkimisi hõlmab ka otsust parlamendi läbirääkimisrühma koosseisu kohta. Üldpõhimõtte kohaselt arvestatakse poliitilist tasakaalu ja kõik fraktsioonid on läbirääkimistel esindatud vähemalt töötajate tasemel.

Parlamendi peasekretariaadi asjaomane teenistus vastutab läbirääkimiste praktilise korralduse eest.

4. Läbirääkimisrühma volitused

Tavaliselt tuginevad parlamendi läbirääkimisrühma volitused parlamendikomisjonis või täiskogul vastu võetud muudatusettepanekutele. Parlamendikomisjon võib määrata kindlaks ka läbirääkimiste prioriteedid ja tähtaja.

⁷⁸Heaks kiidetud esimeeste konverentsil 18. septembril 2008.

⁷⁹Erilist tähelepanu tuleb pöörata läbirääkimistele, mis toimuvad nendel menetluse etappidel, kus nähtavus parlamendis on väga piiratud. See kehtib järgmiste läbirääkimiste puhul: esimesel lugemisel enne parlamendikomisjonis toimuvat hääletust, kui eesmärk on saavutada esimese lugemise kokkulepe; pärast parlamendi esimest lugemist, kui eesmärk on saavutada varane teise lugemise kokkulepe.

⁸⁰Vt lisa XX.

Erandjuhul, kui läbirääkimised esimese lugemise kokkuleppe saavutamiseks toimuvad enne hääletust parlamendikomisjonis, annab parlamendikomisjon parlamendi läbirääkimisrühmale juhiseid.

5. Kolmepoolsete kohtumiste korraldamine

Põhimõtteliselt ja läbipaistvuse suurendamiseks antakse Euroopa Parlamendis ja nõukogus toimuvatest kolmepoolsetest kohtumistest teada.

Kolmepoolsetel kohtumistel toimuvate läbirääkimiste alus on üks ühine dokument, milles esitatakse vastava institutsiooni seisukoht iga üksiku muudatusettepaneku kohta ja mis sisaldab ka kolmepoolsetel kohtumistel väljajagatud võimalikke kompromisstekste (nt väljakujunenud tava kasutada neljaveerulist dokumenti). Võimaluse korral edastatakse järgneval kohtumisel arutamiseks esitatud kompromisstekstid eelnevalt kõikidele osalejatele.

Vajaduse korral tuleks parlamendi läbirääkimisrühmale tagada suuline tõlge⁸¹.

6. Tagasiside ja otsus saavutatud kokkuleppe kohta

Pärast iga kolmepoolset kohtumist annab läbirääkimisrühm parlamendikomisjonile läbirääkimiste tulemustest aru ja annab tema käsutusse kõik väljajagatud tekstid. Kui see ei ole ajaliselt võimalik, kohtub läbirääkimisrühm põhjaliku ülevaate andmiseks variraportööridega, vajaduse korral koos koordinaatoritega.

Parlamendikomisjon arutab võimalikku saavutatud kokkulepet või uuendab läbirääkimisrühma volitusi juhul, kui läbirääkimisi on vaja jätkata. Kui see ei ole ajaliselt võimalik, eriti teise lugemise etapil, teevad otsuse kokkuleppe kohta raportöör ja variraportöörid, vajaduse korral koos parlamendikomisjoni esimehe ja koordinaatoritega. Läbirääkimiste lõpu ja täiskogu hääletuse vahele jäetakse piisavalt aega, et fraktsioonid saaksid välja töötada oma lõpliku seisukoha.

7. Abi

Läbirääkimisrühmale antakse kõik vajalikud vahendid, et ta saaks oma tööd nõuetekohaselt teha. See peaks hõlmama nn haldusabirühma, mis on moodustatud parlamendikomisjoni sekretariaadist, raportööri poliitilisest nõunikust, kaasotsustamismenetluse sekretariaadist ja õigusteenistusest. Olenevalt õigusakti ettepanekust ja läbirääkimiste etapist võib rühma laiendada.

8. Lõplik vormistamine

Parlamendi ja nõukogu kokkulepe kinnitatakse kirjalikult ametlikus kirjas. Kokkulepitud tekstidesse ei tehta muudatusi ilma Euroopa Parlamendi ja nõukogu selgesõnalise kokkuleppeta asjakohasel tasemel.

9. Lepitus

Käesolevas eeskirjas kehtestatud põhimõtted kehtivad ka lepitusmenetluses, mille puhul on parlamendis peamine vastutav organ parlamendi delegatsioon.

⁸¹Kooskõlas juhutuse 10. detsembri 2007. aasta otsusega.

MÄRKSSÕNALOEND

Märksõnaloendis kasutatakse järgmist tähistussüsteemi: Araabia numbrid tähistavad vastavaid kodukorra artikleid, Rooma numbrid tähistavad vastavaid kodukorra lisasid; kodukorra lisade osi, artikleid või lõikeid tähistatakse Araabia numbrite, Rooma numbrite või tähtedega.

- A -

Aastaaruanne.....	119
Aastaaruanne liidu õiguse kohaldamise kohta.....	119
Ajutine istungi juhataja.....	12
Ajutiste kaheteistkümnendike süsteem.....	75 f
AKV.....	VII.2
Algatus	
- algatusraport.....	41, 48, 50
- Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel.....	42
- liikmesriigi algatus.....	44
- õigusloomealgatus.....	35 - 36, 41 - 42
Allkomisjonid.....	188, 190
Aluspõhimõtted.....	9, 74 e, VII.XVIII
Ametiaeg	
- ametikandjate ametiaeg.....	17
- parlamendiliikmete ametiaeg.....	4
Ametid	
- konsulteerimine.....	126
Ametikandjad.....	12 - 18, 20 - 21, 152 - 153
Ametikandjate valimine	
- asepresidendid.....	15
- kvestorid.....	16
- president.....	14
Ametikohtade loetelu (peasekretariaat).....	23, 207
Ametissenimetamine	
- eriesindajad.....	93
- Euroopa Keskpang.....	109
- hääletuskord.....	169
- kontrollikoja liikmed.....	108
- välisdelegatsioonide juhid.....	95
Arhiivid.....	179, 203
Aruanne	
- Euroopa Komisjoni aruanne.....	119
- liidu õiguse kohaldamine.....	119
- liikmesriigi algatuse kohta.....	44
- suuline aruanne.....	52, 56 - 57, 142
- teiste institutsioonide aruanded.....	119
Arutelu	
- avalduse alusel.....	110
- edasilükkamine.....	172, 177
- erakorraline.....	141

- inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumised	122, 137, IV
- lõpetamine	172, 176
- menetlus ilma aruteluta.....	46, 138
- ühine	143
Arutelu ja hääletuse edasilükkamine	172, 177
Arvamused	
- arvamuse küsimine	43 - 44
- komisjoni arvamus.....	37, 38, 46, 49 - 50, 121, 188, 202 - 203, VI.1, VII
- nõukogu soovitude kohta	83
- parlamendi arvamus.....	55, 90, 96, 105, 108 - 109, 119, 142, 195
- vähemuse arvamus.....	52, 185
Asendusliikmed.....	187
Asepresidendid	
- valimine	13, 15, 17 - 18
- ülesanded	21 - 23, 25, 68, 75 c - 75 d, 104, 131
Assistendid	X.2
Avaistung	3, 12, 134
Avaldused	110, 113, 123
- Euroopa Keskpank.....	109, 113
- Euroopa Komisjon.....	53, 110
- Euroopa Komisjoni presidendi kandidaat.....	105
- Euroopa Ülemkogu.....	110
- kontrollikoda.....	108, 112
- majanduslike huvide deklaratsioon	9, I
- nõukogu	110
Avatus ja läbipaistvus	29, 103 - 104, I

- B -

Bülletään	29
-----------------	----

- C -

COSAC	131
-------------	-----

- D -

Delegatsioonid	23, 146
- ad hoc.....	25
- alalised	25, 198
- juht.....	28
- parlamentaarses ühiskomisjonides.....	200
- parlamentidevahelised	198, VII.II
Delegatsioonide juhtide konverents	28
Delegeeritud õigusaktid	87 a
Demokraatia	38 a, 74 e, 81, 122, 209 - 210, IV
Dialoog nõukoguga	58, 63
Dokumendid	

- juurdepääs	103 - 104, 148, VIII.A, VIII.B, VIII.C, XV
- kehtetuks muutumine	214
- konfidentsiaalsed	VIII
- väljajagamine	144, 148
- õigusloomega seotud	43
Dokumentidega tutvumine	5
Dokumentide väljajagamine	144, 148, 179, IV

- E -

Edasikaebamine	153 - 154
Eelarve	75 a - 76, 78, VI, VII.IV, VII.V
- kontroll parlamendis	75 - 75 f
- täitmise kontroll	78, 112
- täitmisele heakskiidu andmine	76 - 77, 112, VI, VII.V
Eelarvestus	79
Eelarve täitmisele heakskiidu andmine	
- Euroopa Komisjon	76
- kontrollikoja avaldus	112
- muud asutused	77
- otsused	VI
- parlamendi president	77
- parlament	80
Eesõigused ja puutumatus	5 - 7, 207, VII.XVI
Endised parlamendiliikmed	9
Erakorraline arutelu	141
Eriesindajad	93
Erikomisjonid	184, 188, 190
Esimeeste konverents	
- aruandekohustus	29
- koosseis	24
- küsimused	29
- ülesanded	25, 153, 210
Esimene lugemine	36 - 37, 38 - 39, 43, 53 - 59, 71
- hääletus	55
- järeelmeetmed	58 - 59
- kokkulepped	70 - 71, XX
- komisjonietapp	37, 38, 39, 45 - 50, 52 - 54
- lõpetamine	53, 55
- täiskoguetapp	55 - 57
Esimese lugemise kokkulepped	70 - 71, XX, XXI
Esitamine	
- muudatusettepanekud	156
- vastuvõetamatus	172, 174
Ettepanekud	
- Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek	107
- menetlusega seotud	172
- resolutsiooni ettepanekud	47 - 49, 58, 74 e, 78, 85, 98, 110, 115, 120, 122, 157, 202, 214, IV
Euroopa Keskpank	
- ametissenimetamised	109

- avaldused	113
- kirjalikult vastatavad küsimused	118
Euroopa Komisjon	
- aastaaruanne.....	119
- aastaaruanne liidu õiguse kohta.....	119
- arvamuse küsimine	43
- avaldused	110 - 111
- eelarve täitmisele heakskiidu andmine	76
- ettepaneku muudatusettepanekute vastuvõtmine.....	57
- ettepaneku muutmine.....	53
- ettepaneku tagasilükkamine.....	56, 87
- ettepaneku tagasivõtmine	39, 56, 58, 65
- järelmeetmed	58 - 59
- kõneaeg	149
- küsimused	115 - 117, II
- liikmed	106, XIV
- liikme tagasiastumine	XIV
- läbirääkimisvolitused.....	90
- parlamendi teavitamine.....	XIV
- president.....	105
- raamkokkulepe.....	XIV
- rakendusvolitused	88, XIII, XIV.II
- seisukoht muudatusettepanekute suhtes	54, 57 - 58, 61, 66, XIV
- tööprogramm	35
- umbusalduse avaldamise ettepanek	107
- valimine	106
- volinikukandidaatide programm.....	105
- õigusloome- ja töökava (vt Tööprogramm)	
Euroopa Komisjoni asepresident/ kõrge esindaja	96, II
Euroopa Komisjoni president (valimine).....	105
Euroopa Liidu Kohus	
- kohtumenetlused	128, 204, 206, VI.6
- nimetamised.....	107 a
Euroopa Liidust väljaastumine	74 d
Euroopa Nõukogu	199
Euroopa Nõukogu parlamentaarne assamblee	199
Euroopa tasandi erakonnad	208 - 210
- ekslikult makstud summade tagasinõudmine	209
- juhatuse volitused ja kohustused	209
- presidendi volitused ja kohustused	208
- programm.....	210
- rahastamise lõpetamine.....	209
- rakenduseeskirjad	23
- sõltumatutest väljapaistvatest isikutest koosnev komitee.....	210
- tehniline abi	209
- vastutava komisjoni volitused ja kohustused.....	210
Euroopa Ülemkogu	110
Euroopa Ülemkogu eesistuja	110, 149
Europol.....	VII.XVII
Eurorühm	II

- F -

Finantshuvid	
- liit.....	10, XII
Finantskalkulatsioon	45, 47
Finantsmõju.....	38, 96
Finantsprotokoll	90
Finantsraamistikuga kokkusobivus	38, 45, 47
Fraktsioonid	30 - 31, 33 - 34
- liikmete vahetumine	186 - 187
- moodustamine.....	30
- tegevus	31
- õiguslik staatus	31
Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed	33

- H -

Huvide konfliktid	VIII.D
Huvigrupid	9, X
Hääletus.....	158 - 161, 163 - 165, 167 - 171, 176
- edasilükkamine	56
- elektrooniline hääletus.....	168
- esimene lugemine	55
- hääleõigus	164
- hääle võrdne jagunemine	14 - 15, 22, 159
- istumajäämise ja püstitõusmisega.....	165
- järjekord.....	20, 158, 161
- kehtivus.....	155
- kolmas lugemine.....	69
- komisjon	195
- kord.....	158, 195
- käe tõstmisega.....	165
- muudatusettepanekud	156, 161 - 162
- nimeline hääletus	20, 160, 167 - 169, 195
- osade kaupa.....	20, 160, 163
- põhimõtted	160
- salajane hääletus	169
- selgitused	20, 170
- teine lugemine.....	64 - 66, 72
- vaidlused	171
- ühine hääletus	20, 83, 160 - 161
Hääle võrdne jagunemine	159
Hümn.....	213

- I -

Iga-aastane õigusloomekava	35, 42 - 43
Infotund	

- komisjonis.....	197
- täiskogul.....	116, II
Inimõigused.....	74 e, 81, 98, 122, 209 - 210, IV
Institutsioonidevahelised kokkulepped.....	127, 215, VIII.B, VIII.C, XIV.IV
Institutsioonidevahelised läbirääkimised õigusloomemenetluses.....	70
Isiklikud avaldused	151
Istungid	133
- avalikkus.....	179, 181 - 182
- avalik läbiviimine	96, 179, 181, 193 - 194, VIII.A
- katkestamine või lõpetamine	140, 152, 154, 172, 178
- käitumine	23, 145 - 154
- protokoll.....	179
- stenogramm	181
- toimumiskoht	135
Istungisaal (pääs istungisaali)	145
Istungite ja koosolekute toimumiskoht	135
Istungite läbiviimine	23, 145 - 154
Istungjärgud	133 - 134

- J -

Juhatus	
- aruandekohustus	29
- esialgse eelarvestuse projekt.....	23, 79
- komisjonid	185, 191, VIII.A
- koosseis.....	17 - 18, 22
- küsimused	29
- ülesanded	23, 146 - 147, 153 - 154, 209
Juhtlause.....	213
Juhtorganid.....	22 - 29
Juurdepääs dokumentidele	39, 103 - 104, 148, VIII.B, VIII.C, XV
Järelevalvevolitused	88, 128

- K -

Kaasatud komisjonid.....	50, 88
Kandidaatide esitamine	
- asepresidendid	15
- Euroopa Keskpank.....	109
- Euroopa Komisjoni president	105
- komisjonid	186
- kvestorid	16
- ombudsman.....	204
- parlamendi ametikandjad.....	13 - 16, 186
- parlamendi president.....	14
- volinikukandidaadid	106
Keeled	23, 146 - 147, 185, 201, XI
Kehtetuks muutumine	
- dokumendid	214

- muudatusettepanekud	156 - 157
Kiireloomulisus.....	142
Kirjalikud deklaratsioonid	
- registrisse kantud	123
- stenogrammide lisatud	149
Kodukord	
- institutsioonidevahelised kokkulepped.....	127
- kodukorda puudutavad märkused	173
- kohaldamine.....	211, VII.XVIII
- muutmine	212, VII.XVIII
Kodukorda puudutavad märkused	20, 173
Kohtade jaotus istungisaalis.....	34
Kohtumenetlused	128
Kokkukutsumine	
- komisjonid	193
- parlament	134
Kolmandad riigid	
- AKV.....	VII.II
- liiduga assotsieerunud.....	200
- suhted kolmandate riikidega	25, 200
- ühinemislepingud.....	74 c, 81
- ühinemisläbirääkimised	74 c, 200, XIV.IV
Kolmas lugemine	
- lepitus.....	67 - 68, 79 a, XX
- täiskoguetapp	69
- ühine tekst.....	69
Kolmepoolsed kohtumised finantsküsimustes	75 c
Komisjonid.....	45 - 50, 52, 183 - 191, 193 - 197, VII
- alalised komisjonid	183
- allkomisjonid	188, 190
- arvamused	49 - 50
- asendusliikmed	187
- dialoog nõukoguga	63
- erakorraline koosolek	97
- erikomisjonid	184
- esimees.....	27, 52, 88, 185, 191
- esimene lugemine	37, 38, 39, 53 - 54
- hääletus	195 - 196
- infotund.....	197
- juhatus	52, 191
- kaasatud	50, 88
- kolmas lugemine.....	67 - 68, XX
- koosolekud.....	23, 46, 63, 96, 103, 106, 108 - 109, 113, 135, 162, 187, 190 - 191, 193 - 194, VIII.A
- koosolekute toimumiskoht.....	135
- koosseis.....	25, 186
- lepitus.....	67 - 69, XX
- liikmed	186, 191
- menetlus.....	63, 193 - 197
- moodustamine.....	183 - 185, IX
- nõuandvad.....	49, 188, 195

- parandused	216
- parlamentaarsed ühiskomisjonid	200
- protokoll.....	103, 194
- pädevusvaidlus.....	188
- raport.....	45, 47 - 48, 50, 52, 56 - 57
- tagasisaatmine.....	175
- teine lugemine.....	61 - 63
- täiskogul esitatud muudatusettepanekud	162
- uurimiskomisjonid	25, 185 - 186, 188, IX
- vastutav komisjon	42 - 43, 63
- volitused ja vastutusalad	183 - 184, 188, VII
- volituste kontrollimine.....	3, 189, VII.XVI
- õigused.....	186 - 187
- ühised koosolekud	51, 188
- ülesanded	25, 188, VII
Komisjonide koordinaatorid	192
Komisjonile edastamine	
- esimene lugemine	43
- parandused	216
- teine lugemine.....	63
Komisjonile tagasisaatmine	
- eelarve täitmisele heakskiidu andmine	VI.5
- Euroopa Komisjoni ettepanekud	
. hääletuse edasilükkamine (Euroopa Komisjoni poolt üle võtmata	
muudatused).....	57
. tagasilükkamine	56
. teine lugemine	63
- menetlusega seotud ettepanekud	172
- nõukogu seisukoht	43
- parandused	216
Komiteemenetlus	XIII
Kompromissmuudatusettepanekud	57, 63, 66, 160 - 161
Konfidentsiaalsus	5, 9, 23, 29, 103, 185, 205, VIII.A, VIII.B, VIII.C, IX, XV
Konsulteerimine	43 - 44
- ELi (või Euroopa) asutused	126
- Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 140.....	83
- liikmesriikide algatustel põhinevad õigusloomemenetlused	44
- Majandus- ja Sotsiaalkomitee.....	124
- raport.....	45
- Regioonide Komitee	125
- uuesti.....	59
- ÜVJP.....	96
Kontrollikoda	VI.1, VII.V
- avaldused	112
- liikmete ametissenimetamine	108
Kontrollimine	
- volituste kontrollimine.....	3, 12, 189, VII.XVI
- õigusliku aluse kontrollimine	37
Koostöö	
- tõhustatud koostöö.....	74 g

Kord istungisaalis.....	145, 152 - 154, XVI
Korralikkumised	152, 154, XVI
- sanktsioonid	153 - 154
- viivitamatult võetavad meetmed.....	152
Korruptsioon	10, XII
Kuulamised	23, 185, 193, 202, XVII
Kvestorid	
- aruandekohustus	29
- küsimused kvestoritele	29
- majanduslikud huvid.....	I
- valimine	13, 16 - 17
- ülesanded	9, 22 - 23, 26, I, X
Kvoorum	155, 195
Kõneaja eraldamine	122, 149, IV
- sinine kaart.....	149
Kõrge esindaja - vt Euroopa Komisjoni asepresident/kõrge esindaja	
Kõrvaldamine	
- delegatsioonist	153
- istungisaalist	153
- komisjonist.....	193, VIII.A
Käitumine	
- käitumisjuhend.....	9, X, XVI
- käitumisreeglid	9, 152, XVI
Käitumisjuhend.....	9, X
Käitumisreeglid.....	9, 152
Küsimused	
- Euroopa Keskpankale	118, III
- infotund.....	116
- juhatusle, esimeeste konverentsile ja kvestoritele	29
- kirjalikult vastatavad.....	117 - 118, III
- lühikesed ja täpselt sõnastatud.....	110 - 111
- nõukogule ja Euroopa Komisjonile	20, 115 - 117, II
- pooleliolevad	214
- prioriteetsus	117
- suuliselt vastatavad koos aruteluga.....	115

- L -

Laiendatud töörühmad	32, I
Lepingud	74 c, 81, VII.XVIII
- lihtsustatud läbivaatamine	74 b
- tavaline läbivaatamine	74 a
Lepitus	
- eelarve.....	75 d
- kolmas lugemine.....	67 - 69
- lepituskomitee koosseis ja menetlus.....	68
Lihtsustatud menetlus	46, 138
Liidu esindamine välissuhetes	
- eriesindajad.....	93
- Euroopa Komisjoni asepresident/kõrge esindaja.....	96

Liidu sümbolid	213
Liidu õigus	
- kodifitseerimine	86
- kohaldamine	128, 185, VII.XVI, IX, XIV.II
- lihtsustamine	86 - 87
- uuesti sõnastamine	87
Liikmed	1 - 9, 136
- Euroopa Keskpank	109
- Euroopa Komisjon	106, XIV
- komisjon	185 - 186, IX
- kontrollikoda	108
- põhimäärus	8 - 9, 48, VII.XVI
Lipp	213
Lisad	212, 215
Lugemised	37, 38, 39 - 40, 42 - 50, 52 - 59, 61 - 69, 71 - 73
Lõplik õiguslik ja keeleline vormistamine	71, 74, 180, XX
Läbipaistvus	9
- parlamendiliikmete majanduslikud huvid	9, I
- parlamendis	103 - 104
- õigusloomeprotsessis	39
Läbipääsuload	5, 9, X.1
Läbirääkimisvolitused	90
Lühiettekandega menetlus	48, 139

- M -

Majandus- ja Sotsiaalkomitee	124
Majanduslikud huvid	
- parlamendiliikmed	9, I
Majanduspoliitika	114
Mandaat	2, VII.XVI
Menetlus	
- eelarvemenetlus	75 a - 75 f, 78, VII.IV
- eelarve täitmisele heakskiidu andmine	76 - 77, 80
- ettepanekud	20, 172
- hääletus	138, 158 - 159, 195
- ilma muudatusettepanekute ja aruteluta	46, 138
- järeelmeetmed	58 - 59, 185
- kiireloomulisus	142
- komisjonis	45 - 50, 52, 63, 67 - 68, 162, 191, 193 - 195, 197, 216, VIII.A
- lepitusmenetlus	67 - 69, 75 d, XX
- lihtsustatud	46, 138
- nõusolekumenetlus	73, 74 c, 81, 90
- vabatahtlike kokkulepete kontrollimine	85
- õigusloomemenetlus	35 - 37, 38, 39 - 40, 42 - 50, 52 - 59, 61 - 69, 71 - 73, 81, 83 - 87, 88, 128, 216,
Menetlusega seotud sõnavõttud	172 - 178
Menetlus Euroopa Liidu Kohtus	128, 204, 206, VI.6
Mitmeaastane finantsraamistik	75
Muudatusettepanekud	156
- esitamine	156, 195

- Euroopa Komisjoni seisukoht.....	54, 57 - 58, 61, 66, XIV
- hääletamise järjekord.....	161
- keeled.....	146 - 147, 156
- kehtetuks muutumine.....	156 - 157
- komisjon.....	162, 195
- kompromissmuudatusettepanekud.....	57, 63, 66, 160 - 161
- menetlus ilma muudatusettepanekuteta.....	46, 138
- suulised muudatusettepanekud.....	97, 156, 195
- tagasivõtmine.....	156
- trükkimine.....	156
- tutvustamine.....	156
- tähtajad.....	156
- täiskogul esitatud muudatusettepanekute läbivaatamine komisjonis.....	162
- vastuvõetavus.....	20, 87, 157
- vastuvõtmine.....	57
- väljajagamine.....	156
- ülevõtmine.....	156
Muutmine	
- kodukord.....	211 - 212
- õigusakti ettepanek.....	53

- N -

Nõukogu	
- avaldused.....	110
- konsulteerimine.....	43, 45
- koosolekud.....	40
- kõneaeg.....	149
- küsimused.....	115 - 117, II
- seisukoht.....	61
- soovitusel nõukogule.....	97, 121
- vastutava komisjoni dialoog nõukoguga.....	58, 63
Nõusolekumenetlus.....	74 c, 74 e, 74 g, 81, 90
Nõutav hääletenamus (kvalifitseeritud) ja nõutav arv parlamendiliikmeid	
- Ametikandjate valimine	
. asepresident.....	13
. kandidaatide esitamine.....	13
. kvestorid.....	13
. president.....	13
- Ametisse nimetamine	
. Euroopa Keskpank (hääletuse edasilükkamise taotlus).....	109
. Euroopa Komisjon (liikmed).....	106
. Euroopa Komisjon (president).....	105
. kontrollikoda (hääletuse edasilükkamise taotlus).....	108
. ombudsman (ametissenimetamine).....	204
. ombudsman (ametist tagandamine).....	206
- Ettepanekute esitamine	
. resolutsiooni ettepanekud	
- eelarve täitmisele heakskiidu andmata jätmise.....	VI.4
- Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused.....	110

- inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumiste arutelu	122
- suuliselt vastatavad küsimused aruteluga	115
. umbusalduse avaldamise ettepanek	107
- Euroopa tasandi erakonnad	210
- Komisjonide ja fraktsioonide moodustamine	
. fraktsioonid	30
. uurimiskomisjonid	185 - 186
- Lisad	215
- Muudatusettepanekud	
. esitamine	156
. kodukord	212
. lõplik päevakorra projekt	140
. vastuseis kõikides ametlike keeltes väljajagamata muudatusettepaneku hääletusele	146 - 147, 156
- Parlamendi otsused	
. Euroopa Kohtule esitatud hagi	128
. kompromissmuudatusettepaneku hääletusele panemise kohta	161
. nõusolekumenetlus	81
. rahvusvahelised lepingud	90
. umbusalduse avaldamise ettepanek (vastuvõtmine)	107
. õigusloomealgatus	42, 44
. ühinemine	74 c
. ühine seisukoht	
- muudatusettepanekud	66
- tagasilükkamine	65
. ühine tekst	69
- Rikkumise kindlakstegemine	74 e
- Soovitused nõukogule	121
- Taotlused	
. arutelu edasilükkamine	177
. arutelu lõpetamine	176
. hääletuse edasilükkamine	177
. inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumiste arutelu	122
. istungi katkestamine või lõpetamine	178
. kiireloomulisus	142
. komisjonile tagasisaatmine	175
. kvoorumi kontrollimine	155
. nimeline hääletus	167
. parlamendi kokkukutsumine	134
. päevakord	
- erakorraline arutelu	141
- punkti arutamine ilma muudatusettepanekuteta	138
- punkti kohta muudatusettepanekute esitamise lubamine	138
. uuesti konsulteerimine	59
. uurimiskomisjoni moodustamine	185
- Vastuväited	
. hääletusjärjekorra muutmine	161
. kodukorra tõlgendamine	211
. komisjoni soovitused ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta	97
. kõikides ametlike keeltes väljajagamata muudatusettepaneku hääletus	156

. päevakord	
- ilma muudatusettepanekute ja aruteluta käsitletavat punktide	138
- Volituste (ennetähtaegne) lõpetamine	19

- O -

OLAF	10
Ombudsman	204 - 206
- ametist tagandamine	206
- tegevus	205, XI
- valimine	204
Osaistungjärgud	133 - 134

- P -

Parandused	180, 216
Parlamendi ametiaeg	133
Parlamendid	
- liikmesriikide parlamendid	25, 130 - 131
. põhjendatud arvamused	38 a
- parlamentide konverentsid	132
Parlamendi erakorraline istung	134
Parlamendi esindamine nõukogu koosolekutel	40
Parlamendi koosseis	74 f
Parlamendiliikmed	1 - 9, 136
- ametiaeg	4
- assistendid	X
- fraktsioonilise kuuluvuseta	33
- kulud	8
- majanduslikud huvid	9, I
- tegevusest kõrvaldamine	153
Parlamendiliikmete mitteametlikud rühmad	32, I
Parlamendi president	
- valimine	13 - 14, 17 - 18
- ülesanded	20, 23, 73, 111, 116, 122, 126, 128, 149 - 150, 153, 156 - 157, 171, 173, 208, 210, 216, II,
Parlamendi seisukoha järeelmeetmed	58 - 59
Parlamendi töö häirimine	152 - 153, XVI
Parlamentaaarsed ühiskomisjonid	200
Parlamentide konverents	132
Parlamentidevahelised delegatsioonid	198
Peasekretär	4, 23, 73, 79, 145, 147, 152, 207, 209
Petitsioonid	201 - 203, 214, VII.XX
Petitsioonide elektrooniline register	202
Pettused	10, XII
Pettuste ja korruptsiooni tõkestamine	10, XII
Pooleliolevad küsimused	214
Proportsionaalsus	38 a
Protokoll	
- esimeeste konverents	29

- istungid	179
- juhatus	29
- komisjonid	194, VIII.A
Puutumatus	5 - 7, VII.XVI
Puutumatuse äravõtmine	6 - 7
Põhivabadused	74 e, 81
Põhiõigused	36, 81, VII.XVII
Põhiõiguste harta	36, 103
Päevakord	
- komisjoni päevakord	4, 63, 117 - 118, 193, VIII.A
- lõplik projekt	122, 138, 140, XIV
- muutmine	140, 175, 177
- projekt	25, 137 - 138
- punktide kandmine päevakorda	7, 52, 57 - 58, 64, 69, 97, 115, 122, 137 - 138, 141 - 142, 175, 188, 2
- vastuvõtmine	140 - 141
Päevaraha	8, 153
Pääs	
- istungisaali	145
- parlamendi ruumidesse	9, XVI
- rõdule	145

- R -

Raamatupidamisaruandlus	79, 80, VII.IV , VII.V
Rahalised vahendid	80
Rahapoliitika	113
Rahvusvahelised lepingud	90 - 91
Rakendusmeetmed	88, 128, XIII
Raport	
- algatusraport	25, 41 - 42, 48, 50, 74 e, 119 - 120
- konsulteerimise kohta	45
- liikmesriigi algatuse kohta	44
- raporti projekt	52
- resolutsiooni ettepaneku põhjal	120
- suuline aruanne	52, 56 - 57, 142
- teine raport	56 - 57
- uurimiskomisjoni raport	185, IX
- vaheraport	81
- vähemuse arvamus	52, 185
- õigusloomega mitteseotud	47
- õigusloomega seotud raport	45, 55
Regioonide Komitee	125
Register	
- huvigrupid	9, X
- parlamendi dokumendid	104, XV
- parlamendiliikmete huvid	I
- petitsioonid	201 - 202
Resolutsiooni ühisettepanek	110, 115, 122
Riikide parlamendid	
- koostöö	130

- põhjendatud arvamused	38 a
- suhted	23
Rikkumised	
- aluspõhimõtete rikkumine	74 e
- inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumine	122, 137, IV

- S -

Salajasus	5, VIII.B, VIII.C, XV
Sanktsioonid	153 - 154
Seisukoht	
- Euroopa Komisjoni seisukoht	44, 54, 57 - 58, 61, 66, XIV
- nõukogu seisukoht	61
- parlamendi seisukoht	58
Sekretariaat	23, 207
- fraktsioonid	31
- fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed	33
Selgitused	45, 47, 49, 156, 212
Selgitused hääletuse kohta	20, 170
Sinine kaart	149
Soovitused	42, 64, 81, 120 - 121, 123
- läbirääkimisvolitused	90
- majanduspoliitika üldsuunised	114
- nõukogule	97, 121
- nõukogult Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 alusel	83
- pärast uurimist	185
- teisele lugemisele	63 - 64
- ühinemislepingud	74 c, 81, 200
- ÜVJP	96 - 97
Stenogramm	181
Subsidiaarsus	37, 38 a, 44
Suhted teiste institutsioonidega	25, 34, 105 - 107, 108 - 125, 127
Suuline tõlge	146
Sõnavõtjad	
- kõneaeg	110, 115, 140 - 142, 150 - 151, 153, 172 - 173
- kõneaja eraldamine	122, 149, IV
- sõnavõtjate nimekiri	176
Sõnavõtjate nimekiri	176

- T -

Tagasilükkamine	
- Euroopa Komisjoni ettepanek	56, 87
- nõukogu seisukoht	65
Teaduslikud arvamused	126
Teadusuuringud	126
Teine lugemine	43, 61 - 66, 72
- hääletus	64 - 66, 72, 158
- kokkulepped	70, 72, XX

- komisjonietapp.....	61 - 63
- lõpetamine	64
- soovitus teisele lugemisele	63 - 64
- tähtaegade pikendamine	62
- täiskoguetapp	64 - 66, 72
Teine raport.....	56 - 57, 175
Teise lugemise kokkulepped.....	70, 72, XX, XXI
Teise lugemise muudatusettepanekud.....	70, 72, XXI
Tundlik teave	5, VIII.B, VIII.C, XV
Tundliku teabe edastamine	VIII.B
Tõhustatud koostöö liikmesriikide vahel	74 g, 81
Tähtajad	
- arutelu ja hääletus	144
- muudatusettepanekud	156, 161
- nimeline hääletus	167
- osade kaupa hääletus	163
- pikendamine.....	62, 67, 69
- raport.....	52
Täiskogu	
- eelarve.....	75 a - 76
- esimene lugemine	55 - 57, 69
- kolmas lugemine.....	69
- muudatusettepanekud	49 - 50, 156, 162
- protokoll.....	179
- stenogramm	181
- teine lugemine.....	64 - 66, 72
Tööplaan	137 - 138, 140, 142 - 144
Tööprogramm	35
Tööturu osapoolte dialoog	84

- U -

Umbusalduse avaldamine	107
Uuesti menetlemine parlamendis.....	59
Uurimine	185, IX
Uurimis- ja teabehankimislähetused	188

- V -

Vaatlejad	11
Vabad ametikohad	4, 18
Vabatahtlikud kokkulepped	85
Vaheraport.....	81
Valimine	
- asepresidendid	13, 15, 18
- Euroopa Komisjon.....	106, XVII
- Euroopa Komisjoni president	105
- kvestorid	13, 16 - 18
- ombudsman.....	204

- parlament	1, 214
- president.....	13 - 14, 17 - 18
Variraportöörid	192
Vastuvõetamatus (esitamine).....	172, 174
Vastuvõetavus	
- kirjalikult vastatavad küsimused	117
- küsimused	116
- muudatusettepanekud	20, 66, 157, 161
Vastuvõetud tekstid.....	180
Vastuvõetud õigusaktid.....	73
Vastuvõetud õigusaktide allakirjutamine.....	73
Volitused (kontrollimine).....	3, 12, 189
Volituste (ennetähtaegne) lõpetamine.....	19, 153
Volituste kontrollimine	VII.XVI
Vähemuse arvamus	52, 185
Välispoliitika.....	96 - 97, VII.I

- Õ -

Õiguslik alus	
- esimene lugemine	37
- Euroopa Komisjoni ettepanek (muutmine).....	59
- rahvusvahelised lepingud	90
- vastutav komisjon	VII.XVI
- õigusloomealgatus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel	42
Õigusloomealgatus.....	35, 41 - 42, 44
Õigusloomega seotud dokumendid.....	43
Õigusloomega seotud resolutsioon	44 - 45, 55 - 57, 158
Õigusloome- ja töökava (vt Tööprogramm)	
Õigusloomemenetlused.....	35 - 37, 38, 39 - 40, 42 - 50, 52 - 59, 61 - 69, 71 - 73, 81, 83 - 87, 88, 128, 216, XI
Õigusriigi põhimõte	38 a, 74 e, 81, 122, 209 - 210, IV

- Ü -

Üheminutilised sõnavõttud	150
Ühine arutelu.....	143
Ühinemine	
- lepingud	74 c, 81, 200
- läbirääkimised.....	74 c, 200, XIV.IV
Ühine seisukoht	
- edastamine	61 - 63
- heakskiitmine	72
- muudatusettepanekud	66
- tagasilükkamine	65
Ühine tekst	69
Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP).....	96 - 97, VII.I, VIII.B
Üldsuse juurdepääs dokumentidele.....	29, 103 - 104, XV